

JAARRAPPORT ACHMEA

2022

PENSIOEN- EN LEVENSVZERKERINGEN N.V.

achmea

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is geregistreerd
bij de Kamer van Koophandel onder nummer 08077009

BESTUURSVERSLAG	4
VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN	12
GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	15
Geconsolideerd overzicht van de financiële positie	16
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	17
Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat	18
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het totaal eigen vermogen	19
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	20
Algemeen	21
1. Algemene waarderingsgrondslagen	21
2. Kapitaal- en risicomanagement	29
Toelichting onderdelen Balans en Winst- en verliesrekening	51
3. Vastgoedbeleggingen	51
4. Beleggingen	52
5. Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen ...	56
6. Reële waarde hiërarchie	60
7. Netto verdiende premies	67
8. Beleggingsopbrengsten	68
9. Netto lasten uit verzekeringscontracten	69
Overige toelichtingen	70
10. Geassocieerde deelnemingen	70
11. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen	70
12. Vorderingen en overlopende activa	71
13. Liquide middelen	72
14. Eigen vermogen toekomend aan houders van eigen vermogensinstrumenten in de vennootschap	72
15. Overige voorzieningen	73
16. Financiële verplichtingen	73
17. Overige opbrengsten	75
18. Bedrijfskosten	75
19. Vennootschapsbelasting	76
20. Netto overig totaalresultaat	77
21. Hedge accounting	77
22. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	77
23. Kredietkwaliteit financiële activa	79
24. Overdracht van financiële activa en zekerheden	82
25. Belangen in dochtermaatschappijen	84
26. Transacties met verbonden partijen	84
27. Gebeurtenissen na balansdatum	89

ENKELVOUDIGE JAARREKENING.....	91
Enkelvoudig overzicht van de financiële positie	92
Enkelvoudige winst- en verliesrekening	93
Enkelvoudig overzicht van het totaalresultaat.....	94
Enkelvoudig mutatieoverzicht van het totaal eigen vermogen	95
Enkelvoudig kasstroomoverzicht	96
Algemeen.....	97
1. Algemene waarderingsgrondslagen	97
2. Kapitaal- en risicomanagement	97
Toelichting onderdelen Balans en Winst- en verliesrekening	98
3. Dochtermaatschappijen en Geassocieerde deelnemingen	98
4. Vastgoedbeleggingen	99
5. Beleggingen	100
6. Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen	103
7. Reële waarde hiërarchie	103
8. Netto verdiende premies.....	106
9. Beleggingsopbrengsten.....	107
10. Netto lasten uit verzekeringscontracten	108
Overige toelichtingen	109
11. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen	109
12. Vorderingen en overlopende activa	109
13. Liquide middelen	110
14. Eigen vermogen	110
15. Overige voorzieningen	110
16. Financiële verplichtingen	110
17. Overige opbrengsten.....	111
18. Bedrijfskosten.....	111
19. Vennootschapsbelasting	112
20. Netto overig totaalresultaat	113
21. Hedge accounting	113
22. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	113
23. Kredietkwaliteit financiële activa	114
24. Overdracht van financiële activa en zekerheden	118
25. Transacties met verbonden partijen	119
26. Statutaire vestiging	120
27. Gebeurtenissen na balansdatum	120
28. Voorstel inzake bestemming van het resultaat.....	120
OVERIGE INFORMATIE	122
Statutaire regeling inzake bestemming van het resultaat	122
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	123

1. ALGEMEEN

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft als doel de uitoefening van het pensioen- en levensverzekeringsbedrijf. De producten die gevoerd worden zijn pensioen- en levensverzekeringen voor pensioenverzekeringsovereenkomsten en individuele levensverzekeringen. Bij deze producten draagt de vennootschap het verzekeringsrisico en komt het beleggingsrisico geheel of gedeeltelijk voor rekening en risico van de polishouder.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is een serviceorganisatie die bestaat uit een gesloten portefeuille (service-book) met pensioen- en individuele levensverzekeringen, en een open portefeuille (open book) met overlijdensrisicoverzekeringen (ORV) en Direct Ingaande Pensioen & Lijfrente Verzekeringen (DIP/DIL).

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. helpt klanten via bancaire (Interpolis), intermediaire (Avéro Achmea) en directe (Woonfonds FBTO en Centraal Beheer) kanalen.

Achmea Pensioen en Levensverzekeringen is in het verlengde onderdeel van de divisie Oudedagsvoorzieningen binnen Achmea.

2. ORGANISATIESTRUCTUUR

JURIDISCHE STRUCTUUR

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. maakt onderdeel uit van de Achmea Groep. Achmea B.V. bezit 100% van de aandelen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is gevestigd in Apeldoorn, Nederland. De volgende vennootschappen (dochters van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.) en fondsen worden 100% meegeconsolideerd in de jaarrekening van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. per 31 december 2022. Waar geen percentage staat vermeld is sprake van een 100% aandelenbelang:

- Achmea Woninghypotheken B.V., Zeist (95%)
- Achmea Woninghypotheken II B.V., Zeist
- Achmea Vastgoed Beheer B.V., Apeldoorn
- Woonalliantie Woerden C.V., Amsterdam (97% en 1% via Achmea Vastgoed Beheer B.V.)
- Achmea Investment Management Grondstoffen Fonds, Zeist (12% eigen rekening en 80% via Rekening en Risico Polishouders)
- Vastgoed Bewaarentiteit Retail Property II B.V., Amsterdam

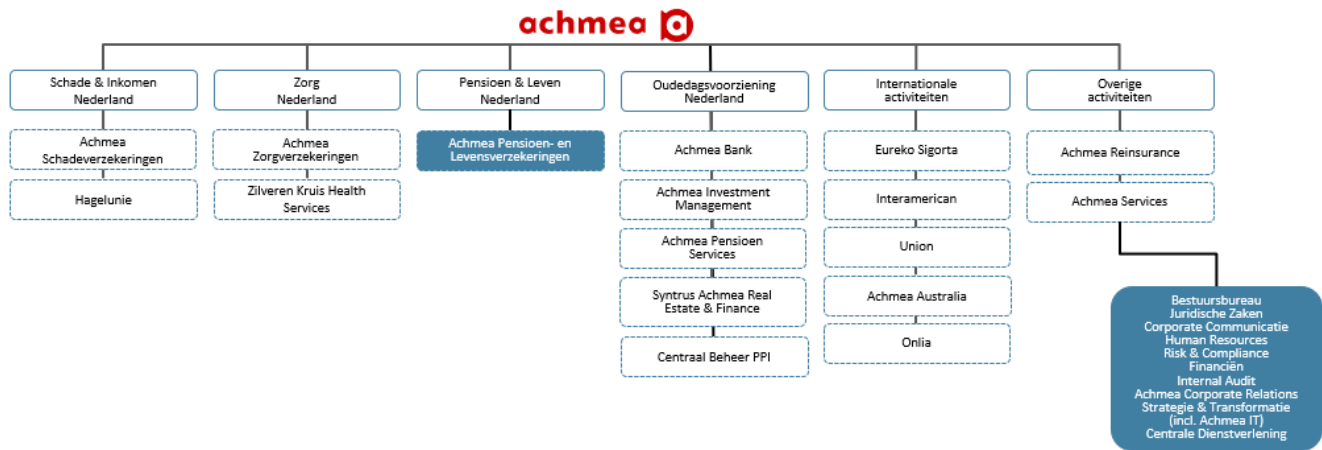
Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft verder belang in de volgende vennootschappen en fondsen:

- Life Sciences Partners B.V., Amsterdam (80%)
- Life Sciences Partners II B.V., Amsterdam (30%)
- Life Sciences Partners III B.V., Amsterdam (7%)
- Verheijen Resins Beheer B.V., Druten (30%)
- Achmea Investment Management Green Bond fund, Zeist (45%)
- Achmea Investment Management Global Defensive Equities fund, Zeist (50%)
- Achmea Investment Management Euro Corporate Bond Fund, Zeist (48%)
- Achmea Woninghypotheken III B.V., Zeist (25%)

Met uitzondering van de fondsen en Achmea Woninghypotheken III B.V. worden deze belangen verantwoord onder de Aandelen en soortgelijke beleggingen, omdat deze worden aangehouden voor beleggingsdoeleinden en Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. geen control heeft over deze vennootschappen. De fondsen en Achmea Woninghypotheken III B.V. worden verantwoord als geassocieerde deelneming.

ORGANISATORISCHE STRUCTUUR

In het volgende organogram wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de activiteiten binnen de Achmea Groep zijn ingericht. De activiteiten van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en haar dochters maken hier onderdeel uit.

De primaire activiteiten voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en haar dochters vinden plaats in Pensioen & Levens Nederland.

Ondersteunende diensten zoals huisvesting, ICT, financiële administratie en facilitaire dienstverlening worden uitgevoerd door uitvoerende staven en shared service diensten van de Achmea Groep. Dit geldt tevens voor de ondersteunende activiteiten met betrekking tot het personeel. De werknemers die werkzaam zijn voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. zijn in dienst van Achmea Interne Diensten N.V.

3. STRATEGIE

Strategie van Achmea Groep

Achmea is een financiële dienstverlener van en voor klanten. De visie van Achmea is “Duurzaam Samen Leven” en “De Kracht van Samen” is de strategie waarmee deze visie wordt nagestreefd. Als onderdeel van deze strategie wordt optimaal ingezet op de mogelijkheden van 1 Achmea. Ook heeft Achmea de missie om impact te hebben op een aantal maatschappelijke domeinen. Binnen Achmea is de divisie Oudedagsvoorzieningen vooral gericht op inkomen voor nu straks en later. Oudedagsvoorzieningen biedt financiële oplossingen voor werkgevers, institutionele en retail klanten. Wij zoeken als Achmea naar integrale oplossingen voor onze klanten. Ook Achmea Pensioenen en Levensverzekeringen N.V. draagt hier haar steentje aan bij. Zo groeien wij met ons open boek. Een belangrijke stimulans om deze portefeuille verder te laten groeien is de recente aankoop van ABN AMRO premiepensioen instelling. Hiermee toont Achmea niet alleen ambitie in de pensioenoplossing voor werkgevers, het is naar de toekomst ook een extra impuls voor de productie van direct ingaande pensioenen. Zowel in het kernbedrijf als in haar groeikernen investeert Achmea in technologie, klantbediening en dienstverlening, propositieontwikkeling en innovaties. Zo kan Achmea haar klanten optimaal blijven bedienen en duurzame waarde voor haar stakeholders creëren. Dit wordt gedaan vanuit de volgende vijf bouwstenen die Achmea in 2022 verder heeft versterkt.

1. Grote klantenbase

Achmea heeft een krachtige positie in de markt. Met onze merken en ons brede productportfolio weten wij een zeer grote klantgroep te bereiken en te binden. We hebben een uitstekende uitgangspositie in mobiele, online en bancaire dienstverlening. We zijn er trots op dat onze klanten onze dienstverlening over het algemeen hoog waarderen. Juist door onze omvang kunnen we synergie en efficiency realiseren en ruimte vrijspelen om te investeren in de producten en diensten voor onze klanten.

2. Vakkundige medewerkers

De betrokkenheid en vakkundigheid van al onze medewerkers is cruciaal om onze strategie te verwezenlijken. In 2022 zijn we in alle onderdelen van onze organisatie in gesprek gegaan met onze medewerkers over Duurzaam Samen Leven en de Achmea waarden.

3. Sterke partnerrelaties

We werken samen met partners om klanten beter te kunnen helpen en onze toekomstige distributie te versterken. Rabobank is én blijft daarom voor ons een belangrijke partner om met Interpolis onze gezamenlijke positie in de markt te versterken. Ook bij het bieden van oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken werken we samen met partners.

4. Expertise in data & technologie

Het benutten van data en technologie is cruciaal om onze klanten goed te bedienen, nu en in de toekomst. We bouwen daarom onze expertise op data en digitalisering uit door hierin 1 manier van werken door te voeren in onze gehele organisatie.

Het uitgangspunt is dat we zorgvuldig en transparant omgaan met de aan ons toevertrouwde data. We willen data inzetten op een ethisch verantwoorde manier, zodat klanten op een veilige en vertrouwde manier hun zaken goed kunnen regelen.

5. Uitstekende financiële positie

We hebben een sterke financiële basis nodig om ons kernbedrijf uit te bouwen, om onze groei te kunnen financieren en om onze maatschappelijke ambities te realiseren. We streven er daarom naar onze financiële resultaten verder te verbeteren, meer kapitaal te genereren en ondersteund door balansoptimalisaties meer kapitaal vrij te maken.

Optimaliseren vanuit één Achmea

Door de krachten te bundelen over merken en bedrijfsonderdelen heen realiseren we synergie en schaalvoordelen. We hebben een aantal Achmea brede initiatieven in gang gezet gericht op samenwerking voor onder andere IT, digitalisering, commercial excellence, sourcing, vermogensbeheer en duurzaamheid. De kostenbesparingen die we zo realiseren bieden de financiële ruimte om te investeren in groei en onze maatschappelijke ambities ('Save to invest to grow'). Vanuit 1 Achmea werken we samen op duurzaamheid. In 2022 hebben we onze duurzaamheidsdoelen verder geconcretiseerd. We committeren ons aan een CO₂-neutrale bedrijfsvoering in 2030, CO₂-neutrale beleggingen in bedrijven (aandelen en bedrijfsobligaties) in 2040 en een CO₂-neutrale verzekeringsportefeuille uiterlijk in 2050. Daarnaast zijn vanuit de Europese Unie regels opgesteld voor informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële sector. Deze regels over duurzaamheid van beleggingen staan bekend als de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Deze informatie wordt opgenomen in de jaarverslagen van de betreffende beleggingsfondsen van Achmea Pensioenen en Levensverzekeringen N.V.

Klantbediening

Via Oudedagsvoorzieningen en met onze merken Centraal Beheer en Interpolis zoeken wij naar een zo optimaal mogelijke klantbediening.

Uitbouwen kernbedrijf

Onderdeel van onze strategie is ook het verder uitbouwen van ons kernbedrijf. Hierbij zetten we vanuit Pensioen & Leven in op groei van de open portefeuille en spelen we kapitaal vrij door de uitloop van het service book. We hebben goede voortgang geboekt met de migratie van een grote portefeuille levensverzekeringen geadmistreerd in verouderde systemen naar moderne systemen. We gaan door met het digitaliseren van de klantbediening. Per eind 2022 kan de eerste groep klanten met een Defined Benefit regeling de pensioenuitkering digitaal aanvragen. Voor de digitale bediening van Rabobank is het nieuwe Leven-portaal ingevoerd, waarmee Rabobank-adviseurs gemakkelijker polissen kunnen muteren.

Investeren in groei

Onderdeel van onze strategie is het investeren in groei. We benutten strategische opties wanneer deze helpen om onze visie dichterbij te brengen en onze ambities sneller te realiseren, zowel in Nederland als in het buitenland.

De beste klantbediening tegen de laagst mogelijke kosten

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft een grote pensioen- en levenportefeuille met meer dan een miljoen klanten. Conform onze strategie worden geen nieuwe verzekeringscontracten meer afgesloten in onze pensioenportefeuilles en daarmee is de daling van de premie-inkomsten het gevolg van natuurlijk portefeuillevanloop. Kostenverlagingsinitiatieven en IT-investeringen leiden en hebben geleid tot kostenreductie in lijn met onze doelstellingen en de krimp van de portefeuille. Om deze krimp in de portefeuille deels op te vangen worden aanvullende initiatieven genomen om de verkoop van overlijdensrisicoverzekeringen en pensioenuitkeringen te vergroten. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. wil er voor haar klanten zijn op momenten dat het er echt toe doet.

Toekomstige ontwikkelingen

We leven in een wereld waarin innovaties, economische en wettelijke veranderingen leiden tot nieuwe mogelijkheden en kansen. Zo ontstaan er door de Wet Toekomst Pensioen kansen voor nieuwe verkoop van pensioenuitkeringsproducten. We staan hiervoor goed gepositioneerd. Daarnaast gaan we door met kostenverlagingsinitiatieven en IT-investeringen die leiden tot kostenreductie in lijn met onze doelstellingen en de langzame krimp van de portefeuille.

4. ONTWIKKELINGEN GEDURENDE HET BOEKJAAR EN RESULTATEN

KENGETALLEN

(€ MILJOEN)

	2022	2021	Δ
Bruto geschreven premies	822	864	-5%
Bedrijfskosten	140	144	-3%
Resultaat voor belasting	42	392	89%

BRUTO PREMIES

In 2022 zijn de bruto geschreven premies met 5% gedaald tot € 822 miljoen (2021: € 864 miljoen). De omzet komt voor € 619 miljoen (2021: € 628 miljoen) van het service-book en € 203 miljoen (2021: € 236 miljoen) van het open book.

In 2022 was de totale premieomzet vanuit onze service-book pensioenportefeuille € 120 miljoen (2021: € 69 miljoen). De stijging is veroorzaakt door meer en hogere indexatiekoopsommen. De totale premieomzet van de service-book levenportefeuille bedroeg € 499 miljoen (2021: € 559 miljoen). Op deze portefeuilles worden in lijn met de strategie geen nieuwe verzekeringcontracten meer afgesloten. De daling van de premie-inkomsten is daarmee in lijn met de verwachting en het gevolg van natuurlijk portefeuilleverloop.

De open book portefeuille kende een lichte stijging van de premieomzet uit overlijdensrisicoverzekeringen tot € 69 miljoen (2021: € 66 miljoen). In 2022 bedroeg de productie van direct ingaande lijfrentes (DIL) en pensioenen (DIP) € 134 miljoen (2021: € 170 miljoen), de koopsommen blijven achter ten opzichte vorig jaar.

BEDRIJFSKOSTEN

De bedrijfskosten waren in 2022 € 140 miljoen en daarmee lager dan in 2021 (€ 144 miljoen). De kosten bewegen daarmee in lijn met onze ambitie en het verloop van de service book portefeuille, waarbij kostenverlagingsinitiatieven en IT investeringen leiden tot structurele kostenreductie. Daarnaast zijn rationalisatieprogramma's succesvol afgerond en wordt er volop ingezet op digitale klantbediening en verdere rationalisatieprogramma's.

RESULTAAT VOOR BELASTING

In 2022 is het Resultaat voor belasting gedaald tot € 42 miljoen (2021: € 392 miljoen). De daling werd primair gedreven door de ontwikkelingen op de financiële markten.

Het renteresultaat is € 342m lager dan voorgaand jaar en wordt met name veroorzaakt door lagere beleggingsopbrengsten van € 274m en de last van € 65m in verband met het negatieve toetsresultaat. Het negatieve marktsentiment heeft in 2022 gezorgd voor een lager resultaat op de vastgoedportefeuille van € 108m en lagere indirecte inkomsten op aandelen van € 123m.

Het technisch resultaat is in 2022 met € 10 miljoen gedaald ten opzichte van vorig jaar. Dit verschil is met name veroorzaakt door een lager sterfteresultaat.

Bestuursverslag

VERKORTE BALANS

(€ MILJOEN)

	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021	Δ
Beleggingen, Geassocieerde deelnemingen en Vastgoedbeleggingen	43.351	54.136	-10.785
Overige activa	1.236	1.141	95
Totaal activa	44.587	55.277	-10.690
Eigen vermogen inclusief aandeel derden	4.133	4.439	-306
Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten	32.009	44.232	-12.223
Overige verplichtingen	8.445	6.606	1.839
Totaal passiva	44.587	55.277	-10.690

BELEGGINGEN

De Beleggingen, Geassocieerde deelnemingen en Vastgoedbeleggingen zijn per saldo afgenomen met € 10,8 miljard. De afname is voornamelijk het gevolg van de marktontwikkelingen in 2022. De hogere rentes hebben geleid tot een lagere waardering van de rentederivaten en vastrentende waarden. Daartegenover staan hogere aandelenkoersen welke een positief effect hebben op de waardering van onze aandelenportefeuille. De afname wordt versterkt door een daling van de portefeuille hetgeen past bij een service-book strategie.

VERPLICHTINGEN GERELATEERD AAN VERZEKERINGSCONTRACTEN

De Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten zijn afgenomen met € 12,2 miljard. Dit komt door de ontwikkelingen op de financiële markten (€ -10,8 miljard) en doordat de uitkeringen hoger zijn dan de premieomzet als gevolg van de service-book strategie (€ -1,8 miljard). Deze afname wordt deels gecompenseerd door de oprenting (€ 0,4 miljard).

OVERIGE VERPLICHTINGEN

De Overige verplichtingen zijn toegenomen met € 1,8 miljard. Als gevolg van de marktontwikkelingen zijn onze derivaten verplichtingen toegenomen met € 2,8 miljard. Hiertegenover staat dat het belang derden in gesepareerde beleggingsdepots met € 0,3 miljard en investeringsverplichtingen (bijv. aan- en verkooptransacties) met € 0,7 miljard is afgenomen.

EIGEN VERMOGEN INCLUSIEF AANDEEL DERDEN

Het Eigen vermogen inclusief minderheidsbelang is afgenomen met € 0,3 miljard, deze afname is inclusief een uitkering aan aandeelhouders in 2021 van € 0,2 miljard.

5. KAPITAAL- EN RISICOMANAGEMENT

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft als financiële dienstverlener te maken met verschillende risico's, waaronder verzekeringsrisico's, marktrisico's, tegenpartijrisico's, liquiditeitsrisico's, operationele risico's, frauderisico's, compliance risico's en strategische risico's. Het ingerichte kapitaal- en risicomanagement raamwerk zorgt ervoor dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. risico's tijdig onderkent, weloverwogen beheerst en over voldoende kapitaal beschikt. Indien nodig worden aanpassingen doorgevoerd in het raamwerk of wordt actief bijgestuurd op de risicopositie.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beschikt eind 2022 met een solvabiliteitsratio van 204% (eind 2021: 180%) over een solide Solvency II kapitaalpositie. De samenstelling van het risicoprofiel en de geïdentificeerde belangrijkste risico's zijn in 2021 grotendeels ongewijzigd gebleven.

In de Toelichting 2 Kapitaal- en risicomanagement in de jaarrekening is een meer uitgebreide beschrijving van het risicoprofiel en het kapitaal- en risicomanagementbeleid van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. opgenomen.

6. CORPORATE GOVERNANCE

INLEIDING

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. maakt onderdeel uit van de Achmea Groep waarvan Achmea B.V. de (uiteindelijke) moedermaatschappij is.

STANDGEGEVENS VAN DE VENNOOTSCHAP

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is een naamloze vennootschap, statutair gevestigd in Apeldoorn, en houdt kantoor aan de Laan van Malkenschoten 20 te Apeldoorn. De vennootschap heeft ten doel de uitoefening van het levensverzekeringsbedrijf in de zin van de Wet op het financieel toezicht.

Het maatschappelijk aandelenkapitaal van de vennootschap bedraagt € 458.540 en bestaat uit aandelen van € 454,- nominaal, waarvan 1.003 aandelen geplaatst en volgestort (geplaatst aandelenkapitaal € 455.362). Achmea B.V. houdt 100% van de aandelen in het kapitaal van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

NALEVING CODES

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. houdt zich aan een aantal relevante governance codes: de Gedragscode Verzekeraars en de meerderheid van de principes uit de Nederlandse Corporate Governance Code. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. houdt zich daarnaast aan de Code Rechtstreeks Verzekerde Regelingen.

Naleving Gedragscode Verzekeraars

De Gedragscode Verzekeraars is opgesteld aan de hand van de in 2018 vastgestelde kernwaarden: ‘omgaan met risico’s’, ‘mogelijk maken’ en ‘maatschappelijk betrokken zijn’. In de Gedragscode Verzekeraars zijn onderscheidende principes opgenomen over onder meer het zorgvuldig behandelen van klanten en permanente educatie van bestuurders en interne toezichthouders. Deze Gedragscode (actuele versie juni 2018) overkoepelt bestaande en nieuwe zelfregulering van de branche met algemene bepalingen, zoals kernwaarden en gedragsregels. Verzekeraars geven op basis van de Gedragscode vanuit hun eigen bedrijfsvisie nader invulling aan hun maatschappelijke rol. Achmea geeft daar invulling aan door middel van o.a. de Achmea purpose, waarin duurzaamheid en maatschappelijke betrokkenheid een prominent rol spelen en heeft dat verankerd in haar processen en in de Achmea Gedragscode.

Naleving Code Rechtstreeks Verzekerde Regelingen

De Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur zijn erop gericht om de kwaliteit, de zorgvuldigheid en de transparantie van pensioenuitvoerders op een hoger plan te brengen. De principes zijn verankerd in de Pensioenwet. Nadere invulling van goed (pensioen)bestuur is opgenomen in de Code Rechtstreeks verzekerde regelingen van het Verbond van Verzekeraars en de Stichting van de Arbeid. De Code Rechtstreeks verzekerde regelingen wordt nageleefd door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en is een aanvulling op wet- en regelgeving en zelfregulering, waaronder de Gedragscode Verzekeraars. Jaarlijks publiceert Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. haar Rapportage Intern toezicht in het kader van naleving Code Rechtstreeks verzekerde regelingen. Deze rapportage vindt u op de Achmea website www.achmea.nl/duurzaamheid.

Naleving Nederlandse Corporate Governance Code

Sinds 1 januari 2004 zijn beursgenoteerde ondernemingen in Nederland verplicht te rapporteren over de naleving van de Nederlandse Corporate Governance Code (de Code), volgens het principe “pas toe of leg uit”.

Het doel van de Code is het met of in relatie tot wet- en regelgeving bewerkstelligen van een deugdelijk en transparant stelsel van checks and balances binnen Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen en het daartoe reguleren van de verhoudingen tussen het bestuur, de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering. Naleving van de Code draagt bij aan het vertrouwen in goed en verantwoord bestuur van vennootschappen en hun inbedding in de maatschappij. De Code is voor het eerst vastgesteld in 2003 en gewijzigd in 2008, 2016 en 2022. In het bestuursverslag over 2023 zal voor het eerst verantwoording worden afgelegd over de naleving van de geactualiseerde Nederlandse Corporate Governance Code (2022).

Achmea B.V. heeft in de vorm van uitgegeven obligaties beursgenoteerd schuld papier maar is geen beursgenoteerde onderneming en dat zelfde geldt voor al haar verzekeringsdochters zoals Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Achmea heeft de

meerderheid van de principes van de Corporate Governance Code vrijwillig overgenomen en verankerd in zijn ondernemingsbestuur. Waar van toepassing, leeft Achmea de principes en best practice-bepalingen nagenoeg volledig na.

Corporate Governance wordt in belangrijke mate op groepsniveau bepaald en vormgegeven door het opzetten en inrichten van een groepsbrede governance structuur alsook het bepalen van groepsbreed beleid. Voor verdere details over de Corporate Governance wordt verwezen naar het Achmea jaarrapport 2022 op de Achmea website www.achmea.nl.

Corporate Governance voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., is daardoor in belangrijke mate onderworpen aan de werkingssfeer van de corporate Governance van Achmea. Waar relevant zijn specifieke aandachtspunten die van belang zijn voor de invulling van corporate Governance voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. hieronder nader toegelicht.

CORPORATE GOVERNANCE OP HET NIVEAU VAN ACHMEA PENSIOEN- EN LEVENSVZERKERINGEN N.V.

Verantwoordelijkheden en rol in de Corporate Governance

Het bestuur van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. bestaat uit mevrouw D.C. de Kluis en de heer M.A.N. Lamie. Het statutaire bestuur van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. wordt ondersteund door een aantal niet-statutaire directieleden. Per 31 december 2022 zijn dit: de heer A. Van der Wal (divisievoorzitter Pensioenen, sinds 1 oktober 2022), de heer A.M.P.J Heuvelmans (Directeur Financiën & Control), de heer P. van Overbeek (Directeur Leven), de heer M. van Duuren (Directeur IT-keten Pensioen & Leven), mevrouw C. Vergouw (Divisievoorzitter Interpolis) en de heer M. Roose (Divisievoorzitter Centraal Beheer, sinds 1 september 2022). Tot 1 september respectievelijk 1 oktober 2022 maakten de heer A. Spijkman en de heer M. Perquin deel uit van het directieteam van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

De Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is verantwoordelijk voor het toezicht op en de advisering van het bestuur. Het reglement van de Raad van Commissarissen past bij deze taakstelling. Daarin is ook vastgelegd dat de Raad van Commissarissen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. goedkeuring dient te verlenen aan de jaarrekening van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Ook het uitkeren van dividenden uit Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft goedkeuring nodig van de RvC Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Samenstelling en diversiteit

De statutaire directie van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. bestaat uit twee leden.

De Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. telt acht commissarissen. De leden van de Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. zijn tevens lid van de Raad van Commissarissen van Achmea B.V.

Bij de invulling van een vacature is het streven om een evenwichtige mix van vaardigheden in de Raad van Commissarissen te bewaren terwijl er tegelijkertijd voor wordt gezorgd dat de nieuw te benoemen commissaris ook over de conform de vastgestelde profielschets vereiste kennis en ervaring beschikt. Commissarissen worden geselecteerd en benoemd aan de hand van een profielschets van de vereiste professionele achtergrond, opleiding, (internationale) ervaring, vaardigheden, diversiteit en onafhankelijkheid. De huidige samenstelling van de Raad van Commissarissen is zodanig dat de commissarissen door de mix van aanwezige ervaring en deskundigheid op gepaste wijze aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Naast diversiteit in kennis, expertise en leeftijd streeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. naar een goede man/vrouw-diversiteit. Per 31 december 2022 bestaat de Raad van Commissarissen uit vijf mannen en drie vrouwen. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. voldoet daarmee aan het wettelijke streefcijfer voor man/vrouw-diversiteit in de Raad van Commissarissen. Alle commissarissen voldoen ten aanzien van het door hen beklede aantal commissariaten aan de Wet bestuur en toezicht.

De Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. bestond per 31 december 2022 uit de heer J. van den Berg (voorzitter), de heer W.H. de Weijer (vice-voorzitter), mevrouw M.R. van Dongen, mevrouw P.H.M. Hofsté, de heer T.R. Bercx, mevrouw A.C.W. Sneller, de heer A.M. Kloosterman en de heer R.Th. Wijmenga. Niettegenstaande de eigen toezichhoudende

taken van de Raad van Commissarissen, functioneert deze Raad van Commissarissen binnen het geheel van het Groepstoezicht van de Raad van Commissarissen van Achmea B.V.

Onafhankelijkheid

Alle commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. vervullen hun taken zonder last en ruggespraak. Voor een gedetailleerde verantwoording over de naleving van de Corporate Governance Code op het criterium onafhankelijkheid wordt verwezen naar het Achmea jaarrapport 2022 op de Achmea website www.achmea.nl.

Commissies Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft gezien de positie binnen de groepsstructuur geen eigen subcommissies. De drie subcommissies van de Raad van Commissarissen van Achmea B.V. zijn het Audit & Risk Committee, de Remuneratie Commissie en de Selectie & Benoemingscommissie. Het Audit & Risk Committee van Achmea vervult een voorbereidende rol bij de besluitvorming van de Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

7. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend die tot vermelding in de jaarrekening leiden.

Zeist, 6 april 2023

De bestuurders van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.,

D.C. (Daphne) de Kluis

M.A.N. (Michel) Lamie

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Het jaar 2022 werd overschaduwd door de oorlog in Oekraïne. Het leidde en leidt nog tot veel menselijk leed. Mede door deze oorlog was het ook op andere vlakken een extreem jaar met stijgende energieprijzen, ongekende inflatie, rentestijgingen en dalende aandelenkoersen. Dat bepaalde in belangrijke mate de marktomstandigheden waarin Achmea opereerde. Ondanks de voorgenoemde marktomstandigheden beheert Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. een groeiende 'open book' portefeuille, bestaande uit overlijdensrisicoverzekeringen (ORV) en direct ingaande pensioenen en lijfrentes (DIP/DIL). Daarnaast beheert de serviceorganisatie Pensioen & Leven een 'service book' portefeuille, bestaande uit collectieve pensioencontracten en traditionele spaar- en levensverzekeringen. De serviceorganisatie heeft de ambitie om een stabiel resultaat met een positieve kapitaalgeneratie te behalen in combinatie met hoge klanttevredenheid. Met de merken Centraal Beheer, FBTO en Interpolis bundelen wij onze krachten en streven naar groei van ons open book met capital-light producten.

ALGEMEEN

De Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. vervult haar taken vanuit verschillende rollen, waaronder de rol van toezichthouder en van adviseur (gevraagd en ongevraagd advies). In het reglement van de Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is vastgelegd hoe de taken en bevoegdheden van de Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. zich verhouden tot die van Raad van Commissarissen van Achmea B.V.

BELANGRIJKSTE ACTIVITEITEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

De Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is in 2022 acht keer in vergadering bij elkaar gekomen. Deze vergaderingen zijn bijgewoond door het statutaire bestuur van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

De onderwerpen op de agenda waren onder andere de kwartaalrapportages, de Risk Management en Compliance rapportages en de rapportage Intern Toezicht Code Rechtstreeks Verzekeringen Regelingen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en de kapitaaluitkering 2022. Aan de hand van de bespreking van de Risk Management & Compliance rapportages is uitvoerig over het risicomanagement proces binnen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. gesproken, waarbij ook de voortgang van de Risk & Compliance prioriteiten aan de orde kwam. Ook is de interne beheersing van de compliance, frauderisico's en operationele risico's, waaronder naleving van de regels inzake privacy (AVG), zorgplicht en Customer Due Diligence, alsmede de thema's uitbesteding en cybersecurity uitgebreid behandeld en de wijze waarop die risico's beheerst (kunnen) worden. De Raad van Commissarissen onderschrijft het belang dat het bestuur hecht aan de interne beheersing, waarbij uiteraard wordt voldaan aan de geldende wet- en regelgeving.

De Own Risk & Solvency Assessment, het Regular Supervisory Report 2021 van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., het Actuariële Functierapport 2021 en de Systematische Integriteits Risicoanalyse 2022 zijn besproken in de Raad. Daarnaast zijn de actualiteiten binnen de markt en de divisie, risico management, Klant Belang Centraal, de rationalisatie van systemen en procedures in het kader van beleggingsverzekeringen onderwerp van gesprek geweest.

De financiële ontwikkeling van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. was bij elke vergadering onderwerp van gesprek. Aandacht werd besteed aan de impact inflatie en de renteontwikkeling, de volatiliteit van de financiële markten, de solvabiliteit, marktrisicobudget, de performance van beleggingen, balansoptimalisatie, schaalbaarheid van kosten, renterisicobeheersing, kapitaal hedge, de impact van IFRS 9 en IFRS 17. Daarnaast zijn mogelijke portfoliomaatregelen, als ook innovaties en digitalisering aan de orde geweest. De Raad van Commissarissen heeft verder gesproken over lange termijn waardecreatie, de voortgang van de Strategie 2025 en over de speerpunten die zijn geformuleerd voor de strategische periode De Kracht van Samen. De verwachtingen van Achmea's stakeholders, waaronder natuurlijk klanten, staan daarbij centraal zowel ten aanzien van de waarde die Achmea aan hen biedt, als Achmea's bijdrage aan de samenleving.

De Raad heeft tot tevredenheid geconstateerd dat de klanttevredenheid is verbeterd en dat de kosten verder zijn gedaald als gevolg van kostenbesparingsinitiatieven en rationalisatieprogramma's. Het lagere operationeel resultaat werd met name gedreven door lagere beleggingsopbrengsten vanuit ontwikkeling financiële markten. Daarnaast leidde gestegen rente en hogere levensverwachting tot een additionele dotatie aan de voorziening verzekeringsverplichtingen. De open book portefeuille kent een stijging van de premieomzet uit overlijdensrisicoverzekeringen.

Verslag van de Raad van Commissarissen

RELATIE MET DE EXTERNE ACCOUNTANT

De onafhankelijke externe accountantsorganisatie van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is dezelfde als van de Achmea Groep. Contact met de onafhankelijke externe accountant verloopt grotendeels via het Audit & Risk Committee. Bij de bespreking van het bestuursverslag en jaarrekening is de onafhankelijke externe accountant in de vergadering van de Raad van Commissarissen aanwezig om de bevindingen van de accountant toe te lichten.

De Raad van Commissarissen en het Audit & Risk Committee hebben een goede samenwerking met de accountant EY. Er is sprake van een goede en transparante relatie.

SAMENSTELLING RAAD VAN COMMISSARISSEN

De Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. bestaat uit acht leden. De in de onderstaande tabel vermelde benoemingstermijnen gelden voor de Raad van Commissarissen van Achmea B.V. en zijn tevens van toepassing op de Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

SAMENSTELLING RAAD VAN COMMISSARISSEN PER 31 DECEMBER 2022

NAAM	NATIONALITEIT	GESLACHT	FUNCTIE	TERMIJN	JAAR VAN EERSTE BENOEMING	LOPENDE TERMIJN
J. van den Berg (1964)	Nederlands	Man	Voorzitter	Tweede	2018	2022-2026
W.H. de Weijer (1953)	Nederlands	Man	Vice-voorzitter	Tweede	2016	2020-2024
T.R. Bercx (1963)	Nederlands	Man	Lid	Eerste	2021	2021-2025
M.R. van Dongen (1969)	Nederlands	Vrouw	Lid	Eerste	2020	2020-2024
P.H.M. Hofsté (1961)	Nederlands	Vrouw	Lid	Tweede	2015	2019-2023
A.M. Kloosterman (1956)	Nederlands	Man	Lid	Eerste	2019	2019-2024
A.C.W. Sneller (1965)	Nederlands	Vrouw	Lid	Derde	2013	2021-2023
R.Th. Wijmenga (1957)	Nederlands	Man	Lid	Tweede	2015	2019-2023

SAMENSTELLING BESTUUR

Het statutaire bestuur van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. bestaat uit mevrouw D.C. de Kluis en de heer M.A.N. Lamie. Het statutaire bestuur van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., wordt ondersteund door een aantal niet-statutaire directieleden de heer A. van der Wal (divisievoorzitter), de heer A.M.P.J. Heuvelmans (Directeur Financiën & Risk), de heer P. van Overbeek (Directeur Leven), de heer M. van Duuren (Directeur IT-keten Pensioen & Leven), mevrouw C. Vergouw (Divisievoorzitter Interpolis) en de heer M. Roose (Divisievoorzitter Centraal Beheer).

PERMANENTE EDUCATIE

In 2022 zijn vijf permanente educatiesessies (PE-sessies) georganiseerd voor de leden van de Raad van Commissarissen. In de verschillende PE-sessies is ingegaan op het thema (klimaat)activisme en de maatschappelijke bewegingen, Ontwikkelingen wet- en regelgeving, het nieuw Pensioenstelsel, Customer Due Diligence, Duurzaamheid en Duurzaamheidswetgeving, Cybersecurity en mededinging. Daarnaast is in deepdives ingegaan op verschillende onderwerpen zoals de ontwikkelingen in het bedrijf rondom data en digitalisering, de strategische ontwikkelingen in het buitenland, het programma Achmea Samen Duurzaam, de ontwikkelingen in het onderdelen van de Oudedagsvoorzieningen, waarbij is verdiept op de onderdelen Achmea Pensioenservices, Achmea Bank, Achmea Investment Management en Syntrus Achmea Real Estate & Finance en de samenwerking tussen die onderdelen.

Verslag van de Raad van Commissarissen

DANKWOORD

Wij willen graag deze gelegenheid gebruiken om het directieteam en alle medewerkers te bedanken voor hun grote inzet.

Zeist, 6 april 2023

De Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.,

J. (Jan) van den Berg, Voorzitter

W.H. (Wim) de Weijer, Vice-voorzitter

T.R. (Tjahny) Bercx

M.R. (Miriam) van Dongen

P.H.M. (Petri) Hofsté

A.M. (Lex) Kloosterman

A.C.W. (Lineke) Sneller

R.Th. (Roel) Wijmenga

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN DE FINANCIËLE POSITIE

(VOOR BESTEMMING VAN HET RESULTAAT)

(€ MILJOEN)

	TOELICHTING	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Activa			
Geassocieerde deelnemingen	10	76	154
Vastgoedbeleggingen	3	841	988
Beleggingen	4		
Beleggingen voor eigen rekening		30.340	37.737
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders		12.094	15.257
Latente belastingvorderingen	11	498	670
Aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen	5	51	73
Vorderingen en overlopende activa	12	327	297
Te ontvangen vennootschapsbelasting		182	
Liquide middelen	13	178	101
Totaal activa		44.587	55.277
Eigen vermogen			
Eigen vermogen toekomend aan houders van eigen vermogensinstrumenten in de vennootschap	14	4.126	4.403
Minderheidsbelang		7	36
Totaal eigen vermogen		4.133	4.439
Verplichtingen			
Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten	5		
Verzekeringsverplichtingen eigen rekening		20.255	29.618
Verzekeringsverplichtingen waarbij polishouders beleggingsrisico dragen		11.754	14.614
Overige voorzieningen	15	2	2
Financiële verplichtingen	16	4.555	5.496
Derivaten	4	3.888	1.072
Verschuldigde vennootschapsbelasting			36
Totaal verplichtingen		40.454	50.838
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		44.587	55.277

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

		(€ MILJOEN)	
	TOELICHTING	2022	2021
Bruto geschreven premies		822	864
Herverzekeringspremies		-16	-19
Netto verdiende premies	7	806	845
Opbrengsten uit geassocieerde deelnemingen		-10	31
Beleggingsopbrengsten	8	-6.196	780
Overige opbrengsten	17	2	3
Totale baten		-5.398	1.659
Bruto lasten uit verzekeringscontracten		-5.587	1.123
Aandeel herverzekeraars			-5
Netto lasten uit verzekeringscontracten	9	-5.587	1.118
Rente en vergelijkbare lasten		7	5
Bedrijfskosten	18	140	144
Totale lasten		-5.440	1.267
Resultaat voor belasting		42	392
Vennootschapsbelasting	19	11	67
Nettoresultaat		31	325
Nettoresultaat toekomend aan:			
Houders van eigen vermogensinstrumenten in de vennootschap		29	320
Minderheidsaandeelhouders		2	5

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT

		(€ MILJOEN)	
	TOELICHTING	2022	2021
Posten die niet worden gereclassificeerd naar de Winst- en verliesrekening			
Posten die kunnen worden gereclassificeerd naar de Winst- en verliesrekening ^{1,2}			
Ongerealiseerde waardeveranderingen bij financiële instrumenten geassocieerd met 'Beschikbaar voor verkoop'		-3.577	-413
Mutaties in Voorziening voor Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen uit hoofde van ongerealiseerde beleggingsopbrengsten		3.472	561
Reclassificatie naar de Winst- en verliesrekening als Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen uit hoofde van gerealiseerde beleggingsopbrengsten		-321	258
Waardeveranderingen uit financiële instrumenten 'Beschikbaar voor verkoop' gereclassificeerd naar de Winst- en verliesrekening bij verkoop		269	-329
Bijzondere waardeverminderingen financiële instrumenten 'Beschikbaar voor verkoop' gereclassificeerd naar de Winst- en verliesrekening bij verkoop		27	4
		-130	81
Netto overig totaalresultaat	20	-130	81
Nettoresultaat		31	325
Totaalresultaat		-99	406
Totaalresultaat toekomend aan:			
Houders van eigen vermogensinstrumenten in de vennootschap		-69	370
Minderheidsbelang		-30	36

^{1.} Binnen dit overzicht is de netto positie (na belastingen) weergegeven.

^{2.} Verantwoord als onderdeel van de Herwaarderingsreserve.

GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT VAN HET TOTAAL EIGEN VERMOGEN

(€ MILJOEN)

	AANDELEN KAPITAAL / AGIO	HERWAAR- DERINGS- RESERVE	OVERIGE RESERVES	RESULTAAT OVER HET BOEKJAAR	SUBTOTAAL EIGEN VERMOGEN ¹	MINDERHEIDS- BELANG	TOTAAL EIGEN VERMOGEN
Balans 1 januari 2021	1.836	534	1.539	292	4.201	1	4.202
Netto overig totaalresultaat		81			81		81
Nettoresultaat				320	320	5	325
Totaalresultaat		81		320	401	5	406
Bestemming van reserves		74	219	-292	1		1
Uitkering aan aandeelhouders			-200		-200		-200
Overige mutaties ²						30	30
Balans 31 december 2021	1.836	689	1.558	320	4.403	36	4.439
Netto overig totaalresultaat		-130			-130		-130
Nettoresultaat				29	29	2	31
Totaalresultaat		-130		29	-101	2	-99
Bestemming van reserves		-30	374	-320	24	-31	-7
Uitkering aan aandeelhouders			-200		-200		-200
Balans 31 december 2022	1.836	529	1.732	29	4.126	7	4.133

^{1.} Het Subtotaal eigen vermogen betreft het Eigen vermogen toekomend aan houders van eigen vermogensinstrumenten in de vennootschap.

^{2.} Overige mutaties betreft de verkoop van een deel van het belang van de dochtermaatschappij Achmea Woninghypotheek B.V.

Voor meer informatie over het Eigen vermogen zie Toelichting 14.

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

	TOELICHTING	2022	2021
(€ MILJOEN)			
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat voor belasting		42	392
<i>Aanpassingen voor items zonder kasstromen en herrubriceringen:</i>			
(On)gerealiseerde waardeveranderingen op Beleggingen, inclusief resultaten vreemde valuta, mutatie voorziening voor oninbaarheid, opgelopen rente en amortisatie.		6.535	364
Opbrengsten uit Geassocieerde deelnemingen		8	-5
		6.585	751
<i>Mutaties in operationele activa en verplichtingen:</i>			
Mutaties in Vorderingen en overlopende activa (exclusief overlopende acquisitiekosten) en Overige schulden opgenomen onder Financiële verplichtingen		-1.939	-130
Mutaties in Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten na aftrek aandeel herverzekeraars		-7.522	-2.516
Mutaties in Vastgoedbeleggingen		158	60
Mutaties in Beleggingen		2.988	1.615
		-6.315	-971
<i>Operationele kasstromen niet begrepen in het resultaat voor belasting:</i>			
Ontvangen/betaalde vennootschapsbelasting		-25	-26
Overige mutaties		39	
		14	-26
Totaal Kasstroom uit operationele activiteiten		284	-246
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Aankopen van Geassocieerde deelnemingen en andere investeringen (na aftrek van liquide middelen)			-11
			-11
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Dividenden en couponbetalingen aan de aandeelhouders van AP&L		-200	-200
(Aflossing van) Financiering door minderheidsaandeelhouders		-7	169
Mutatie in minderheidsbelang			30
		-207	-1
Netto kasstroom		77	-258
Netto liquide middelen per 1 januari		101	359
Netto liquide middelen per 31 december		178	101
Liquide middelen omvatten de volgende posten:			
Kas- en banksaldi	13	178	101
Liquide middelen per 31 december		178	101

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

ALGEMEEN

A. ALGEMENE INFORMATIE

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is een naamloze vennootschap, opgericht naar Nederlands recht en statutair gevestigd in Apeldoorn. Het hoofdkantoor is gevestigd aan de Laan van Malkenschoten 20 in Apeldoorn. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. maakt onderdeel uit van de Achmea Groep. Achmea B.V. bezit 100% van de aandelen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. De vennootschap is als financiële dienstverlener actief als verzekeraar op het gebied van pensioen- en levensverzekeringen.

Onderlinge verhoudingen met maatschappijen van de Achmea Groep zijn opgenomen onder de beleggingen, de vorderingen en overlopende activa en de financiële verplichtingen. Nadere toelichting wordt gegeven in Toelichting 27 'Transacties met verbonden partijen'.

1. ALGEMENE WAARDERINGSGRONDSLAGEN

B. GOEDKEURING JAARREKENING

De geconsolideerde jaarrekening van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. voor het jaar eindigend op 31 december 2022 is goedgekeurd voor publicatie in overeenstemming met het besluit van de bestuurders op 6 april 2023. Op dezelfde datum adviseerde de Raad van Commissarissen de Algemene Vergadering om de jaarrekening vast te stellen. De bestuurders kunnen besluiten om de jaarrekening te wijzigen zolang deze nog niet is vastgesteld door de Algemene Vergadering. De Algemene Vergadering kan besluiten om de jaarrekening niet vast te stellen, maar mag deze niet wijzigen.

C. BASIS VOOR DE PRESENTATIE

De geconsolideerde jaarrekening van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals van kracht per 31 december 2022 en aangenomen door de Europese Unie (hierna te noemen: EU en EU-IFRS). De geconsolideerde jaarrekening van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. voldoet aan de wettelijke bepalingen zoals opgenomen in artikel 2:362 lid 9 BW en is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Alle bedragen in de geconsolideerde jaarrekening zijn in miljoenen euro's, tenzij anderszins vermeld. De activa en verplichtingen in de balans zijn ingedeeld naar liquiditeit. Indien in deze geconsolideerde jaarrekening de definitie balans is genoemd, wordt hiermee het overzicht van de financiële positie bedoeld.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. In de jaarrekening zijn de materiële risico's en onzekerheden vermeld die relevant zijn inzake de verwachting van de continuïteit van de vennootschap voor een periode van twaalf maanden na opstelling van de jaarrekening.

In de primaire geconsolideerde overzichten zijn posten van een vergelijkbare aard samengevoegd. In de toelichting worden deze verder uitgelicht indien deze van relatieve betekenis zijn voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Relatieve betekenis is hierbij beoordeeld op basis van zowel kwantitatieve als kwalitatieve criteria. De kwantitatieve criteria zijn gericht op de totalen voor de betreffende categorie in de primaire overzichten en de relatieve betekenis van de post hierin. Indien de post kwantitatief van betekenis is wordt deze verder toegelicht (conform de vereiste IFRS toelichtingen). Indien de post kwantitatief van niet relatieve betekenis is, heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. op basis van kwalitatieve criteria, waaronder specifiek belang voor een gebruiker van de jaarrekening, vastgesteld of toelichtingen noodzakelijk zijn. Indien een post kwalitatief van betekenis is, wordt deze verder toegelicht conform de IFRS vereisten. Indien een post zowel kwalitatief als kwantitatief geen relatieve betekenis heeft, is de toelichting in overeenstemming met de uitgangspunten ten aanzien van het Disclosure Initiative van de International Accounting Standard Board (IASB) en gerelateerde materialiteit uitgangspunten, zoveel mogelijk beperkt.

Daarnaast heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de toelichtingen gesplitst in het hoofdstuk 'Toelichting onderdelen Balans en Winst- en verliesrekening' en 'Overige toelichtingen'. De toelichtingen die betrekking hebben op de activiteiten van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. met een verzekeringskarakter zijn opgenomen in 'Toelichting onderdelen Balans en

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Winst- en verliesrekening' en de resterende toelichtingen die wel voldoen aan de criteria voor kwantitatieve en kwalitatieve relatieve betekenis in het hoofdstuk 'Overige toelichtingen'.

D. WIJZIGINGEN IN DE VERSLAGGEVING

In 2022 zijn de volgende nieuwe standaarden, wijzigingen of interpretaties van de IASB van kracht geworden. Deze hebben geen significante impact op het Totaal eigen vermogen per 31 december 2022, Nettoresultaat over het boekjaar 2022 en vergelijkende cijfers van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.:

- Amendments to IFRS 3 Business Combinations; IAS 16 Property, Plant and Equipment; IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities, and Contingent Assets; and Annual Improvements 2018-2020.

E. WIJZIGINGEN IN STANDAARDEN EN AANPASSINGEN MET EEN TOEKOMSTIGE TOEPASSINGSDATUM

De volgende standaarden en interpretaties met een toekomstige toepassingsdatum zijn gepubliceerd in 2022 of in eerdere jaren en worden toegepast in de geconsolideerde jaarrekening 2023. Deze betreffen:

Implementatie IFRS 9 en IFRS 17

Met de toepassing van IFRS 9 en IFRS 17 veranderen de verslaggevingsgrondslagen voor financiële instrumenten respectievelijk verzekeringscontracten. De eerste toepassing van deze standaarden heeft een significante impact op de geconsolideerde jaarrekening van Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. omdat de waardering, presentatie en resultaatbepaling van zowel verzekeringscontracten als een groot deel van de financiële instrumenten anders wordt. Invoering van de nieuwe standaarden zal leiden tot meer volatiliteit in de waardering van financiële instrumenten en verzekeringsverplichtingen alsook gerapporteerde resultaten als gevolg van veranderingen in marktomstandigheden. Na publicatie van de oorspronkelijke versie van IFRS 17 is Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. een implementatietraject gestart, waarbij rekening is gehouden met de interactie van IFRS 17 met IFRS 9. De invoering van beide standaarden leidt tot een daling van het eigen vermogen rekening houdend met belastingeffecten, met circa € 0,3 miljard op transitiedatum 1 januari 2022. De impact op het totaal eigen vermogen ultimo 2022 zal naar verwachting afwijken van de stand op transitiedatum als gevolg van ontwikkelingen in de verzekeringsportefeuille en ontwikkelingen van financiële markten gedurende 2022. De bepaling hiervan is nog onderhanden en onderdeel van het opmaken van de (half)jaarrekening 2023.

IFRS 9 Financial Instruments

IFRS 9 is in werking getreden op 1 januari 2018. Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. heeft de toepassing van IFRS 9 uitgesteld tot de implementatie van IFRS 17 per 1 januari 2023. De vereiste toelichtingen in het kader van dit uitstel zijn opgenomen in Toelichting 30 'Kredietkwaliteit financiële activa'.

IFRS 9 kent een gewijzigd model voor de classificatie en de waardering van financiële activa. Dit model wordt ingegeven door de kasstroomeigenschappen van een financieel actief en het bedrijfsmodel waarbinnen dit actief wordt gehouden. Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. handhaaft voor het merendeel van haar beleggingsportefeuille de bestaande waardering tegen geamortiseerde kostprijs en reële waarde in de balans. Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. maakt gebruik van de mogelijkheid die IFRS 9 biedt om te kiezen voor waardering tegen reële waarde met waardeontwikkelingen verwerkt in de winst- en verliesrekening om een accounting mismatch in de winst- en verliesrekening te voorkomen. Dit wordt toegepast op de beleggingen die in de huidige jaarrekening onder IAS 39 als 'Beschikbaar voor verkoop' zijn geclassificeerd. Een relatief beperkt deel van de beleggingsportefeuille welke voorheen werd gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs wordt onder IFRS 9 geclassificeerd tegen reële waarde met waardeontwikkelingen verwerkt in de winst- en verliesrekening, ter voorkoming van een zogenaamde 'accounting mismatch' ten opzichte van de gerelateerde verzekeringsverplichtingen. Deze aanpassing leidt tot een toename van de waarde van de beleggingen op transitiedatum met circa € 0,1 miljard.

Er worden geen aanpassingen in de waardering van financiële verplichtingen doorgevoerd.

IFRS 9 heeft voor het bepalen van bijzondere waardeverminderingen een model voor verwachte kredietverliezen geïntroduceerd. Bij dit model moet bij eerste opname van een financieel instrument rekening worden gehouden met verwachte kredietverliezen. In het geval van een significante verslechtering van de kredietkwaliteit van het financieel instrument zal er rekening gehouden moeten worden met verwachte kredietverliezen over de gehele looptijd. De impact van het nieuwe model voor verwachte kredietverliezen op transitiedatum is zeer beperkt.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. past de vergelijkende cijfers aan voor IFRS 9 en past tevens de 'classification overlay approach' vanuit IFRS 17 toe op de vergelijkende cijfers van financiële activa die gedurende 2022 zijn verkocht. Hierdoor wordt in de jaarrekening 2023 IFRS 9, net als IFRS 17, met terugwerkende kracht per 1 januari 2022 toegepast. Dit vergroot de vergelijkbaarheid tussen de cijfers in boekjaar 2023 met de vergelijkende cijfers van boekjaar 2022 voor de gecombineerde impact van IFRS 9 en IFRS 17.

Tenslotte introduceert IFRS 9 een model voor hedge accounting dat de boekhoudkundige verwerking in lijn brengt met risicobeheeractiviteiten.

IFRS 17 Insurance contracts

IFRS 17 geeft uniforme grondslagen voor de opname, waardering, presentatie en toelichting van verzekeringscontracten. Het doel van deze nieuwe standaard is een beter bruikbare en transparante weergave van de financiële positie, prestaties en kasstromen in de jaarrekeningen van entiteiten die verzekeringscontracten uitgeven. Tevens wordt hierdoor de internationale vergelijkbaarheid van jaarrekeningen van verzekeraars vergroot. De standaard treedt in werking voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2023.

De belangrijkste verandering betreft de waardering van de verzekeringscontracten. De invulling van het begrip 'verzekeringscontract' is nagenoeg ongewijzigd gebleven ten opzichte van de huidige definitie onder IFRS 4 en er zijn geen materiële veranderingen in classificatie van contracten en van verzekeringsrisico's.

Onder IFRS 17 maakt Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. bij de waardering van verzekeringscontracten niet langer gebruik van tariefgrondslagen in de waardering van leven- en pensioenverzekeringvoorzieningen, waardering van de schadevoorzieningen op nominale waarde en de systematiek van de Voorziening voor Oprenting Verzekeringsverplichtingen binnen het Nederlandse levensverzekeringsbedrijf.

IFRS 17 wordt toegepast op alle verzekeringsactiviteiten binnen Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. Daarnaast worden in tegenstelling tot de huidige verslaglegging, de gerelateerde verzekeringstechnische vorderingen en schulden in de waardering van de verzekeringsverplichtingen verwerkt. De leven- en pensioenverzekeringscontracten zijn langlopend van aard waarbij het algemene waarderingsmodel ('General Measurement Model') wordt toegepast. De variabele vergoeding-benadering ('Variable Fee Approach') wordt toegepast op de verzekeringscontracten in het leven- en pensioenbedrijf waarbij de polishouders het beleggingsrisico dragen. De groepering van de verzekeringscontracten volgt zoveel mogelijk de indeling naar productgroepen onder Solvency II waarbij onder IFRS 17 een nadere onderverdeling wordt gemaakt in overeenstemming met de wijze waarop deze contracten worden beheerd in aansluiting op het risicoprofiel van de portefeuilles. Daarnaast worden contracten die in een bepaald jaar worden geschreven gegroepeerd in jaarcohorten en naar verwachte winstgevendheid (verlieslatend, naar verwachting winstgevend of overig).

Bij de waardering van de verzekeringscontracten onder IFRS 17 wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van reeds bestaande en in gebruik zijnde (actuariële) aannames en veronderstellingen die zijn gebaseerd op Solvency II grondslagen en die Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. toepast bij het bepalen van de solvabiliteitsratio. Dit geldt met name voor aannames voor de kasstromen en het bepalen van de contractgrenzen.

IFRS 17 kent een opslag - voor niet-financieel risico bij het bepalen van de verzekeringsverplichtingen, de Risk Adjustment. De Risk Adjustment is de vergoeding ter compensatie van de uit niet financiële risico's voortvloeiende onzekerheid over het bedrag en tijdstip van de toekomstige kasstromen. Voor het bepalen van de Risk Adjustment wordt gebruik gemaakt van een 'Cost of Capital'-methodiek. Voor transitiedoelinden wordt in de fair value approach een percentage van 6% gehanteerd. Voor de waardering van de verzekeringsverplichtingen onder IFRS 17 hanteert Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. een percentage van 4,5%. Dit wijkt af van het gehanteerde 'Cost of Capital' percentage van 6% dat onder de Solvency II-methodiek wordt voorgeschreven voor het bepalen van de Risk Margin. Uitgaande van de voorschriften van IFRS 17 is het percentage van 4,5% meer passend bij het risicoprofiel van Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V..

Bij het ontbreken van onverwachte gebeurtenissen valt de Risk Adjustment gedurende de resterende looptijd van de verzekeringscontracten vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening naar rato van de afname van het resterend risico in de verzekeringsportefeuille.

De voor de waardering van de verzekeringskasstromen toe te passen disconteringscurve is één van de belangrijkste beleidsuitgangspunten onder IFRS 17. Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V.'s disconteringscurve is 'bottom-up' samengesteld, bestaande uit een risicovrije rente vermeerderd met een illiquiditeitsopslag die specifiek is per productgroep en is gebaseerd op de beleggingsportefeuille van het leven- en pensioenbedrijf. Voor verzekeringscontracten met een resterende looptijd korter dan 30 jaar wordt de risicovrije rente gebaseerd op de swapcurve, waarop een Credit Risk Adjustment in mindering wordt

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

---

gebracht. Voor looptijden van 30 jaar en langer wordt de risicovrije curve bepaald door middel van een extrapolatie naar een Ultimate Forward Rate (3,1%) waarop een Credit Risk Adjustment in mindering wordt gebracht.

Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V. kiest ervoor om wijzigingen in financiële aannames in de waardering van de verzekeringscontracten te verantwoorden in de winst- en verliesrekening om zoveel mogelijk een mismatch met de verwerking van de beleggingen in de winst- en verliesrekening te voorkomen.

IFRS 17 introduceert een Contractual Service Margin (CSM) in de waardering van verzekeringscontracten onder het algemene waarderingsmodel en de variabele vergoeding-benadering. Voor groepen van winstgevendende contracten wordt deze marge als component van de verzekeringsverplichtingen opgenomen en in toekomstige perioden waarin de verzekeringsdiensten worden verleend, met inachtneming van de specifieke kenmerken van het product, ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Voor het bepalen van de vergelijkende cijfers van het leven- en pensioenbedrijf is de benodigde informatie niet voor alle portefeuilles en verslagjaren in voldoende mate beschikbaar en reproduceerbaar als gevolg van eerdere systeem- en dataconversies. Daarom wordt de waarde van de verzekeringsverplichtingen van de leven- en pensioenportefeuilles die zijn geschreven in de jaren tot en met 2019 op de transitiebalans volgens de reële waarde methode ('fair value approach') bepaald.

De verwachte impact van de invoering van IFRS 17 leidt tot een toename van de waarde van de verzekeringsverplichtingen op transitiedatum 1 januari 2022 van circa € 0,6 miljard voor belasting (exclusief impact van reclassificaties).

Overige aanpassingen met een toekomstige ingangsdatum

Gedurende 2022 heeft de EU de volgende wijzigingen met een toekomstige toepassingsdatum goedgekeurd, welke bij toepassing geen impact hebben op het Totaal eigen vermogen, het Nettoresultaat en geen of beperkte impact op de presentatie en toelichting van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.:

- Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements: Disclosure of Accounting Policies (ingangsdatum 1 januari 2023);
- Amendments to IAS 8 Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors: Definition of Accounting Estimates (ingangsdatum 1 januari 2023);
- Amendments to IAS 12 Income Taxes: Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction (ingangsdatum 1 januari 2023).

Naast de bovengenoemde (wijzigingen in) standaarden, zijn er standaarden gepubliceerd met een toekomstige toepassingsdatum of (wijzigingen) in eerdere jaren die niet door Achmea zijn toegepast bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening 2022. Omdat deze wijzigingen in de standaarden geen impact hebben op het Totaal eigen vermogen, het Nettoresultaat of geen of beperkte impact hebben op de presentatie en toelichting van Achmea worden deze niet verder toegelicht.

Het betreft de volgende wijzigingen die per 31 december 2022 nog niet waren goedgekeurd voor gebruik in de EU:

- Amendments to IAS 1: Presentation of Financial Statements: Classification of Liabilities as Current or Non-current, Classification of Liabilities as Current or Non-current - Deferral of Effective Date en Non-current Liabilities with Covenants issued (ingangsdatum 1 januari 2024).
- Amendments to IFRS 16 Leases: Lease Liability in a Sale and Leaseback (ingangsdatum 1 januari 2024).

F. AANPASSINGEN MET BETREKKING TOT WAARDERINGSGRONDSLAGEN, CORRECTIES OVER EERDERE PERIODES EN WIJZIGINGEN IN PRESENTATIE

In 2022 zijn geen materiële aanpassingen met betrekking tot waarderingsgrondslagen, wijzigingen in presentatie en correcties over eerdere periodes doorgevoerd ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening 2021 van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

G. SCHATTINGSWIJZIGINGEN

Bij het opstellen van deze geconsolideerde jaarrekening worden schattingen en aannames gebruikt waarvan de werkelijke uitkomst kan afwijken. Bij het opstellen van deze geconsolideerde jaarrekening zijn de aard van gehanteerde aannames en schattingen bij het toepassen van de waarderingsgrondslagen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en de belangrijkste bronnen voor schattingsonzekerheden dezelfde als bij de geconsolideerde jaarrekening van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. over 2021, met uitzondering van onderstaande wijzigingen:

Conform de door Achmea gehanteerde grondslagen wordt op ieder rapportagemoment een toereikendheidstoets uitgevoerd. Bij het beoordelen van de toereikendheid van de verzekeringsverplichtingen en daaraan gerelateerde activa voor de activiteiten gerelateerd aan Levensverzekering is voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. een drietal wijzigingen doorgevoerd. Door de wijzigingen sluiten de uitkomsten van de toereikendheidstoets beter aan met Achmea's huidige inzichten en analyses. De wijzigingen hebben een significant positief effect op de toetsmarge.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. neemt met ingang van 2022 bij het bepalen van de Risk Margin de tijdsdiversificatie mee conform het EIOPA-voorstel voor aanpassing van de Solvency II regelgeving. Tevens heeft Achmea de Volatility Adjustment (VA) verfijnd. De VA na wijziging is gebaseerd op de methode voor de bepaling van de VA in het partieel interne model voor marktrisico waarbij tevens een aanpassing is gedaan met betrekking tot de toekomstig beoogde samenstelling van de beleggingsmix die tegenover de verplichtingen wordt aangehouden. Tot en met 2021 hanteerde Achmea nog een benadering van de Achmea VA, in de vorm van de VA die EIOPA voorschrijft bij het bepalen van de verzekeringsverplichtingen in de Solvency II-rapportage. Achmea heeft echter de te hanteren VA aangepast, omdat in 2022 is gebleken dat de tot en met 2021 gehanteerde proxy van de VA niet meer voldoende in overeenstemming is met de karakteristieken van Achmea's verzekeringsverplichtingen en de verwachte ontwikkeling daarvan in de toekomst. Tenslotte is de parameter voor de berekening van de kosteninflatie herijkt. Met deze wijziging wordt beter aangesloten op de lange termijn inflatieverwachtingen van de ECB. De schattingswijzigingen zijn in het tweede kwartaal van 2023 doorgevoerd. Op het moment van overgang bedroeg de positieve impact van deze wijzigingen op de toetsmarge € 0,5 miljard. Wij verwijzen naar toelichting 6 – Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen voor een verdere toelichting op het totale toetsresultaat ultimo 2022.

In 2022 is een verfijning doorgevoerd in de berekening van de reële waarde van de spaarwaarden, welke onderdeel uitmaken van zowel de Beleggingen alsook de Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten. Dit heeft geleid tot een hogere waardering van zowel de beleggingen als de verplichtingen van € 104 miljoen en heeft geen impact op het eigen vermogen. De hogere waardering wordt veroorzaakt door vaststelling van een gemiddelde hypotheekrente per deel van de spaarwaarden, waar voorheen een hypotheekrente voor de totale portefeuille werd bepaald.

H. CONSOLIDATIE

Basis voor de consolidatie

Alle dochtermaatschappijen en geassocieerde deelnemingen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. op basis van de hierna genoemde uitgangspunten.

Dochtermaatschappijen

Dochtermaatschappijen zijn entiteiten waarover Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. control heeft. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft control over een entiteit wanneer Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. onderhevig is aan of recht heeft op variabele opbrengsten op grond van haar betrokkenheid bij de entiteit en deze opbrengsten kan beïnvloeden door de control die zij over de entiteit heeft. De beoordeling van control is gebaseerd op de economische realiteit van de relatie tussen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en de entiteit en houdt rekening met bestaande en potentiële praktisch uitvoerbare stemrechten ('substantive rights'). Hierbij moet Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de praktische mogelijkheid hebben om haar recht uit te oefenen. Belangen van derden in deze entiteiten worden gepresenteerd als Minderheidsbelang onder het Totaal eigen vermogen.

De uitkomst van de beoordeling of er sprake is van (power to) control hangt af van het doel en de inrichting van de entiteit, wat de relevante activiteiten zijn (die bepalend zijn voor het resultaat van de entiteit), hoe beslissingen worden genomen en of Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. in staat is de relevante activiteiten direct te sturen. Voor het uitvoeren van deze beoordeling definieert Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de meest relevante activiteit als de mogelijkheid om het

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

---

strategische beleid van de entiteit te bepalen. De uitkomst van de analyse is ook afhankelijk van de vraag of Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is blootgesteld aan variabele opbrengsten op grond van haar betrokkenheid bij de entiteit en of Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. haar macht over de entiteit kan gebruiken om invloed uit te oefenen op de opbrengsten. Als een entiteit activiteiten uitvoert ten behoeve van het algemeen belang en niet alleen ten behoeve van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en/of haar klanten, wordt verondersteld dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. geen macht over de entiteit kan gebruiken om invloed uit te oefenen op de opbrengsten. Andere aannames kunnen leiden tot een verschillende uitkomst van de beoordeling van control.

Door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beheerde beleggingsfondsen, waarin Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. een belang heeft, worden geconsolideerd in de geconsolideerde jaarrekening als Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. control heeft. Bij de beoordeling of er sprake is van control wordt rekening gehouden met alle belangen die Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft in het beleggingsfonds, ongeacht of het financiële risico met betrekking tot de beleggingen wordt gedragen door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. of de polishouders. Uitzondering hierop is wanneer het fonds voldoet aan de definitie van een 'silo' (dat wil zeggen, er is sprake van afgescheiden activa, verplichtingen en/of vermogen binnen de desbetreffende entiteit) of wanneer, onder strikte voorwaarden en omstandigheden, er een direct verband kan worden verondersteld tussen de polishouder en het fonds. Bij consolidatie van een beleggingsfonds wordt een verplichting opgenomen voor zover Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. wettelijk verplicht is om participaties van derden terug te kopen. De verplichting is in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder Financiële Verplichtingen. Waar dit niet het geval is, zijn de overige participaties van derden opgenomen als Minderheidsbelangen. De activa die zijn toegewezen aan participaties van derden zijn opgenomen als Beleggingen – Beleggingen eigen rekening. Participaties die door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. worden gehouden namens polishouders zijn in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen als Beleggingen - Beleggingen voor rekening en risico van polishouders.

Geassocieerde deelnemingen

Entiteiten waarover Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. invloed van betekenis uitoefent worden verantwoord op basis van de equity-methode. In de regel wordt uitgegaan van invloed van betekenis wanneer de deelneming in het gewone aandelenkapitaal of stemrechten (met inbegrip van potentiële stemrechten) tussen de 20% en 50% ligt.

Intercompany transacties

Transacties tussen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en haar dochters zijn in de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd. Winsten en verliezen op grond van transacties met geassocieerde deelnemingen zijn geëlimineerd naar rato van de omvang van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.'s belang in de geassocieerde deelneming of joint venture. Met uitzondering van de bedrijfskosten, die volgens kostprijs worden doorbelast, zijn de intercompany transacties marktconform.

Bedrijfscombinaties van entiteiten onder gemeenschappelijke leiding

Voor de verslaglegging van bedrijfscombinaties van entiteiten of business onder gemeenschappelijke leiding hanteert Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de 'pooling of interest'-methode in geval van een (juridische) fusie en 'carry over' methode (overdracht gebaseerd op de boekwaarde) in geval van een overname. Dergelijke transacties hebben geen effect op het Nettoresultaat en het Totaal eigen vermogen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

I. VERSLAGGEVINGSRAAMWERK

In deze paragraaf zijn de algemene waarderingsgrondslagen opgenomen. Alle activa en verplichtingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, tenzij een andere grondslag wordt genoemd in de waarderingsgrondslagen. De specifieke waarderingsgrondslagen die van toepassing zijn op een bepaalde post in de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen bij de toelichting van de betreffende post.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het geconsolideerde kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode met een onderverdeling naar kasstromen uit operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten. Liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi en direct opvraagbare deposito's. Rekening courantschulden, die direct opeisbaar zijn en een integraal onderdeel vormen van het kasbeheer van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., zijn opgenomen als een onderdeel van de Liquide middelen. In de totale kasstroom uit operationele activiteiten is het Resultaat vóór belasting gecorrigeerd voor posten in de Winst- en verliesrekening en mutaties in de operationele activa en verplichtingen die niet daadwerkelijk leiden tot kasstromen in het boekjaar. Vanwege de aard

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

---

van de operationele activiteiten van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. zijn kasstromen met betrekking tot Vastgoedbeleggingen, Beleggingen, Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en Financiële verplichtingen opgenomen als onderdeel van de Totale kasstroom uit operationele activiteiten.

Valutakoersverschillen

De geconsolideerde jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta en de presentatievaluta van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Transacties in valuta anders dan de functionele valuta worden omgerekend naar de functionele valuta tegen de op de transactiedatum geldende wisselkoersen.

Valutakoersverschillen die voortvloeien uit de afwikkeling van transacties in vreemde valuta's en uit de omrekening op balansdatum van monetaire activa en verplichtingen in andere valuta's dan de functionele valuta worden opgenomen in het Nettoresultaat. Uitzondering hierop zijn valutakoersverschillen die zijn verwerkt in het Totaal eigen vermogen als onderdeel van kwalificerende cashflow hedges of een kwalificerende netto-investering in een buitenlandse entiteit. Zie de specifieke waarderingsgrondslagen per post voor meer details over de verantwoording van valutakoersverschillen voor specifieke activa en verplichtingen.

Opname in de balans van financiële instrumenten

Op het moment dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. contractpartij wordt bij een financieel instrument (dat wil zeggen op de transactiedatum), neemt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. het instrument op in de balans tegen de reële waarde inclusief transactiekosten (tenzij het financiële instrument is geclassificeerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening').

Niet langer in de balans opnemen van financiële instrumenten

Een financieel actief (of een deel van een financieel actief) wordt niet langer in de balans opgenomen wanneer de contractuele rechten op het ontvangen van kasstromen uit het financiële actief zijn vervallen of wanneer Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. nagenoeg alle economische risico's en voordelen van het actief heeft overgedragen en indien Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. geen beschikkingsmacht over het actief heeft behouden.

In het geval van overdrachten waarbij de beschikkingsmacht over bepaalde activa blijft, zullen deze activa in de balans van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. opgenomen blijven tot het belang waarvoor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. betrokken blijft. Het belang waarvoor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. betrokken blijft wordt bepaald door de mate waarin Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. blootstaat aan veranderingen in de waarde van het actief. Bij realisatie wordt het verschil tussen de verkoopopbrengst en de boekwaarde opgenomen in de Winst- en verliesrekening als een gerealiseerde winst of verlies. De cumulatieve ongerealiseerde winsten en verliezen die tot dat moment werden opgenomen in het Totaal Eigen vermogen, worden dan overgeboekt van het Totaal Eigen vermogen naar de Winst- en verliesrekening.

Ten aanzien van financiële verplichting geldt dat deze van de balans afgaan wanneer de verplichting tenietgaat, met andere woorden, wanneer de in het contract vastgelegde verbintenis wordt nagekomen, ontbonden dan wel afloopt. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. hanteert de gemiddelde kostprijsmethode bij het niet langer in de balans op te nemen financieel actief en verplichting.

Salderen van financiële activa en verplichtingen

Financiële activa en verplichtingen worden gesaldeerd en tegen het nettobedrag in de balans verantwoord, wanneer Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.:

- Een direct afdwingbaar juridisch recht heeft om de opgenomen bedragen te salderen; en
- Voornemens is om hetzij op netto basis te verrekenen hetzij de realisatie van het actief en de verrekening van de verplichting gelijktijdig te laten plaatsvinden.

Bijzondere waardevermindering

Er is sprake van een bijzondere waardevermindering indien de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de reële waarde van een actief minus de verkoopkosten en de bedrijfswaarde. Op elk rapportagemoment beoordeelt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. of er aanwijzingen zijn voor een mogelijke bijzondere waardevermindering van een actief en of het noodzakelijk is een bijzondere waardevermindering op te nemen. Bijzondere waardeverminderingen van Beleggingen worden in de Winst- en verliesrekening opgenomen onder Beleggingsopbrengsten -

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen. Alle overige bijzondere waardeverminderingen worden in de Winst- en verliesrekening opgenomen onder Overige lasten. Bijzondere waardeverminderingen op een actief die in voorgaande jaren zijn verantwoord, worden teruggenomen indien objectief kan worden vastgesteld dat de oorzaak voor bijzondere waardevermindering is verdwenen of niet langer bestaat. Indien dit het geval is, wordt de boekwaarde van het actief verhoogd tot de realiseerbare waarde. Deze verhoging van de balanswaarde in verband met de terugname, mag niet leiden tot een hogere balanswaarde van het actief dan voor het moment van de bijzondere waardevermindering. De verhoging als gevolg van de terugname van een bijzondere waardevermindering wordt verantwoord in de Winst- en verliesrekening (onder Beleggingsopbrengsten - Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen voor vastrentende beleggingen en onder Overige lasten voor de overige terugnames). Bijzondere waardeverminderingen op aandelen geclassificeerd als 'Beschikbaar voor verkoop' worden niet teruggenomen via de Winst- en verliesrekening. Nadien optredende veranderingen in de reële waarde worden opgenomen in de Herwaarderingsreserve (onderdeel van het Totaal Eigen vermogen). Voor meer details met betrekking tot de specifieke waarderingsgrondslagen voor bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen zoals opgenomen bij de toelichtingen.

J. BELANGRIJKSTE AANNAMES EN SCHATTINGEN VOOR WAARDERING

Voor de waardering van bepaalde posten in de jaarrekening maakt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. gebruik van aannames en schattingen met betrekking tot toekomstige resultaten of overige ontwikkelingen, inclusief de waarschijnlijkheid, het realisatiemoment of bedragen van toekomstige transacties of gebeurtenissen. Inherent aan schattingen is dat de feitelijke resultaten materieel kunnen afwijken. Belangrijke schattingen die betrekking hebben op een bepaalde balanspost zijn ook opgenomen bij de toelichting op de balanspost.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

2. KAPITAAL- EN RISICOMANAGEMENT

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. maakt onderdeel uit van de Achmea Groep en valt onder de werkingssfeer van de algemene kapitaal- en risicomanagementstructuur binnen Achmea.

Effectief kapitaal- en risicomanagement is essentieel voor de continuïteit van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en voor het in stand houden van een duurzame relatie met haar klanten en andere stakeholders. Kapitaalmanagement zorgt ervoor dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. voldoende kapitaal heeft om op de korte en lange termijn de belangen van alle stakeholders te waarborgen. Risicomanagement betreft het identificeren en beoordelen van risico's, het vaststellen en implementeren van maatregelen en de bewaking en rapportage van risico's. Uitgangspunt hierbij is het nemen van afgewogen besluiten over de te nemen risico's bij het behalen van de bedrijfsdoelstellingen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Kapitaal- en risicomanagement vullen elkaar aan en vragen om een geïntegreerde aanpak. Zo wordt het risicoprofiel gekwantificeerd met een door het college van toezichthouders goedgekeurd partieel intern model dat ook wordt gebruikt voor de berekening van het vereist kapitaal ('Solvency Capital Requirement, SCR). Met betrekking tot de risico's heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. haar risicobereidheid bepaald en uitgangspunten ten aanzien van kapitaal nemen daarbij een belangrijke plaats in. Jaarlijks worden de risico- en de solvabiliteitspositie in de Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) in onderlinge samenhang beoordeeld.

In deze toelichting wordt het kapitaal- en risicomanagement binnen Achmea toegelicht aan de hand van de volgende onderdelen:

A. Belangrijkste risicothema's in 2022, B. Kapitaalpositie, C. Risicoprofiel, D. Risicomanagement systeem, E. Verzekeringsrisico, F. Marktrisico, G. Tegenpartijrisico, H. Liquiditeitsrisico, I. Operationeel risico, J. Compliance risico en K. Kapitaalmanagement.

A. BELANGRIJKSTE RISICOTHEMA'S IN 2022

De directie van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en de Raad van Bestuur van Achmea voeren jaarlijks met de Strategische Risico Analyse een integrale beoordeling uit van de belangrijkste risicothema's. De betreffende risico's kunnen bij het optreden hiervan zonder effectieve beheersingsmaatregelen een grote impact hebben. Deze risicothema's worden nauwlettend gevolgd als onderdeel van de periodieke monitoring van het risicoprofiel en het jaarlijkse risico- en solvabiliteitsbeoordelingsrapport (Own Risk and Solvency Assessment).

De activiteiten op het gebied van risicobeheersing worden structureel getoetst op aanpak en effectiviteit, inclusief monitoring vanuit De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten uit hoofde van de Actuele Toezichtsmethodiek. Risico's worden inzichtelijk gemaakt en de risicobeheersingsmaatregelen zijn zodanig effectief dat de restrisico's tot een acceptabel niveau worden gereduceerd.

Onderstaand zijn de belangrijkste risicothema's van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beschreven:

STRATEGISCH RISICO

Duurzaamheid

Beschrijving

Duurzaamheidsrisico's raken alle ESG-elementen (Environmental, Social en Governance) en hebben betrekking op Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. als verzekeraar, Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. als belegger en financier en op de eigen bedrijfsvoering. Deze risico's kunnen een negatieve impact hebben op o.a. de beleggingsopbrengsten. Ook loopt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. een reputatierisico als zij onvoldoende snel acteert in de energietransitie en als zij haar duurzaamheidsdoelstellingen niet (volledig) kan waarmaken.

Beheersingsmaatregelen

De initiatieven gericht op het bereiken van onze doelstellingen m.b.t. duurzaamheid zijn samengebracht in één centraal programma 'Achmea Samen Duurzaam', waarmee de volledigheid en consistentie bij de te nemen maatregelen wordt geborgd. Risicobeheersingsmaatregelen binnen de bedrijfsonderdelen, waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., zijn o.a. het aanpassen van het product- en dienstenaanbod, aanscherpen van premiestelling en voorwaarden en herverzekering. In het beleggingsbedrijf werkt Achmea al geruime tijd met een Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) beleid (inclusief een uitsluitingsbeleid). Achmea stuurt actief op het bereiken van een CO2-neutrale bedrijfsvoering.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Vanuit risicomanagement perspectief zijn stappen gezet om de duurzaamheidsrisico's verder in kaart te brengen en de beheersing ervan verder te integreren in het risicomanagementsysteem. Als onderdeel van de jaarlijkse risico en solvabiliteitsbeoordelingsrapportage (ORSA) zijn zowel voor de Groep als de individuele verzekeringsentiteiten, waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., kwalitatieve en kwantitatieve analyses uitgevoerd inzake klimaat gerelateerde risico's (waaronder stress- en scenario testing). Tevens is de risicoclassificatie aangepast, waarin duurzaamheidsrisico als 'transversal risk' is gedefinieerd (zie onder C. Risicoprofiel).

Een uitgebreide toelichting op de activiteiten van Achmea op het gebied van klimaat, en ook de beheersing van de bijbehorende risico's, is opgenomen in het Bestuursverslag van Achmea B.V. over 2022 (zie paragraaf 'Onze aanpak aangaande klimaatverandering').

Toekomstig verdienmodel

Beschrijving

Het is belangrijk dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. tijdig haar processen en producten/diensten vernieuwt zodanig dat toekomstige free cashflows op een adequaat niveau blijven. Nieuwe ontwikkelingen hebben onder meer betrekking op de introductie van nieuwe distributie-, product- en/of dienstverleningsmodellen. Daarnaast zijn er algemene ontwikkelingen als demografie, wet- en regelgeving (zoals het pensioenakkoord), veranderende maatschappelijke opvattingen maar ook macro economische trends met potentiële impact op het verdienmodel.

Beheersingsmaatregelen

Er zijn diverse groepsbrede initiatieven op het gebied van technologie, klantbediening en dienstverlening, op propositieontwikkeling en innovaties.

Focus en implementatiekracht is versterkt door inrichting van de nieuwe afdeling DIM (Distributie, Innovatie en Merk).

Doelstelling is om synergie en efficiency te vergroten en het bedrijfsresultaat van Achmea structureel te verhogen.

Geopolitieke instabiliteit en inflatie

Beschrijving

Geopolitieke ontwikkelingen en inflatie kunnen leiden tot lagere beleggingsrendementen, hogere schadelasten, hogere loonkosten, een dalende verkoop van nieuwe verzekeringen en hypotheek en hogere betalingsachterstanden, met als gevolg hiervan een negatieve impact op het resultaat en de solvabiliteit van de verzekeringsentiteiten.

Met de hoge inflatie in 2022, is een belangrijke vraag in hoeverre er sprake is van een structureel hogere inflatie ten opzichte van het door de ECB gewenste niveau van 2%. Binnen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. komt inflatie primair terug als stijging van de loonkosten.

Beheersingsmaatregelen

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. monitort de ontwikkelingen nauwgezet. Inflatierisico wordt beheerst door o.a. kostenmaatregelen, premie aanpassingen en productbeheer. In de beleggingsportefeuille zijn natuurlijke hedges aanwezig vanwege de correlatie met rente, aandelen, vastgoed en grondstoffen. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. maakt geen gebruik van inflatie-gelinkte beleggingsinstrumenten vanwege het grote basisrisico (onvolledige correlatie tussen de afgedekte inflatie en de inflatie in onze verplichtingen). Voor het restrisico wordt kapitaal aangehouden en worden scenario's als onderdeel van de ORSA doorgerekend. (zie ook paragraaf F Marktrisico)

Distributiepartners

Beschrijving

Voor de verkoop van de producten maakt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. gebruik van verschillende distributiepartners, waarbij Intermediair en Rabobank de belangrijkste strategische distributiepartners zijn. Het risico bestaat dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen marktaandeel verliest door een verminderde samenwerking. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. ziet deze samenwerking daarom als een belangrijk en integraal onderdeel van het bedrijfsmodel.

Beheersingsmaatregelen

Wederzijdse verwachtingen worden blijvend op elkaar afgestemd om succesvol samen te werken als onderdelen van de gezamenlijke waardeketen. Er wordt actief gestuurd op de ontwikkeling van producten en diensten die aansluiten bij de gewenste verkoop door de distributiepartners, gebruik makend van moderne kanalen met digitale en persoonlijke interactie.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Toenemende eisen vanuit wet- en regelgeving en politieke ontwikkelingen

Beschrijving

Het risico bestaat dat Achmea's bedrijfsvoering, verdienmodel en meer specifiek de solvabiliteitsvereisten worden geraakt door politieke ontwikkelingen en toenemende eisen vanuit wet- en (fiscale) regelgeving en/of door het anders organiseren van solidariteit in de samenleving. Dit risico raakt alle productlijnen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Daarnaast loopt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. een reputatierisico wanneer niet wordt voldaan aan (aankomende) wet- en regelgeving.

Beheersingsmaatregelen

Ontwikkelingen inzake eisen vanuit wet- en regelgeving worden nauwgezet gevolgd en de benodigde maatregelen worden tijdig geïnitieerd. In 2022 is wederom veel aandacht besteed aan implementatie van actuele wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid en klimaat (inclusief externe rapportages) alsmede de implementatie van de accounting standaarden IFRS 9 en IFRS 17.

Krapte op de arbeidsmarkt

Beschrijving

Krapte op de arbeidsmarkt betreft met name het risico dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen niet in staat is de voor vernieuwing en bedrijfscontinuïteit benodigde talenten aan zich te binden. Hierdoor kan de dienstverlening worden belemmerd en moeten extra kosten worden gemaakt. De gevolgen kunnen slechts ten dele met externe capaciteit worden opgevangen.

Beheersingsmaatregelen

Binnen Achmea zijn diverse initiatieven opgestart om in te spelen op deze ontwikkelingen. Dit betreft onder meer ontwikkeling van het sourcingbeleid. Daarnaast is er grote aandacht voor Strategic Workforce Management, het verder versterken van de positie van Achmea als werkgever en het bevorderen van interne doorstroom. Middels verdere investeringen op het gebied van aan onze bouwsteen 'Expertise in data & digital' wordt de efficiency in de bedrijfsprocessen verder verbeterd o.a. met als doel om de benodigde inzet van personeel te verminderen.

MARKTRISICO

Financiële markten

Beschrijving

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft als financiële dienstverlener, vanwege haar beleggingsportefeuille, producten met minimumgaranties en winstdelingsbepalingen een grote blootstelling aan de financiële markten. Door (geo)politieke instabiliteit, wereldwijde economische ontwikkelingen en besluiten van financiële autoriteiten kan volatiliteit op de financiële markten ontstaan met gevolgen voor de waardering van onze beleggingen en verplichtingen. De marktrente heeft in 2022 een stijgende trend ingezet na een periode waarin deze langdurig zeer laag is geweest. De stijging van de rente heeft naar verwachting een gunstig effect op de lange termijn bescherming van de polishouders, op kortere termijn is er druk op de kapitaalposities ten behoeve van de rating agencies, de IFRS Liability Adequacy Test en het IFRS-resultaat. Ondanks deze stijgende trend blijft het risico op een periode met (langdurig) lage rente onverminderd relevant, omdat de mogelijkheid aanwezig blijft dat de trend keert. Actueel is het risico op waardedaling van beleggingen binnen onze portefeuille als gevolg van de energietransitie. In het Bestuursverslag van Achmea B.V. (paragraaf 'Onze aanpak aangaande klimaatverandering') wordt dit onderwerp nader toegelicht.

Beheersingsmaatregelen

Dit risico wordt beheerst door de risicobeheersingsmaatregelen zoals beschreven in paragraaf F Marktrisico.

VERZEKERINGSRISICO

Langlevenrisico

Beschrijving

In verband met lange looptijden van pensioen- en levencontracten loopt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. langlevenrisico. De levensverwachting neemt al enkele decennia toe door bijvoorbeeld doorbraken in de medische wetenschap en veranderende leefstijl gewoontes. Dit is ook zichtbaar in de prognosetafel van het Actuarieel Genootschap en heeft impact op het toekomstige uitkeringspatroon van de pensioen- en leven activiteiten. Door de service-book strategie neemt dit risico in de loop van de tijd af.

Beheersingsmaatregelen

Het langlevenrisico wordt bewaakt door een actief productbeheer voor het spreiden van de pensioen- en levenportefeuille.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

OPERATIONEEL RISICO

Cybercriminaliteit

Beschrijving

Cybercriminaliteit is een maatschappelijk vraagstuk dat ook voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. in belang blijft toenemen. Dit betreft het risico dat materiële schade ontstaat door bijvoorbeeld verlies of ongewenste verwerking van gegevens, langdurig stilliggen van bedrijfsactiviteiten en hardware disrupties als gevolg van onvoldoende beveiligingsmaatregelen. Ook is hier sprake van het risico van negatieve reputatie van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. als gevolg van incidenten op social media en/of verlies/diefstal van privacygevoelige gegevens.

Beheersingsmaatregelen

Via een specifiek volwassenheidsmodel voor cybersecurity wordt de mate van beveiliging in kaart gebracht waarbij ook gebruik wordt gemaakt van scenarioanalyses. Voor de beheersing is een Integrale Security Aanpak geïmplementeerd waarbij veel aandacht wordt besteed aan awareness en uitbestedingen. De reputatie van Achmea wordt continu gemonitord. Daarnaast heeft Achmea een eigen cyberrisico verzekering afgesloten. Met informatiebeveiligings- en privacy beheersmaatregelen in het internal control framework worden de belangrijkste security en privacy risico's beheerst.

Zorgplicht

Beschrijving

Het risico dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. meer moet uitkeren of vergoeden door veranderende maatschappelijke ontwikkelingen en/of mogelijke aansprakelijkheidsclaims.

Beheersingsmaatregelen

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. monitort klantsignalen, maatschappelijke en juridische ontwikkelingen ten aanzien van zorgplicht. Op het gebied van zorgplicht gaat veel aandacht uit naar productontwikkeling, periodieke reviews, distributievormen en reclame- en website uitingen.

B. KAPITAALPOSITIE

Kapitaalmanagement bij Achmea is gebaseerd op het wettelijke kader, economische grondslagen en uitgangspunten van rating bureaus. Het wettelijke kader wordt bepaald door IFRS zoals door de Europese Unie goedgekeurd en Solvency II. Zoals vastgelegd in de risicobereidheid en het kapitaalbeleid van Achmea streeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. bij Solvency II naar een doelratio van minimaal 130%.

Per 31 december 2022 is Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. voldoende gekapitaliseerd volgens de wettelijke vereisten.

De kapitaalvereisten voor verzekeraars zijn onderhevig aan Solvency II, het solvabiliteitsregime voor verzekeraars dat in de Europese Unie van kracht is.

SOLVABILITEITSRATIO

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Toegestaan Solvency II eigen vermogen	3.095	3.946
Vereist kapitaal	1.514	2.188
Surplus	1.581	1.758
Ratio (%)	204%	180%

Voor de berekening van het vereist kapitaal hanteert Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. als risicomodel een goedgekeurd partieel intern model. Voor een nadere toelichting over het partieel intern model en een overzicht met de opbouw van het vereist kapitaal wordt verwezen naar onderdeel C Risicoprofiel.

De Solvency II ratio is met 24%-pt gestegen naar 204% (31 december 2021: 180%). De verbeterde kapitaalpositie wordt met name veroorzaakt door de gestegen rente.

In onderstaande tabel is de opbouw van het toegestane Solvency II eigen vermogen opgenomen. Zie onderdeel K Kapitaalmanagement voor de gehanteerde kapitaalinstrumenten. Dit vermogen dient als buffer om risico's en financiële verliezen op te kunnen vangen.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

TOEGESTAAN SOLVENCY II EIGEN VERMOGEN

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Tier 1	2.868	3.618
Tier 2		
Tier 3	277	328
Totaal toegestaan Solvency II eigen vermogen	3.095	3.946

Het toegestaan Solvency II eigen vermogen is afgenomen door de gestegen rente, de spreadontwikkelingen en de aanpassing van de kapitaalhedging, waarbij de rentevoeligheid van de SII ratio voor instantane renteschokken wordt vermindert.

De opbouw van het eigen vermogen onder de Solvency II regelgeving is niet gelijk aan het eigen vermogen onder IFRS. Bij de bepaling van de solvabiliteit voor Solvency II is sprake van waarderingsverschillen en de impact van mogelijke restricties. De opbouw van het toegestaan Solvency II eigen vermogen en de aansluiting met het IFRS eigen vermogen is in de onderstaande tabel weergegeven.

AANSLUITING TUSSEN IFRS EIGEN VERMOGEN EN TOEGESTAAN SOLVENCY II EIGEN VERMOGEN

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
IFRS eigen vermogen	4.126	4.403
Solvency II herwaarderingen en reclassificaties	-698	50
Niet kwalificeerbaar eigen vermogen en verwachte dividenden	-333	-507
Toegestaan Solvency II eigen vermogen	3.095	3.946

De Solvency II herwaarderingen en reclassificaties van € -698 miljoen (2021: € 50 miljoen) zijn het gevolg van het verschil in waardering en presentatie tussen IFRS en Solvency II. De Solvency II herwaarderingen betreft posten waarvan de waarderingmethode onder IFRS en Solvency II afwijkt. Onder Solvency II worden activa en passiva gepresenteerd op economische waarde, terwijl IFRS naast marktwaarde ook andere waarderingsgrondslagen kent zoals geamortiseerde kostprijs. Het verschil tussen de Solvency II herwaarderingen 2022 en 2021 komt door de stijgende rente in 2022.

Niet-kwalificeerbaar eigen vermogen en verwachte dividenden omvat wijzigingen in de beschikbaarheid van het eigen vermogen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. in overeenstemming met de Solvency II regelgeving. De netto DTA opgenomen zoals opgenomen op de Economische Balans valt onder het Tier 3 vermogen en is gemaximeerd op 15% van het vereist kapitaal. Dit leidt tot een Tier 3 restrictie van € 333m. Door een daling van het vereist kapitaal in 2022 daalt de netto DTA.

Belangrijkste aannames en schattingen bij de Solvency II berekening

Bij de Solvency II berekening maakt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. gebruik van aannames en schattingen met betrekking tot toekomstige resultaten of overige ontwikkelingen, inclusief de waarschijnlijkheid, het realisatiemoment of de bedragen van toekomstige transacties of gebeurtenissen. Inherent aan schattingen is dat de realisaties materieel kunnen verschillen. Een deel van deze aannames en schattingen komt overeen met de aannames en schattingen zoals genoemd onder Toelichting 1 Algemene waarderingsgrondslagen J (Belangrijkste aannames en schattingen voor waardering) en de waarderingsgrondslagen en toelichting zoals opgenomen bij de specifieke posten in de geconsolideerde jaarrekening. Ten behoeve van de Solvency II berekening (inclusief toegestaan Solvency II eigen vermogen) wordt in aanvulling hierop of in plaats hiervan een aantal additionele schattingen gehanteerd.

De belangrijkste additionele schattingen zijn:

- Toepassing van interne modellen op basis van onderliggende assumpties en eigen risico inschattingen.
- Kasstromen gehanteerd bij de bepaling van de marktwaarde van de Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en Aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen. Onder schattingen uit hoofde van kasstromen zijn mede opgenomen de verwachte premie-inkomsten en schade gerelateerd aan deze premie-inkomsten; deze verwachtingen zijn mede gebaseerd op aannames op het gebied van sterfte, schade, verval, arbeidsongeschiktheid, kosten en rente.
- Economische waarde van niet uit de balans blijvende verplichtingen.
- Geprojecteerde fiscale resultaten (na schok) en analyse van toekomstige realisaties.
- De compensatiemogelijkheden van uitgestelde belastingen.

De finale omvang van de gerapporteerde Solvency II cijfers is onderhevig aan beoordeling door De Nederlandsche Bank als onderdeel van het toezichtproces van de toezichthoudende autoriteiten en als gevolg daarvan kunnen interpretaties wijzigen.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

C. RISICOPROFIEL

Voor het beschrijven van het risicoprofiel en de beheersing van de risico's van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. als financiële dienstverlener wordt een risicoclassificatie gehanteerd die voor een groot gedeelte gebaseerd is op de Solvency II risicoclassificatie voor de berekening van het vereist kapitaal (verzekeringsrisico, marktrisico, tegenpartijrisico en operationeel risico). In aanvulling hierop wordt compliance risico afzonderlijk in de risicoclassificatie opgenomen. Onder Solvency II wordt dit niet als een afzonderlijke risico beschouwd maar onder operationeel risico gevat. Daarnaast worden als aanvullende risicotypen het liquiditeitsrisico en het strategisch risico onderscheiden.

Compliance risico	Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt het risico op het niet naleven of niet tijdig implementeren van aankomende wet- en regelgeving wat kan leiden tot juridische of bestuurlijke sancties met als gevolg substantiële financiële verliezen of reputatieschade. Compliance risico is een op zichzelf staand risico en wordt in de wet en de praktijk als risicoklasse onderscheiden en vraagt haar eigen specifieke beheersing. Tot de belangrijkste compliance risico's behoren de risico's gerelateerd aan Zorgplicht, Productontwikkeling, Ken uw Client, Privacy (naleving Algemene Verordening Gegevensbescherming), Integriteit en Fraudebeheersing en Mededinging.
Liquiditeitsrisico	Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt liquiditeitsrisico bij de verzekeringsactiviteiten
Marktrisico	Als financiële dienstverlener loopt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. marktrisico, vanwege haar beleggingsportefeuille, hypothecaire leningen, minimumgaranties en winstdeling (levensverzekeringen) en overige investeringen. Hieronder vallen renterisico, aandelenrisico, vastgoedrisico, spreadrisico, valutarisico en marktconcentratierisico. Marktrisico speelt hierbij vooral als de ontwikkeling van activa afwijkt van de ontwikkeling van de passiva.
Operationeel risico	Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt het risico van verlies ten gevolge van ontoereikende of falende interne processen, medewerkers of systemen, of van externe gebeurtenissen. Tot de belangrijkste operationele risico's behoren de risico's rond informatiebeveiliging en cybercriminaliteit, risico's bij uitbesteding van processen aan externe partijen, risico's samenhangend met het digitaliseren van onze dienstverlening en aansprakelijkheidsclaims uit producten en diensten.
Tegenpartijrisico	Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt tegenpartijrisico op het gebied van beleggingen, treasury, herverzekering, tussenpersonen en polishouders.
Verzekeringsrisico	Door het productenaanbod als verzekeraar loopt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. levensrisico's als gevolg van verschillen tussen verwachtingen en werkelijke ontwikkelingen of onwaarschijnlijke gebeurtenissen.
Strategisch risico	Strategisch risico heeft betrekking op de visie van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. op haar toekomstige risicoprofiel. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt het risico dat interne en externe gebeurtenissen het voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. moeilijk of zelfs onmogelijk maken om de bedrijfsdoelstellingen en strategische doelen te realiseren.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. onderkent ook 'transversal' risico's. Dit zijn risico's die zich manifesteren via een of meer van de risicotypen van de hiervoor beschreven classificatie. De belangrijkste zijn het solvabiliteitsrisico, reputatierisico en de duurzaamheidsrisico's

Speciaal voor het duurzaamheidsrisico heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. een afzonderlijke risico-classificatie gedefinieerd die bestaat uit Environmental, Social en Governance-risico's.

Duurzaamheidsrisico	Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt het risico van huidige of toekomstige negatieve effecten van milieu- (E), sociale (S) of governance (G) gebeurtenissen of omstandigheden op Achmea Schadeverzekeringen N.V., haar tegenpartijen, activa, investeringen, verplichtingen en operatie.
Milieurisico (E)	Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt het risico van huidige of toekomstige negatieve effecten van omgevingsfactoren op de activa, acceptatie en activiteiten van Achmea (o.a. veroorzaakt door klimaatverandering of verlies in biodiversiteit).
Sociaal risico (S)	Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt het risico van negatieve maatschappelijke implicaties in de manier waarop Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., direct of indirect, omgaat met verschillende groepen belanghebbenden (de samenleving als geheel, gemeenschappen en haar medewerkers). Dit kan gebeuren door maatschappelijk kapitaalverlies of productaansprakelijkheid of door het niet realiseren van Achmea's maatschappelijke duurzaamheidsambitie.
Governance risico (G)	Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt het risico van negatieve governance effecten als gevolg van de manier waarop Achmea en haar waardeketen zichzelf bestuurt door middel van beleid, processen en controles door bijvoorbeeld het niet voldoende bewaken van duurzaamheidsdoelstellingen of het niet bevorderen van een duurzaamheidscultuur.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

In risicoanalyses worden zowel de reguliere risicoclassificatie als de specifieke classificatie voor duurzaamheidsrisico's gebruikt. Voor de duurzaamheidsrisico's is gestart met een structurele ESG- brede risicoanalyse, waarbij naast het ESG-risicotype ook het risicotype volgens de hoofdclassificatie wordt geïdentificeerd.

Kwantitatief risicoprofiel

Het vereist kapitaal geeft een kwantificering van het risicoprofiel. Voor de berekening van het vereist kapitaal onder Solvency II hanteert Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. als risicomodel een door het college van toezichthouders goedgekeurd partieel intern model. Een intern model geeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beter inzicht in de risico's, waardoor deze beter beheerst kunnen worden. De modellen worden periodiek geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd.

Scope intern model

In het partieel intern model worden de risico's berekend met een intern model danwel met de standaardformule van Solvency II. De scope van het interne model is het marktrisico voor de risico's met betrekking tot rente-, aandelen-, vastgoed en spreadrisico.

Uitkomsten partieel intern model

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van het risicoprofiel van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. aan de hand van de SCR-uitkomsten onder Solvency II zoals berekend met het partieel intern model.

VEREIST KAPITAAL SOLVENCY II

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Marktrisico	1.226	1.467
Tegenpartijrisico	58	82
Levenrisico	1.258	1.873
Diversificatie	-559	-743
Basis vereist kapitaal	1.983	2.679
Verliescompensatievermogen van uitgestelde belastingen (LAC DT)	-400	-574
Verliescompensatievermogen van verwachte winsten voor het interne model (LAC EP)	-191	-81
Operationeel risico	122	164
Vereist kapitaal	1.514	2.188

In overeenstemming met de Solvency II regelgeving is bij de berekening van het vereist kapitaal rekening gehouden met het verliescompensatievermogen. Bij verliezen kan een deel hiervan worden gecompenseerd met de LAC DT.

Een groot deel van het vereist kapitaal komt direct voort uit het productenaanbod en wordt gevormd door het levenrisico. Het vereist kapitaal is afgenomen door de gestegen rente deze leidt tot een lagere marktwaarde en duratie van beleggingen en verplichtingen waardoor het renterisico afneemt. Verder zorgt de gestegen rente ook voor een lager levenrisico.

D. RISICOMANAGEMENT SYSTEEM

Het risicomanagement systeem van Achmea waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beschrijft hoe op Achmea niveau en per hoofdrisico de risico's worden beheerst.

Voor een adequaat risicomanagement systeem binnen Achmea waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is het belangrijk dat er begrip en duidelijkheid is over de belangrijkste uitgangspunten ten aanzien van risicomanagement in de organisatie en dat er uniform en integraal naar wordt gehandeld. In de risicostrategie van Achmea zijn hiervoor de belangrijkste uitgangspunten vastgelegd:

- Uitgangspunten ten aanzien van de risicobereidheid zoals het hebben van een solide kapitaals- en liquiditeitspositie waarmee Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. nu en in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.
- Uitgangspunten ten aanzien van de inrichting van risicomanagement en de gekozen integrale benadering voor het beheersen van de risico's, waarbij de diverse risicotypes en risico's van verschillende bedrijfsonderdelen en onder toezicht staande entiteiten in onderlinge samenhang worden beheerst.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

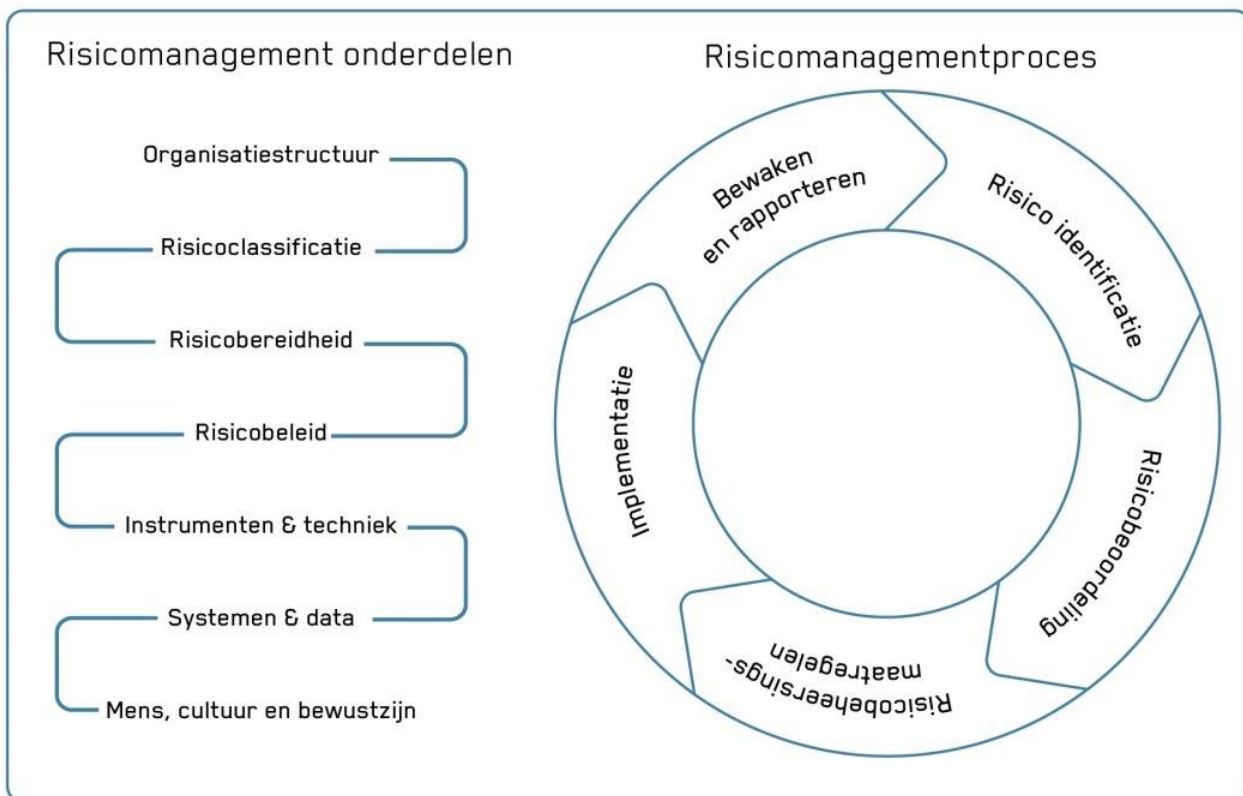
- Uitgangspunten ten aanzien van de cultuur zoals het door de Raad van Bestuur en het management van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. stimuleren van een open cultuur waarin risico's openlijk kunnen worden besproken en het baseren van besluitvorming op een evenwichtige balans tussen risico, kapitaal en verwacht rendement.

Het Integrale Risico Management Framework (IRMF) van Achmea beschrijft het risicomanagement systeem van Achmea waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en geeft een nadere invulling van de uitgangspunten ten aanzien van de risicostrategie.

Integrale Risico Management Framework (IRMF)

Het IRMF beschrijft hoe de risico's bij Achmea worden beheerst bij het streven naar de realisatie van de bedrijfsdoelstellingen. Het IRMF draagt ertoe bij dat risico-informatie op een goede manier tot stand komt, wordt gerapporteerd en wordt gebruikt als basis voor besluitvorming en verantwoording op alle relevante organisatieniveaus. Ook ondersteunt het IRMF Achmea bij het effectief beheersen van haar risico's door het risicomanagement proces toe te passen op verschillende niveaus en binnen specifieke contexten van de Achmea organisatie.

RISICOMANAGEMENT RAAMWERK

Het IRMF bestaat uit zeven risicomanagement onderdelen die het risicomanagement proces ondersteunen bij de noodzakelijke stappen om risico's van alle risicotypes continu te identificeren, te beoordelen, te beheersen, te bewaken en te rapporteren.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Three Lines model

Achmea's organisatiestructuur is gebaseerd op het 'Three Lines' model zoals op hoofdlijnen weergegeven in onderstaande figuur.

EERSTE LIJN	TWEEDE LIJN	DERDE LIJN
UITVOERING EN BEHEERSING	ONDERSTEUNING, BEWAKING EN BEHEERSING	TOETSING EN BEOORDELING
<ul style="list-style-type: none"> - Raad van Bestuur en risk committees op groepsniveau - Business management en decentrale risk committees binnen de bedrijfsonderdelen	<ul style="list-style-type: none"> - De afdelingen Compliance, Risk Management en Actuarial borgen de compliance, risicomanagement en actuariële functie onder Solvency II op groepsniveau en voor de Nederlandse onder toezicht staande verzekeringsentiteiten - De internationale verzekeringsentiteiten hebben eigen compliance, risicomanagement en actuariële functies onder Solvency II - Enkele entiteiten hebben een eigen compliance en risk management afdelingen vanwege afwijkende wettelijke eisen, specifieke kennis of efficiëntie. Deze afdelingen hebben een functionele lijn naar de betreffende afdelingen op groepsniveau.	<ul style="list-style-type: none"> - De afdeling Internal Audit werkzaam op zowel groeps- als bedrijfsonderdeelniveau

Achmea's lijnorganisatie is primair verantwoordelijk voor risicomanagement. De Raad van Bestuur draagt zorg voor een adequate inrichting en uitvoering van het risicomanagement systeem. De aanwezigheid van een Chief Risk Officer binnen de Raad van Bestuur draagt bij aan de permanente aandacht voor risicomanagement in de bedrijfsvoering. De Raad van Bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Commissarissen en aan de Algemene Vergadering van Achmea B.V. De eerste lijn wordt ondersteund door de tweede lijn die ook de uitvoering door de eerste lijn bewaakt en periodiek rapporteert over het risicoprofiel van Achmea. De derde lijn vult dit aan door periodiek de effectiviteit van interne beheersing, governance en risicomanagement te toetsen en hierover te rapporteren. Op het niveau van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. houdt de Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. toezicht op het bestuur.

Risk committees

Achmea heeft risico comités op zowel groepsniveau als binnen de bedrijfsonderdelen.

- Het Audit & Risk Committee ondersteunt de Raad van Commissarissen in zijn toezicht op onder andere financiële, administratief organisatorische en compliance zaken, alsmede over het risicoprofiel en de werking van het risicomanagement systeem. De Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. (inclusief de dochters van laatstgenoemde) heeft geen eigen Audit & Risk Committee, waarbij dit wordt ingevuld door het Audit & Risk Committee van Achmea B.V.
- Het Group Risk Committee (GRC) is een kaderstellend en adviserend comité van de Raad van Bestuur. Het is een platform voor de beleidsbepalers van Achmea bestaande uit leden van de Raad van Bestuur van Achmea, de directies van enkele bedrijfsonderdelen waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en de compliance, risicomanagement en actuariële sleutelfunctiehouders op groepsniveau voor het beheer, monitoring en advisering ten aanzien van het risicomanagement systeem van Achmea inclusief de interne beheersing en de belangrijkste risico's.
- Het GRC heeft als subcommittees de Model Goedkeurings Commissie (MGC), de Privacy Board en Information Security Board ingesteld. De MGC heeft hierbij een gedelegeerde verantwoordelijkheid voor het goedkeuren van modellen.
- Het Asset Liability Committee (ALCO) is een uitvoerend en adviserend comité van de Raad van Bestuur. Het is een platform voor de beleidsbepalers van Achmea bestaande uit leden van de Raad van Bestuur van Achmea, de directies van enkele bedrijfsonderdelen en stafafdelingen voor het monitoren en optimaliseren van de kapitaal- en liquiditeitspositie en de beleggingen van Achmea en Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. binnen de hiervoor gestelde beleidskaders van het GRC en de Raad van Bestuur.
- Analoot met het GRC op groepsniveau zijn er binnen de bedrijfsonderdelen waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. decentrale risico comités die zich richten op het beheersen van de risico's, eventueel aangevuld met specifieke comités zoals de Product Beoordelings Commissie voor het Product Approval and Review Process (PARP).

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Solvency II sleutelfuncties

Voor alle onder toezicht staande entiteiten waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is het 'Three Lines' model ingericht.

- Voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. zijn de compliance, risicomanagement en actuariële functie ingericht. Deze worden door de afdelingen Compliance, Risk Management en Actuarial op groepsniveau uitgevoerd. Genoemde functies rapporteren aan de statutaire besturen van de entiteiten, maar hebben ook formele informatie- en escalatielijnen naar de voorzitters van het Audit & Risk Committee en de Raad van Commissarissen en een directe, onbeperkte toegang tot alle bedrijfsonderdelen.
- De interne auditfunctie wordt op groepsniveau uitgevoerd door de afdeling Internal Audit. Deze functie rapporteert aan de voorzitter van de Raad van Bestuur, heeft een formele informatie- en escalatielijnen naar de voorzitters van het Audit & Risk Committee en de Raad van Commissarissen en heeft een directe, onbeperkte toegang tot het management van de bedrijfsonderdelen.

Model governance

In het Model Management & Validatie Beleid is vastgelegd dat de ontwikkeling, het beheer en de wijzigingen van modellen (zoals waarde- en kapitaalmodellen) ten behoeve van onder andere risicometing, financiële en bedrijfseconomische berekeningen onder een strikte model governance vallen. Dit zorgt ervoor dat de modellen adequaat worden beheerst. Hierbij wordt het risicobeeld van de modellen beoordeeld, waarbij verplicht is gesteld dat modellen met een hoog bruto risico worden gedocumenteerd, geïmplementeerd, getest en periodiek gevalideerd door de onafhankelijke modelvalidatie afdeling binnen de stafafdeling Risk Management en goedgekeurd door de MGC. Onderdeel van het beheer is dat wijzigingen conform een beheerst wijzigingenproces worden doorgevoerd en goedgekeurd.

Het partieel intern model voor Solvency II is naast de behandeling in de MGC ook goedgekeurd door de Raad van Bestuur, het bestuur van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., het Audit & Risk Committee en de Raad van Commissarissen. Na het doorlopen van de interne governance worden nieuw ontwikkelde modellen ter goedkeuring voorgelegd aan het college van toezichhouders. Grote modelwijzigingen worden na goedkeuring door de MGC ter goedkeuring voorgelegd aan het college van toezichhouders en worden pas na goedkeuring in gebruik genomen voor het vaststellen van de kapitaalspositie.

Risicobereidheid

De risicobereidheid ('risk appetite') geeft de houding aan van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. ten opzichte van het nemen van risico's en een indicatie van de bereidheid om een hoog of een laag risiconiveau te accepteren. De risicobereidheid bestaat uit een aantal uitgangspunten als onderdeel van de risicostrategie en een verdieping in kwalitatieve statements met bijbehorende Key Risk Indicators (KRI's) waarmee wordt bewaakt of het risicoprofiel binnen de grenzen van de risicobereidheid blijft.

In onderstaande kaders is een overzicht opgenomen van de uitgangspunten voor de risicobereidheid als onderdeel van de groepsbrede risicostrategie van Achmea en de doorvertaling hiervan in KRI's voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Financieel	Uitgangspunten	KRI's
Rendement, resultaat en resultaatvolatiliteit	Achmea behaalt een verantwoord rendement dat een blijvende toegang tot de kapitaalmarkt waarborgt. Extreme schommelingen in het economisch resultaat worden voorkomen.	- Fixed Charge Coverage Ratio
Kapitaal	Achmea heeft een solide kapitaalpositie.	- Solvabiliteitsratio Solvency II - Economische solvabiliteit
Liquiditeit	Achmea's liquiditeitspositie is nu en in de toekomst voldoende om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen.	- Beschikbare liquiditeit in een going concern situatie - Liquiditeitscapaciteit na een stress situatie
Financieel risicobeleid	Achmea kent als verzekeraar haar financiële risico's en voert een adequaat financieel risicobeleid dat er op gericht is om ongewenste risico concentraties te voorkomen. Achmea wendt een belangrijk deel van haar risicokapitaal aan voor het verzekeringsrisico.	- Afwijking marktrisicobudget - Impact renteschok Solvency II - Impact renteschok economische eigen vermogen - Limietoverschrijdingen bij tegenpartijen

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Niet-financieel	Uitgangspunten	KRI's
Kwaliteit van producten en diensten	Achmea biedt een zekere en transparante oplossing aan klanten die voortdurend past bij het klantbelang, inclusief een faire prijsstelling.	- Klantbelang Centraal score
Operationeel risico / Interne beheersing	Achmea kent als verzekeraar en dienstverlener haar operationele risico's en voert een adequaat Operationeel risicobeleid dat gericht is op het voorkomen van materiële financiële schade als gevolg van ontoereikende of falende interne processen of mensen en systemen of van externe gebeurtenissen.	- Internal Control Framework - Reputatiescore - Financiële schade door operationele risico's - Very urgent issues - Uitval bedrijfskritische ketens
Compliance	Achmea heeft een adequaat Compliance beleid om te voldoen aan wet- en regelgeving. Medewerkers, klanten, leveranciers en overige samenwerkingspartners van Achmea handelen integer.	- Overtredingen wet- en regelgeving - Implementatie wet- en regelgeving - Integriteitsschendingen
Maatschappelijk verantwoord ondernemen	Achmea realiseert op een maatschappelijk verantwoorde wijze haar bedrijfsvoering en streeft ernaar via haar verzekerings- en beleggingsactiviteiten een aantoonbare maatschappelijke toegevoegde waarde te hebben. Bovendien speelt Achmea adequaat in op maatschappelijke ontwikkelingen en behoudt daarmee haar relevantie.	- MSCI ESG rating - Benchmark Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling - Praktijkonderzoeken van de Eerlijke verzekeringswijzer

De risicobereidheid is hierbij langs de perspectieven van financiële en niet-financiële statements uitgewerkt, waarbij de uitgangspunten van de financiële statements invulling geven aan het financiële perspectief en de uitgangspunten van de niet-financiële statements aan de andere perspectieven van de Strategiekaart van Achmea. Verder worden met de risicobereidheid ook alle hoofdrisico's van de risicoclassificatie van Achmea afgedekt.

Risicomanagement proces

In het risicomanagement proces worden risico's geïdentificeerd, beoordeeld, beheerst, bewaakt en gerapporteerd. De risico's worden beoordeeld in verschillende risicoanalyses, per risico en op verschillende niveaus.

In deze paragraaf is een toelichting opgenomen op de risicobeoordelingen die gedurende het jaar worden uitgevoerd en is een toelichting opgenomen op de bewaking en rapportages. De risicobeheersingsmaatregelen worden beschreven in de volgende paragrafen waarin een toelichting is opgenomen op de diverse hoofdrisico's. Gedurende het jaar worden diverse risicobeoordelingen uitgevoerd:

- Risk Self Assessments zijn gericht op onder meer de strategie, projecten en operationele risico's. Dit betreft onder meer een kwalitatieve risicoanalyse met de bestuurders van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en de Raad van Bestuur waarin de belangrijkste risico's worden geïdentificeerd en beoordeeld.
- Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. gebruikt risicomodellen voor het maken van een kwantitatieve inschatting van het risicoprofiel, waaronder het Solvency II partieel intern model. Deze risicomodellen worden onder meer gebruikt in de planning & control cyclus, productontwikkeling en premiestelling, bij het bepalen van het herverzekeringsprogramma, bij het opstellen van het beleggingsplan en bij balansmanagement.
- Tot slot bieden scenario- en stresstesten inzicht in ontwikkelingen onder extreme omstandigheden of in het geval dat een aantal factoren zich gelijktijdig voordoet. Deze scenario- en stresstesten worden gebruikt in de reguliere bewaking van het risicoprofiel en jaarlijks worden de belangrijkste risico's hiermee nader geanalyseerd.

Jaarlijks wordt op groepsniveau en door de bedrijfsonderdelen waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de Strategische Risico Analyse uitgevoerd met een kwalitatieve inschatting door management van de belangrijkste risico's. De inzichten uit deze Strategische Risico Analyse worden gebruikt voor het beheersen van de specifiek geïdentificeerde belangrijkste risico's, het herijken van de scenario- en stresstest set voor de ORSA en het Voorbereidend Crisisplan van Achmea en kunnen aanleiding zijn voor de evaluatie van de strategie. Aanvullend wordt een gedetailleerd inzicht in het integrale risicoprofiel van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. verkregen door de output van alle risicomanagement processen, instrumenten en technieken binnen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. op zowel strategisch, tactisch als operationeel niveau te consolideren en in samenhang te beoordelen in de Integrale Risico Analyse.

Periodiek worden rapportages opgesteld voor het bestuur van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., het Audit & Risk Committee en de Raad van Commissarissen. Voor de hoofdrisico's verifieert het lijnmanagement periodiek of het risico nog binnen de vastgestelde limieten van de risicobereidheid ligt. Aanvullend bewaakt het management de beheersing van de belangrijkste risico's. Tot slot wordt een raamwerk voor interne beheersing (Internal Control Framework) gebruikt om de belangrijkste

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

---

beheersingsmaatregelen binnen de hele organisatie systematisch te bewaken. Binnen het raamwerk zijn referenties opgenomen naar onder meer het toetsingskader informatiebeveiliging en Solvency II.

Naast de periodieke bewaking van het risicoprofiel wordt jaarlijks het groepsbrede risico- en solvabiliteits-beoordelingsrapport ORSA opgesteld. Deze rapportage geeft inzicht in en een beoordeling van de ontwikkeling van het risicoprofiel, solvabiliteit en liquiditeit in de planperiode, zowel onder normale als onder stressomstandigheden. Op dit moment wordt in het bijzonder verhoogde aandacht geschonken aan de ESG risico's. Deze rapportages worden jaarlijks verstrekt aan het college van toezichthouders. In de ORSA wordt vastgesteld in hoeverre de huidige en toekomstige kapitaal- en liquiditeitspositie voldoende worden geacht onder normale en onder extreme omstandigheden. Tevens wordt in de ORSA de geschiktheid van het partieel intern model beoordeeld.

Het Voorbereidend Crisisplan van Achmea geeft inzicht in de effectiviteit van herstelmaatregelen die Achmea op groepsniveau en bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. kan inzetten om in het geval van een financiële crisis te kunnen herstellen.

E. VERZEKERINGSRISICO

Vanuit het perspectief van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. als verzekeraar is verzekeringsrisico het risico op verlies of op een ongunstige ontwikkeling van de waarde van verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten, als gevolg van verschillen tussen actuele ontwikkelingen en niet-economische aannames of door het plaatsvinden van onwaarschijnlijke gebeurtenissen en omvat levenrisico's. Het inflatierisico in eigen kosten valt ook onder het verzekeringsrisico.

Het verzekeringsrisicobeleid beschrijft hoe deze verzekeringsrisico's worden beheerst. Een belangrijk onderdeel hiervan is de levenscyclusbenadering van producten (Product Life Cycle approach), waarin de volgende fasen worden onderscheiden: businessplanning – productontwikkeling – acceptatie – herverzekering – polisbeheer – schadebehandeling – vaststellen van grondslagen – reservering – productreview – rapportage en analyse.

Hieronder en in de volgende paragrafen over de leven-, schade- en zorgrisico's volgt een nadere toelichting over de beheersing van het verzekeringsrisico.

Productontwikkeling en productreview

Voor het introduceren van nieuwe verzekeringsproducten en de periodieke review van bestaande verzekeringsproducten heeft Achmea een productgoedkeurings- en reviewbeleid ('Product Approval & Review Process Policy') opgesteld. Achmea wil aan klanten een zekere en transparante oplossing bieden die voortdurend aansluit bij het klantbelang, inclusief een eerlijke prijsstelling. Producten mogen niet op de markt gebracht of gedistribueerd worden zonder een zorgvuldige afweging van de risico's en een zorgvuldige toetsing van andere relevante aspecten, waaronder de zorgplicht jegens de klant. Ook bestaande producten worden periodiek en dynamisch – met oog voor maatschappelijke ontwikkelingen – gereviewd en zo nodig aangepast om te borgen dat deze blijvend in het belang zijn van de klant. Daarnaast richt de periodieke review zich op het strategische belang van een product, de businesscase van een portefeuille, de premieopbouw en de winstgevendheid van het product.

Herverzekering

Achmea heeft een herverzekeringsbeleid waarin alle verantwoordelijkheden met betrekking tot het herverzekeringsproces zijn vastgelegd. Achmea Reinsurance Company N.V. (hierna: Achmea Reinsurance) is de herverzekeringsmaatschappij van de Groep waar het vanuit de drie rollen adviseur, risicodragers en inkoper de herverzekering voor de verzekeringsentiteiten van Achmea verzorgt. Zij sluit hiervoor herverzekeringscontracten met de verzekeringsentiteiten van Achmea, waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. De contracten worden via retrocessie gedeeltelijk geplaatst bij externe herverzekeraars.

Aanvullend op deze interne herverzekering heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. een portefeuille die extern herverzekerd is.

Reservering

In het reserveringsproces wordt de waarde van de verplichtingen bepaald voor de lopende verzekeringscontracten. De methodologie die hiervoor wordt gebruikt kan per regime verschillen: IFRS verslaggeving, waaronder IFRS toereikendheidstoets, Solvency II. De verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten worden tenminste vier keer per jaar bepaald, waarbij deze aanvullend tenminste twee keer per jaar worden getoetst op toereikendheid, en vaker als dit noodzakelijk wordt geacht of wanneer dit wettelijk vereist is.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Levensrisico

Levensrisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door:

- Veranderingen in het niveau, de trend of volatiliteit van de onderliggende risicofactoren (sterfte- en invalideringskansen, kosten en vervalkansen);
- De grote onzekerheid van tarieven en aannames voor de voorzieningen in relatie tot extreme of onregelmatige gebeurtenissen. Hieronder vallen sterfte-, langleven-, arbeidsongeschiktheid-, verval-, kosten- en catastroferisico's.

Risicoprofiel

In Nederland is Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. in 2016 gestopt met de verkoop van pensioenverzekeringen. Het Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds (CB APF) en de Centraal Beheer premiepensioeninstelling (CB PPI) bieden hiervoor alternatieven. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. werkt aan gerichte groei met het aanbieden van Overlijdensrisicoverzekeringen (ORV) en Direct Ingaande Pensioenen/Lijfrentes (DIP/DIL).

De levenportefeuille bestaat uit levensverzekeringen met en zonder winstdeling en beleggingsverzekeringen:

- Levensverzekeringen met winstdeling zijn traditionele levensverzekeringsproducten met winstdelingen, zoals spaarproducten en collectieve verzekeringen.
- Traditionele levensverzekeringen zonder winstdeling omvatten vooral overlijdensrisicoverzekeringen, zowel als afzonderlijk product, als gekoppeld aan een hypotheek.
- Bij beleggingsverzekeringen ('unit-linked') zijn de beleggingsrisico's voor risico van de polishouder.

Het vereist kapitaal onder Solvency II geeft op kwantitatieve wijze inzicht in de samenstelling van het levensrisico.

LEVENRISICO

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Sterfte	116	158
Langleven	966	1.467
Arbeidsongeschiktheid	3	7
Verval	172	186
Kosten	460	713
Catastrofe	81	79
Diversificatie	-541	-737
Vereist kapitaal Levensrisico	1.257	1.873

Het vereist kapitaal van het levensrisico is in 2022 afgenomen van € 1.873 miljoen naar € 1.257 miljoen met name door de gestegen rente. Het vereist kapitaal is hierbij berekend met de standaardformule van Solvency II. Het Levensverzekeringstechnische risico neemt verder af door de combinatie van de reguliere portefeuille-ontwikkelingen. Tevens zorgt de modelwijziging, hoofdzakelijk de gewijzigde methodiek voor de bepaling van de kosteninflatiecurve, voor een afname van het Levensverzekeringstechnische risico. Deze effecten worden deels gecompenseerd door de wijziging in de niet economische aannames, waaronder de update sterftetafel.

Risicobeheersingsmaatregelen

Het PARP-beleid zorgt voor een adequate prijsstelling bij een juiste weerspiegeling van de risico's. Voor de beheersing van risico's op individueel niveau zijn tarieven gedifferentieerd naar risicocategorie (bijvoorbeeld roken/niet-roken) en is voor de acceptatie van levensverzekeringen een medische keuring vereist.

Op portefeuilleniveau vindt herverzekering plaats en kan een en-bloc clause worden toegepast op grond waarvan in bepaalde gevallen de premie kan worden verhoogd. Met dit instrument kunnen de gevolgen van een ongunstig sterftcijfer en gestegen kosten worden beperkt.

Het besluit om geen collectieve pensioenverzekeringen meer aan te bieden heeft als gevolg dat de instroom van nieuw langlevensrisico is afgenomen. Het kostenrisico wordt onder andere beheerst door het kostenniveau in lijn te houden met de afname van de portefeuille.

Herverzekering wordt bij het levensrisico gebruikt om het sterfte- en catastroferisico te beperken.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is beschermd door middel van herverzekering. Achmea Reinsurance Company N.V.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

heeft een quota-share overeenkomst met Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. waarvan het een deel extern plaatst. Aanvullend heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. een portefeuille van ingegane tijdelijke lijfrentes die extern herverzekerd zijn. Deze contracten zijn gevoelig voor het sterfte- en catastroferisico. Het risico op een pandemie wordt door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. niet herverzekerd, waarbij periodiek wordt geëvalueerd om te beoordelen of herverzekering gunstig is. In de afgelopen periode heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. geconstateerd dat de overdan wel ondersterfte als gevolg van Covid-19 onder de verzekerde populatie beperkt is gebleven.

De sterftetabellen die in Nederland worden gebruikt, houden rekening met een toekomstige toename van de levensverwachting en worden aangepast aan het specifieke karakter en de samenstelling van het verzekeringsbestand van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

F. MARKTRISICO

Marktrisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de financiële positie als direct of indirect gevolg van schommelingen in de marktprijzen van activa, verplichtingen en financiële instrumenten. Hieronder vallen renterisico, aandelenrisico, vastgoedrisico, spreadrisico, valutarisico en marktconcentratierisico. Inflatierisico wordt hierbij meegenomen als onderdeel van het renterisico.

Risicoprofiel

Als financiële dienstverlener loopt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. marktrisico vanwege haar beleggingsportefeuille en verzekeringsproducten (hypotheken, deposito's, spaarrekeningen en rekening-courant). Inzicht in de samenstelling van de beleggingsportefeuille wordt gegeven in Toelichting 3 Vastgoedbeleggingen en in Toelichting 4 Beleggingen.

MARKTRISICO

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Rente	556	1.186
Aandelen	768	651
Vastgoed	336	344
Spread	572	833
Valuta	45	47
Diversificatie	-1.050	-1.594
Vereist kapitaal Marktrisico	1.227	1.467

De kapitaalvereisten voor het rente-, aandelen-, vastgoed- en het spreadrisico worden in het interne model als één bedrag berekend. Voor presentatie doeleinden wordt dit bedrag terugvertaald naar de individuele risico's. Hierbij worden de individuele risicotypes te hoog voorgesteld. Dit wordt via de diversificatie gecorrigeerd.

Het vereist kapitaal voor marktrisico is in 2022 gedaald van € 1.467 miljoen naar € 1.227 miljoen. Het vereist kapitaal is hierbij berekend met een goedgekeurd partieel intern model. De hogere rente in 2022 leidt tot lagere marktwaardes waardoor het rente- en spreadrisico afnemen. Het aandelen risico stijgt met € 117 miljoen ondanks de gedaalde aandelenbeurzen als gevolg van rerisking van aandelen.

De solvabiliteitspositie is gevoelig voor marktschommelingen. De onderstaande tabel geeft inzicht in die gevoeligheden ten opzichte van de solvabiliteitspositie ultimo jaar.

SOLVENCY II GEVOELIGHEDEN

	31 DECEMBER 2022			31 DECEMBER 2021		
	IMPACT TOEGESTAAN SII EIGEN VERMOGEN	IMPACT VEREIST KAPITAAL	IMPACT RATIO (%)	IMPACT TOEGESTAAN SII EIGEN VERMOGEN	IMPACT VEREIST KAPITAAL	IMPACT RATIO (%)
Aandelen -20%	-374	-38	-20%	-321	-3	-15%
Rente -50 basispunten	196	103	-1%	418	220	-1%
Rente +50 basispunten	-157	-101	4%	-342	-133	-5%
Vastgoed -20%	-242	14	-18%	-241	13	-12%
Spread -50 basispunten	67	29	1%	343	42	12%
Spread +50 basispunten	-6	-37	5%	-11	-54	4%

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Bij de bepaling van de gevoeligheden voor rente (-/+ 50 basispunten) wordt de Ultimate Forward Rate (UFR) gelijk gehouden en niet geschokt. Bij de gevoeligheid voor spread wordt de Volatility Adjustment vastgesteld op basis van de gewijzigde spreads. De uitkomsten hangen samen met een gewijzigde samenstelling van de balans en kasstromen. Daarnaast wordt de impact bepaald op de gevoelige activa, passiva en kapitaaleis waarbij de risicomarge niet opnieuw bepaald wordt. De gevoeligheden zijn berekend met het goedgekeurd partieel intern model voor marktrisico. Rekening is gehouden met de bestaande hedgingstrategie zoals hieronder nader is toegelicht bij de risicobeheersingsmaatregelen.

De gevoeligheid aandelen -20% wordt bepaald door een verlaging van 20% van de marktwaarde van de aandelen. In 2022 leidt dit tot een daling van de solvabiliteit van -20%-punt (2021: -15%-punt). De impact in 2022 is toegenomen door de grotere impact van de LAC EP MR als gevolg van de hogere 1-jaars rente. De gevoeligheid spread -/+50 basispunten wordt bepaald door een schok van -/+ 50 basispunten op alle spreadgevoelige beleggingen. In 2022 leidt de -50 basispunten schok tot een verhoging van de solvabiliteit van 1%-punt (2021: 12%-punt). De +50 basispunten schok heeft in 2022 een impact van 5%-punt op de solvabiliteit (2021: 4%-punt). De spreadgevoeligheid in 2022 is lager dan 2021 door lagere marktwaardes door gestegen rentes.

Risicobeheersingsmaatregelen

Het marktrisicobeleid beschrijft de onderdelen van het marktrisicomangementproces:

- Hedging van het renterisico voor verzekeringsactiviteiten heeft als primair doel om de Solvency II ratio te stabiliseren. Voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. wordt de rentegevoeligheid ook beleidsmatig beheerd vanuit economisch perspectief (vanwege de stabiliteit van de Solvency II ratio op de lange termijn).
- Jaarlijks wordt een limiet op het marktrisico vastgesteld binnen de grenzen van de risicobereidheid als een vast bedrag voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.
- In het beleggingsplan wordt vervolgens een optimale portefeuille (de strategische beleggingsmix) bepaald die voldoet aan het vastgestelde marktrisicobudget en het hoogste rendement biedt, gegeven additionele restricties voor bijvoorbeeld liquiditeit en maximum omvang per beleggingscategorie. Het marktrisico wordt periodiek bewaakt, waarbij specifiek gelet wordt op afwijkingen van de strategische mix en het beheersen van het renterisico.

Renterisico

Renterisico is het risico op verlies dat voortvloeit uit de gevoeligheid van de waarde van activa en verplichtingen voor veranderingen in de rentetermijnstructuur (zowel nominaal als reëel) of rentevolatiliteit. Inflatie en rente zijn positief gecorreleerd, dus wanneer toenemende inflatie gepaard gaat met een stijging van de rente is dit op de lange termijn gunstig voor Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V..

De solvabiliteitsratio wordt beïnvloed door de rentecurve die wordt gebruikt bij de waardering. Bij de waardering van de verplichtingen wordt de door EIOPA voorgeschreven en gepubliceerde curve UFR gehanteerd. Door de UFR beweegt de waarde van de langlopende verplichtingen (best estimate en risk margin) bij renteveranderingen niet gelijk mee met de waarde van de bezittingen. Als gevolg hiervan is de Solvency II ratio gevoelig voor rentebewegingen.

Het marktrisicobeleid beschrijft hoe dit renterisico wordt beheerd:

- Het rentebeleid is gericht op het beheersen van het renterisico van de beleggingen en verplichtingen aan de hand van verschillende rentescenario's. Voor deze beoordeling worden renteschokken toegepast op de replicerende portefeuilles en de gerelateerde bestaande beleggingsportefeuilles. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. hanteert een limiet voor de rentegevoeligheid van de Solvency II solvabiliteitsratio bij parallelle renteschokken van 50 basispunten. De rentegevoeligheid van de netto positie wordt maandelijks beoordeeld.
- Voor het sturen op de stabiliteit van de solvabiliteitsratio op termijn zijn de limieten voor de rentegevoeligheid van de solvabiliteitsratio ruimer bij hogere niveaus van de solvabiliteitsratio. Daarnaast worden voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de langeretermijneffecten van parallelle rentebewegingen, vormveranderingen van de rentecurve en de gevoeligheid voor de rentevolatiliteit gemonitord.
- Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. hanteert geen specifieke limieten voor inflatierisico, maar wel op het niveau van marktrisico.

Het afdekken van het renterisico gebeurt door middel van een maandelijks rentebeheersingsproces dat gebruik maakt van rentederivaten (swaps en swaptions). De waarde van de rentederivatenpositie is € 1.371 miljoen (2021: € 5.176 miljoen) met een nominaal bedrag van € 44,7 miljard (2021: € 39,4 miljard).

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Aandelenrisico

Aandelenrisico is het risico op verlies dat voortkomt uit de gevoeligheid van de waarde van de activa en verplichtingen voor veranderingen in het niveau of in de volatiliteit van marktprijzen van aandelen en alternatieve beleggingen.

Voor de Nederlandse verzekeringsentiteiten waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is het doel van het beleggen in aandelen om de gemiddelde lange termijn risicopremie te verdienen. Aandelen geven de mogelijkheid om een hoger rendement te halen dan vastrentende waarden en geven diversificatiemogelijkheden. De aandelen worden gespreid over een aantal beleggingscategorieën, waarmee diversificatievoordelen worden behaald. Wanneer de betreffende ondernemingen in staat zijn om inflatie te compenseren in de bedrijfsvoering, dan zal de nominale waarde van het eigen vermogen stijgen. Echter kan de nominale waarde ook dalen als gevolg van een stijgende rente. Voor het beheersen van het aandelenrisico worden geen derivaten ingezet. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. hanteert geen specifieke limieten voor aandelenrisico, maar wel op het niveau van marktrisico.

Vastgoedrisico

Het vastgoedrisico is het risico op verlies dat voortkomt uit de gevoeligheid voor veranderingen in het niveau of de volatiliteit van de marktprijzen van vastgoed. Een overzicht van de vastgoedbeleggingsportefeuille wordt gegeven onder Toelichting 3 Vastgoedbeleggingen.

Vastgoed maakt onderdeel uit van de beleggingsmix waarbij rekening wordt gehouden met verwacht rendement, volatiliteit en een correlatie met obligaties en aandelen. Vastgoed en infrastructuur zijn activa met een positieve correlatie ten aanzien van inflatie. Diversificatie binnen de vastgoedportefeuille bestaat uit: diversificatie tussen en binnen verschillende regio's en sub beleggingscategorieën.

Spreadrisico

Het spreadrisico is het risico op verlies dat voortkomt uit de gevoeligheid voor veranderingen in het niveau of de volatiliteit van kredietopslagen ('credit spreads') in de rente. Hierbij wordt voor de berekening van het vereist kapitaal onder Solvency II ook het kredietrisico op hypotheek meegenomen.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt spreadrisico op haar vastrentende beleggingen. Voor een verdeling van de vastrentende beleggingen over de creditratings wordt verwezen naar Toelichting 24 Kredietkwaliteit financiële activa. Bij de vaststelling van de economische balans gebruikt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. ook de Volatility Adjustment voor de waardering van de verzekeringsverplichtingen. Wijzigingen in de spreads leiden tot veranderingen in de Volatility Adjustment en daardoor in de waarde van de verzekeringsverplichtingen.

Spreadrisico wordt beheerst en gemonitord als onderdeel van het tegenpartijrisicobeleid en het marktrisicobeleid. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beperkt het spreadrisico met een prudente beleggingsstrategie die zorgt voor de juiste balans tussen de verschillende typen instrumenten (bedrijfsobligaties, obligaties van financiële instellingen (financials), gedekte obligaties, staatsgerelateerde obligaties, hypotheek en asset backed securities), de credit rating, het looptijdenprofiel en de regionale verdeling. Op basis van het goedgekeurde intern model voor marktrisico wordt de beleggingsportefeuille verder geoptimaliseerd.

Er is sprake van een gering spreadrisico tussen de verplichtingen uit hoofde van spaarwaarden, waarvoor de renteopbrengst is gebaseerd op de rente die de polishouder betaalt op zijn spaarhypotheek en de bijbehorende vorderingen op Achmea Bank N.V.. Voor de spaarhypotheek zonder additionele zekerheden wordt kapitaal aangehouden conform de Q&A van DNB inzake de behandeling van spaarhypotheek onder Solvency II.

Valutarisico

Valutarisico is het risico op verlies dat voortkomt uit de gevoeligheid van de waarde van de activa en verplichtingen voor veranderingen in het niveau of volatiliteit van valutakoersen.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt valutarisico, met name in US dollars, als onderdeel van de reguliere beleggingsportefeuille (aandelen, vastrentende beleggingen en beursgenoteerde vastgoedondernemingen).

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

De onderstaande tabel over het valutarisico toont de totale blootstelling aan de belangrijkste valuta per balansdatum.

VALUTA RISICO

(€ MILJOEN)

	2022 TOTALE BLOOTSTELLING	2022 NOMINALE WAARDE VAN AFDEKKINGS- INSTRUMENTEN	2022 NETTO BLOOTSTELLING	2021 TOTALE BLOOTSTELLING	2021 NOMINALE WAARDE VAN AFDEKKINGS- INSTRUMENTEN	2021 NETTO BLOOTSTELLING
Netto-positie						
US dollar	848	815	33	830	755	75
Pond sterling	147	187	-40	231	257	-26
Japanse yen	83	81	2	71	72	-1
Zwitserse franc	101	98	3	170	157	13
Hong Kong Dollar	16	5	11	14	7	7
Deense Krone	12	0	12	12	0	12
Australische dollar	21	23	-2	23	23	0
Overige	88	51	37	83	28	55
Totaal	1.316	1.260	56	1.434	1.299	135

De exposure in de beleggingsportefeuille wordt afgedekt met valutatermijncontracten, met uitzondering van de exposure inzake commodities en beleggingen in emerging markets (zowel vastrentend als zakelijke waarden) in lijn met het beleggingsbeleid.

Marktconcentratierisico

Marktconcentratierisico is het risico op verlies dat voortkomt uit het gebrek aan diversificatie van beleggingen en verplichtingen binnen marktrisico of vanwege grote gevoeligheid voor faillissement van een individuele tegenpartij of groep van verwante tegenpartijen, voor zover dit niet tot uitdrukking komt onder het tegenpartijrisico. De balans van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. bevat geen marktconcentraties die tot kapitaalsvereisten onder Solvency II leiden.

G. TEGENPARTIJRISICO

Tegenpartijrisico is het risico op verlies dat voortkomt uit onverwachte faillissementen of een verslechtering van de kredietwaardigheid van de tegenpartijen en debiteuren van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Risicoprofiel

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is blootgesteld aan tegenpartijrisico op het gebied van derivaten, herverzekeringen, tussenpersonen en polishouders. Het kredietrisico op hypotheek en landen wordt voor de berekening van het vereist kapitaal onder Solvency II meegenomen onder het spreadrisico.

Een overzicht van de financiële beleggingen naar credit rating, een overzicht van activa en verplichtingen waarop verrekening en vergelijkbare overeenkomsten van toepassing zijn en een overzicht van financiële activa met betalingsachterstanden of waarop bijzondere waardevermindering is toegepast zijn opgenomen in Toelichting 24 Kredietkwaliteit financiële activa.

Het vereist kapitaal voor het tegenpartijrisico daalt in 2022 met € 25 miljoen tot € 58 miljoen (2021: € 83 miljoen). De daling van het tegenpartijrisico wordt met name veroorzaakt door een lagere SCR op de derivaten en Securities Lendings, als gevolg van de gestegen rente. Dit wordt deels gemitigeerd door hogere vorderingen veroorzaakt door hogere belasting posities als gevolg van de fiscale verliesverrekening in 2022.

Risicobeheersingsmaatregelen

Het tegenpartijrisicobeheersingsraamwerk op groepsniveau is uitgewerkt in het tegenpartijrisicobeleid waarin onder meer het proces voor het aangaan van transacties met nieuwe tegenpartijen, de limieten en het proces van herziening van de limieten en het bewaken hiervan is beschreven. Het belangrijkste 'preventiedoel' bij het beheersen van het tegenpartijrisico bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is het voorkomen van ongewenste concentraties en het waarborgen dat de portefeuilles goed gediversifieerd zijn. Daarnaast zijn belangrijke maatregelen bij het beheersen van het tegenpartijrisico ingeregeld zoals gedegen terugvorderingsprocedures om kredietproblemen op te vangen.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

De limieten per rating in het tegenpartijrisicobeleid zijn gelijk aan voorgaand jaar en opgenomen in onderstaande tabel:

MAXIMALE BLOOTSTELLING OP GROEPSNIVEAU	(€ MILJOEN)
AAA	700
AA+, AA, AA-	500
A+, A, A-	400
BBB+	250
BBB	200
BBB-	125
<=BB+ en geen rating	Wordt per geval bepaald

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. gebruikt ratings van S&P, Moody's, Fitch, DBRS en AMBest (alleen voor herverzekeraars). Voor 'private placements' maakt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. aanvullend gebruik van Scope Ratings, Egan-Jones Ratings en Kroll Bond Rating Agency. Als er meerdere ratings beschikbaar zijn voor hetzelfde financiële instrument dan wordt de op een na beste beoordeling gebruikt. Zie Toelichting 24 Kredietkwaliteit financiële activa. Indien er geen rating beschikbaar is voor private placements, dan mag specifiek voor deze categorie een 'interne' rating worden afgeleid via het RiskCalc model van Moody's. Dit model wordt getoetst aan de richtlijnen van het model management & validatie beleid. Voor tegenpartijen met een lagere rating of zonder een rating wordt dit per tegenpartij beoordeeld om de maximale blootstelling te bepalen die passend is bij het risicoprofiel.

Het tegenpartijrisicobeleid bevat daarnaast voor specifieke blootstellingen afwijkende limieten, zoals voor bepaalde overheden en banken. Zo geldt er een afwijkend exposurelimiet op groepsniveau voor de blootstelling aan de Rabobank Groep. Deze blootstelling bestaat hoofdzakelijk uit aan kapitaalpolissen gekoppelde tegoeden, waarvoor de renteopbrengst is gebaseerd op de rente die de polishouder betaalt op zijn spaarhypothek. Met de Rabobank Groep zijn additionele zekerheden overeengekomen om dit risico te mitigeren. Er is alleen sprake van tegenpartijrisico op het gedeelte van de portefeuille waar geen zekerheden voor zijn ingeregeld. Dit komt tot uitdrukking in het vereist kapitaal voor spreadrisico de Solvency II ratio geleid.

Derivaten

Derivatentransacties worden alleen aangegaan met tegenpartijen die voldoen aan de rating- en onderpandvereisten van Achmea. ISDA-raamovereenkomsten (International Swaps and Derivative Association) zijn van kracht tussen de entiteiten van Achmea en de tegenpartijen voor derivaten. In het tegenpartijrisicobeleid zijn de onderpandvereisten gedefinieerd die moeten worden opgenomen in de individueel overeengekomen Credit Support Annexes (CSA). Alleen 'prime collateral' wordt geaccepteerd dat bestaat uit staatsobligaties die zijn uitgegeven door landen met een hoge rating en liquide onderpand in euro's, Amerikaanse dollars, Britse ponden en Zwitserse francs. Onafhankelijke waardering van derivaten, dagelijkse afwikkeling van onderpand en verdergaande waarderingscorrecties met betrekking tot de resterende looptijd van het ontvangen onderpand, beperken verder het tegenpartijrisico. Bij het aangaan van nieuwe derivatentransacties wordt gebruik gemaakt van Central Clearing; het merendeel van de derivatenportefeuille loopt via een Central Counterparty (CCP). Achmea maakt gebruik van 'LCH Clearnet' en 'Eurex Clearing' en heeft voor beide een limiet ingeregeld om de maximale blootstelling te begrenzen. De CCPs accepteren alleen 'cash collateral' en het onderpand wordt dagelijks afgerekend. Daarnaast moeten clearing members bijdragen aan de reserves van de CCP om het tegenpartijrisico onder stress scenario's te beheersen.

Polishouders

Het tegenpartijrisico van vorderingen met betrekking tot polishouders wordt beheerst door maatregelen rondom het incasseren van de premies.

H. LIQUIDITEITSRISICO

Liquiditeitsrisico is het risico op verlies dat voortkomt uit het niet efficiënt kunnen voldoen aan de verwachte en onverwachte huidige en toekomstige kasstromen en behoefte voor onderpand zonder hiermee de dagelijkse bedrijfsvoering of de financiële positie van een onder toezicht staande entiteit negatief te beïnvloeden.

Risicoprofiel

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt liquiditeitsrisico. Het liquiditeitsrisico is met name verbonden aan stress scenario's zoals massale afkoop bij de levenactiviteiten, al dan niet in samenloop met een stress situatie op de financiële markten. Looptijdanalyses van de verzekeringsverplichtingen worden gegeven in Toelichting 5 Verplichtingen gerelateerd aan

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

---

verzekeringscontracten. Daarnaast is liquiditeitsrisico verbonden aan onderpandverplichtingen die voortkomen uit derivatenposities die voornamelijk worden aangehouden voor het afdekken van het renterisico.

Risicobeheersingsmaatregelen

Het liquiditeitsbeleid beschrijft hoe het liquiditeitsrisico wordt beheerst. Achmea waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft maatstaven gedefinieerd die geven inzicht in de liquiditeitspositie van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en de blootstelling aan het liquiditeitsrisico voor verschillende tijdshorizonten onder normale omstandigheden, evenals voor een reeks stress scenario's.

In aansluiting op het businessplan vindt de liquiditeitsplanning op het niveau van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. plaats. Aanvullend zijn de procedures en maatregelen beschreven om te voorzien in liquide middelen in tijden van stress. Hierbij zijn mogelijke acties en financieringsbronnen beschreven waarbij ook rekening wordt gehouden met het gedrag van andere tegenpartijen. Jaarlijks wordt er een Liquidity Risk Assessment (LRA) opgesteld waarbij een zo volledig en actueel mogelijk beeld van de liquiditeitsrisico's wordt gegeven. Tevens wordt er een oordeel gegeven over de kwaliteit van de risicobeheersing. De aanbevelingen van het LRA dienen als input voor aanpassingen in het beleid, de risk appetite of de reguliere monitoring en reporting.

Voor het liquiditeitsrisico van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. in de liquiditeitsplanning rekening gehouden met alle inkomende en uitgaande kasstromen van verzekeringsactiviteiten. Daarnaast wordt er door elke verzekeraar een aantal stress scenario's opgesteld en regelmatig geactualiseerd. Onderwerpen van deze stress scenario's zijn bijvoorbeeld, een massale afkoop voor levensverzekeringen en ook een mogelijke impact van wijzigende collateral-verplichtingen. Ook wordt de impact van een stress situatie op de financiële markten doorgerekend. Ieder kwartaal wordt hierover gerapporteerd door de entiteiten. Het liquiditeitsrisico binnen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. wordt beperkt door de beschikbaarheid van liquide middelen en een hoog niveau van beleggingen in liquide activa.

I. OPERATIONEEL RISICO

Operationeel risico wordt gedefinieerd als het risico op verlies dat voortkomt uit ontoereikende of falende interne processen, medewerkers of systemen, of door externe gebeurtenissen. Dit kan leiden tot een financieel verlies, maar ook tot reputatieschade. Reputatierisico wordt hierbij niet gezien als een aparte risicocategorie, maar als een vorm van schade die kan voortvloeien uit de risico's die Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. loopt.

Risicoprofiel

Tot de belangrijkste operationele risico's behoren de risico's rond informatiebeveiliging en cybercriminaliteit, risico's samenhangend met het digitaliseren van onze dienstverlening en aansprakelijkheidsclaims uit producten en diensten. De risico's voor cybercriminaliteit zijn hoog, als gevolg van malware en ransomware aanvallen door cybercriminelen waarbij gebruik wordt gemaakt van veranderende technieken. Risico's rond de beveiliging van websites en privacygevoelige informatie blijven tevens hoog. Dit als gevolg van de digitalisering van onze diensten waarbij wijzigingen in de onze websites en IT-omgeving worden doorgevoerd. Het risico van onverantwoord omgaan met big data neemt toe in een wereld waarin data een steeds belangrijkere rol spelen. De reputatie van verzekeraars als onderdeel van de financiële sector staat nog steeds onder druk. Alles wat een verzekeraar doet, wordt beoordeeld in een maatschappelijke context.

Het vereist kapitaal onder Solvency II geeft op kwantitatieve wijze inzicht in de hoogte van het operationeel risico. In 2022 is het vereist kapitaal voor operationeel risico gedaald van € 164 miljoen per ultimo 2021 naar € 122 miljoen per ultimo 2022.

Risicobeheersingsmaatregelen

Het operationeel risicobeleid beschrijft hoe het operationeel risico wordt beheerst. Voor specifieke risicogebeurtenissen zijn daarnaast aanvullend beleid en procedures van kracht zoals voor informatiebeveiliging, business continuïteit en uitbestedingen:

- Informatiebeveiliging: Het geheel van activiteiten dat zich richt op het blijvend realiseren van een optimaal niveau van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie en informatiesystemen om de bedrijfscontinuïteit niet in gevaar te brengen, klantbelang niet te schaden, financiële schade en imagoschade te voorkomen en te voldoen aan wet- en regelgeving. In het Internal Control Framework zijn hiervoor beheersmaatregelen opgenomen gericht op de volgende thema's: Cybersecurity, IT Architectuur, Datacenter Facilities, IT Operations, Logische Toegangsbeveiliging en Wijzigingsbeheer.
- Business Continuity Management (BCM): Dit omvat het onderkennen van dreigingen en de potentiële impact daarvan, het vaststellen van het minimaal vereiste dienstenniveau aan klanten en andere belanghebbenden, en het uitvoeren en testen van maatregelen waarmee majeure verstoringen van bedrijfskritieke ketens worden voorkomen en de impact van de verstoringen

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

---

tot aanvaardbare proporties wordt beperkt. In het Internal Control Framework zijn hiervoor beheersmaatregelen opgenomen gericht op het voorkomen van langdurige systeemuitval en back up en recovery van data en systemen.

- **Uitbesteding:** Uitbestedingsprocessen dienen zorgvuldig en beheerst plaats te vinden, gebaseerd op een risico/rendement afweging en schriftelijke documentatie van wederzijdse verplichtingen. In het Internal Control Framework zijn hiervoor beheersmaatregelen opgenomen gericht op contractering, naleving van Service Level Agreements en registratie van uitbestedingen.

Jaarlijks worden risicoanalyses uitgevoerd om de operationele risico's en de hierbij behorende beheersmaatregelen te identificeren binnen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Ook gedurende het jaar worden op verschillende niveaus en op verschillende onderwerpen analyses uitgevoerd, bijvoorbeeld in de vorm van scenario analyses. Een scenario analyse met betrekking tot cybercriminaliteit heeft onder meer geleid tot het afsluiten van een cyberrisicoverzekering. Ook is er in de risicoanalyses aandacht voor innovaties die impact hebben op de bedrijfsvoering en de beheersing zoals de toepassing van algoritmes in de processen.

Voor de geïdentificeerde risico's en beheersmaatregelen wordt het Internal Control Framework gebruikt dat is gebaseerd op het COSO-model en gangbare marktstandaarden/normeringen en waarin gebruik wordt gemaakt van key risks en key controls. Jaarlijks na de uitvoering van de risicoanalyses worden de key risks en key controls in het framework geactualiseerd waarna het wordt gebruikt om de effectiviteit van de beheersing systematisch binnen de gehele organisatie te bewaken. In het framework zijn referenties opgenomen naar het toetsingskader informatiebeveiliging van DNB en Solvency II. Daarnaast is een organisatiebreed systematisch issue en incidentmanagementproces ingericht.

J. COMPLIANCE RISICO

Compliance risico is het risico van aantasting van de reputatie of bestaande of toekomstige bedreigingen van vermogen of resultaat van een organisatie als gevolg van een ontoereikende naleving van hetgeen bij of krachtens enig wettelijk voorschrift is voorgeschreven, alsmede die het gevolg kan zijn van een ontoereikende naleving van waarden, normen en (toezichts-)regels. Het niet naleven kan resulteren in juridische of bestuurlijke sancties, substantiële financiële verliezen of reputatieschade.

Risicoprofiel

Tot de belangrijkste compliance risico's behoren de risico's gerelateerd aan Zorgplicht, Productontwikkeling, Ken uw Client (CDD), Privacy (naleving Algemene Verordening Gegevensbescherming), Integriteit en Fraudebeheersing en Mededinging. Bij afwegingen is het belangrijk dat het belang van de klant centraal staat met aandacht voor duidelijke en tijdige productinformatie voor de klant en dynamische mogelijkheden voor het verbeteren van het beoordelen van de passendheid van het verkochte product en het distributieproces. Een substantieel aantal incidenten heeft betrekking op kleine privacy issues. Dit wordt enerzijds verklaard door de digitalisering en anderzijds de grotere maatschappelijke focus op kwesties rondom privacy.

Risicobeheersingsmaatregelen

Het in 2022 geactualiseerde compliance beleid beschrijft hoe het compliance risico wordt beheerst. Aanvullend beleid en regelingen zijn beschikbaar voor specifieke compliance onderwerpen zoals CDD, privacy, mededinging, de klokkenluidersregeling en de insidersregeling. Compliance is nauw betrokken bij het bewaken van de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en Sanctiewet 1977 (Sw), privacy dilemma's en de naleving van de AVG, inclusief initiatieven over big data en ethiek in relatie tot artificial intelligence. Het integriteitsrisico als onderdeel van het compliance risico is uitgewerkt in de Algemene Gedragscode Achmea (AGA) en het Integriteit- & Fraudebeleid. In de AGA zijn de kernwaarden, kernkwaliteiten en gedragsregels van Achmea opgenomen. Deze algemene gedragsregels gelden voor alle Achmea-medewerkers. Het Integriteit- & Fraudebeleid beschrijft op welke wijze invulling wordt gegeven aan de beheersing van de integriteitsrisico's in de bedrijfsvoering zoals: anti-corruptie, geschenken, nevenfuncties, contractering van derde partijen en de uitvoering van de Systematische Integriteits Risico Analyse. De werking van de fraudebeheersingsmaatregelen wordt elk kwartaal getoetst via het Internal Control Framework.

Jaarlijks worden risicoanalyses uitgevoerd om de compliance risico's te identificeren binnen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Een belangrijke risicoanalyse vanuit Compliance is de IRA (Integrale Risico Analyse), die aan het jaarplan ten grondslag ligt en de jaarlijkse Systematische Integriteit Risicoanalyse (SIRA). Ook gedurende het jaar worden op verschillende niveaus en op verschillende onderwerpen analyses uitgevoerd. Met betrekking tot het naleven van wet- en regelgeving en interne gedragscodes worden de belangrijkste juridische bepalingen hierbij uitgedrukt in risico's. Voor de interne beheersing van de geïdentificeerde risico's en beheersmaatregelen wordt conform het operationeel risico het Internal Control Framework en issue- en incidentmanagementproces gebruikt.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

De Commissie Wet- en regelgeving van Achmea identificeert nieuwe en aankomende wijzigende wetgeving en stelt vast wat de impact daarvan is op de organisatie. Implementatie is de verantwoordelijkheid van het management. Wanneer er sprake is van verstrekende gevolgen voor Achmea, adviseert de Commissie de Raad van Bestuur om een uitgebreid implementatieproject op te starten. Achmea waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. borgt het signaleren van ontwikkelingen in wet- en regelgeving met behulp van een specifieke module in het Internal Control Framework en monitort de tijdige en juiste implementatie.

Onderzoeken van de toezichthouders hebben een grote invloed op de bedrijfsactiviteiten. De onderzoeken komen niet alleen voort uit lokale regelgeving, maar ook uit internationale wetgeving zoals EU wetgeving voor Zorgplicht, Uitbesteding, CDD en Duurzaamheid. De bijdrage die wordt geleverd aan onderzoeken van de toezichthouders vergt veel inspanning en dit wordt gecoördineerd door de Commissie Toezicht.

Privacy en CDD waren in 2022 de belangrijkste aandachtsgebieden voor de compliance functie. Met kortcyclische monitoring wordt de compliance met wet- en regelgeving bewaakt. Waar wenselijk wordt proactief afstemming gezocht met toezichthoudende instanties. De bij de monitoring geconstateerde compliance issues worden geadresseerd door het verantwoordelijk management, waarmee afhandeling binnen de kaders van de gedefinieerde compliance en integriteit risk appetite is geborgd. Daarnaast is voor Privacy en CDD aanvullende besturing ingesteld in de vorm van een Taskforce met leden uit de Raad van Bestuur en voorzitters van divisiedirecties. In deze Taskforces wordt de aanpak van divisie overstijgende issues, of issues met IT-afhankelijkheden afgestemd om extra voortgang te boeken.

Non- compliance

Met kort- cyclische monitoring bewaakt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de compliance met wet- en regelgeving en hierbij kunnen zich gevallen van non-compliance voordoen. Uit de monitoring zijn aandachtspunten geconstateerd op gebied van CDD, Privacy, Cyber security en Uitbestedingen.

Customer Due Diligence (CDD)

Het thema CDD heeft topprioriteit binnen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Het verbeteren van de beheersing blijft ook het komend jaar van belang. Daarbij wordt continu geleerd van ontwikkelingen bij andere bedrijfsonderdelen, van audits, van boetesbesluiten bij andere bedrijven en rapporten van toezichthouders of gerechtelijke uitspraken. Voor Achmea als geheel is een Task Force CDD ingericht die zich richt op aanvullende besturing op het in control zijn met kwalitatief goede en aantoonbare oplossingen, waarbij de eindverantwoordelijkheid ook in de nieuwe situatie blijft liggen bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.. Daar waar mogelijk en nodig wordt versnelling aangebracht.

Er is een onderzoek gestart naar de oprichting van een KYC Centre binnen Achmea met als doel om de uitvoerende CDD-activiteiten te centraliseren. Het onderzoek wordt uitgevoerd in verschillende fasen. Momenteel wordt een detailuitwerking van het KYC Centre opgesteld, gevolgd door het in kaart brengen van de organisatorische gevolgen per bedrijfs onderdeel. Per CDD-proces wordt dan in detail uitgewerkt waar de scheiding komt te liggen tussen het KYC Centre en Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt wat de impact is op processen, medewerkers en systemen. Tot slot volgt het schrijven van de adviesaanvraag en de implementatie. Uitgangspunt is dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. aansluit bij deze ontwikkeling. De eindverantwoordelijkheid van CDD-werkzaamheden blijft liggen bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Er is goede follow-up gegeven aan het DNB on-site onderzoek in 2021 naar de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. DNB had bevindingen gerapporteerd over de SIRA, de risico classificatie en het CDD klant dossier. Deze bevindingen hebben geleid tot een aantal verbeteracties: de SIRA en de risicoclassificaties zijn aangepast. De opzet van het klant dossier is aangepast, het aantonen van de werking over een aantal periodes, loopt. Hierna zullen de bevindingen naar verwachting adequaat zijn opgevolgd. Eind 2022 is deze voortgang met DNB besproken. De verwachting is dat in het gesprek met DNB in het voorjaar 2023 het onderzoek zal worden afgesloten.

Privacy

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. hecht groot belang aan compliance op het gebied van privacy. Binnen de organisatie zijn aandachtspunten gesignaleerd ten aanzien van omgang met en beheersing van ongestructureerde data-omgevingen. De interne beheersing is gedurende 2022 op onderdelen verder verbeterd. Diverse verbetertrajecten zijn onderhanden die betrekking hebben op bovenmatige gegevensverwerking en dataopslag. De verbeteringen lopen ook komende jaren door, onder meer vanwege

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

complexiteit op gebied van schoning van het fysiek archief en dataopslag waaronder omgang met ongestructureerde data. Er is een Stuurgroep ingericht die een belangrijke rol heeft om versnelling te bewerkstelligen.

Cybersecurity

Het cybersecurity risico blijft hoog vanuit onder meer de externe (ransomware) cyberdreigingen en benodigde aanscherpingen voor ransomware herstel. Met geplande maatregelen ter attentie van verbeteringen op het gebied van back-ups en het vergroten van herstelvermogen wordt de risico exposure verlaagd. Vervolgacties lopen door tot in 2024. Projecten om geautomatiseerde tooling te verbeteren zijn opgestart en worden in 2023 afgerond.

Uitbestedingen

De interne beheersing op uitbestedingen is verder verbeterd. Aandachtspunt is de aantoonbaarheid en vastlegging. De periodieke evaluatie van uitbestedingen is in 2022 voortgezet; dit geschiedt jaarlijks of tweejaarlijks, afhankelijk van het belang van de uitbesteding.

Alle Risk Management en Compliance rapportages en de daarin benoemde aandachtspunten en bijsturingsacties van de eerste lijn zijn gedeeld met de toezichthouders. In 2022 zijn er geen significante gevallen geweest van niet-naleving van wet- en regelgeving bij de bedrijfsonderdelen.

K. KAPITAALMANAGEMENT

Het doel van kapitaalmanagement is dat de Achmea-groep waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. te allen tijde adequaat gekapitaliseerd is om daarmee op de korte en lange termijn de belangen van alle stakeholders te waarborgen.

Kapitaalpositie

Paragraaf B Kapitaalpositie bevat een toelichting op de solvabiliteitsratio onder Solvency II en de samenstelling van het toegestane Solvency II eigen vermogen. In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de gehanteerde kapitaalinstrumenten en de toegekende ratings door rating agencies. Toegang tot de kapitaal- en geldmarkten vindt plaats vanuit Achmea B.V. Financiering van de verzekeringsentiteiten, waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., vindt plaats vanuit de holding. Dit kan in de vorm van kapitaalstortingen of het verlenen van achtergestelde leningen.

Rating agencies hanteren hun eigen methodologie voor het beoordelen van de kredietwaardigheid van een onderneming. Hieronder is de rating opgenomen die door de rating agencies aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is toegekend.

RATINGS

Entiteit	TYPE	S&P	FITCH
Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.	FSR/IFS	A	A+

Kapitaalbeleid

In het kapitaalbeleid is de risicobereidheid ten aanzien van kapitaal nader uitgewerkt met interne kapitaalsnormen alsmede limieten ten aanzien van leverage en rendement.

- Het primaire uitgangspunt van het kapitaalbeleid is dat alle entiteiten waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. adequaat gekapitaliseerd zijn, waarbij op entiteitniveau een buffer aangehouden wordt boven het wettelijke minimumniveau dat voldoende is om tegenvallers te kunnen opvangen.
- Aanvullend wordt op groepsniveau een buffer aangehouden voor het opvangen van eventuele kapitaaltekorten van de entiteiten.
- Verder bevat het kapitaalbeleid een overzicht met de mogelijk te nemen maatregelen als interne limieten worden overschreden, waaronder verschillende mogelijkheden om het risicoprofiel te wijzigen.

De kapitaalpositie van Achmea Groep en de daaronder vallende entiteiten, waaronder Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. worden beheerst door het monitoren van de actuele kapitaalpositie, het prognosticeren en analyseren van de toekomstige kapitaalpositie inclusief het doorrekenen van scenario's en stresstesten en door het verdelen van kapitaal binnen Achmea Groep.

TOELICHTING ONDERDELEN BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING

3. VASTGOEDBELEGGINGEN

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Balans per 1 januari	988	930
Aankopen	16	32
Verkopen	-173	-92
Reële waardeveranderingen opgenomen in de Winst- en verliesrekening	10	118
Balans per 31 december	841	988

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Woningen	697	676
Retail	24	168
Kantoren	120	144
Overige		
Totaal	841	988

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.'s contractuele verplichtingen tot onderhoud op vastgoedbeleggingen waren per eind 2022 € 1 miljoen (31 december 2021: € 1 miljoen).

Vastgoedbeleggingen worden verhuurd onder operationele leasecontracten met over het algemeen maandelijks vaste huurbetalingen die op contractueel overeengekomen momenten kunnen worden herzien. De minimale leasebetalingen onder niet-boetevrij opzegbare operationele leasecontracten van dit beleggingsvastgoed zijn als volgt:

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Minder dan 1 jaar	9	19
1- 5 jaar	27	42
Langer dan 5 jaar	25	28
Totaal	61	89

BELANGRIJKSTE AANNAMES EN SCHATTINGEN BIJ DE WAARDERING VAN VASTGOEDBELEGGINGEN

De gebruikte methoden van het bepalen van de reële waarde van Vastgoedbeleggingen worden beschreven in Toelichting 6 Reële waarde hiërarchie. De aannames bij de toepassing van een aantal van deze methoden worden ondersteund door de bepalingen van bestaande huur- en andere relevante overeenkomsten en door externe bewijzen zoals recente en verwachte algemene economische trends, huidige huurprijzen in de markt voor vergelijkbare panden in dezelfde regio en conditie. De gehanteerde aannames en gebruikte waarderingstechnieken kunnen belangrijke gevolgen hebben voor de waardering.

Er zijn voldoende referentietransacties aanwezig voor de waardering per 31 december 2022. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. ziet geen aanleiding om de waarderingen van de externe taxateurs bij te stellen.

WAARDERINGSGRONDSLAG VASTGOEDBELEGGINGEN

Beleggingen in onroerend goed worden gewaardeerd tegen reële waarde. Alle wijzigingen in de reële waarden worden in de Winst- en verliesrekening opgenomen onder Beleggingsopbrengsten - *Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen*. Huuropbrengsten uit Vastgoedbeleggingen worden als directe Beleggingsopbrengsten verantwoord in de Winst- en verliesrekening.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

4. BELEGGINGEN

BELEGGINGEN NAAR CLASSIFICATIE

(€ MILJOEN)

	BELEGGINGEN - MET WAARDE VERANDERINGEN IN DE WINST-EN- VERLIESREKENING		BELEGGINGEN BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP		BELEGGINGEN LENINGEN EN VORDERINGEN		TOTAAL	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Beleggingen voor eigen rekening								
Aandelen en soortgelijke beleggingen	12	5	2.058	1.655			2.070	1.660
Vastrentende beleggingen ¹	1.792	2.398	17.105	24.047			18.897	26.445
Derivaten	5.315	6.282					5.315	6.282
Overige financiële beleggingen ¹			3.109	2.229	950	1.121	4.059	3.350
Beleggingen voor rekening en risico polishouders								
Aandelen en soortgelijke beleggingen	2.278	3.675					2.278	3.675
Vastrentende beleggingen	4.410	4.711					4.410	4.711
Derivaten	108	154					108	154
Overige financiële beleggingen ^{1 & 2}	5.297	6.717					5.297	6.717
Totaal per 31 december	19.212	23.942	22.272	27.931	950	1.121	42.434	52.994

^{1.} Bevat beleggingen van groepsmaatschappijen. In Toelichting 26 Transacties met verbonden partijen worden deze posten toegelicht.

^{2.} Onder Overige financiële beleggingen zijn mede opgenomen liquide middelen die betrekking hebben op beleggingen (in fondsen/depots) voor rekening en risico polishouders.

De totale waarde van de beleggingen daalt in 2022 met € 10,5 miljard tot € 42,4 miljard. Deze daling wordt met name veroorzaakt door mutaties in de reële waarde als gevolg van verdere rentestijgingen en door negatieve marktontwikkelingen.

Beleggingen in aandelen en soortgelijke beleggingen voor eigen rekening van in totaal € 2.070 miljoen (31 december 2021: € 1.660 miljoen) betreffen genoteerde gewone aandelen € 852 miljoen (31 december 2021: € 639 miljoen), alternatieve beleggingen € 673 miljoen (31 december 2021: € 620 miljoen), beleggingen in vastgoedfondsen van € 390 miljoen (31 december 2021: € 241 miljoen) en beleggingen in vastrentende waarde fondsen van € 155 miljoen (31 december 2021: € 160 miljoen).

In 2022 bedragen de bijzondere waardeverminderingen € 37 miljoen (2021: € 5 miljoen) en zijn in de Winst- en verliesrekening verantwoord als onderdeel van de Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen.

Overige financiële beleggingen voor eigen rekening geclassificeerd als Leningen en vorderingen betreffen met name aan spaarpolissen gekoppelde tegoeden, waarvoor de renteopbrengst is gebaseerd op de rente die de polishouder betaalt op zijn spaarhypotheek.

Voor meer informatie over de reële waarde en wijzigingen daarin zie Toelichting 6 Reële waarde hiërarchie.

(€ MILJOEN)

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

VERLOOPOVERZICHT BELEGGINGEN

	BELEGGINGEN VOOR EIGEN REKENING		BELEGGINGEN VOOR REKENING EN RISICO POLISHOUDERS		TOTAAL	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Balans per 1 januari	37.737	41.269	15.257	15.189	52.994	56.458
Investerings en verstrekte leningen	12.864	13.877	7.218	5.297	20.082	19.174
Desinvesteringen en verkopen	-15.166	-14.389	-7.904	-6.400	-23.070	-20.789
Mutaties in de reële waarde	-6.168	-3.564	-2.559	872	-8.727	-2.692
Valutakoersverschillen	-56	-5	47	51	-9	46
Mutatie opgelopen rente	3	46	165	173	168	219
Mutaties liquide middelen			-131	67	-131	67
Herrubricering	54	-8		8	54	
Overige mutaties ¹	1.073	511			1.073	511
Balans per 31 december	30.341	37.737	12.093	15.257	42.434	52.994

¹ Overige mutaties houden verband met het consolideren van een aantal beleggingspools. Deze pools worden door Achmea Pensioen- en levensverzekeringen N.V. meegeconsolideerd omdat er sprake is van control op grond van IFRS 10. De toename van het deel van de beleggingen waartoe Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V niet gerechtigd is, wordt gepresenteerd als 'Overige mutaties'.

Beleggingen voor eigen rekening

Beleggingen voor eigen rekening waarvoor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. gebruik heeft gemaakt van de optie deze te classificeren als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening' per 31 december 2022 bedroegen exclusief derivaten € 1.816 miljoen (31 december 2021: € 2.403 miljoen). Derivaten worden voor hedging-doeleinden gebruikt. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. houdt geen financiële instrumenten aan voor handelsdoeleinden.

Op basis van de contractuele looptijd zal naar verwachting na twaalf maanden na balansdatum een bedrag van € 21.691 miljoen (31 december 2021: € 27.189 miljoen) aan vastrentende beleggingen en overige financiële beleggingen worden gerealiseerd. Voor alle activa zonder contractuele vervaldatum wordt verondersteld dat deze naar verwachting na twaalf maanden na balansdatum zullen worden gerealiseerd.

VASTRENTENDE BELEGGINGEN VOOR EIGEN REKENING NAAR SOORT

	€ MILJOEN	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Staatsobligaties en door de overheid gegarandeerde obligaties	3.808	7.340
Gesecuritiseerde obligaties	359	601
Bedrijfsobligaties	6.187	8.557
Converteerbare obligaties	189	212
Leningen gedekt door hypotheek ¹	6.655	7.917
Leningen, deposito's en voorschotten aan kredietinstellingen ¹	1.699	1.818
	18.897	26.445

¹ Bevat beleggingen van groepsmaatschappijen. In Toelichting 27 Transacties met verbonden partijen worden deze posten toegelicht.

DERIVATEN EIGEN REKENING NAAR SOORT

	€ MILJOEN					
	ACTIVA	VERPLICHTINGEN	31 DECEMBER 2022	ACTIVA	VERPLICHTINGEN	31 DECEMBER 2021
Rentederivaten	5.256	3.885	1.371	6.238	1.062	5.176
Valutaderivaten	35	3	32	4	10	-6
Aandelenderivaten	23		23	39		39
Overige derivaten	1		1	1		1
	5.315	3.888	1.427	6.282	1.072	5.210

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

ANALYSE OP BASIS VAN VERWACHTE TIJD TOT VERVALDATUM VAN NIET-VERDISCONTEERDE KASSTROMEN VAN DERIVATEN (VERPLICHTINGEN)

(€ MILJOEN)

	BINNEN 1 JAAR	1-3 JAAR	3-5 JAAR	> 5 JAAR	TOTAAL 31 DECEMBER 2022	BINNEN 1 JAAR	1-3 JAAR	3-5 JAAR	> 5 JAAR	TOTAAL 31 DECEMBER 2021
Rentederivaten	39	797	641	3.344	4.821	55	79	71	797	1.002
Valutaderivaten	3				3	10				10
	42	797	641	3.344	4.824	65	79	71	797	1.012

ANALYSE RENTE- EN VALUTADERIVATEN BELEGGINGEN EIGEN REKENING NAAR NOMINAAL BEDRAG VAN ONDERLIGGENDE WAARDE EN DE REËLE WAARDE

	31 DECEMBER 2022				31 DECEMBER 2021		
	NOMINALE WAARDE	REËLE WAARDE ACTIVA	REËLE WAARDE VERPLICHTING	NOMINAAL	REËLE WAARDE ACTIVA	REËLE WAARDE VERPLICHTING	
Rentederivaten	43.304	5.256	3.838	38.886	6.238	1.018	
Cross currency renteswaps	339		47	478		44	
Valutatermijncontracten	1.048	35	3	1.069	4	10	
	44.691	5.291	3.888	40.433	6.242	1.072	

Beleggingen voor rekening en risico polishouders

Beleggingen voor rekening en risico van polishouders omvatten activa voor verzekeringscontracten met gesepareerde beleggingen, deposito's voor collectieve levensverzekeringscontracten met volledige winstdeling, beleggingsverzekeringspolissen, beleggingscontracten en beleggingen die verplichtingen afdekken uit hoofde van verzekeringen waarbij de opbrengsten aan een indexcijfer zijn gekoppeld.

Beleggingen voor rekening en risico van polishouders worden gesepareerd van andere beleggingen en belegd in overeenstemming met contractuele bepalingen. Polishouders en houders van beleggingscontracten zijn gerechtigd tot alle geboekte winsten en op de totaalwaarde van de beleggingen die onder dit kopje worden getoond, maar ze dragen ook de eventuele verliezen. Om deze reden is de waardering van Verzekeringsverplichtingen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen gekoppeld aan deze beleggingen.

Een deel van de Beleggingen voor rekening en risico polishouders betreft niet beursgenoteerde vastrentende waarden die worden gewaardeerd op reële waarde met waardeveranderingen door de winst- en verliesrekening. Dit zijn met name aan spaarpolissen gekoppelde tegoeden, waarvan de renteopbrengst is gebaseerd op de rente die de polishouder betaalt op zijn spaarhypotheek. Een deel van de waardeverandering van deze beleggingen hangt samen met een veranderingen in het kredietrisico van het financiële actief. Omdat dit beleggingen voor rekening en risico polishouders betreft wordt deze waardeverandering volledig verwerkt in de Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en is er geen impact op het nettoresultaat

Beleggingen voor rekening en risico van polishouders worden namens polishouders beheerd op een reële waardebasis. Alhoewel individuele instrumenten (al dan niet) een vervaldatum kunnen hebben afhankelijk van het soort instrument, heeft dit geen effect op de liquiditeitspositie van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

BELANGRIJKSTE AANNAMES EN SCHATTINGEN BIJ HET BEOORDELEN VAN DE WAARDERING VAN BELEGGINGEN

Beoordelen van bijzondere waardeverminderingen op financiële activa

Op elke balansdatum beoordeelt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. of sprake is geweest van een situatie die een bijzondere waardevermindering tot gevolg heeft voor een belegging. Wanneer de financiële situatie van de tegenpartij verandert beoordeelt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. of een tegenpartij zowel de hoofdsom- als rentebetalingen op een vastrentende belegging kan voldoen. Objectieve aanwijzingen voor een bijzondere waardevermindering van een belegging in aandelen, geclassificeerd als 'Beschikbaar voor verkoop' omvatten informatie over belangrijke veranderingen met een nadelig effect in de markt, technologische, economische of juridische omgeving waarin de tegenpartij actief is, en geven aan dat de kostprijs van de belegging in aandelen wellicht niet realiseerbaar is. Ook een aanzienlijke of langdurige daling van de reële waarde van een belegging in aandelen beneden de kostprijs vormt een objectieve aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering. Op aangehouden aandelenbeleggingen in een ongerealiseerde verliespositie die langer dan twaalf aaneengesloten maanden onder de kostprijs zitten of een reële waarde hebben die ver beneden de kostprijs (20%) is op balansdatum, wordt een bijzondere waardevermindering toegepast. Voordat deze grenzen worden bereikt bij het bepalen van de bijzondere waardevermindering worden ook kwalitatieve indicatoren gebruikt.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Reële waarde van beleggingen vastgesteld met behulp van waarderingstechnieken

Bij afwezigheid van een (actieve) markt wordt de reële waarde van niet-beursgenoteerde beleggingen geschat op basis van de contante waarde van de kasstromen of andere waarderingstechnieken. Voor een gedetailleerde beschrijving van de gebruikte methodes wordt verwezen naar de Toelichting 6 Reële waarde hiërarchie. Waarderingstechnieken zijn van nature subjectief van aard en kunnen een significante impact hebben op de bepaling van de reële waarden voor bepaalde beleggingen. Waarderingstechnieken bevatten verschillende aannames voor de prijsbepalende factoren. De toepassing van verschillende waarderingstechnieken en aannames kunnen effect hebben op de reële waarde.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN BELEGGINGEN

Classificatie beleggingen

Algemeen uitgangspunt bij de classificatie van de beleggingen, en daarmee de waarderinggrondslagen van de beleggingen, is dat deze wordt afgestemd op de waardering van gerelateerde verplichtingen. Hierbij volgt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. het volgende raamwerk:

- Beleggingen die worden aangehouden voor verzekeringsverplichtingen gekoppeld aan spaarrekeningen voor eigen rekening worden geclassificeerd als 'Leningen en vorderingen';
- Beleggingen die worden aangehouden voor verzekeringsverplichtingen waarvan de kasstromen contant zijn gemaakt op basis van actuele rentepercentages, verzekeringsverplichtingen waarbij de polishouder het beleggingsrisico draagt worden geclassificeerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening';
- Beleggingen die worden aangehouden voor handelsdoeleinden, voornamelijk derivaten, en beleggingen in Private equity (durfkapitaal) in de vorm van kapitaalbelangen in beleggingsfonds(en) worden geclassificeerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening'. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. gebruikt derivaten om haar blootstelling aan marktrisico's die voortvloeien uit operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en/of financieringsactiviteiten te beheersen;
- Overige beleggingen worden geclassificeerd als 'Beschikbaar voor verkoop'.

Waardering bij eerste opname in de balans

Een belegging wordt bij eerste opname gewaardeerd op reële waarde verhoogd met transactiekosten die direct gerelateerd zijn aan de aankoop of uitgifte van een belegging tenzij een belegging wordt geclassificeerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening'. In dat geval is de eerste waardering gelijk aan de reële waarde en worden transactiekosten direct in de Winst- en verliesrekening verwerkt.

Vervolgwaardering

Beleggingen geclassificeerd als 'Leningen en vorderingen'

Deze beleggingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid. Indien er objectieve aanwijzingen zijn dat er een bijzondere waardevermindering is opgetreden op 'Leningen en vorderingen', wordt het verlies bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen (uitgezonderd toekomstige kredietverliezen die nog niet zijn opgetreden), contant gemaakt tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financieel actief (dat wil zeggen de bij eerste opname berekende effectieve rentevoet). Een nieuw geamortiseerd kostprijsschema wordt vastgesteld voor het opnemen van de toekomstige rentebaten in de Winst- en verliesrekening.

Beleggingen geclassificeerd als 'Beschikbaar voor verkoop'

Beleggingen geclassificeerd als 'Beschikbaar voor verkoop' worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overige veranderingen in de reële waarde in de Herwaarderingsreserve onder Totaal eigen vermogen, onder aftrek van latente belastingen. Valutakoersverschillen die voortvloeien uit veranderingen van de geamortiseerde kostprijs van vastrentende beleggingen worden verantwoord in de Winst- en verliesrekening.

Bij het niet langer opnemen in de balans van de belegging worden cumulatieve ongerealiseerde winsten of verliezen zoals opgenomen onder Totaal eigen vermogen als gerealiseerd overgeboekt naar de Winst- en verliesrekening. Rentebaten uit vastrentende beleggingen worden bepaald op basis van de effectieve rentemethode. Wanneer keuzedividenden worden opgenomen in de vorm van aandelen, wordt een bedrag gelijk aan het dividend in contanten opgenomen in de Winst- en verliesrekening.

Beleggingen geclassificeerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening'

Beleggingen geclassificeerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening' worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van veranderingen in de reële waarde en valuta-omrekeningsverschillen in de Winst- en verliesrekening. Wanneer keuzedividenden worden opgenomen als aandelen, wordt de dividendopbrengst gelijk aan het dividend in contanten opgenomen in de Winst- en verliesrekening.

Derivaten die deel uitmaken van andere financiële instrumenten worden daarvan afgezonderd en apart gewaardeerd indien zij niet nauw verbonden zijn met het onderliggende instrument. Een converteerbare obligatie wordt gescheiden in een obligatiedeel dat wordt geclassificeerd als 'Beschikbaar voor verkoop' en een conversierecht dat wordt geclassificeerd als derivaat. Het obligatiedeel wordt gewaardeerd volgens de waarderingstechniek van een vergelijkbare obligatie met dezelfde karakteristieken. Afhankelijk van hun waarde worden derivaten ofwel opgenomen onder Beleggingen (activa) of Derivaten (verplichtingen). Derivaten activa en passiva die betrekking hebben op dezelfde tegenpartij worden in de meeste gevallen niet gesaldeerd in de balans opgenomen aangezien niet aan de IFRS vereisten voor saldering is voldaan.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

5. VERPLICHTINGEN GERELATEERD AAN VERZEKERINGSCONTRACTEN EN AANDEEL HERVERZEKERAARS IN VERZEKERINGSVERPLICHTINGEN

SAMENSTELLING VERPLICHTINGEN GERELATEERD AAN VERZEKERINGSCONTRACTEN

(€ MILJOEN)

	31 DECEMBER 2022 BRUTO	31 DECEMBER 2022 HERVERZEKERING	31 DECEMBER 2021 BRUTO	31 DECEMBER 2021 HERVERZEKERING
Levensverzekeringen				
Voorziening voor levensverzekeringen	18.702	51	19.432	73
Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen	1.553		10.186	
Verzekeringsverplichtingen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen	11.754		14.614	
Totaal Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten	32.009	51	44.232	73

De afname van de verplichtingen wordt met name veroorzaakt door een lagere Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen als gevolg van de ontwikkeling van de ongerealiseerde waardemutaties op de beleggingen. Hiernaast neemt de Voorziening voor levensverzekering af in lijn met de service book strategie bij Pensioen & Leven.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beoordeelt de toereikendheid van de verzekeringsverplichtingen en daaraan gerelateerde activa op elk rapportagemoment (zie Waarderingsgrondslagen van Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten). De toetsmarge voor de verzekeringsverplichtingen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is gedurende 2022 omgeslagen in een toetstekort met name als gevolg van de stijgende rente, spreadontwikkelingen en reguliere wijzigingen van de aannames voor kosteninflatie, sterfte (overgang naar AG 2022 tafel) en verval. Als gevolg hiervan is de toereikendheidstoets leidend voor de waardering van deze verzekeringsverplichtingen ultimo 2022, zoals uiteengezet in de belangrijkste aannames en schattingen bij de bepaling van de verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten. In combinatie met de doorgevoerde schattingswijzigingen zoals toegelicht in de algemene waarderingsgrondslagen bedraagt het toetstekort per 31 december 2022 € 65 miljoen. Dit tekort is als last opgenomen in de winst-en-verliesrekening onder de Nettolasten uit verzekeringscontracten – Mutaties in verzekeringsverplichtingen voor eigen rekening verantwoord.

De afname van Verzekeringsverplichtingen waarbij polishouders het risico dragen wordt voornamelijk veroorzaakt door de waardeontwikkelingen van de gerelateerde beleggingen en de afbouw van het service book.

Onderstaande tabel toont de Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten geanalyseerd op basis van geschatte tijd tot vervaldatum. Hierbij zijn de levensverzekeringen geanalyseerd op basis van de contant gemaakte in- en uitgaande kasstromen.

ANALYSE OP BASIS VAN GESCHATTE TIJD TOT VERVALDATUM VAN VERPLICHTINGEN GERELATEERD AAN VERZEKERINGSCONTRACTEN

(€ MILJOEN)

	BINNEN 1 JAAR	1-5 JAAR	5-15 JAAR	LANGER DAN 15 JAAR	TOTAAL
Levensverzekeringen per 31 december 2022	1.620	4.780	12.273	13.336	32.009
Levensverzekeringen per 31 december 2021	2.164	6.377	16.567	19.124	44.232

ANALYSE PORTEFEUILLE LEVENSVZERKERINGEN

(€ MILJOEN)

	31 DECEMBER 2022		31 DECEMBER 2021	
	VERZEKERINGS- VERPLICHTINGEN	%	VERZEKERINGS- VERPLICHTINGEN	%
Levensverzekeringen met garanties ter attentie van beleggingsopbrengsten ¹	20.255	63%	29.618	67%
Overige levensverzekeringen	11.754	37%	14.614	33%
	32.009	100%	44.232	100%

¹. Omvat levensverzekeringen voor eigen rekening met garantie voor de (tarief)rente en levensverzekeringen waarbij de polishouders het beleggingsrisico dragen en een minimumgarantie kennen ter attentie van beleggingsopbrengsten.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

VERLOOPOVERZICHT VERZEKERINGSVERPLICHTINGEN LEVEN

(€ MILJOEN)

	2022		2021	
	VERPLICHTINGEN GERELATEERD AAN VERZEKERINGS-CONTRACTEN	AANDEEL HER-VERZEKERAARS IN VERZEKERINGS-VERPLICHTINGEN	VERPLICHTINGEN GERELATEERD AAN VERZEKERINGS-CONTRACTEN	AANDEEL HER-VERZEKERAARS IN VERZEKERINGS-VERPLICHTINGEN
VOORZIENING VOOR LEVENSVZERKERINGEN				
Balans per 1 januari	19.432	73	20.291	95
Betaalde uitkeringen	-1.515	-21	-1.738	-28
Netto ontvangen premies	514	16	519	19
Technisch resultaat	-77	-12	-87	-12
Oprenting	399	-5	530	-1
Vrijval van kostendekking	-56		-57	
Mutatie door tekort toereikendheidstoets	65			
Mutaties als gevolg van herrubricering ¹	-62		-27	
Afschrijving overlopende rentestandkorting	2		1	
Balans per 31 december	18.702	51	19.432	73
VOORZIENING VOOR OPRENTING VERZEKERINGSVERPLICHTINGEN				
Balans per 1 januari	10.186		12.480	
Mutaties voor (on)gerealiseerde herwaardering van gerelateerde beleggingen in vastrentende waarden via het Vermogen	-4.679		-748	
Mutaties voor (on)gerealiseerde herwaardering van gerelateerde beleggingen in vastrentende waarden en interestderivaten via de Winst- en verliesrekening	-3.972		-1.605	
Toegekende winstdelingsrechten ²	18		59	
Balans per 31 december	1.553		10.186	
VERZEKERINGSVERPLICHTINGEN WAARBIJ POLISHOUDERS HET BELEGGINGSRISICO DRAGEN				
Balans per 1 januari	14.614		14.748	
Betaalde uitkeringen	-1.136		-1.418	
Netto ontvangen premies	308		345	
Technisch resultaat	-29		-27	
Oprenting	40		40	
Vrijval van kostendekking	-19		-25	
Effect van mutaties in de reële waarde	-2.086		924	
Mutaties als gevolg van herrubricering ¹	62		27	
Balans per 31 december	11.754		14.614	
TOTAAL VERZEKERINGSVERPLICHTINGEN LEVEN	32.009	51	44.232	73

¹ Mutaties als gevolg van herrubricering bevat in zowel 2022 als 2021 wijzigingen van en naar Verzekeringsverplichtingen waar polishouders het beleggingsrisico dragen door veranderingen in classificatie.

² Afhankelijk van het behaalde beleggingsrendement komt een deel van de Toegerekende winstdelingsrechten toe aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Deze bedraagt 40 bps van de gemiddelde gerelateerde verzekeringverplichtingen.

De Voorziening voor levensverzekeringen omvat een bedrag van € 2,2 miljard (31 december 2021: € 2,5 miljard) voor contracten zonder winstdeling. Deze voorziening is berekend op basis van actuele rentepercentages.

Van de Voorziening voor levensverzekeringen (voor herverzekeringen) en Verzekeringsverplichtingen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen, heeft € 17 miljard (31 december 2021: € 17 miljard) respectievelijk € 11,8 miljard (31 december 2021: € 14,6 miljard) betrekking op de service-book activiteiten; uitkeringen gerelateerd aan de service-book activiteiten bedragen € 1,2 miljard (2021: € 1,4 miljard), respectievelijk € 1,1 miljard (2021: € 1,4 miljard).

Met betrekking tot Levensverzekeringen heeft Achmea in 2012 een compensatieregeling voor beleggingsverzekeringen uitgevoerd die was overeengekomen met consumentenorganisaties. Achmea voldoet bovendien aan de destijds door de minister van Financiën geformuleerde aanvullende maatregelen. Volgens een aantal klanten zijn de compensatieregeling en het flankerend beleid niet voldoende geweest. Hiermee is bij de berekening van de voorziening verzekeringverplichtingen rekening gehouden. In januari 2019

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

ontving Achmea een dagvaarding van de Vereniging Woekerpolis.nl en de Consumentenbond. De rechtbank Gelderland deed in juni 2020 uitspraak. Het vonnis van de rechtbank was voor de Vereniging Woekerpolis.nl en de Consumentenbond reden om in hoger beroep te gaan. Op 19 oktober 2021 is de memorie van grieven ingediend door de Vereniging Woekerpolis.nl en Achmea dient nu een memorie van antwoord in te dienen. De uitspraak van de Hoge Raad op 11 februari 2022 in een casus van een andere verzekeraar met betrekking tot de compensatieregeling voor beleggingsverzekeringen is door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. overwogen en heeft niet geleid tot aanpassing van de voorziening verzekeringsverplichtingen.

BELANGRIJKSTE AANNAMES EN SCHATTINGEN BIJ DE BEPALINGEN VAN DE VERPLICHTINGEN GERELATEERD AAN VERZEKERINGSCONTRACTEN

De waardering van Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten is een inherent onzeker proces dat aannames omvat voor wijzigingen in wetgeving, sociale, economische en demografische trends, inflatie, rendementen, gedrag van de polishouder en andere factoren. In het bijzonder vallen onder de aannames met betrekking tot deze aspecten rentetarieven, sterftcijfers en trends hierin en aannames die in de toereikendheidstoets worden gebruikt. Waar mogelijk maakt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. gebruik van waarneembare marktvariabelen en modellen/technieken die algemeen worden gebruikt in de markt. Niet in de marktwaarneembare aannames zijn gebaseerd op een combinatie van de ervaringen binnen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en benchmarks vanuit de markt, zoals verstrekt door de afdeling statistiek van het Verbond van Verzekeraars, het Actuarieel Genootschap en vergelijkbare instellingen in Europa. De toepassing van verschillende aannames kan effect hebben op de Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en de Netto lasten uit verzekeringscontracten.

Ultimo 2022 is de toereikendheidstoets leidend voor de waardering van de voorziening voor levensverzekeringen omdat de toetsvoorziening hoger is dan de voorziening bepaald op basis van vaste aannames. Eind 2021 werd de voorziening voor Nederlandse activiteiten nog bepaald op basis van vaste aannames. De grondslagen voor de toereikendheidstoets worden in de volgende sectie nader toegelicht.

De disconteringsvoet die is gebruikt om de voorzieningen te bepalen voor levensverzekeringen waarvan de waardering van de kasstromen is gebaseerd op vaste aannames heeft een bandbreedte tussen 3% en 4%. Voorzieningen voor levensverzekeringen waarvan de kasstromen zijn verdisconteerd op basis van marktrente zijn gebaseerd op de Euro Swap Curve, inclusief een illiquiditeitspremie afhankelijk van de winstdelingskenmerken van het verzekeringscontract, die is geëxtrapoleerd door middel van een Ultimate Forward Rate (UFR, ultimo 2022: 3,45%, ultimo 2021: 3,6%). De UFR wordt gebruikt om de risicovrije disconteringsvoet na de 'Last Liquid Point (LLP)' in de euroswapmarkt te bepalen en is gebaseerd op een langetermijnevenwichtswaarde van historische gegevens.

In 2022 is de voorziening bepaald overeenkomstig de grondslagen voor de toereikendheidstoets die hierna worden toegelicht.

Toereikendheidstoets

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beoordeelt de toereikendheid van de verzekeringsverplichtingen en daaraan gerelateerde activa op elke rapportagemoment (zie Waarderingsgrondslagen van Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten). Voor het beoordelen van de toereikendheid worden actuele schattingen betrokken van alle contractuele kasstromen van de verzekeringsverplichtingen, waarbij deze contant worden gemaakt. De gehanteerde curve is gebaseerd op de Euro Swap Curve, inclusief een aanpassing voor kredietrisico, een landen-opslag en een opslag voor illiquiditeit, geëxtrapoleerd met een UFR. Deze UFR is gelijk aan de UFR zoals gehanteerd voor de Solvency II berekening op hetzelfde rapportagemoment (ultimo 2022: 3,45%, ultimo 2021: 3,6%). Bij het bepalen van de toereikendheid maakt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. gebruik van de meest recente sterftetafels (AG2022), aangepast aan het specifieke karakter en samenstelling van het verzekeringsbestand van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Andere belangrijke aannames voor de toereikendheidstoets van levensverzekeringen zijn:

- Verval kans: deze worden bepaald op basis van een jaarlijks vervalonderzoek dat afzonderlijk voor levensverzekerings- en pensioenproducten wordt uitgevoerd. Het onderzoek wordt gedaan op productgroep niveau en herijkt op basis van onder andere het waargenomen onverwacht verval in de portefeuille van Achmea Pensioen & Levensverzekeringen N.V.
- Kosten per polis: gebaseerd op budgetten voor de periode 2023-2025 waarbij de kosten vanaf 2026 worden geëxtrapoleerd.
- Kosteninflatie: de inflatiecurve is gebaseerd op een Europese prijsinflatiecurve met daarop een correctie voor het verschil met de Nederlandse prijsinflatie en een correctie in verband met verwachte arbeidsproductiviteitsgroei. Voor de periode van 10 naar 20 jaar wordt geconverteerd naar de lange termijn doelstelling van de ECB (2%).
- Risk Margin: deze wordt bepaald op basis van de Cost of Capital methodiek die ook onder Solvency II wordt gebruikt. Bij de bepaling wordt tijdsdiversificatie meegenomen afgeleid van het EIOPA-voorstel voor aanpassing van de Solvency II regelgeving. Het gehanteerde Cost of Capital percentage is 4,5%.

Minimum garanties

In de Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten is ook rekening gehouden met het effect van minimumgaranties die in bepaalde verzekeringscontracten zijn opgenomen. De waardering van deze garanties is afhankelijk van het verschil tussen het potentiële minimumbedrag aan uit te keren vergoedingen en de opgebouwde waarde, het verwachte sterftcijfer en de afkooptarieven.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Bij het bepalen van het potentiële minimumbedrag aan uit te keren vergoedingen worden ook aannames gebruikt over inflatie, rendementen, gedrag van de polishouder en ziekte- en sterftcijfers. De toepassing van verschillende aannames bij deze factoren kan effect hebben op de Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringen en Netto lasten uit verzekeringscontracten.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VAN VERPLICHTINGEN GERELATEERD AAN VERZEKERINGSCONTRACTEN

Algemene waarderingsprincipes

Verzekeringscontracten worden gedefinieerd als contracten die een significant verzekeringsrisico overdragen. Er is sprake van een verzekeringsrisico als er een scenario bestaat met commerciële betekenis waarbij er op basis van een verzekerde gebeurtenis, aanvullende betalingen moeten worden gedaan. Het verzekeringsrisico wordt als significant aangemerkt als er tussen betaling in geval van het optreden van een verzekerde gebeurtenis en betaling bij het uitblijven van de gebeurtenis, een verschil van minimaal 10% is. Opties, garanties en derivaten inbegrepen in een verzekeringscontract die zelfstandig geen verzekeringsrisico bevatten en niet nauw zijn verbonden aan het onderliggend verzekeringscontract worden apart opgenomen als derivaat. Opties en garanties die nauw zijn verbonden aan het verzekeringscontract worden in de berekening van de verzekeringsverplichtingen meegenomen.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beoordeelt de toereikendheid van de verzekeringsverplichtingen en daaraan gerelateerde activa (overlopende acquisitiekosten, zie toelichting 12 Vorderingen en overlopende activa inzake de vorderingen in overlopende activa) op elke rapportagemoment en vaker indien noodzakelijk. In de toetsing worden actuele schattingen betrokken van alle contractuele kasstromen van de verzekeringsverplichtingen, inclusief de verwachte bedrijfskosten, garanties en opties. Als uit de toetsing blijkt dat de verzekeringsverplichtingen niet toereikend zijn, wordt eerst de overlopende acquisitiekosten verlaagd ten laste van de winst- en verliesrekening. Elk resterend tekort wordt vervolgens gecompenseerd door het verhogen van de gerelateerde verzekeringsverplichtingen.

Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen (Leven)

De Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen omvat bedragen die voortkomen uit de waardering op reële waarde van bepaalde beleggingen gerelateerd aan verplichtingen uit hoofde van verzekeringscontracten waarvan de kasstromen zijn gebaseerd op vaste ('locked') aannames. Het betreft beleggingen in vastrentende waarden gewaardeerd tegen reële waarde en derivaten die worden gehouden om het renterisico inherent aan de gerelateerde verzekeringsverplichtingen, te beperken. (On-)gerealiseerde winsten en verliezen die samenhangen met de waardering van deze beleggingen worden overgeboekt naar Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen. Deze voorziening heeft als effect dat de totale waarde van deze verplichtingen uit hoofde van deze verzekeringscontracten (dus Voorziening voor levensverzekering en Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen gezamenlijk) meebeweegt met de actuele rentepercentages. De toevoegingen en onttrekkingen aan de Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen volgen uit de overboekingen vanuit de beleggingen en worden als volgt verantwoord:

- Ongerealiseerde herwaarderingen op gerelateerde rentederivaten via de Winst- en verliesrekening;
- Ongerealiseerde herwaardering op gerelateerde vastrentende waarden het Totaal eigen vermogen (voor instrumenten geclassificeerd als 'Available for sale') of Winst- en verliesrekening (voor instrumenten geclassificeerd als 'Fair value through Profit and Loss');
- Gerealiseerde herwaardering op gerelateerde vastrentende waarden via de Winst- en verliesrekening (verkoopresultaten van instrumenten geclassificeerd als 'Available for sale').

De vrijval uit de Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen wordt bepaald als het verschil tussen de directe beleggingsopbrengsten van de gerelateerde vastrentende waarden en de benodigde interest voor de verzekeringsverplichtingen rekening houdend met een beleggingsmarge. De overboeking van de (on-)gerealiseerde waardeveranderingen op gerelateerde beleggingen aan Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen vindt niet langer plaats wanneer Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen negatief zou worden. Indien de Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen naderhand weer positief wordt (door positieve waardeveranderingen van gerelateerde beleggingen) worden de eerder genoemde overboekingen naar Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen weer voortgezet

Voorzieningen voor levensverzekering

Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten voor traditionele levensverzekeringscontracten worden vastgesteld met behulp van een netto premie methode en gebaseerd op de actuariële en economische aannames (bijvoorbeeld ziekte-, sterfte- en rentepercentages). Er worden verschillende waarderingsgrondslagen gebruikt om de levensverzekeringsverplichtingen te waarderen, waarbij de waarderingsgrondslag is afgestemd op de waardering van de gerelateerde (financiële) activa, het specifieke karakter van de verzekeringsportefeuilles, winstdeling en besloten opties.

- Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle gebruikte aannames zijn gebaseerd op actuele aannames en actuele rentepercentages. Mutaties in de reële waarde van de verzekeringsverplichtingen worden opgenomen in de Winst- en verliesrekening. De gerelateerde financiële beleggingen worden geclassificeerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening'.
- Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten waarvan de kasstromen zijn gebaseerd op vaste ('locked') aannames en contant zijn gemaakt op basis van actuele rentepercentages dan wel op basis van het (verwachte) marktrendement van gerelateerde financiële beleggingen. Mutaties in de waarde van deze verzekeringsverplichtingen worden opgenomen in de Winst- en verliesrekening. De gerelateerde financiële beleggingen worden geclassificeerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening'.
- Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten waarvan de kasstromen zijn gebaseerd op vaste ('locked') aannames en contant worden gemaakt tegen vaste disconteringsvoeten (veelal 3% of 4% afhankelijk van de ingangsdatum van het contract). Voor de levensverzekeringsbranche wordt voor deze verzekeringscontracten een Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen aangehouden als onderdeel van de verzekeringsverplichtingen in verband met de waardeverandering van bepaalde beleggingen die worden aangehouden om de renterisico's uit hoofde van deze verzekeringsverplichtingen af te dekken.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

- Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten waarvan de kasstromen rechtstreeks worden beïnvloed door winstdeling, worden gecorrigeerd door middel van 'shadow accounting'. Ongerealiseerde wijzigingen in de reële waarde van beleggingen (geclassificeerd als 'Beschikbaar voor verkoop') die deze verzekeringsverplichtingen afdekken, worden overgeboekt naar Totaal eigen vermogen. De gerelateerde wijziging in de waarde van de verzekeringsverplichting wordt ook opgenomen in Totaal eigen vermogen.

De voorziening voor niet-verdiende premies, de voorziening voor premietekorten en lopende risico's en de voorziening voor te betalen uitkeringen zijn inbegrepen in de voorziening voor levensverzekeringen.

Verzekeringsverplichtingen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen

Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten voor beleggingsverzekeringen en overige verzekeringscontracten waarbij de polishouder het beleggingsrisico draagt worden verantwoord tegen de waarde van de gerelateerde beleggingen. De Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten voor contracten met gesepareerde beleggingen worden doorgaans berekend op basis van de contractuele bepalingen voor het verzekeringscontract. In geval van een overschot van deze gesepareerde beleggingen worden de bedragen opgenomen onder Financiële verplichtingen - *Overige schulden*.

Aandeel herverzekeraars in verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten

Uitgaande herverzekeringspremies en de van herverzekeraars te ontvangen aandelen in verrichte uitkeringen worden in mindering gebracht op de desbetreffende opbrengsten- en kostenrekeningen. De bedragen die verhaald kunnen worden op herverzekeraars worden geschat op een wijze die consistent is met de bepaling van verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten verbonden aan het herverzekerde risico. Een bijzondere waardevermindering wordt verantwoord als objectief kan worden aangetoond dat als gevolg van een opgetreden gebeurtenis Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. niet alle bedragen ontvangt die haar contractueel toekomen en als dit bedrag betrouwbaar kan worden vastgesteld. Op deze wijze worden de opbrengsten en kosten met betrekking tot de herverzekeringsovereenkomsten consistent verantwoord in overeenstemming met het onderliggende risico van de herverzekerde bedrijfsactiviteiten.

6. REËLE WAARDE HIËRARCHIE

Reële waarde hiërarchie en reële waardebepaling

Deze toelichting geeft een analyse van activa en verplichtingen die na eerste opname worden gewaardeerd tegen reële waarde. Deze activa en verplichtingen worden ingedeeld in drie categorieën op basis van het belang van de gebruikte inputs om de reële waarde te bepalen (reële waarde hiërarchie). De hiërarchie bestaat uit de volgende categorieën:

- Categorie 1: Genoteerde prijzen (niet-gecorrigeerd) op actieve markten voor identieke activa of schulden.
- Categorie 2: Waarderingstechnieken op basis van waarneembare inputs, hetzij direct (dat wil zeggen als prijzen), hetzij indirect (afgeleid van prijzen). Deze categorie heeft betrekking op activa en verplichtingen die worden gewaardeerd op basis van genoteerde prijzen op actieve markten voor vergelijkbare activa en verplichtingen, genoteerde prijzen voor identieke of vergelijkbare activa en verplichtingen op minder actieve markten of waarderingstechnieken waar alle belangrijke inputs direct of indirect waarneembaar zijn vanuit de marktgegevens.
- Categorie 3: Waarderingstechnieken gebaseerd op belangrijke niet-waarneembare inputs. Deze categorie omvat alle activa en verplichtingen waarvoor de waarderingstechniek inputs omvat die niet zijn gebaseerd op waarneembare gegevens en waarbij de niet-waarneembare inputs een belangrijk effect hebben op de waardering van de activa en verplichtingen, zoals beleggingen in vastgoed, durfkapitaal en private equity, consumptieve kredieten en hypothecaire leningen.

Liquide middelen worden geclassificeerd als categorie 1 wanneer hierop geen restricties van toepassing zijn. Commercial papers, onderdeel van deposito's bij kredietinstellingen, worden geclassificeerd als categorie 1 vanwege het feit dat deze worden verhandeld op geldmarkten. Overige deposito's bij kredietinstellingen worden over het algemeen geclassificeerd als categorie 2 doordat deze niet worden verhandeld en hierop restricties van toepassing zijn.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

ACTIVA EN VERPLICHTINGEN GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE OP TERUGKERENDE EN INCIDENTELE BASIS PER 31 DECEMBER 2022

(€ MILJOEN)

	CATEGORIE 1	CATEGORIE 2	CATEGORIE 3	TOTAAL 31 DECEMBER 2022
Activa				
Terugkerende reële waardebeoordeling				
Vastgoedbeleggingen			841	841
Beleggingen				
Aandelen en soortgelijke beleggingen	2.759	737	852	4.348
Vastrentende beleggingen	14.270	2.379	6.658	23.307
Derivaten	243	5.180		5.423
Overige financiële beleggingen	636	7.770		8.406
Liquide middelen	178			178
Totaal activa gewaardeerd tegen reële waarde op een terugkerende basis	18.086	16.066	8.351	42.503
Verplichtingen				
Terugkerende reële waardebeoordeling				
Financiële verplichtingen				
Leningen en opgenomen gelden		164		164
Derivaten	20	3.868		3.888
Totaal verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde op een terugkerende basis	20	4.032		4.052

ACTIVA EN VERPLICHTINGEN GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE OP TERUGKERENDE EN INCIDENTELE BASIS PER 31 DECEMBER 2021

(€ MILJOEN)

	CATEGORIE 1	CATEGORIE 2	CATEGORIE 3	TOTAAL 31 DECEMBER 2021
Activa				
Terugkerende reële waardebeoordeling				
Vastgoedbeleggingen			988	988
Beleggingen				
Aandelen en soortgelijke beleggingen	4.678	100	557	5.335
Vastrentende beleggingen	20.449	2.788	7.919	31.156
Derivaten	90	6.346		6.436
Overige financiële beleggingen	769	8.177		8.946
Liquide middelen	101			101
Totaal activa gewaardeerd tegen reële waarde op een terugkerende basis	26.087	17.411	9.464	52.962
Verplichtingen				
Terugkerende reële waardebeoordeling				
Financiële verplichtingen				
Leningen en opgenomen gelden		171		171
Derivaten	4	1.068		1.072
Totaal verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde op een terugkerende basis	4	1.239		1.243

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Belangrijkste wijzigingen in de reële waarde hiërarchie in 2022

Ieder rapportagemoment beoordeelt Achmea de classificatie van activa en verplichtingen die zijn gewaardeerd tegen de reële waarde. Voor de bepaling van de classificatie in de reële waarde hiërarchie is een belangrijke mate van inschatting vereist, bijvoorbeeld het belang van (niet-)waarneembare inputs die worden gebruikt voor het bepalen van de reële waarde of met betrekking tot de marktactiviteit. Bij inactieve markten is een beoordeling vereist van de waarderingstechnieken die worden gebruikt om de reële waarde te bepalen, evenals van de interpretatie van de categorie van de (markt)gegevens die wordt gebruikt. De uitkomst van het classificatieproces kan daardoor verschillen per verslagperiode. Het beleid van Achmea is overboekingen naar en van de categorieën binnen de reële waarde hiërarchie aan het begin van de verslagperiode in de balans te verwerken. Er waren geen overdrachten tussen niveau 1 en 2 voor terugkerende waarderingen tegen reële waarde gedurende het jaar. Zie hieronder voor overdrachten van en naar niveau 3-metingen.

VERLOOPOVERZICHT VAN CATEGORIE 3 ACTIVA EN VERPLICHTINGENGEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE OP EEN TERUGKERENDE BASIS 2022				(€ MILJOEN)
	VASTGOED-BELEGGINGEN	AANDELEN EN SOORTGELIJKE BELEGGINGEN	VASTRENTENDE BELEGGINGEN	ACTIVA TOTAAL 2022
Balans per 1 januari	988	557	7.919	9.464
Investerings en verstrekte leningen	17	382	1.329	1.728
Desinvesteringen en verkopen	-174	-91	-879	-1.144
Mutaties in de reële waarde opgenomen in de Winst- en verliesrekening	10	-19	-3	-12
Mutaties in de reële waarde opgenomen in Overig totaalresultaat		21	-1.710	-1.689
Mutaties in de reële waarde hiërarchie (naar categorie 3)		2	2	4
Balans per 31 december	841	852	6.658	8.351

VERLOOPOVERZICHT VAN CATEGORIE 3 ACTIVA EN VERPLICHTINGENGEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE OP EEN TERUGKERENDE BASIS 2021				(€ MILJOEN)
	VASTGOED-BELEGGINGEN	AANDELEN EN SOORTGELIJKE BELEGGINGEN	VASTRENTENDE BELEGGINGEN	ACTIVA TOTAAL 2021
Balans per 1 januari	930	529	7.707	9.166
Investerings en verstrekte leningen	32	45	1.063	1.140
Desinvesteringen en verkopen	-92	-131	-814	-1.037
Mutaties in de reële waarde opgenomen in de Winst- en verliesrekening	118	1	-2	117
Mutaties in de reële waarde opgenomen in Overig totaalresultaat		102	-35	67
Mutaties in de reële waarde hiërarchie (naar categorie 3)		11		11
Balans per 31 december	988	557	7.919	9.464

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

BELANGRIJKE NIET-WAARNEEMBARE INPUTS VOOR ALS CATEGORIE 3 GECLASSIFICEERDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE OP 31 DECEMBER 2022

BESCHRIJVING	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2022 IN MILJOENEN	GEBRUIKTE WAARDERINGS-TECHNIEK	NIET WAAR-NEEMBARE INPUTS	RANGE (GEWOGEN GEMIDDELDE)	RELATIE VAN NIET-WAARNEEMBARE INPUTS MET REËLE WAARDE
Vastgoedbeleggingen	841	Huurwaarde-kapitalisatie-methode	Bruto aanvangs-rendement	3.7 - 13.7 (4.9) %	Toename leidt tot waardedaling
<i>Beleggingen</i>					
Aandelen en soortgelijke beleggingen	852	Netto Vermogens-waarde	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vastrentende beleggingen voor eigen rekening	6.658	Contant gemaakte kasstromen	Totale spread	124-166 (bp)	Een toename heeft geen direct effect op de Winst- en verliesrekening of het Totaal eigen vermogen, maar wordt overgeboekt naar het Fonds voor toekomstige winstdeling middels een rechtstreekse vermogensboeking.

BESCHRIJVING	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2021 IN MILJOENEN	GEBRUIKTE WAARDERINGS-TECHNIEK	NIET WAAR-NEEMBARE INPUTS	RANGE (GEWOGEN GEMIDDELDE)	RELATIE VAN NIET-WAARNEEMBARE INPUTS MET REËLE WAARDE
Vastgoedbeleggingen	988	Huurwaarde-kapitalisatie-methode	Bruto aanvangs-rendement	3.0 - 10.0 (5.2) %	Toename leidt tot waardedaling
<i>Beleggingen</i>					
Aandelen en soortgelijke beleggingen	557	Netto Vermogens-waarde	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vastrentende beleggingen voor eigen rekening	7.919	Contant gemaakte kasstromen	Totale spread	118 -356 (bp)	Een toename heeft geen direct effect op de Winst- en verliesrekening of het Totaal eigen vermogen, maar wordt overgeboekt naar het Fonds voor toekomstige winstdeling middels een rechtstreekse vermogensboeking.

Aandelen en soortgelijke beleggingen bestaan voornamelijk uit beleggingen in private equity, ter waarde van € 182 miljoen (31 december 2021: € 204 miljoen), vastgoedfondsen ter hoogte van € 380 miljoen (31 december 2021: € 224 miljoen) en infrastructuur fondsen ter hoogte van € 131 miljoen (31 december 2021: € 113 miljoen). De private equity beleggingen hebben een hoge diversificatie wat betreft sector, geografische regio en type belegging. Omdat voor het grootste deel van deze investeringen de reële waarde van deze beleggingen wordt bepaald met behulp van de intrinsieke waarde (netto vermogenswaarde) zoals gerapporteerd door de fondsbeheerder of de beherend vennoot, is er geen belangrijke niet-waarneembare input of combinatie van inputs die kan worden gebruikt om een gevoeligheidsanalyse uit te voeren voor deze portefeuille.

GEBRUIKTE WAARDERINGSTECHNIKEN EN WAARDERINGSPROCESSEN BINNEN ACHMEA PENSIOEN- EN LEVENSVERZEKERINGEN N.V. VOOR CATEGORIE 2 EN 3 WAARDERINGEN.

Afhankelijk van de specifieke activa en verplichtingen heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. waarderingsrichtlijnen en -procedures opgesteld voor het bepalen van de reële waarde. Voor elk type activa of verplichting wordt hieronder een samenvatting gegeven van het waarderingsproces, een beschrijving van de gebruikte techniek en de relevante inputs.

Vastgoedbeleggingen

Onder vastgoedbeleggingen vallen commercieel vastgoed en woningen. De reële waarde wordt gebaseerd op prijzen in een actieve markt, indien nodig aangepast voor verschillen in aard, locatie of conditie van het specifieke actief. Al het vastgoed wordt elk kwartaal getaxeerd. De waarderungen worden uitgevoerd door externe onafhankelijke erkende taxateurs met relevante professionele kwalificaties. Alle waarderungen worden uitgevoerd volgens in de branche gebruikelijke waarderingsrichtlijnen.

De categorie 3 vastgoedbeleggingen binnen Beleggingen bevinden zich in Nederland. De reële waarde van deze vastgoedbeleggingen wordt bepaald aan de hand van de inkomstenkapitalisatie-methode en daarnaast getoetst op basis van de Discounted Cash Flow (DCF)-methode. Volgens de inkomstenkapitalisatie methode wordt de reële waarde van een object geschat op basis van de genormaliseerde huuropbrengsten gedeeld door het geactualiseerde rendementpercentage voor het vastgoedobject (het marktrendement). Voor het verschil tussen bruto en netto huuropbrengsten gelden dezelfde kostencategorieën als bij de DCF-methode, behalve dat bepaalde kosten niet aan de periode van de kasstroom worden toegerekend, maar de gemiddelde kosten over de looptijd van de huurovereenkomst in de genormaliseerde huuropbrengsten worden meegenomen.

In het geval van de DCF-methode wordt de reële waarde van de vastgoedbeleggingen bepaald op basis van schattingen van toekomstige kasstromen, gebruik makend van een disconteringsvoet die de huidige marktonzekerheden weergeeft van de waarde en tijdstip van de kasstromen. Transacties van verkocht vastgoed in Nederland kunnen niet (eenvoudig) worden vergeleken door het gebrek aan openbaar beschikbare informatie. Hierdoor heeft de waardering van een vastgoedbelegging een hogere mate van onzekerheid in vergelijking tot een actievere marktsituatie waar vergelijkbare,

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

actuele, transacties worden gebruikt om het waarderingproces te valideren. De aannames bij de toepassing van de genoemde waarderingmethoden worden ondersteund door huur- en andere relevante overeenkomsten en door externe bewijzen zoals recente en verwachte algemene economische trends en huidige huurprijzen in de markt voor vergelijkbare panden in dezelfde regio en conditie. Reguliere kosten en verplichtingen met betrekking tot vastgoedbeleggingen zoals leegstand, huurvrije periodes, onderhoud en reparatie, evenals eventuele verplichtingen die de realiseerbaarheid van de inkomsten en opbrengsten bij verkoop van het vastgoed beperken, zijn meegewogen in de DCF-methode. Huurverhogingsstarieven zijn gebaseerd op algemene economische trends waarbij rekening is gehouden met de specifieke kenmerken van het vastgoed dat wordt gewaardeerd. Bij de DCF-methode worden prognoses voor de kasstromen voor ten minste 10 jaar gemaakt. De gebruikte disconteringsvoet is afhankelijk van zowel het type vastgoed dat wordt gewaardeerd (dat wil zeggen commercieel vastgoed en woningen) als van de specifieke kenmerken van het vastgoed dat wordt gewaardeerd. Vanwege de karakteristieken van de inputs voor beide waarderingmethoden worden alle vastgoedbeleggingen in Nederland geclassificeerd als categorie 3.

Beleggingen - Aandelen en soortgelijke beleggingen

Voor zover beschikbaar maakt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. gebruik van genoteerde marktprijzen op actieve markten om de reële waarde te bepalen van aandelen en soortgelijke beleggingen. De reële waarde van beleggingen die worden gehouden in niet-genoteerde beleggingsfondsen wordt bepaald door het management waarbij informatie die door de fondsbeheerders wordt verstrekt, wordt meegewogen. Indien er geen marktprijzen beschikbaar zijn, worden interne modellen gebruikt om de reële waarde te bepalen.

De als categorie 2 geclassificeerde Aandelen en soortgelijke beleggingen zijn hoofdzakelijk Beleggingen voor rekening en risico van polishouders, die voornamelijk bestaan uit beleggingen in unit-linked fondsen. Beleggingen voor rekening en risico van polishouders zijn beleggingen die betrekking hebben op verzekeringscontracten waarbij de polishouder beleggingsrisico's draagt. Deze beleggingen worden geclassificeerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening'. De reële waarde van de beleggingen in unit-linked fondsen is Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.'s aandeel in de Nettovermogenswaarde van deze fondsen. Deze unit-linked fondsen beleggen voornamelijk in genoteerde effecten en daarmee is de nettovermogenswaarde van het fonds afgeleid van waarneembare input (onder andere genoteerde prijzen voor deze effecten in actieve markten).

De resterende als categorie 2 geclassificeerde Aandelen en soortgelijke beleggingen bestaan uit commodityfondsen (grondstoffenfondsen) en vastgoedfondsen. De reële waarde van commodityfondsen, geclassificeerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening' vertegenwoordigt een geschat te ontvangen bedrag van of te betalen bedrag aan een derde partij bij de afwikkeling van deze instrumenten. Deze instrumenten worden gewaardeerd door de broker gebruikmakend van marktprijzen indien beschikbaar. De reële waarde van vastgoedfondsen, geclassificeerd als 'Beschikbaar voor verkoop', vertegenwoordigt de nettovermogenswaarde van fondsen die worden beheerd door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beoordeelt de reële waarden en voert analytische procedures en trendanalyses uit om ervoor te zorgen dat de reële waarden juist zijn.

De als categorie 3 geclassificeerde Aandelen en soortgelijke beleggingen bestaan uit private equity en alternatieve beleggingen die hoofdzakelijk zijn geclassificeerd als beleggingen 'Beschikbaar voor verkoop'. De private equity-beleggingsportefeuille bestaat hoofdzakelijk uit beleggingen met een hoge diversificatie wat betreft sector, geografische regio en type belegging. De alternatieve beleggingsportefeuille, geclassificeerd als 'Beschikbaar voor verkoop', bestaat hoofdzakelijk uit beleggingen met betrekking tot infrastructuur. De reële waarde van deze portefeuilles wordt bepaald op basis van de nettovermogenswaarde, zoals gerapporteerd door de fondsbeheerder of general partner. Dit wordt beschouwd als de beste benadering voor reële waarde van de belegging. Als er een correctie moet worden aangebracht in de gerapporteerde nettovermogenswaarde, komt dit tot uitdrukking in de reële waarde. Een deel van de private equity-beleggingsportefeuille heeft betrekking op het durfkapitaal van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en wordt geclassificeerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening'. De waarderingmodellen zijn gebaseerd op modellen die worden aanbevolen in de International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines (IPEV-waarderingsrichtlijnen). Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beoordeelt de waarderingen en voert analytische procedures en trendanalyses uit om ervoor te zorgen dat de reële waarden plausibel zijn.

Beleggingen - Vastrentende beleggingen

In de regel wordt de reële waarde van deze vastrentende beleggingen door middel van een netto contante waarde-methode bepaald op basis van geschatte toekomstige kasstromen, waarbij rekening wordt gehouden met actuele rentevoeten die van toepassing zijn op financiële instrumenten die vergelijkbaar zijn qua rendement-, kredietkwaliteit- en looptijdkenmerken.

De als categorie 2 geclassificeerde Obligaties en overige vastrentende beleggingen hebben hoofdzakelijk betrekking op het obligatiedeel van een converteerbare obligatie. Het gerelateerde derivatendeel van het instrument wordt gepresenteerd als onderdeel van derivaten. In het algemeen is de converteerbare obligatie genoteerd en de waarde van het instrument is daardoor op de markt waarneembaar. Voor het aparte obligatiedeel is dit echter niet het geval. De reële waarde wordt geschat aan de hand van de waardering van een vergelijkbare obligatie met dezelfde kenmerken, of wanneer die niet beschikbaar is, op basis van geschatte toekomstige kasstromen, waarbij rekening wordt gehouden met actuele rentevoeten die van toepassing zijn op financiële instrumenten die vergelijkbaar zijn qua rendement-, kredietkwaliteit- en looptijdkenmerken.

De als categorie 2 geclassificeerde Leningen en hypotheekleningen bestaan hoofdzakelijk uit investeringskredieten. De reële waarde van deze investeringskredieten wordt door middel van een netto contante waarde-methode bepaald op basis van een intern berekend rendement waarbij rekening wordt gehouden met actuele rentevoeten die van toepassing zijn op financiële instrumenten die vergelijkbaar zijn qua rendement-, kredietkwaliteit- en looptijdkenmerken.

De als categorie 3 geclassificeerde Leningen en hypotheekleningen bestaan hoofdzakelijk uit hypothecaire leningen. De reële waarde van deze hypotheekleningen wordt bepaald aan de hand van waarderingmodellen die zijn gebaseerd op de contant gemaakte waarde van geschatte toekomstige kasstromen, gebruik makend van actuele rentevoeten. De rentevoet is gebaseerd op de tarieven in de consumentenmarkt aangepast met een totale spread voor het prijsrisico tijdens de offerte periode. Een deel van de aannames die zijn gebruikt bij het bepalen van de reële waarde zijn niet-waarneembaar. De

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

uit het tariefmodel afgeleide reële waarde wordt opnieuw afgezet tegen marktinformatie die is afgeleid van recente markttransacties voor vergelijkbare hypotheke (voor zover beschikbaar) en/of interne prijzen gebruikt bij de uitgifte van hypothecaire leningen.

De als categorie 2 geclassificeerde Deposito's bij kredietinstellingen bestaan uit kortetermijndeposito's bij banken met een vaste looptijd. Deze deposito's zijn niet verhandelbaar en er zijn restricties vanwege de vaste looptijd. De reële waarde van deze deposito's is in het algemeen gelijk aan de nominale waarde waarbij rekening is gehouden met de tijds waarde van geld, voor zover materieel.

Beleggingen - Derivaten (activa en verplichtingen)

De als categorie 2 geclassificeerde derivaten bestaan uit rentederivaten (inclusief swaptions), valutaderivaten en aandelenderivaten. Wanneer er geen genoteerde marktprijzen beschikbaar zijn, wordt gebruikgemaakt van andere waarderingstechnieken zoals een optiewaarderingsmodel of stochastische modellering. De waardering wordt uitgevoerd door een dataleverancier. In de waarderingstechnieken worden alle factoren meegenomen die een marktpartij zou afwegen en worden, voor zover beschikbaar, gebaseerd op waarneembare marktgegevens. De reële waarde van rentederivaten (inclusief swaptions), aandelenderivaten en valutaderivaten vertegenwoordigt een te ontvangen of een aan een derde partij te betalen geschat bedrag op moment van afwikkeling van deze instrumenten. Deze derivaten worden gewaardeerd aan de hand van direct waarneembare prijzen van op de beurs verhandelde derivaten of externe pricing bureaus of, wanneer die niet beschikbaar zijn, met behulp van waarderingmodellen gebaseerd op de netto contante waarde-methode bepaald op basis van de geschatte toekomstige kasstromen. De waarderingmodellen die worden gebruikt zijn waarderingmodellen die standaard zijn in de branche (zoals het Black-Scholes-model) en maken gebruik van actuele marktgegevens. De marktgegevens voor rentederivaten en cross currency rentederivaten bestaan voornamelijk uit de swap curve van de gerelateerde renteperiode en valuta, waar nodig aangepast voor contractuele vergoedingen en marge (indien onderdeel van de contractuele kasstromen van het derivaat). In de regel beperkt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. het tegenpartijrisico bij derivatencontracten door waar mogelijk zekerheden in contracten op te nemen.

Beleggingen - Overige financiële beleggingen

De als categorie 2 geclassificeerde Overige financiële beleggingen bestaan voornamelijk uit spaarrekeningen, onderdeel van Beleggingen voor rekening en risico van polishouders. De reële waarde wordt door middel van een netto contante waarde-methode bepaald op basis van geschatte toekomstige kasstromen gedurende de rentevaste periode, rekening houdend met actuele rentevoeten en de tegenpartijkredietopslag in de disconteringscurve die gebaseerd is op het risico op oninbaarheid van gelijksoortige financiële instrumenten uitgegeven door de partij waar de spaarrekening wordt aangehouden.

Financiële verplichtingen - Leningen en opgenomen gelden

De als categorie 2 geclassificeerde Leningen en opgenomen gelden betreffen leningen in verband met waardeoverdrachten. De reële waarde van deze leningen wordt bepaald door middel van waarderingmodellen waarbij de contractuele toekomstige kasstromen contant worden gemaakt door middel van actuele rentevoeten op basis van de swapcurve inclusief een credit spread.

Mutaties in de reële waarde met betrekking tot Vastgoedbeleggingen en Aandelen en soortgelijke beleggingen opgenomen in de Winst- en verliesrekening worden gepresenteerd als onderdeel van Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen; mutaties in de reële waarde met betrekking tot Vastrentende beleggingen opgenomen in de Winst- en verliesrekening worden gepresenteerd als onderdeel van Beleggingsopbrengsten. Mutaties in de reële waarde opgenomen in Overig totaalresultaat met betrekking tot Aandelen en soortgelijke beleggingen en Leningen en hypotheke worden gepresenteerd als onderdeel van de Mutaties in de herwaarderingsreserve.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Onderstaande tabellen geven een overzicht van alle activa en verplichtingen die niet zijn gewaardeerd tegen de reële waarde, maar waarvan de reële waarde wordt toegelicht.

(€ MILJOEN)					
	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2022	GENOTEERDE PRIJZEN OP ACTIEVE MARKTEN VOOR VERGELIJKBARE INSTRUMENTEN	BELANGRIJKE OVERIGE WAARNEEMBARE INPUTS	BELANGRIJKE NIET- WAARNEEMBARE INPUTS	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2022
		CATEGORIE 1	CATEGORIE 2	CATEGORIE 3	TOTAAL
Activa					
Beleggingen					
Overige financiële beleggingen	950		949		949
Vorderingen	327		327		327
Verplichtingen					
Financiële verplichtingen - Overige schulden	4.391		4.391		4.391

(€ MILJOEN)					
	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2021	GENOTEERDE PRIJZEN OP ACTIEVE MARKTEN VOOR VERGELIJKBARE INSTRUMENTEN	BELANGRIJKE OVERIGE WAARNEEMBARE INPUTS	BELANGRIJKE NIET- WAARNEEMBARE INPUTS	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2021
		CATEGORIE 1	CATEGORIE 2	CATEGORIE 3	TOTAAL
Activa					
Beleggingen					
Overige financiële beleggingen	1.121		1.230		1.230
Vorderingen	297		297		297
Verplichtingen					
Financiële Verplichtingen - Overige schulden	5.325		5.325		5.325

GEbruikte WaarderingsTechnieken en WaarderingsProcessen Binnen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. voor Waarderings voor Categorie 2 en 3

Afhankelijk van de specifieke activa en verplichtingen heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. waarderingsrichtlijnen en -procedures opgesteld voor het bepalen van de reële waarde. Voor elk type activa of schuld wordt een samenvatting gegeven van het waarderingsproces, een beschrijving van de gebruikte techniek en de relevante inputs.

Beleggingen - Vastrentende beleggingen

De als categorie 2 geclassificeerde Beleggingen bestaan hoofdzakelijk uit spaarrekeningen gerelateerd aan de lopende verzekeringspolissen gekoppeld aan hypotheek. De reële waarde wordt door middel van een netto contante waarde-methode bepaald op basis van geschatte toekomstige kasstromen gedurende de rentevaste periode rekening houdend met actuele rentevoeten en de tegenpartijkredietopslag in de disconteringscurve die gebaseerd is op het risico op oninbaarheid van gelijksoortige financiële instrumenten uitgegeven door de partij waar de spaarrekening wordt aangehouden.

Vorderingen

Vorderingen worden in het algemeen geclassificeerd als categorie 2 vanwege het feit dat de aanpassing op de reële waarde voor tegenpartijrisico te verwaarlozen is in vergelijking met de reële waarde van de nominale kasstromen van deze vorderingen. Indien aanpassing voor tegenpartijrisico niet te verwaarlozen is, worden deze activa geclassificeerd als categorie 3.

De als categorie 2 en 3 geclassificeerde Vorderingen bestaan hoofdzakelijk uit bedragen die op korte termijn te ontvangen zijn in verband met de reguliere bedrijfsactiviteiten van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Deze vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen.

De reële waarde van deze vorderingen wordt bepaald op basis van de contant gemaakte waarde van de verwachte kasstromen, waarbij rekening wordt gehouden met verwachte kredietverliezen. De waarderingsmodellen zijn gebaseerd op actuele marktgegevens, zoals de Euro Swap Curve. Naast de swapcurve zijn er ook niet-waarneembare markt-inputs. De niet-waarneembare markt-inputs kunnen spreads bevatten die zijn besloten in de disconteringscurve. Voor vorderingen die naar verwachting binnen twaalf maanden na balansdatum worden ontvangen is de boekwaarde een redelijke schatting van de reële waarde.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Financiële verplichtingen

De reële waarde van de categorie 2 leningen wordt bepaald aan de hand van waarderingmodellen die zijn gebaseerd op de contant gemaakte waarde van geschatte toekomstige kasstromen. De waarderingmodellen zijn gebaseerd op actuele marktgegevens, zoals de Euro Swap Curve. Naast de swapcurve zijn er ook niet-waarneembare markt-inputs. De niet-waarneembare markt-inputs kunnen spreads bevatten die zijn besloten in de disconteringscurve.

Overige schulden, met uitzondering van schuld aan kredietinstellingen, worden geclassificeerd als categorie 2 vanwege het feit dat er geen actieve markt is voor deze financiële instrumenten. Schuld in contanten wordt geclassificeerd als categorie 1. De als categorie 2 geclassificeerde Overige schulden bestaan hoofdzakelijk uit rekeningen die op korte termijn verschuldigd zijn in verband met de reguliere bedrijfsactiviteiten van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Deze overige schulden worden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs. De reële waarde van deze schulden wordt bepaald op basis van de contant gemaakte waarde van de verwachte kasstromen. Voor Overige schulden die naar verwachting binnen twaalf maanden na balansdatum worden afgewikkeld is de boekwaarde een redelijke schatting van de reële waarde.

7. NETTO VERDIENDE PREMIES

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Bruto geschreven premies leven	822	864
Herverzekeringspremies	-16	-19
Totaal netto verdiende premies	806	845

UITSPLITSING BRUTO GESCHREVEN PREMIES

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Koopsommen eigen rekening	294	285
Periodieke premies eigen rekening	220	234
Koopsommen verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen	35	43
Periodieke premies verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen	273	302
Totaal Bruto geschreven premies	822	864

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VAN NETTO VERDIENDE PREMIES

Bruto geschreven premies voor Levensverzekeringscontracten worden over het algemeen opgenomen in de Winst- en verliesrekening zodra deze verschuldigd zijn. Wanneer de premies worden verwerkt, wordt een verplichting voor toekomstige uitkeringen uit hoofde van verzekeringscontracten opgenomen, zodat de uitkeringen en kosten worden gematcht met de opbrengsten en ontvangsten die gedurende de looptijd van de contracten worden verantwoord.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

8. BELEGGINGSOPBRENGSTEN

(€ MILJOEN)								
	BELEGGINGEN - MET WAARDE- VERANDERINGEN IN DE WINST- EN VERLIES REKENING ¹		BELEGGINGEN - BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP		BELEGGINGEN - LENINGEN EN VORDERINGEN		TOTAAL	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Directe beleggingsopbrengsten								
Beleggingen voor eigen rekening	323	356	404	402	46	62	773	820
Beleggingen voor rekening en risico polishouders	225	217					225	217
Beleggingskosten								
Directe bedrijfskosten vastgoedbeleggingen	-9	-8	-41	-42			-50	-50
	-14	-15					-14	-15
Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen op financiële activa en derivaten								
Beleggingen voor eigen rekening	-4.169	-1.484	-377	414			-4.546	-1.070
Beleggingen voor rekening en risico polishouders	-2.572	870					-2.572	870
Bijzondere waardeverminderingen								
			-37	-5			-37	-5
Valutakoersverschillen ²								
		-15	25	28			25	13
Totaal beleggingsopbrengsten	-6.216	-79	-26	797	46	62	-6.196	780

¹ In de Beleggingen met waardeveranderingen door de Winst- en verliesrekening zijn tevens de beleggingsopbrengsten uit vastgoedbeleggingen opgenomen. De gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen op financiële activa en derivaten voor Beleggingen voor eigen rekening van € -4,2 miljard bestaat voornamelijk uit ongerealiseerd resultaat op rentederivaten.

² De Valutakoersverschillen worden middels valutaderivaten voor een belangrijk deel afgedekt. De posities van de valutaderivaten zijn verwerkt onder de Beleggingen voor eigen rekening en de Beleggingen voor rekening en risico polishouders. Voor meer informatie omtrent deze afdekking zie Toelichting 22 Hedge accounting

De opbrengsten uit de beleggingsportefeuille bedragen in 2022 € -6,2 miljard (2021: € 0,8 miljard). De negatieve opbrengsten worden met name veroorzaakt door een daling van de (on)gerealiseerde waardeveranderingen van Beleggingen voor eigen rekening (€ 3,5 miljard). De lagere (on)gerealiseerde waardeveranderingen van Beleggingen voor eigen rekening komen hoofdzakelijk door verdere rentestijging in 2022. Daarnaast zien we negatieve ontwikkelingen van de opbrengsten van Beleggingen voor rekening en risico polishouder (€ 3,4 miljard) door negatieve ontwikkelingen van de aandelenmarkten en door verdere rentestijging in 2022.

Een totaal van € 0,1 miljoen (2021: € 0,1 miljoen) van de Directe bedrijfskosten vastgoedbeleggingen heeft betrekking op vastgoed dat geen huuropbrengsten heeft gegenereerd in 2022.

DIRECTE OPBRENGSTEN NAAR SOORT

(€ MILJOEN)						
	BELEGGINGEN EIGEN REKENING		BELEGGINGEN REKENING EN RISICO POLISHOUDERS		TOTAAL	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Dividenden	41	32	9	10	50	42
Huuropbrengsten	40	46			40	46
Rente	692	742	216	207	908	949
Totaal	773	820	225	217	998	1.037

Onder directe renteopbrengsten uit hoofde van beleggingen voor eigen rekening geassocieerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening' is mede begrepen opbrengsten uit hoofde van derivaten van € 243 miljoen (2021: € 271 miljoen).

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen die voortvloeien uit financiële activa die bij eerste opname zijn aangemerkt als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening' bedroegen voor de beleggingen eigen rekening € -354 miljoen (2021: € 46 miljoen), beleggingen en voor rekening en risico polishouders € -2.525 miljoen (2021: € 921 miljoen).

Een totaal van € -3.740 miljoen (2021: € 1.243 miljoen) van de ongerealiseerde resultaten uit wijzigingen in de reële waarde heeft betrekking op beleggingen voor eigen rekening die zijn gewaardeerd gebruikmakend van een waarderingstechniek. Deze hebben hoofdzakelijk betrekking op vastgoedbeleggingen, niet-genoteerde derivaten en aandelen.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VAN BELEGGINGSOPBRENGSTEN

De waarderingsgrondslagen voor beleggingsopbrengsten hangen nauw samen met de grondslagen voor beleggingen. Zie hiervoor Toelichting 4 Beleggingen.

9. NETTO LASTEN UIT VERZEKERINGSCONTRACTEN

	(€ MILJOEN)			
	2022 BRUTO	2022 HERVERZEKERING	2021 BRUTO	2021 HERVERZEKERING
Leven				
Uitkeringen eigen rekening	1.515	21	1.738	28
Uitkeringen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen	1.136		1.418	
Mutaties in verzekeringsverplichtingen voor eigen rekening	-732	-21	-861	-23
Mutaties in verzekeringsverplichtingen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen ¹	-2.860		-132	
	-941		2.163	5
Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen				
Afschrijving rentestandkortingen	2		1	
Uitkeringen aan polishouders	-262		161	
Mutaties in de voorziening voor Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen voor gerealiseerde herwaardering van gerelateerde beleggingen in vastrentende waarden via het Vermogen	-432		344	
Mutaties in de voorziening voor Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen voor (on)gerealiseerde herwaardering van gerelateerde beleggingen in vastrentende waarden en derivaten via de Winst- en verliesrekening	-3.972		-1.605	
Mutaties in de voorziening voor Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen uit hoofde van toegekende winstdelingsrechten en overige mutaties	18		59	
	-4.646		-1.040	
Totaal netto lasten uit verzekeringscontracten	-5.587		1.123	5

¹ De lasten onder Mutaties in verzekeringsverplichtingen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen zijn afgenomen door de daling van de (on)gerealiseerde waardeveranderingen van Beleggingen voor rekening en risico polishouders als gevolg van marktontwikkelingen.

De waardeontwikkeling van rentederivaten die worden gebruikt ter afdekking van het renterisico van de verzekeringsverplichtingen wordt opgenomen als onderdeel van de Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen. Het gaat hierbij om de verplichtingen waarvan de kasstromen zijn gebaseerd en contant gemaakt op basis van vaste aannames.

WAARDERINGSGRONDSLAG NETTO LASTEN UIT VERZEKERINGSCONTRACTEN

De waarderingsgrondslagen voor Netto lasten uit verzekeringscontracten hangen nauw samen met de grondslagen van de Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en Aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen. Zie hiervoor Toelichting 5 Verplichtingen gerelateerd aan Verzekeringscontracten.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

OVERIGE TOELICHTINGEN

10. GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN

(€ MILJOEN)									
NAAM VAN DE MAATSCHAPPIJ	LAND	BESCHRIJVING VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN	DATUM VAN OVERNAME / INGANGSDATUM	% EIGENDOM 2022	% EIGENDOM 2021	NETTO VERMOGENS -WAARDE 2022	NETTO VERMOGENS -WAARDE 2021	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2022	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2021
Achmea Investment Management Green Bond Fund	Nederland	Beleggingspool	02.11.2018	26%	45%		55		55
Achmea Investment Management Euro Corporate bonds	Nederland	Beleggingspool	15.11.2019	46%	48%	44	51	44	51
Achmea Investment Management Global Defensive equities	Nederland	Beleggingspool	09.04.2020	50%	50%	31	35	32	35
Achmea Woninghypotheek III B.V.	Nederland	Beleggen in hypothecaire leningen	01.05.2021	25%	25%		13	76	13
									154

De boekwaarde van de geassocieerde deelnemingen wordt vastgesteld op basis van de (IFRS-) jaarrekeningen van hetzelfde boekjaar van die entiteiten (welke grondslagen voor waardering niet significant afwijken van de grondslagen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.) voor zover beschikbaar. Indien die niet beschikbaar is, baseert Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de boekwaarde op voorlopige, niet-gecontroleerde cijfers, afkomstig van de geassocieerde deelneming of joint venture. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft vastgesteld dat er in het verleden geen materiële verschillen waren tussen die voorlopige, niet-gecontroleerde cijfers en de (IFRS-) jaarrekening van de betreffende geassocieerde deelneming of joint venture.

11. LATENTE BELASTINGVORDERINGEN EN -VERPLICHTINGEN

De mutaties in latente belastingvorderingen en -verplichtingen gedurende het boekjaar kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(€ MILJOEN)				
	BALANS PER 1 JANUARI 2022	OPGENOMEN IN RESULTAAT	OPGENOMEN IN EIGEN VERMOGEN	BALANS PER 31 DECEMBER 2022
Beleggingen	-1.801	2.001	50	250
Vorderingen en overlopende activa				
Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten	2.515	-2.267		248
Financiële verplichtingen	-44	44		
	670	-222	50	498
Omvat:				
Latente belastingvorderingen				498

(€ MILJOEN)				
	BALANS PER 1 JANUARI 2021	OPGENOMEN IN RESULTAAT	OPGENOMEN IN EIGEN VERMOGEN	BALANS PER 31 DECEMBER 2021
Beleggingen	-2.282	512	-31	-1.801
Vorderingen en overlopende activa	-3	3		
Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten	3.016	-499	-2	2.515
Financiële verplichtingen		-44		-44
	731	-28	-33	670
Omvat:				
Latente belastingvorderingen				670

In het Belastingplan 2023 is besloten om het hoge vennootschapsbelastingtarief in Nederland per 1 januari 2023 op 25,8% te houden.

De gebruikte belastingtarieven voor het berekenen van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen bedragen in 2022 net als in 2021 25,8%.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Een bedrag van € 248 miljoen (2021: € 2.515 miljoen) binnen Latente belastingvorderingen en -verplichtingen wordt naar verwachting over meer dan twaalf maanden na balansdatum afgewikkeld. Opname van deze Latente belastingvorderingen is onderbouwd op grond van de aanwezigheid van jaarlijks voldoende fiscale winstcapaciteit gedurende de reversal periode. Deze onderbouwing wordt voor de Nederlandse entiteiten die deel uitmaken van de fiscale eenheid op het niveau van de fiscale eenheid geanalyseerd. Daarnaast worden voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. verschillende scenario's geanalyseerd met betrekking tot lagere en hogere eigen vermogensposities en rentes.

De Latente belastingvorderingen en -verplichtingen betreffen vorderingen op respectievelijk schulden aan Achmea B.V., aangezien Achmea B.V. aan het hoofd van de fiscale eenheid staat.

BELANGRIJKSTE AANNAMES EN SCHATTINGEN BIJ DE BEPALING VAN DE BELASTINGLATENTIES

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor het fiscale voordeel met betrekking tot aftrekbare tijdelijke verschillen, voorwaartse compensatie van nog niet gebruikte fiscale verliezen en voorwaartse compensatie van fiscaal nog niet gebruikte aftrekposten wanneer het, naar het oordeel van het management, waarschijnlijk is dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. deze fiscale voordelen zal verkrijgen. Hierbij worden de aannames en schattingen zoals gehanteerd in de kapitaalplanning en impairmenttesting toegepast. Een inschattingswijziging kan een groot effect hebben op de waarde van een belastinglatentie. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft bij de bepaling van de belastingpositie haar inschatting van de hieraan verbonden uitstroom van middelen opgenomen. Bovendien neemt het management fiscale planningsstrategieën in overweging die de kans dat de belastingvorderingen worden gerealiseerd, vergroten.

WAARDERINGSGRONDSLAG LATENTE BELASTINGVORDERINGEN EN VERPLICHTINGEN

Latente belastingen worden berekend op basis van de 'verplichtingen' methode voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde voor financiële verslaggevingsdoeleinden van activa en verplichtingen en de fiscale boekwaarde van deze activa en verplichtingen. Voor de bepaling van toekomstige winst worden de kapitaalplanning Solvency II gehanteerd. Voor de overige onderdelen wordt aangesloten bij de methodiek van de impairmenttesting. Alle fiscale resultaatprognoses hebben een horizon van 80 jaar (de duur van uitloop van het verplichtingenboek. Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee ongebruikte fiscale verliezen en aftrekposten kunnen worden verrekend. Latente belastingvorderingen worden verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het betreffende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

12. VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

	€ MILJOEN	
	2022	2021
Overlopende acquisitiekosten	5	5
Vorderingen uit directe verzekeringen	43	34
Vorderingen uit hoofde van beleggingen	163	86
Belastingen en premies sociale verzekeringen	94	92
Vorderingen op groepsmaatschappijen	10	43
Te ontvangen inkomsten en overige vooruitbetalingen	1	1
Overig	11	36
Balans per 31 december	327	297

Een bedrag van € 8 miljoen (31 december 2021: € 5 miljoen) van de Vorderingen en overlopende activa zal naar verwachting na twaalf maanden na balansdatum worden gerealiseerd. Voor vorderingen die naar verwachting binnen twaalf maanden na balansdatum worden afgewikkeld, is de boekwaarde een redelijke schatting van de reële waarde. De reële waarde van vorderingen die naar verwachting over meer dan twaalf maanden na balansdatum worden afgewikkeld, bedraagt € 8 miljoen per 31 december 2022 (31 december 2021: € 38 miljoen).

BELANGRIJKSTE AANNAMES EN SCHATTINGEN VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA - OVERLOPENDE ACQUISITIEKOSTEN

Deze staan toegelicht bij de toelichting van belangrijkste aannames en schattingen van Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd op basis van de geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de nominale waarde, gecorrigeerd voor cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Overlopende acquisitiekosten die direct of indirect betrekking hebben op de verkoop van verzekeringscontracten die niet gewaardeerd zijn tegen reële waarde, worden geactiveerd voor zover deze gedekt worden uit toekomstige opbrengsten. Overlopende acquisitiekosten moeten worden

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

getoetst op inbaarheid op het moment van het uitgeven van de polis en worden, aan het einde van elke verslagperiode, in aanmerking genomen bij de toereikendheidstoets op de verzekeringsverplichtingen. Elke oninbaarheid van overlopende acquisitiekosten die blijkt uit de toereikendheidstoets wordt verwerkt als een bijzondere waardevermindering en verantwoord onder Bedrijfskosten. Overlopende acquisitiekosten worden afgeschreven over de looptijd van de gerelateerde contracten.

13. LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden en bedragen € 178 miljoen (31 december 2021: € 101 miljoen). De liquide middelen staan ter vrije beschikking van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Het liquiditeitenbeheer vindt plaats op groepsniveau van Achmea B.V. Rekening-courantposities in de cashpool van Achmea B.V. die direct opeisbaar zijn vormen een integraal onderdeel van dit liquiditeitenbeheer en maken derhalve onderdeel uit van de liquide middelen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

WAARDERINGSGRONDSLAG LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi en direct opvraagbare deposito's en worden tegen reële waarde gewaardeerd.

14. EIGEN VERMOGEN TOEKOMEND AAN HOUDERS VAN EIGEN VERMOGENSTRUMENTEN IN DE VENNOOTSCHAP

De mutaties in het Eigen vermogen zijn gespecificeerd in het Geconsolideerd mutatieoverzicht van het totaal eigen vermogen.

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bestaat uit 1.010 aandelen van elk € 454 nominaal. Hiervan zijn 1.003 aandelen geplaatst en volgestort. Het gestort en opgevraagd kapitaal bedraagt derhalve € 455.362,-. In 2022 en 2021 zijn er geen mutaties in het gestorte en opgevraagde kapitaal geweest.

Agio

In het Geconsolideerd mutatieoverzicht van het totaal eigen vermogen per 31 december 2022 is een bedrag van € 1.836 miljoen opgenomen als Agio. In 2022 hebben zich, evenals in 2021, geen mutaties in de agioreserve voorgedaan.

Herwaarderingsreserve

Op basis van de waarderingsgrondslagen die door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. worden gebruikt, wordt er een herwaarderingsreserve gevormd. Daarnaast moet Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. op basis van Nederlandse regelgeving een bekleemde reserve aanleggen voor alle positieve ongerealiseerde reële waardemutaties voor activa die niet zijn genoteerd op actieve markten en waarvoor de ongerealiseerde reële waardemutaties zijn opgenomen in de Winst- en verliesrekening voor een bedrag van € 304 miljoen per 31 december 2022 (31 december 2021: € 358 miljoen). De reserve wordt gevormd door het overboeken van de vereiste bedragen van Overige reserves naar de Herwaarderingsreserve. Vanwege negatieve reële waardemutaties voor activa in 2022 is een bedrag van € 54 miljoen overgeboekt van de Herwaarderingsreserve naar de Overige reserves. In 2021 werd door positieve reële waardemutaties € 74 miljoen van de Herwaarderingsreserve naar de Overige reserves overgeboekt.

De totale Herwaarderingsreserve bedraagt € 528 miljoen (31 december 2021: € 689 miljoen) en bevat een bedrag van € 146 miljoen (31 december 2021: € 42 miljoen) met betrekking tot ongerealiseerde verliezen na aftrek van uitgestelde belastingen op activa gewaardeerd tegen reële waarde. De positieve Herwaarderingsreserve bedraagt derhalve € 674 miljoen (31 december 2021: € 731 miljoen), welke niet kan worden uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Overige reserves

De overige reserves staan ter beschikking aan de aandeelhouders van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Het voorstel inzake de resultaatbestemming is opgenomen in de enkelvoudige jaarrekening 2022 van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., Toelichting 29 Voorstel inzake bestemming van het resultaat.

In 2022 heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. ten laste van de overige reserves een bedrag van € 200 miljoen uitgekeerd aan de aandeelhouder van de vennootschap (2021: 200 miljoen).

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

WAARDERINGSGRONDSLAG EIGEN VERMOGEN

Elk minderheidsbelang in dochtermaatschappijen wordt als een apart onderdeel gepresenteerd binnen het Totaal eigen vermogen en is gelijk aan het minderheidsbelang in het Eigen vermogen van de dochtermaatschappij op basis van de waarderingsgrondslagen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

15. OVERIGE VOORZIENINGEN

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Balans per 1 januari	2	2
Toevoegingen		
Vrijgevallen		
Balans per 31 december	2	2
Kortlopend	2	2
Balans per 31 december	2	2

Juridische claims

Deze voorziening heeft betrekking op juridische claims en de mogelijke vergoedingen die hieruit volgen met betrekking tot verzekerings- en niet-verzekeringsactiviteiten van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Door de aard van deze voorzieningen is de verwachte looptijd onzeker, maar de meeste claims zullen naar verwachting een langere looptijd hebben dan twaalf maanden na balansdatum. De waarde van juridische claims wordt bepaald op basis van het oordeel van het management, externe professionele beoordeling en ervaring. In de Winst- en verliesrekening zijn de kosten gerelateerd aan deze voorziening gepresenteerd na aftrek van geschatte vergoedingen. In 2022 hebben de juridische claims een geringe impact op het Nettoresultaat.

BELANGRIJKSTE AANNAMES EN SCHATTINGEN OVERIGE VOORZIENINGEN

Het vaststellen van voorzieningen is een inherent onzeker proces dat schattingen omvat over de omvang en het tijdstip van kasstromen.

WAARDERINGSGRONDSLAG OVERIGE VOORZIENINGEN

Overige voorzieningen worden opgenomen wanneer er een wettelijke of feitelijke verplichting bestaat, die voortkomt uit een eerdere gebeurtenis, het waarschijnlijk is dat een uitstroom van economische voordelen nodig is om de verplichting af te handelen en die betrouwbaar kan worden geschat. Als de voorziening over een periode langer dan een jaar moet worden aangewend, worden de verwachte kasstromen contant gemaakt.

16. FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Leningen en opgenomen gelden	164	171
Overige schulden	4.391	5.325
Totaal financiële verplichtingen	4.555	5.496

De nominale waarde van de leningen gewaardeerd tegen reële waarde bedraagt € 164 miljoen (31 december 2021: € 171 miljoen).

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

ANALYSE OP BASIS VAN CONTRACTUELE RESTERENDE TIJD TOT VERVALDATUM	(€ MILJOEN)	
	TOTAAL 2022	TOTAAL 2021
1-5 jaar	164	171
Langer dan 5 jaar		
	164	171

Overige schulden

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Verplichtingen uit directe verzekering		
Polishouders	155	217
Overwaarde in gesepareerde beleggingsdepots	424	689
Verplichtingen uit herverzekering	8	5
Terugbetalingsverplichting van ontvangen onderpand in de vorm van liquide middelen ¹	840	2.679
Aandeel minderheidsbelang in deelnemingen in beleggingsfondsen	2.582	1.510
Overige beleggingsschulden	195	15
Belastingen en sociale verzekeringspremies	22	23
Schulden aan groepsmaatschappijen	62	50
Overlopende verplichtingen		4
Overige	103	133
	4.391	5.325

¹. De terugbetalingsverplichting van ontvangen onderpand in de vorm van liquide middelen heeft betrekking op bedragen die Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. ontvangt aan cash collateral afhankelijk van de actuele waarde van het derivaat. De ontvangen liquide middelen worden door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. aangewend voor beleggingen.

Een bedrag van € 314 miljoen (31 december 2021: € 492 miljoen) opgenomen onder Overige schulden wordt naar verwachting over meer dan twaalf maanden na balansdatum afgewikkeld. Voor Overige schulden die naar verwachting binnen twaalf maanden na balansdatum worden afgewikkeld, is de boekwaarde een redelijke benadering van de reële waarde. De reële waarde van schulden die naar verwachting over meer dan twaalf maanden na balansdatum worden afgewikkeld, bedraagt € 314 miljoen per 31 december 2022 (31 december 2021: € 45 miljoen).

BELANGRIJKSTE AANNAMES EN SCHATTINGEN BIJ DE BEPALINGEN VAN DE REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

Bij afwezigheid van een (actieve) markt wordt de reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële verplichtingen geschat op basis van de contante waarde of andere waarderingstechnieken. Voor een gedetailleerde beschrijving van de gebruikte methodes wordt verwezen naar Toelichting 6 Reële waarde hiërarchie. Waarderingstechnieken zijn van nature subjectief van aard en kunnen een significante impact hebben op de bepaling van de reële waarden voor bepaalde financiële verplichtingen. Waarderingstechnieken bevatten verschillende aannames voor de prijsbepalende factoren. De toepassing van verschillende waarderingstechnieken en aannames kunnen effect hebben op de reële waarde.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VAN FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

Financiële verplichtingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs, met uitzondering van Leningen en opgenomen gelden. Deze verplichtingen worden geclassificeerd als 'Reële waarde met waardeveranderingen via het resultaat'.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

17. OVERIGE OPBRENGSTEN

De Overige opbrengsten bestaan uit diverse posten, zoals afwikkeling van oude contracten.

OVERIGE OPBRENGSTEN

Er zijn twee categorieën overige opbrengsten te onderscheiden. Ten eerste opbrengsten uit een eenmalige prestatie die wordt verantwoord in de periode waarin de prestatie is geleverd. Ten tweede opbrengsten uit doorlopende dienstverlening in een periode. Indien het resultaat van een dergelijke transactie op betrouwbare wijze kan worden geschat, worden de opbrengsten met betrekking tot die transactie naar rato van de verrichte prestaties verantwoord. Het resultaat van een transactie kan op een betrouwbare wijze worden geschat wanneer de omvang van de opbrengsten betrouwbaar kan worden gemeten, de economische voordelen naar alle waarschijnlijkheid naar Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. zullen vloeien, de mate van afronding van de transactie aan het einde van het boekjaar betrouwbaar kan worden gemeten en de voor de transactie gemaakte kosten en de kosten voor afronding van de transactie betrouwbaar kunnen worden gemeten. Indien het resultaat van een transactie waarbij doorlopende diensten worden verricht niet op een betrouwbare wijze kan worden geschat, worden alleen opbrengsten verantwoord tot het bedrag van de gemaakte kosten die worden terugverdiend (zero profit-methode). Opbrengsten worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de vergoeding die is ontvangen of waarop recht is verkregen.

De opbrengsten worden verantwoord op basis van de voortgang, waarbij de voortgang afhankelijk is van de aard van de overeenkomst. Indien een overeenkomst hoofdzakelijk betrekking heeft op het verlenen van diensten, worden de opbrengsten verantwoord naar de mate waarin de diensten tot een bepaalde datum zijn geleverd als percentage van de totaal te leveren diensten. Indien de dienst een bepaald aantal handelingen omvat binnen een specifieke periode, worden de opbrengsten lineair verantwoord.

18. BEDRIJFSKOSTEN

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Acquisitiekosten (deels doorbelast)	14	15
Overige (doorbelaste) kosten	133	137
Ontvangen provisies van herverzekeraars	-7	-8
	140	144

Kosten van shared service centers en holdingkosten worden toegerekend aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. op basis van voornamelijk ervaringscijfers met betrekking tot de tijdsbesteding van medewerkers, uitgevoerd werk en verwerkte transacties.

Voor meer informatie ten aanzien van doorbelaste kosten zie Toelichting 27 Transacties met verbonden partijen van de geconsolideerde jaarrekening.

Personeel

Alle personeelsleden zijn in dienst van Achmea Interne Diensten N.V. De met de activiteiten van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. verband houdende personeelskosten en overige bedrijfskosten worden doorbelast.

Door Achmea Interne Diensten N.V. vindt toerekening van de pensioenlasten plaats aan de onderdelen binnen de Achmea Groep. Toerekening vindt plaats op basis van het pensioengevend salaris van de actieve werknemers. Nadere toelichting wordt gegeven in Toelichting 27 Transacties met verbonden partijen van de geconsolideerde jaarrekening.

Accountantskosten

Op grond van artikel 2:382a lid 3 van het Burgerlijk Wetboek wordt geen uitsplitsing gegeven van de honoraria van onze externe accountant. Hiervoor wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening van Achmea B.V.

Andere controlediensten die door onze externe accountant worden uitgevoerd (anders dan de controle van de statutaire jaarrekening en de controle en review ten behoeve van de jaarrekening van Achmea B.V.) zijn:

- Controle van de Solvency II verslagstaten ten behoeve van De Nederlandsche Bank.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VAN BEDRIJFSKOSTEN

De waarderingsgrondslagen voor bedrijfskosten hangen nauw samen met de grondslagen van gerelateerde balansposten. Hiervoor verwijzen we naar de waarderingsgrondslagen van de gerelateerde balansposten.

19. VENNOOTSCHAPSBELASTING

RECONCILIATIE EFFECTIEF BELASTINGTARIEF

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Resultaat voor belasting	42	392
Tarief vennootschapsbelasting	25,8%	25,0%
Vennootschapsbelasting	11	98
Belastingeffect op:		
Deelnemingsvrijstelling		-2
Tariëfswijzigingen		-29
Effectieve belastingdruk	11	67

De effectieve belastingdruk in 2022 bedroeg 26,2% (2021: 17,2%).

UITSPLITSING ACUTE EN LATENTE VENNOOTSCHAPSBELASTING

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Acute belasting		
Huidig boekjaar	-211	39
Overboeking acuut/latent		
	-211	39
Latente belasting		
Huidig jaar	222	28
Overboeking acuut/latent		
Tariëfswijzigingen		
	222	28
Totale vennootschapsbelasting in de Winst- en verliesrekening	11	67

De Latente belasting van € 222 miljoen (2021: € 28 miljoen) is nader toegelicht in Toelichting 11 Latente Belastingvorderingen en -verplichtingen.

Waardering verschuldigde vennootschapsbelasting

De waardering van de acute vennootschapsbelasting is onder andere afhankelijk van de toepassing van de fiscale wetgeving en uitspraken in gerechtelijke procedures. Het kan onduidelijk zijn hoe een specifieke bepaling binnen de fiscale wetgeving van toepassing is op een bepaalde transactie of omstandigheid. De daadwerkelijk acute vennootschapsbelasting kan daarom leiden tot andere kasstromen uit hoofde van de fiscale positie.

WAARDERINGSGRONDSLAG VENNOOTSCHAPSBELASTING

Vennootschapsbelasting op de winst of het verlies voor het boekjaar bestaat uit huidige en latente belastingen. Vennootschapsbelasting wordt opgenomen in de Winst- en verliesrekening tenzij deze betrekking heeft op posten opgenomen onder Totaal eigen vermogen, in welk geval deze posten netto (na belasting) worden opgenomen onder Totaal eigen vermogen. Verwachte te ontvangen/betalen belastingen worden gebaseerd op de belastbare winst of verlies voor het boekjaar op basis van de op de balansdatum vastgestelde of substantieel vastgestelde belastingtarieven, evenals op eventuele aanpassingen in de te ontvangen of verschuldigde vennootschapsbelasting over voorgaande jaren. Bij de berekening van de actuele vennootschapsbelastingpositie is rekening gehouden met onzekerheden over inbaarheid.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

20. NETTO OVERIG TOTAALRESULTAAT

	(€ MILJOEN)					
	2022			2021		
	OVERIG TOTAAL- RESULTAAT VOOR BELASTING	VENNOOTSCHAPS BELASTING	NETTO OVERIG TOTAAL- RESULTAAT	OVERIG TOTAAL- RESULTAAT VOOR BELASTING	VENNOOTSCHAPS BELASTING	NETTO OVERIG TOTAAL- RESULTAAT
Ongerealiseerde waardeveranderingen bij financiële instrumenten geassocieerd met 'Beschikbaar voor verkoop'	-4.825	1.248	-3.577	-544	131	-413
Mutaties van de voorziening voor Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen uit hoofde van ongerealiseerde beleggingsopbrengsten	4.679	-1.207	3.472	748	-187	561
Reclassificatie naar de Winst- en verliesrekening als Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen uit hoofde van gerealiseerde beleggingsopbrengsten	-432	111	-321	344	-86	258
Waardeveranderingen uit financiële instrumenten 'Beschikbaar voor verkoop' gereclassificeerd naar de Winst- en verliesrekening bij verkoop	362	-93	269	-439	110	-329
Bijzondere waardeverminderingen financiële instrumenten 'Beschikbaar voor verkoop' gereclassificeerd naar de Winst- en verliesrekening bij verkoop	36	-9	27	5	-1	4
Totaal Overig totaalresultaat voor het boekjaar	-180	50	-130	114	-33	81

21. HEDGE ACCOUNTING

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. past reële waarde hedge accounting toe voor de portefeuilles die blootgesteld zijn aan valutarisico. Reële waarde hedge accounting houdt in dat de reële waarde mutaties van het hedging instrument en van de afgedekte positie, worden opgenomen in de Winst- en verliesrekening.

Valutaderivaten worden gebruikt als afdekkingsinstrumenten. De reële waarde van de valutaderivaten aangewezen als afdekkingsinstrument voor de toepassing van reële waarde hedge accounting per 31 december 2022 bedroeg € 24 miljoen (31 december 2021: € -4 miljoen). De reële waarde van de valutacontracten wijzigt met de veranderingen in de wisselkoers, die correspondeert met de reële waardeveranderingen gerelateerd aan valutakoersverschillen van een belegging in vreemde valuta. Daarnaast heeft een wijziging van de forward premie impact op de waardeontwikkeling van het derivaat, waarbij dit deel van de waardeontwikkeling niet in de hedge accounting wordt betrokken. Het nettoresultaat op hedge accounting is € 12 miljoen (2021: € 11 miljoen). De veranderingen in de reële waarde van de beleggingen toe te rekenen aan het afgedekte risico bedroegen € -19 miljoen (2021: € -26 miljoen) en veranderingen in de reële waarde van de gerelateerde derivaten bedroegen € 32 miljoen (2021: € 37 miljoen), inclusief waardewijzigingen als gevolg van de wijzigingen in de forward premie.

WAARDERINGSGRONDSLAG HEDGE ACCOUNTING

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. past 'reële waarde hedge accounting' toe voor bepaalde beleggingsportefeuilles. Wanneer Achmea 'reële waarde hedge accounting' toepast wordt een reële waardeverandering van de afgedekte positie in de Winst- en verliesrekening verantwoord die samenhangt met het afgedekte risico. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beoordeelt de effectiviteit van de hedgerelatie op elk rapportagemoment. De hedgerelatie wordt verbroken wanneer de effectiviteit buiten de bandbreedte van 80%-125% valt of wanneer de hedge wordt beëindigd of ingetrokken. Wanneer de hedgerelatie is beëindigd schrijft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de hieraan gerelateerde reële waardeaanpassing af over de resterende looptijd van de afgedekte positie.

22. NIET UIT DE BALANS BLIKKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Gerechtelijke procedures

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en de maatschappijen die zijn betrokken in de geconsolideerde jaarrekening van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. zijn betrokken in gerechtelijke en arbitrageprocedures. Deze procedures hebben betrekking op claims die ingediend zijn door en tegen deze maatschappijen, voortvloeiend uit reguliere bedrijfsactiviteiten, inclusief de activiteiten die zijn uitgevoerd in de hoedanigheid als verzekeraar, dienstverlener, belegger en belastingbetaler. Alhoewel het niet mogelijk is om de uitkomst van lopende of toekomstige gerechtelijke procedures te voorspellen of te bepalen, is het bestuur van

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

mening dat het niet waarschijnlijk is dat de uitkomst van de procedures een materieel negatief effect zullen hebben op de financiële positie van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Garanties

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft aan Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. garanties verstrekt tot een maximum van € 5 miljoen (2020: € 6 miljoen). Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. is een maatschappij waarbinnen de deelnemende verzekeringsmaatschappijen de claims en risico's met betrekking tot terrorisme in een pool hebben gebundeld.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN CONTRACTUELE VERPLICHTINGEN

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Kredietfaciliteiten bouwdepot overeenkomsten	97	69
Investeringsverplichtingen gerelateerd aan de verstrekte hypotheekoffertes	168	520
Overige investeringsverplichtingen uit hoofde van beleggingen	259	94
	524	683

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. kent ultimo boekjaar 2022 contractuele verplichtingen in verband met aan klanten toegezegde kredieten die een onderdeel zijn van bouwdepotovereenkomsten. Indien de klanten voldoen aan de voorwaarden, heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de verplichting om € 97 miljoen (2021: € 69 miljoen) aan kredieten te verstrekken.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. verstrekt hypothecaire leningen voor eigen rekening. In deze hoedanigheid kent zij onherroepelijke faciliteiten die voortvloeien uit de verstrekte offertes voor hypothecaire leningen. Indien de klanten de offertes accepteren heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de verplichting om € 168 miljoen (2021: € 520 miljoen) aan hypothecaire leningen te verstrekken.

Fiscale eenheid

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. maakt deel uit van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting en de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting van Achmea B.V. en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

23. KREDIETKWALITEIT FINANCIËLE ACTIVA

Onderstaande tabel geeft inzicht in de kredietkwaliteit van de financiële activa door informatie te geven over de hoogte van de (externe) rating. Tevens is aangegeven voor welk deel van de financiële activa geen (externe) rating beschikbaar is.

EXTERNE CREDIT RATING ACTIVA

(€ MILJOEN)

31 DECEMBER 2022	AAA STAATS-OBLIGATIES	AAA	AA	A	BBB	ONDER BBB	GEEN RATING	TOTAAL
Beleggingen								
Vastrentende beleggingen ¹	4.143	1.786	2.310	3.237	4.247	411	7.185	23.319
Derivaten		243	4.348	605	24	4	199	5.423
Overige financiële beleggingen				6.826	3		2.515	9.344
Aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen			51					51
Vorderingen en overlopende activa		6	1				502	509
Liquide middelen			63	115				178

¹ Vastrentende beleggingen zonder rating hebben voor € 3.468 miljoen betrekking op hypotheke die met NHG zijn verstrekt.

De tabel hierboven en hieronder bevatten de rating van de financiële instrumenten. Verschillende externe ratingbureaus worden gebruikt om de rating van deze financiële instrumenten te bepalen. In lijn met het interne beleid van Achmea voor het monitoren van marktrisico's, worden deze ratings vertaald naar de S&P-taxonomieën. Als er meerdere ratings beschikbaar zijn voor hetzelfde financiële instrument, wordt de tweede beste beoordeling gebruikt. Als een instrument geen externe rating heeft, wordt de rating van de uitgevende partij beschouwd als een passende rating van de financiële instrumenten. Als het instrument echter door een derde partij wordt gegarandeerd of als de uitgevende partij zelf geen rating heeft, wordt de rating van de partij die het financiële instrument waarborgt, gebruikt. In alle andere gevallen zijn de instrumenten in de bovenstaande / onderstaande tabel opgenomen als geen rating beoordeeld.

EXTERNE CREDIT RATING ACTIVA

(€ MILJOEN)

31 DECEMBER 2021	AAA STAATS-OBLIGATIES	AAA	AA	A	BBB	ONDER BBB	GEEN RATING	TOTAAL
Beleggingen								
Vastrentende beleggingen ¹	6.225	2.608	3.921	4.005	5.580	489	8.328	31.156
Derivaten		90	3.624	1.985	6	8	723	6.436
Overige financiële beleggingen				8.583	3		1.481	10.067
Aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen			73					73
Vorderingen en overlopende activa		5	1				291	297
Liquide middelen			67	34				101

¹ Vastrentende beleggingen zonder rating hebben voor € 5,744 miljoen betrekking op hypotheke die met NHG zijn verstrekt.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

De tabel hieronder geeft een overzicht van de boekwaarde van de financiële activa met betalingsachterstanden of waarop bijzondere waardevermindering is toegepast.

FINANCIËLE ACTIVA MET BETALINGSACHTERSTANDEN OF WAAROP BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING IS TOEGEPAST

31 DECEMBER 2022	BETALINGSACHTERSTANDEN, MAAR NIET AFGEWAARDEERD				BIJZONDERE WAARDE- VERMINDERING ACTIVA
	0 - 3 MAANDEN	3 MAANDEN - 1 JAAR	OUDER DAN EEN JAAR	BEDRAG BETALINGS- ACHTERSTANDEN	BOEKWAARDE NA BIJZONDERE WAARDE- VERMINDERING
Beleggingen					
Vastrentende beleggingen					3
Vorderingen en overlopende activa					
31 DECEMBER 2021					
Beleggingen					
Vastrentende beleggingen					2
Vorderingen en overlopende activa					

Onderstaande tabel geeft een overzicht van activa en verplichtingen waarop verrekening, afdwingbare Master Netting Agreements (verrekeningsovereenkomsten) en vergelijkbare overeenkomsten van toepassing zijn.

FINANCIËLE ACTIVA WAAR VERREKENING OP VAN TOEPASSING IS, AFDWINGBARE MASTER NETTING OVEREENKOMSTEN EN VERGELIJKBARE OVEREENKOMSTEN

(€ MILJOEN)

31 DECEMBER 2022	BRUTO BEDRAGEN VAN OPGENOMEN FINANCIËLE ACTIVA	BRUTO BEDRAGEN VAN OPGENOMEN FINANCIËLE VERPLICHTINGEN	NETTO BEDRAGEN VAN FINANCIËLE ACTIVA/ VERPLICHTINGEN, OPGENOMEN IN DE BALANS	SALDO VAN DE IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN	ONTVANGEN/ GEGEVEN ZEKERHEDEN IN DE VORM VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN	ONTVANGEN/ GEGEVEN CONTANTE ZEKERHEDEN (EXCLUSIEF OVER- SCHOT AAN ZEKERHEDEN)	NETTO BEDRAG
Derivaten actief	5.294		5.294				
Derivaten verplichting		3.888	-3.888				
				1.406	-383	940	849
Liquide middelen	1.151	858	293	293			293
31 DECEMBER 2021							
Derivaten actief	6.240		6.240				
Derivaten verplichting		1.072	-1.072				
				5.168	1.657	2.735	776
Liquide middelen	935	822	113	113			113

Toelichtingen in het kader van uitstel IFRS 9

IFRS 9 is per 1 januari 2018 in werking getreden. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft op peildatum 31 december 2015 beoordeeld of zij in aanmerking komt voor uitstel van IFRS 9. Het toepassen van de uitstel benadering (deferral approach) is mogelijk wanneer de verzekering gerelateerde verplichtingen ten opzichte van de totale verplichtingen groter zijn dan 90% of wanneer deze tussen de 80% en 90% zijn en kan worden aangetoond dat er geen significante niet verzekering gerelateerde activiteiten zijn.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft sindsdien jaarlijks vastgesteld dat uitstel van toepassing van IFRS 9 is toegestaan. Met ingang van boekjaar 2021 voert Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. deze beoordeling niet meer uit, omdat deze niet meer relevant is. IFRS 17 is in 2021 goedgekeurd door de EU en van kracht per 1 januari 2023. Dit heeft tot gevolg dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., ongeacht of het voldoet aan de voorwaarden van de uitstel benadering, IFRS 9 per 1 januari 2023 zal toepassen.

Als gevolg van het feit dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de invoering van IFRS 9 heeft uitgesteld moet additionele informatie worden opgenomen over de kasstroomkarakteristieken van financiële instrumenten en, voor die financiële instrumenten waarvan de contractuele kasstromen bestaan uit aflossingen van de hoofdsom en interestbetalingen, informatie over de kredietkwaliteit. Deze informatie is opgenomen in de tabellen op de volgende pagina.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

In de eerste tabel is voor alle financiële activa informatie opgenomen over de kasstroomkarakteristieken. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft invulling gegeven aan de beginselen van in IFRS 9, waaronder het business model. Op basis van de invulling van het business model zijn beleggingen ten bedrage van € 514 miljoen (31 december 2021: € 567 miljoen), waarvan € 309 miljoen (31 december 2021: € 355 miljoen) betrekking heeft op beleggingen in vastrentende waarden, in de tabel op de volgende pagina opgenomen onder de kolom Overige (niet-“Solely Payments of Principal and Interest” (hierna niet-SPPI), inclusief aangehouden voor handelsdoeleinden dan wel beheerd op een reële waarde basis). Deze beleggingen werden onder IAS 39 geclassificeerd als Beschikbaar voor verkoop. De opname van deze financiële instrumenten onder de kolom Overige is het gevolg van het feit dat deze beleggingen vallen onder de categorie ‘Beheerd op een reële waarde basis’. Voor deze beleggingen is geen SPPI test noodzakelijk onder IFRS 9 en als gevolg daarvan heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. er voor gekozen (nog) geen SPPI-test op te zetten voor deze financiële instrumenten.

Tevens zijn in de volgende tabel alle beleggingen die worden aangemerkt als rekening risico polishouders en die onder IAS 39 zijn aangewezen als Fair Value through Profit & Loss (FVPL) opgenomen onder de kolom Overige (niet SPPI, inclusief aangehouden voor handelsdoeleinden dan wel beheerd op een reële waarde basis). Dit op basis van het feit dat deze beleggingen bij introductie van IFRS 9 in combinatie met IFRS 17 zullen worden gewaardeerd als FVPL vanwege de accounting mismatch die ontstaat door het te hanteren waarderingmodel voor de verzekeringsverplichtingen onder IFRS 17 dan wel het business model voor deze beleggingen. Concreet gaat het hierbij om de Beleggingen voor rekening en risico polishouders voor een bedrag van € 11.994 miljoen (31 december 2021: € 15.148 miljoen) waarvan € 9.056 miljoen (31 december 2021: € 10.638) betrekking heeft op beleggingen in vastrentende waarden. Indien de conclusies over het business model wijzigen dan wel de conclusies over het te hanteren waarderingmodel voor de verzekeringsverplichtingen onder IFRS 17 kan dit impact hebben op de toelichting zoals opgenomen in de tabel op de volgende pagina en kan een groter deel van de financiële activa worden opgenomen als SPPI compliant.

KASSTROOMKARAKTERISTIEKEN FINANCIËLE ACTIVA BINNEN SCOPE IFRS9

(€ MILJOEN)

	FINANCIËLE ACTIVA MET CONTRACTUELE KASSTROMEN BESTAANDE UIT HOOFDSOM- EN INTERESTBETALINGEN (SPPI, EXCL. AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN DAN WEL BEHEERD OP EEN REËLE WAARDE BASIS)			OVERIGE (NIET SPPI, INCL. AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN DAN WEL BEHEERD OP EEN REËLE WAARDE BASIS)			TOTAAL		
	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2022	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2022	MUTATIE REËLE WAARDE IN 2022	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2022	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2022	MUTATIE REËLE WAARDE IN 2022	BOEK-WAARDE PER 31 DECEMBER 2022 ¹	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2022	MUTATIE REËLE WAARDE IN 2022
Beleggingen									
Aandelen en soortgelijke beleggingen				4.348	4.348	-1.295	4.348	4.348	-1.295
Vastrentende beleggingen	18.099	18.099	-4.837	5.220	5.220	-361	23.319	23.319	-5.198
Derivaten				5.423	5.423	-1.061	5.423	5.423	-1.061
Overige financiële beleggingen	1.531	1.531	-225	7.813	7.813	-1.052	9.344	9.344	-1.277
Vorderingen en overlopende activa	163	163					163	163	
Liquide middelen	178	178					178	178	

KASSTROOMKARAKTERISTIEKEN FINANCIËLE ACTIVA BINNEN SCOPE IFRS9

(€ MILJOEN)

	FINANCIËLE ACTIVA MET CONTRACTUELE KASSTROMEN BESTAANDE UIT HOOFDSOM- EN INTERESTBETALINGEN (SPPI, EXCL. AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN DAN WEL BEHEERD OP EEN REËLE WAARDE BASIS)			OVERIGE (NIET SPPI, INCL. AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN DAN WEL BEHEERD OP EEN REËLE WAARDE BASIS)			TOTAAL		
	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2021	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2021	MUTATIE REËLE WAARDE IN 2021	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2021	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2021	MUTATIE REËLE WAARDE IN 2021	BOEK-WAARDE PER 31 DECEMBER 2021 ¹	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2021	MUTATIE REËLE WAARDE IN 2021
Beleggingen									
Aandelen en soortgelijke beleggingen				5.335	5.335	1.181	5.335	5.335	1.181
Vastrentende beleggingen	25.497	25.497	-851	5.659	5.659	-48	31.156	31.156	-899
Derivaten				6.436	6.436	-2.831	6.436	6.436	-2.831
Overige financiële beleggingen	1.869	1.978	-39	8.198	8.198	-136	10.067	10.176	-175
Vorderingen en overlopende activa	113	113					113	113	
Liquide middelen	101	101					101	101	

^{1.} In bovenstaande tabel en de tabel op de vorige pagina zijn alleen de financiële instrumenten opgenomen die naar verwachting onder IFRS 9 zullen vallen. Een aantal financiële instrumenten zal naar verwachting onder IFRS 17 als onderdeel van de waardering van de verzekeringsverplichting worden opgenomen. Hierdoor wijkt de boekwaarde af van de bedragen zoals opgenomen in Toelichting 4 Beleggingen en Toelichting 12 Vorderingen en overlopende activa. Dit betreft bijvoorbeeld premiedebiteuren.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

In de volgende tabel is de kredietkwaliteit van alle instrumenten die voldoen aan de SPPI-test opgenomen. In de laatste kolom is per categorie financiële activa het bedrag aangegeven van financiële instrumenten waarvoor er geen sprake is van een laag kredietrisico. Dit is gedefinieerd als instrumenten met een rating lager dan 'below investment grade'. Deze beleggingen zijn opgenomen onder "Financiële activa die geen laag kredietrisico hebben".

Voor financiële instrumenten opgenomen onder Beleggingen met 'geen rating' moet de invulling van laag kredietrisico nog plaatsvinden. Deze zijn in de tabel op de volgende pagina vooralsnog opgenomen onder "Financiële activa die geen laag kredietrisico hebben". Voor een bedrag van € 6.655 miljoen (31 december 2021: € 7.917 miljoen) gaat het om hypothecaire vorderingen waarvoor het de verwachting is dat geen gebruik zal worden gemaakt van de toegestane vereenvoudiging voor het bepalen of er sprake is geweest van een significante verslechtering in kredietkwaliteit. Tevens zijn in de tabel Vorderingen opgenomen in de kolom "Financiële activa die geen laag kredietrisico hebben", omdat Achmea voornemens is om bij de toepassing van IFRS 9 de zogenaamde vereenvoudigde methodiek voor het bepalen van kredietverliezen te gaan toepassen. Hierbij worden verwachte kredietverliezen over de gehele looptijd van een instrument berekend waardoor het niet noodzakelijk is om vast te stellen of er sprake is geweest van een significant verslechtering in kredietkwaliteit.

FINANCIËLE ACTIVA MET CONTRACTUELE KASSTROMEN BESTAANDE UIT HOOFDSOM- EN INTERESTBETALINGEN (SPPI, EXCL. AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN DAN WEL BEHEERD OP EEN REËLE WAARDE BASIS)

(€ MILJOEN)

31 DECEMBER 2022								FINANCIËLE ACTIVA DIE GEEN LAAG KREDIETRISICO HEBBEN		
	AAA STAATS-OBLIGATIES	AAA	AA	A	BBB	ONDER BBB	GEEN RATING	BOEK-WAARDE SPPI ASSET TOTAAL	TOTALE REËLE WAARDE	TOTALE BOEK-WAARDE
Beleggingen										
Vastrentende beleggingen	2.210	1.628	1.154	2.625	3.384	44	7.054	18.099	7.098	7.098
Overige financiële beleggingen				1.531				1.531		
Vorderingen en overlopende activa							163	163	163	163
Liquide middelen			63	115				178		

FINANCIËLE ACTIVA MET CONTRACTUELE KASSTROMEN BESTAANDE UIT HOOFDSOM- EN INTERESTBETALINGEN (SPPI, EXCL. AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN DAN WEL BEHEERD OP EEN REËLE WAARDE BASIS)

(€ MILJOEN)

31 DECEMBER 2021								FINANCIËLE ACTIVA DIE GEEN LAAG KREDIETRISICO HEBBEN		
	AAA STAATS-OBLIGATIES	AAA	AA	A	BBB	ONDER BBB	GEEN RATING	BOEK-WAARDE SPPI ASSET TOTAAL	TOTALE REËLE WAARDE	TOTALE BOEK-WAARDE
Beleggingen										
Vastrentende beleggingen	4.711	2.444	2.350	3.244	4.533	16	8.199	25.497	8.215	8.215
Overige financiële beleggingen				1.869				1.869		
Vorderingen en overlopende activa							113	113	113	113
Liquide middelen			67	34				101		

24. OVERDRACHT VAN FINANCIËLE ACTIVA EN ZEKERHEDEN

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. draagt financiële activa over op het moment dat zij de contractuele rechten op de ontvangst van kasstromen uit financiële activa overdraagt. Daarnaast draagt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. financiële activa over wanneer ze de genoemde contractuele rechten behoudt, maar een contractuele verplichting aangaat om de ontvangen kasstromen aan één of meer derden te betalen. Bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. worden de volgende transacties in het kader van overdracht van rechten (activa en zekerheden) onderscheiden:

- Overgedragen financiële activa die niet (in zijn geheel) van de balans worden gehaald in geval van securities lending. Bij deze transacties draagt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. juridisch (maar niet economisch) activa over en ontvangt onderpand in de vorm van beleggingen dan wel liquide middelen. De overgedragen activa blijven in de balans opgenomen;
- Overgedragen financiële activa die in hun geheel van de balans worden gehaald en waarbij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. geen verdere betrokkenheid heeft (normale verkoop).

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

De volgende toelichtingen geven nadere details omtrent de overgedragen financiële activa die niet (in zijn geheel) van de balans worden gehaald en toelichtingen omtrent onderpand die als zekerheid wordt verkregen c.q. verstrekt.

SECURITIES LENDING ACTIVITEITEN ¹

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Boekwaarde uitgeleende beleggingen in de balans	1.507	2.710
Reële waarde ontvangen onderpand niet in de balans opgenomen	1.559	2.836
Netto positie	-52	-126

¹ De beleggingen en de bijbehorende onderpanden in het kader van Asset switch zijn niet in deze tabel opgenomen. Omdat hierbij sprake is van een relatie met een groepsmaatschappij is de informatie hierover opgenomen onder de verbonden partijen.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. leent obligaties uit en ontvangt hiervoor een vergoeding (ook wel securities lending genoemd). Het proces van securities lending wordt gefaciliteerd door een lending agent die tegen een vergoeding bemiddelt tussen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en de inlener. Bij securities lending gaat het juridische eigendom over naar de inlener, maar blijft het economisch eigendom bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. De uitgeleende effecten blijven daarom opgenomen in de balans.

Tot zekerheid van nakoming van de verplichting tot retournering van de geleende effecten door de inlener stort deze onderpand (collateral) in de vorm van andere hoogwaardige en liquide effecten. De vaststelling van de waarde van de geleende effecten en van het daarmee verband houdende onderpand, vindt dagelijks plaats door middel van zogenaamde 'margin calls'. Het onderpand kan bestaan uit obligaties of aandelen. Dit onderpand wordt juridisch eigendom van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., maar de inlener blijft economisch eigenaar. Het onderpand is derhalve niet in de balans opgenomen. De waarde van het onderpand is minimaal 2-7% hoger (zogenaamde 'haircut') dan de waarde van de uitgeleende stukken. Bij onderpanden in de vorm van aandelen vraagt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., gezien de hogere volatiliteit van de waarde van de aandelen, een hogere haircut. Op het moment dat een inlener in gebreke blijft bij het retourneren van geleende stukken, zal de lending agent het onderpand liquideren en vervolgens dezelfde stukken aankopen die Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft uitgeleend en aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. leveren. Een eventueel verlies is niet voor rekening van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Mocht de lending agent niet in staat zijn om dezelfde stukken terug te leveren, dan krijgt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de marktwaarde van de uitgeleende stukken vergoed. Het ontvangen onderpand is niet vrij verkoopbaar en kan niet als onderpand dienen bij andere transacties.

ONTVANGEN C.Q. GESTORT ONDERPAND BELEGGINGEN IN HET KADER VAN DERIVATEN TRANSACTIES

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Netto positie activa en verplichtingen derivaten	1.427	5.210
Waarvan gedekt door effecten	-383	1.657
In onderpand ontvangen liquide middelen	940	2.735
Netto positie	870	818

In geval van onderpand zijn afspraken vastgelegd in de vorm van zogenaamde ISDA Credit Support Annex overeenkomsten. Hierin is tevens vastgelegd onder welke omstandigheden – de zogenoemde 'default events' – de tegenpartij het gestorte onderpand kan aanwenden voor het beperken van eventuele verliezen. Overdracht van het onderpand in de vorm van effecten geschiedt op basis van "transfer of title" waarbij het juridisch eigendom aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. wordt overgedragen aan de ontvanger van het onderpand. De economische voordelen zoals bijvoorbeeld rente-inkomsten, gaan niet over naar de ontvanger van het onderpand. In het merendeel van de gevallen bestaat het ontvangen onderpand uit liquide beleggingen, voornamelijk liquide activa zoals staatsobligaties en liquide middelen.

In de meeste gevallen is sprake van centrale clearing van derivatenposities, waarbij altijd een initial margin wordt gestort door Achmea. De initial margin wordt aangevuld met een te storten of te ontvangen variation margin die afhankelijk is van de gezamenlijke positie van activa en verplichtingen-derivaten met de betreffende clearing partner. In de totale waarde van het aangehouden onderpand ultimo 2022 is mede opgenomen een gestort onderpand, initial margin, van € 867 miljoen (31 december 2021: € 851 miljoen). Voor alle derivaten waarbij er sprake is van centrale clearing geldt dat de netto positie van activa en verplichtingen uit hoofde van derivaten per individuele tegenpartij volledig is gedekt door onderpand.

Indien er geen sprake is van centrale clearing worden er met verschillende tegenpartijen bilaterale afspraken gemaakt over te ontvangen of te storten onderpand. Daarbij wordt uitgegaan van de netto positie van de derivaten bij het bepalen van het te

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

ontvangen of te storten onderpand met de betreffende tegenpartij. Het verschil tussen de derivaten en het onderpand (de netto positie) past binnen de contractuele afspraken met betrekking tot de initial margin en de bijstortverplichtingen.

Asset switch met Achmea Bank N.V.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft in het verleden een Asset switch overeenkomst met Achmea Bank N.V. gesloten. Deze overdracht van financiële activa wordt toegelicht onder Toelichting 27 Transacties met verbonden partijen.

25. BELANGEN IN DOCHTERMAATSCHAPPIJEN

Onderstaand overzicht toont de dochtermaatschappijen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. per 31 december 2022. Dit zijn de dochtermaatschappijen die direct dan wel indirect in volledig eigendom zijn, tenzij anders aangegeven, en zijn betrokken bij vermogensbeheer of aan deze activiteiten gekoppelde diensten. Het stemrecht van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. in deze dochtermaatschappijen is conform het aandelenbezit. In het land van oprichting of vestiging vinden tevens in hoofdzaak de bedrijfsactiviteiten plaats.

	Statutaire vestiging	% deelneming
Achmea Woninghypotheken B.V.	Zeist (NL)	95%
Achmea Woninghypotheken II B.V.	Zeist (NL)	100%
Woonalliantie Woerden C.V.	Amsterdam (NL)	98%
Achmea Vastgoed Beheer B.V.	Apeldoorn (NL)	100%
Vastgoed Bewaarentiteit Retail Property II B.V.	Amsterdam (NL)	100%

Belangrijke beperkingen met betrekking tot dochtermaatschappijen

Er zijn geen andere restricties of verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen door of vanwege dochtermaatschappijen.

26. TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Aard van transacties met verbonden partijen

Partijen worden als verbonden aangemerkt als een partij zeggenschap of belangrijke invloed kan uitoefenen op de andere partij (bijvoorbeeld een dochtermaatschappij) bij het nemen van financiële of operationele beslissingen. Aangezien Achmea B.V. als groepshoofd direct of indirect control uitoefent over alle juridische entiteiten die deel uitmaken van de Achmea groep worden deze entiteiten door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. als verbonden partijen aangemerkt.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. beschouwt ook de Stichting Pensioenfonds Achmea als een verbonden partij. Leden van het bestuur, de Raad van Commissarissen en hun naaste familie worden eveneens beschouwd als verbonden partijen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Als onderdeel van de reguliere activiteiten van de vennootschap (met name op gebied van verzekeringen) onderhoudt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. zakelijke relaties met verbonden partijen. Dergelijke transacties met verbonden partijen worden zowel individueel als geaggregeerd niet als materieel beschouwd voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

De kosten voor shared service centers en holdingkosten worden toegerekend aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. op basis van vaste bedragen die met name zijn gebaseerd op ervaringen met betrekking tot de tijdsbesteding van personeel, verrichte werkzaamheden en verwerkte transacties. Deze kostendoorbelasting is gepresenteerd als onderdeel van de Bedrijfskosten en de Overige lasten.

Beloning van het bestuur van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

In 2022 zijn mevrouw D.C. de Kluis referent voor de divisie Pensioen & Leven van de Raad van Bestuur van Achmea B.V., en de heer M.A.N. Lamie, de Vicevoorzitter/CFO van de Raad van Bestuur van Achmea B.V., de statutaire bestuurders van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Zij worden op grond van IAS 24 beschouwd als degenen die de sleutelposities bekleden voor deze entiteit. Als lid van de Raad van Bestuur van Achmea B.V. zijn zij verantwoordelijk voor de activiteiten van de Achmea groep als geheel. Daarnaast vervullen zij voor de dochteronderneming Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de rol van statutair bestuurder

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

---

en zijn in die hoedanigheid verantwoordelijk voor deze dochteronderneming. Zij ontvangen alleen een beloning in hun hoedanigheid als lid van de Raad van Bestuur van Achmea B.V.

Nadere toelichting

Achmea B.V. belast aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. geen beloning door van leden van de Raad van Bestuur van Achmea B.V. voor hun rol van statutair bestuurder van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. In het bovenstaande overzicht bedraagt de totale beloning ten laste van het boekjaar 2022 derhalve nihil.

Beëindigingsvergoedingen

Zowel in 2022 als in 2021 is er geen sprake van toekenning van beëindigingsvergoedingen ten laste van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

'Claw back'

In 2022 hebben er met betrekking tot het bestuur geen aanpassingen of terugvorderingen van beloningen uit eerdere jaren plaatsgevonden. Dit was evenmin het geval in 2021.

Leningen

De statutaire bestuurders van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. hebben in 2022 geen leningen uitstaan bij verbonden partijen.

Beloning van de leden van de Raad van Commissarissen

In onderstaande tabel staat de beloning van de commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. over 2022.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

OVERZICHT BELONING VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN PER JAAR

(€ DUIZEND)

Raad van Commissarissen per 31 december 2022	
J. (Jan) van den Berg, Voorzitter	10
W.H. (Wim) de Weijer, Vicevoorzitter	10
T.R. (Tjahny) Bercx	10
M.R. (Miriam) van Dongen	10
P.H.M. (Petri) Hofsté	10
A.M. (Lex) Kloosterman	10
A.C.W. (Lineke) Sneller	10
R.Th. (Roel) Wijmenga	10
Totaal 2022	80
Totaal 2021	78

In 2022 waren er geen mutaties in de bezetting van zetels door leden van de Raad van Commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Alle commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. ontvangen in 2022 op jaarbasis een zelfde bedrag aan commissarisbeloning voor hun activiteiten en tijdsbesteding ten behoeve van deze entiteit. Deze beloning bedraagt € 10.000,- per jaar.

Bestuurdersaansprakelijkheid

Voor de bestuurders en commissarissen van Achmea B.V. en haar groepsmaatschappijen, onder wie de bestuurders van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., heeft Achmea een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Een deel van deze bestuurders en commissarissen is, onder bepaalde voorwaarden, eveneens gevrijwaard voor vermogensschade op grond van aanspraken van derden voor zover deze schade de verzekerde dekking te boven gaat.

Transacties met aandeelhouder en uiteindelijke moedermaatschappij

De aandeelhouder van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is Achmea B.V. die per 31 december 2022 100% van de aandelen (100% van het stemrecht) in bezit had.

TRANSACTIES MET AANDEELHOUDER

(€ MILJOEN)

	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Verschuldigde vennootschapsbelasting		
- Achmea B.V.		36

Lasten die betrekking hebben op het kapitaalmanagement van Achmea B.V. worden doorbelast aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Deze zijn niet direct gerelateerd aan de verzekeringsactiviteiten en worden opgenomen onder de Overige lasten.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Transacties met de groepsmaatschappijen

TRANSACTIES MET GELIEERDE MAATSCHAPPIJEN ACHMEA GROEP

(€ MILJOEN)

	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Beleggingsactiviteiten:		
<i>Beleggingen in groepsmaatschappijen:</i>		
- Achmea Bank N.V. - Hypotheekgerelateerde spaardelen (Beleggingen voor eigen rekening)	581	748
- Achmea Bank N.V. - Hypotheekgerelateerde spaardelen (Beleggingen voor rekening en risico polishouders)	16	21
- Achmea Bank N.V. - Liquide middelen (Beleggingen voor rekening en risico polishouders)	85	86
- Achmea Woninghypotheken III B.V. – Hypothecaire leningen	261	215
- Achmea Interne Diensten N.V. - Hypothecaire leningen	175	209
<i>Vorderingen op en schulden aan groepsmaatschappij:</i>		
- Achmea Bank N.V.	5	43
- Achmea Investment Management B.V.	-9	-5
<i>Rentebaten obligaties uitgegeven door en vorderingen op groepsmaatschappijen:</i>		
- Achmea Bank N.V.	25	29
- Achmea Interne Diensten N.V.	3	3
<i>Beleggingslasten:</i>		
- Achmea Bank N.V.	5	6
- Achmea Investment Management B.V.	18	19
- Syntrus Achmea Real Estate & Finance B.V.	5	5
Financieringsactiviteiten		
<i>Financiering door groepsmaatschappijen:</i>		
- Achmea Schadeverzekeringen N.V. van de dochtermaatschappij Achmea Woninghypotheken B.V.	163	169
Operationele activiteiten		
<i>Bedrijfskosten en personeelskosten:</i>		
- Achmea Interne Diensten N.V. (Acquisitiekosten)	7	7
- Achmea Interne Diensten N.V. (Overige bedrijfskosten)	132	138
- Achmea Interne Diensten N.V. (Overige lasten)		1
<i>Vorderingen op en schulden aan groepsmaatschappijen:</i>		
- Tellius Hypothekenfonds	250	
- Achmea Interne Diensten N.V.	-52	-43
- Achmea Schadeverzekeringen N.V.	4	-1
<i>Herverzekeringsactiviteiten:</i>		
Achmea Reinsurance Company N.V.		
- Uitgaande herverzekeringspremies	16	16
- Inkomende herverzekeringsuitkeringen	5	5
- Bedrijfskosten - Commissie ontvangen van herverzekeraar	7	8

Achmea Bank N.V.

De vordering op Achmea Bank N.V. bestaat uit hypotheekgerelateerde spaardelen. Het rentepercentage van de hypotheekgerelateerde spaardelen is afhankelijk van de bijbehorende hypotheek. Contractueel zullen deze leningen uiterlijk in 2048 vervallen.

Achmea Interne Diensten N.V.

De vorderingen op Achmea Interne Diensten N.V. betreft een tweetal leningen ter financiering van vastgoed in eigen gebruik en vastgoed voor eigen gebruik in ontwikkeling. De leningen hebben een rentepercentage van 0,75% en 4,49% (2021:0,75% tot 4,49%) en zullen contractueel vervallen in het jaar 2022 respectievelijk 2035 (31 december 2021: 2022 respectievelijk 2035). Voor deze leningen heeft Achmea Interne Diensten N.V. hypotheekrechten verstrekt aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Asset switch

In 2015 heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. een Asset switch overeenkomst met Achmea Bank N.V. gesloten. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft de juridische rechten (niet economisch) van bepaalde staatsobligaties uitgewisseld tegen de juridische rechten van bepaalde hypothecaire leningen. Voor de uitwisseling is sprake van een marktwaarde ratio van 100:110. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. ontvangt voor de uitwisseling een vergoeding, die getoetst is op marktconformiteit. Op 31 december 2022 is de boekwaarde van de uitgewisselde staatsobligaties € 462 miljoen (31 december 2021: € 474 miljoen).

Herverzekeringsactiviteiten

Achmea Reinsurance Company N.V. is de herverzekeraar binnen de Achmea Groep. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft een deel van haar herverzekeringen bij deze vennootschap ondergebracht. De contracten worden via retrocessie gedeeltelijk geplaatst bij externe herverzekeraars.

Bedrijfskosten en personeelskosten

Kosten van shared service centers en holding kosten worden toegerekend aan entiteiten op basis van voornamelijk ervaringscijfers met betrekking tot de tijdsbesteding van medewerkers, uitgevoerd werk en verwerkte transacties. Deze kosten worden opgenomen onder de Bedrijfskosten.

Alle personeelsleden zijn in dienst van Achmea Interne Diensten N.V., een entiteit van Achmea B.V. De pensioenverplichtingen van de Achmea Groep zijn ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds Achmea. De met de activiteiten verband houdende personeelskosten en overige bedrijfskosten worden doorbelast aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. De toerekening van daarmee samenhangende pensioenlasten vindt plaats op basis van het pensioengevend salaris van actieve medewerkers.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft als onderdeel van de Achmea Groep veel transacties met andere groepsmaatschappijen, onder meer op het gebied van interne dienstverlening, zoals facilitaire zaken en IT. De met de activiteiten verband houdende bedrijfskosten worden zoveel mogelijk doorbelast aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. De vorderingen en schulden voortvloeiend uit deze transacties betreffen rekening-courantsaldi.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Andere verbonden partijen

Rabobank

TRANSACTIES, VORDERINGEN EN SCHULDEN MET ANDERE VERBONDEN PARTIJEN

(€ MILJOEN)

	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Rabobank Groep		
Spaardelen (Overige financiële beleggingen voor eigen rekening)	950	1.121
Rentebaten Spaardelen (Overige financiële beleggingen voor eigen rekening)	38	48
Spaarrekeningen hypotheek (Overige financiële beleggingen voor rekening en risico polishouders)	4.642	5.923
Rentebaten Spaarrekeningen hypotheek (Overige financiële beleggingen voor rekening en risico polishouders)	162	178

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. maakt voor haar activiteiten gebruik van diverse reguliere bankdiensten van de Rabobank Groep. Alle diensten en transacties met de Rabobank zijn reguliere transacties en gebaseerd op reguliere markttarieven.

Lokale Rabobankkantoren vormen een belangrijk distributiekanaal voor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Voor de distributie van verzekeringsproducten heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. over 2022 € 6,8 miljoen aan commissie betaald aan lokale Rabobanken (2021: € 7,5 miljoen).

Stichting Pensioenfonds Achmea

De pensioentoezeggingen aan medewerkers die werkzaam zijn ten dienste van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. zijn door Achmea Interne Diensten N.V. ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds Achmea (SPA).

De pensioenregeling is een zogenaamde collectief beschikbare premieregeling. De financiële en actuariële risico's zijn hiermee overgedragen aan de werknemers, wat onder andere betekent dat de toekomstige stijging van verworven rechten afhankelijk is van de financiële situatie van het fonds. Toerekening van daarmee samenhangende pensioenlasten door Achmea Interne Diensten N.V. aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. vindt plaats op basis van het pensioengevend salaris van de actieve medewerkers. De voorziening wordt bepaald op basis van het aantal actieve dienstjaren tot aan de balansdatum, het geraamde salariscategorie op het moment van de verwachte pensioneringsdatum en de markttrente op de door de ondernemingen uitgegeven obligaties van hoge kwaliteit. Deze verplichtingen worden verminderd met eventuele activa met betrekking tot de regeling.

IAS 19 Personeelsbeloningen is van toepassing op Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. aangezien de toegezegde pensioenregelingen de risico's spreiden over entiteiten die onder gemeenschappelijke zeggenschap vallen. Voor de toelichting op de IAS 19 Personeelsbeloningen (gebaseerd op IAS 19.150) wordt verwezen naar Toelichting 15 Overige voorzieningen van de jaarrekening 2022 van Achmea B.V.

De in 2022 aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. doorbelaste pensioenkosten bedragen € 28 miljoen (2021: € 35 miljoen).

27. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend die tot vermelding in de jaarrekening leiden.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

ONDERTEKENING VAN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Zeist, 6 april 2023

De bestuurders van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

D.C. (Daphne) de Kluis

M.A.N. (Michel) Lamie

Raad van Commissarissen

J. (Jan) van den Berg, Voorzitter

W.H. (Wim) de Weijer, Vice-voorzitter

T.R. (Tjahny) Bercx

M.R. (Miriam) van Dongen

P.H.M. (Petri) Hofsté

A.M. (Lex) Kloosterman

A.C.W. (Lineke) Sneller

R.Th. (Roel) Wijmenga

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

ENKELVOUDIG OVERZICHT VAN DE FINANCIËLE POSITIE

(VOOR BESTEMMING VAN HET RESULTAAT)

(€ MILJOEN)

	TOELICHTING	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Activa			
Dochtermaatschappijen, Geassocieerde deelnemingen	3	275	1.246
Vastgoedbeleggingen	4	805	952
Beleggingen	5		
Beleggingen voor eigen rekening		27.376	34.857
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders		12.094	15.257
Latente belastingvorderingen	11	317	852
Aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen	6	51	73
Vorderingen en overlopende activa	12	544	233
Te ontvangen vennootschapsbelasting		206	
Liquide middelen	13	161	49
Totaal activa		41.829	53.519
Eigen vermogen			
Eigen vermogen toekomend aan houders van eigen vermogensinstrumenten in de vennootschap	14	4.126	4.403
Totaal eigen vermogen		4.126	4.403
Verplichtingen			
Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten	6		
Verzekeringsverplichtingen eigen rekening		20.255	29.618
Verzekeringsverplichtingen waarbij polishouders beleggingsrisico dragen		11.754	14.614
Overige voorzieningen	15	2	2
Financiële verplichtingen	16	1.804	3.815
Derivaten	5	3.888	1.072
Verschuldigde vennootschapsbelasting			-5
Totaal verplichtingen		37.703	49.116
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		41.829	53.519

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

		(€ MILJOEN)	
	TOELICHTING	2022	2021
Bruto geschreven premies		822	864
Herverzekeringspremies		-16	-19
Netto verdiende premies	8	806	845
Opbrengsten uit Dochtermaatschappijen, geassocieerde deelnemingen		57	169
Beleggingsopbrengsten	9	-6.290	597
Overige opbrengsten	17	2	3
Totale baten		-5.425	1.614
Bruto lasten uit verzekeringscontracten		-5.587	1.123
Aandeel herverzekeraars			-5
Netto lasten uit verzekeringscontracten	10	-5.587	1.118
Rente en vergelijkbare lasten		5	5
Bedrijfskosten	18	140	144
Totale lasten		-5.442	1.267
Resultaat voor belasting		17	347
Vennootschapsbelasting naar het resultaat	19	-13	27
Nettoresultaat		30	320

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

ENKELVOUDIG OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT

		(€ MILJOEN)	
	TOELICHTING	2022	2021
Posten die niet worden gereclassificeerd naar de Winst- en verliesrekening			
Posten die kunnen worden gereclassificeerd naar de Winst- en verliesrekening ^{1,2}			
Ongerealiseerde waardeveranderingen bij financiële instrumenten geassocieerd als 'Beschikbaar voor verkoop'		-3.577	-360
Aandeel in overig totaalresultaat van Dochtermaatschappijen, geassocieerde deelnemingen		31	-53
Mutaties van de voorziening voor Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen uit hoofde van ongerealiseerde beleggingsopbrengsten		3.472	561
Reclassificatie naar de Winst- en verliesrekening als Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen uit hoofde van gerealiseerde beleggingsopbrengsten		-321	258
Waardeveranderingen uit financiële instrumenten 'Beschikbaar voor verkoop' gereclassificeerd naar de Winst- en verliesrekening bij verkoop		269	-329
Bijzondere waardeverminderingen op financiële instrumenten 'Beschikbaar voor verkoop' gereclassificeerd naar de Winst- en verliesrekening bij verkoop		27	4
		-99	81
Netto overig totaalresultaat	20	-99	81
Nettoresultaat		30	320
Totaalresultaat		-69	401

^{1.} Binnen dit overzicht is de netto positie, (na belastingen) weergegeven.

^{2.} Verantwoord als onderdeel van de Herwaarderingsreserve.

ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT VAN HET TOTAAL EIGEN VERMOGEN

	(€ MILJOEN)				
	AANDELEN KAPITAAL / AGIO	HERWAAR- DERINGS-RESERVE	OVERIGE RESERVES	RESULTAAT OVER HET BOEKJAAR	TOTAAL EIGEN VERMOGEN
Balans 1 januari 2021	1.836	534	1.539	292	4.201
Netto overig totaalresultaat		81			81
Nettoresultaat				320	320
Totaalresultaat		81		320	401
Bestemming van reserves		74	219	-292	1
Uitkering aan aandeelhouders			-200		-200
Balans 31 december 2021	1.836	689	1.558	320	4.403
Netto overig totaalresultaat		-99			-99
Nettoresultaat				30	30
Totaalresultaat		-99		30	-69
Bestemming van reserves		-63	375	-320	-8
Uitkering aan aandeelhouders			-200		-200
Balans 31 december 2022	1.836	527	1.733	30	4.126

De verdeling van het aandelenkapitaal/agio is opgenomen in Toelichting 14 Eigen vermogen.

De resultaatbestemming is opgenomen in de Toelichting 29 Voorstel inzake bestemming van het resultaat.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

ENKELVOUDIG KASSTROOMOVERZICHT

	TOELICHTING	2022	2021
(€ MILJOEN)			
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat voor belasting		17	347
<i>Aanpassingen voor items zonder kasstromen en herrubriceringen:</i>			
Ongerealiseerde waardeveranderingen op Beleggingen, inclusief resultaten vreemde valuta, mutatie voorziening voor oninbaarheid, opgelopen rente en amortisatie.		6.465	381
Opbrengsten uit Geassocieerde deelnemingen		-55	-143
		6.427	585
<i>Mutaties in operationele activa en verplichtingen:</i>			
Mutaties in Vorderingen en overlopende activa (exclusief overlopende acquisitiekosten) en Overige schulden opgenomen onder Financiële verplichtingen		-2.274	-54
Mutaties in Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten na aftrek aandeel herverzekeraars		-7.523	-2.516
Mutaties in Overige voorzieningen			0
Mutaties in Geassocieerde deelnemingen die gekwalificeerd zijn als beleggingen		9	6
Mutaties in Vastgoedbeleggingen		158	60
Mutaties in Beleggingen		3.548	1.855
		-6.082	-649
<i>Operationele kasstromen niet begrepen in het resultaat voor belasting:</i>			
Ontvangen/betaalde vennootschapsbelasting			-4
Overige mutaties		-10	-11
		-10	-15
Totaal Kasstroom uit operationele activiteiten		335	-79
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Aankopen van dochtermaatschappijen, geassocieerde deelnemingen en Verstrekte leningen aan groepsmaatschappijen		-26	-11
Verkopen van dochtermaatschappijen, geassocieerde deelnemingen en aflossingen op leningen aan groepsmaatschappijen		3	41
		-23	30
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Dividenden en couponbetalingen		-200	-200
Aflossing leningen en opgenomen gelden			-1
		-200	-201
Netto kasstroom		112	-250
Netto liquide middelen per 1 januari		49	299
Netto liquide middelen per 31 december		161	49
Liquide middelen omvatten de volgende posten:			
Kas- en banksaldi	13	161	49
Liquide middelen per 31 december		161	49

ALGEMEEN

1. ALGEMENE WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. stelt op basis van art. 2:362 lid 8 BW haar enkelvoudige jaarrekening op waarbij (EU-)IFRS integraal wordt toegepast (combinatie 4, RJ 100.108). Dit betekent dat de grondslagen voor de waardering van activa en verplichtingen en bepaling van het Resultaat na belastingen die zijn toegepast in de enkelvoudige jaarrekening van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. dezelfde zijn als die zijn toegepast in de geconsolideerde jaarrekening van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Door gebruik te maken van deze combinatie is het Eigen vermogen toekomstig aan houders van eigen vermogensinstrumenten in de geconsolideerde jaarrekening en in de enkelvoudige jaarrekening gelijk.

Voor een beschrijving van de toegepaste waarderingsgrondslagen wordt verwezen naar Toelichting 1 Algemene waarderingsgrondslagen in de Geconsolideerde jaarrekening en de specifieke waarderingsgrondslagen onder de Toelichtingen in de Geconsolideerde jaarrekening.

Alle bedragen in de enkelvoudige jaarrekening zijn in miljoenen euro's, tenzij anders is vermeld.

2. KAPITAAL- EN RISICOMANAGEMENT

Voor een beschrijving van het kapitaal- en risicomanagement van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. wordt verwezen naar Toelichting 2 Kapitaal- en risicomanagement van de Geconsolideerde jaarrekening.

TOELICHTING ONDERDELEN BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING

3. DOCHTERMAATSCHAPPIJEN EN GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN

(€ MILJOEN)									
NAAM VAN DE MAATSCHAPPIJ	LAND	BESCHRIJVING VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN	DATUM VAN OVERNAME / INGANGSDATUM	% EIGENDOM 2022	% EIGENDOM 2021	NETTO VERMOGENS- WAARDE 2022	NETTO VERMOGENS- WAARDE 2021	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2022	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2021
Achmea Woninghypotheken B.V.	NL	Beleggen in hypothecaire leningen	07-05-2015	95%	95%	-88	671	-88	671
Achmea Woninghypotheken II B.V.	NL	Beleggen in hypothecaire leningen	16-12-2015	100%	100%	153	334	153	334
Achmea Woninghypotheken III B.V.	NL	Beleggen in hypothecaire leningen	01-05-2021	25%	25%	-12	13		13
Woonalliantie Woerden C.V.	NL	Beleggen in terreinen en gebouwen	29-10-1998	97%	97%	36	36	36	36
Achmea Vastgoed Beheer B.V.	NL	Vastgoedmanagement	29-12-1976	100%	100%	1	1	1	1
Achmea Investment Management Green Bond Fund ¹	NL	Beleggen	02-11-2018	26%	45%	43	55	43	55
Achmea Investment Management Euro Corporate bonds ¹	NL	Beleggen	15-11-2019	46%	48%	44	51	44	51
Achmea Investment Management Global Defensive equities ¹	NL	Beleggen	09-04-2020	50%	50%	32	35	32	35
Achmea Investment Management Grondstoffen Fonds ^{1,2}	NL	Beleggen	15-04-2019	11%	12%	51	50	51	50
Tellius Hypothekenfonds	NL	Beleggen in hypothecaire leningen	07-07-2014	100%		15		15	
						275	1.246	275	1.246

¹ Het opgenomen percentage betreft het (economisch) belang van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. in de beleggingspool.

² De getoonde percentage eigendomspercentage betreft het deel dat opgenomen is onder de Dochtermaatschappijen en geassocieerde deelnemingen. Daarnaast heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. een belang van 80% in deze pool die opgenomen is onder de Beleggingen voor rekening en risico polishouders.

Bovenstaand overzicht toont de dochtermaatschappijen en geassocieerde deelnemingen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. per jaareinde. Alle deelnemingen zijn betrokken bij verzekeringsactiviteiten, vermogensbeheer of aan deze activiteiten gekoppelde diensten. Het stemrecht van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. in deze deelnemingen is conform het economisch belang.

De drie beleggingspools zijn beleggingsfondsen voor gemene rekening van onder andere de Achmea Groep. Omdat er sprake is van invloed van betekenis, wordt het aandeel in de betreffende fondsen als deelneming gepresenteerd. De overige belangen in deze fondsen worden voornamelijk gehouden door maatschappijen binnen de Achmea Groep. Achmea Investment Management B.V. beheert en heeft de zeggenschap over deze fondsen.

De boekwaarde van de Dochtermaatschappijen en geassocieerde deelnemingen wordt vastgesteld op basis van de (IFRS-) jaarrekeningen van hetzelfde boekjaar van die entiteiten (met grondslag voor waardering van de betreffende entiteit) voor zover beschikbaar. Indien die niet beschikbaar is, baseert Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de boekwaarde op voorlopige, niet-gecontroleerde cijfers, afkomstig van de geassocieerde deelneming of joint venture. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft vastgesteld dat er in het verleden geen materiële verschillen waren tussen die voorlopige, niet-gecontroleerde cijfers en de (IFRS-) jaarrekening van de betreffende geassocieerde deelneming of joint venture.

In het land van oprichting of vestiging vinden tevens in hoofdzaak de bedrijfsactiviteiten plaats.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

VERLOOPOVERZICHT DEELNEMINGEN IN GROEPSMAATSCHAPPIJEN

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Balans per 1 januari	1.246	1.172
Investerings	26	12
Desinvesteringen en verkopen	-10	-49
Ontvangen dividend	-3	-1
Resultaat boekjaar	57	143
Reële waardeveranderingen	-1.041	-31
Balans per 31 december	275	1.246

4. VASTGOEDBELEGGINGEN

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Balans per 1 januari	953	898
Aankopen	16	32
Verkopen	-174	-92
Reële waardeveranderingen opgenomen in de Winst- en verliesrekening	10	114
Balans per 31 december	805	952

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Woningen	661	640
Retail	24	168
Kantoren	120	144
Totaal	805	952

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.'s contractuele verplichtingen tot onderhoud op vastgoedbeleggingen waren per eind 2022 € 1 miljoen (31 december 2021: € 1 miljoen).

Vastgoedbeleggingen worden verhuurd aan huurders (uitzondering leegstand) onder operationele leasecontracten met over het algemeen maandelijks vaste huurbetalingen die op contractueel overeengekomen momenten kunnen worden herzien. De minimale leasebetalingen onder niet- boetevrij opzegbare operationele leasecontracten van dit beleggingsvastgoed zijn als volgt:

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Minder dan 1 jaar	9	18
1- 5 jaar	27	42
Langer dan 5 jaar	25	28
Totaal	61	88

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

5. BELEGGINGEN

BELEGGINGEN NAAR CLASSIFICATIE

(€ MILJOEN)

	BELEGGINGEN - MET WAARDE VERANDERINGEN IN DE WINST- EN-VERLIESREKENING		BELEGGINGEN BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP		BELEGGINGEN LENINGEN EN VORDERINGEN		TOTAAL	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Beleggingen voor eigen rekening								
Aandelen en soortgelijke beleggingen	3	5	2.058	1.655			2.061	1.660
Vastrentende beleggingen ¹	1.665	2.325	16.804	22.721			18.469	25.046
Derivaten	5.315	6.282					5.315	6.282
Overige financiële beleggingen ¹			581	748	950	1.121	1.531	1.869
Beleggingen voor rekening en risico polishouders								
Aandelen en soortgelijke beleggingen	6.178	7.869					6.178	7.869
Vastrentende beleggingen	912	1.057					912	1.057
Derivaten	108	154					108	154
Overige financiële beleggingen ^{1 & 2}	4.896	6.177					4.896	6.177
Totaal per 31 december	19.077	23.869	19.443	25.124	950	1.121	39.470	50.114

¹ Bevat beleggingen van groepsmaatschappijen.

² Onder Overige financiële beleggingen zijn mede opgenomen liquide middelen die betrekking hebben op beleggingen (in fondsen/depots) voor rekening en risico polishouders.

Beleggingen in aandelen en soortgelijke beleggingen voor eigen rekening van in totaal € 2.061 miljoen (31 december 2021: € 1.660 miljoen) betreffen genoteerde gewone aandelen € 574 miljoen (31 december 2021: € 499 miljoen), alternatieve beleggingen € 665 miljoen (31 december 2021: € 620 miljoen), beleggingen in vastgoedfondsen van € 390 miljoen (31 december 2021: € 241 miljoen), beleggingen in vastrentende waarde fondsen van € 155 miljoen (31 december 2021: € 160 miljoen) en overige beleggingen van € 277 miljoen (31 december 2021: € 140 miljoen).

Overige financiële beleggingen voor eigen rekening geclassificeerd als Leningen en vorderingen betreffen met name aan spaarpolissen gekoppelde tegoeden, waarvoor de renteopbrengst is gebaseerd op de rente die de polishouder betaalt op zijn spaarhypotheek.

VERLOOPOVERZICHT BELEGGINGEN

(€ MILJOEN)

	BELEGGINGEN VOOR EIGEN REKENING		BELEGGINGEN VOOR REKENING EN RISICO POLISHOUDERS		TOTAAL	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Balans per 1 januari	34.857	39.173	15.257	15.188	50.114	54.361
Investerings en verstrekte leningen	12.652	13.675	2.140	2.815	14.792	16.490
Desinvesteringen en verkopen	-15.375	-14.484	-2.965	-3.861	-18.340	-18.345
Mutaties in de reële waarde	-4.704	-3.540	-2.559	872	-7.263	-2.668
Valutakoersverschillen	-57	-5	47	51	-10	46
Mutatie opgelopen rente	3	46	165	173	168	219
Mutaties liquide middelen			9	11	9	11
Herrubricering		-8		8		
Balans per 31 december	27.376	34.857	12.094	15.257	39.470	50.114

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Beleggingen voor eigen rekening

Beleggingen voor eigen rekening waarvoor Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. gebruik heeft gemaakt van de optie deze te classificeren als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening' per 31 december 2022 bedroegen € 1.668 miljoen (31 december 2021: € 2.330 miljoen). Derivaten worden voor hedging-doeleinden gebruikt. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. houdt geen financiële instrumenten aan voor handelsdoeleinden.

Op basis van de contractuele looptijd zal naar verwachting na twaalf maanden na balansdatum een bedrag van € 19.119 miljoen (31 december 2021: € 24.382 miljoen) aan vastrentende beleggingen en overige financiële beleggingen worden gerealiseerd. Voor alle activa zonder contractuele vervaldatum wordt verondersteld dat deze naar verwachting na twaalf maanden na balansdatum zullen worden gerealiseerd.

VASTRENTENDE BELEGGINGEN VOOR EIGEN REKENING NAAR SOORT

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Staatsobligaties en door de overheid gegarandeerde obligaties	3.712	7.267
Gesecuritiseerde obligaties	354	601
Bedrijfsobligaties ¹	6.149	8.557
Converteerbare obligaties	189	211
Leningen gedekt door hypotheke ¹	1.019	939
Leningen, deposito's en voorschotten aan kredietinstellingen ¹	7.046	7.471
	18.469	25.046

¹. Bevat beleggingen van groepsmaatschappijen.

BELEGGINGEN IN GROEPSMAATSCHAPPIJEN

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Overige leningen		
- Achmea Interne Diensten N.V. (Hypothecaire leningen)	175	209
- Achmea Woninghypotheken B.V. - Financiering beleggingsactiviteiten lening	3.103	3.224
- Achmea Woninghypotheken II B.V. - Financiering beleggingsactiviteiten lening	2.231	2.429
- Achmea Woninghypotheken III B.V. - Financiering beleggingsactiviteiten lening	273	215
Overige financiële beleggingen		
- Achmea Bank N.V. - Hypotheekgerelateerde spaardelen	580	748
	6.362	6.825

Achmea Woninghypotheken B.V.

De vordering op Achmea Woninghypotheken B.V. bestaat uit tegoeden inzake een rekeningcourantverhouding met een maximum van € 4,5 miljard (2021: € 4,5 miljard). Over het uitstaande bedrag ontvangt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. (95% belang) een rente van 3 maands-Euribor plus een markt equivalent spread van 3,1% (2021: -0,087%). Deze overeenkomst eindigt per 14 september 2030.

Achmea Woninghypotheken II B.V.

De vordering op Achmea Woninghypotheken II B.V. bestaat uit tegoeden inzake een rekeningcourantverhouding met een maximum van € 2,7 miljard (2021: € 2,7 miljard). Over het uitstaande bedrag ontvangt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. (100% belang) een rente van 3 maands-Euribor plus een markt equivalent spread van 3,1% (2021: -0,087%). Deze overeenkomst eindigt per 31 december 2024.

Achmea Woninghypotheken III B.V.

De vordering op Achmea Woninghypotheken III B.V. bestaat uit tegoeden inzake een rekeningcourantverhouding met een maximum van € 1,2 miljard (2021: € 1,2 miljard). Over het uitstaande bedrag ontvangt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. (25% belang) een rente van 3 maands-Euribor plus een markt equivalent spread van 3,1% (2021: -0,087%). Deze overeenkomst eindigt per 14 september 2030.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Achmea Bank N.V.

De vordering op Achmea Bank N.V. bestaat uit hypotheekgerelateerde spaardelen. Het rentepercentage van de hypotheekgerelateerde spaardelen is afhankelijk van de bijbehorende hypotheeken. Contractueel zullen deze leningen uiterlijk in 2048 vervallen. Vanaf 2019 hebben we zekerheden gekregen in de vorm van cessie en retrocessie.

Achmea Interne Diensten N.V.

De vorderingen op Achmea Interne Diensten N.V. betreft een tweetal leningen ter financiering van vastgoed in eigen gebruik. De leningen hebben een rentepercentage van 0,75% en 4,49% (2021: 0,75% tot 4,49%) en zullen contractueel vervallen op 2022 resp. 2035 (31 december 2021: 2022 respectievelijk 2035). Voor deze leningen heeft Achmea Interne Diensten N.V. hypotheekrechten verstrekt aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

DERIVATEN NAAR SOORT

(€ MILJOEN)

	ACTIVA	VERPLICHTINGEN	31 DECEMBER 2022	ACTIVA	VERPLICHTINGEN	31 DECEMBER 2021
Rentederivaten	5.256	3.885	1.371	6.238	1.062	5.176
Valutaderivaten	35	3	32	4	10	-6
Aandelenderivaten	23		23	39		39
Overige derivaten	1		1	1		1
	5.315	3.888	1.427	6.282	1.072	5.210

ANALYSE OP BASIS VAN VERWACHTE TIJD TOT VERVALDATUM VAN NIET-VERDISCONTEERDE KASSTROMEN VAN DERIVATEN (VERPLICHTINGEN)

(€ MILJOEN)

	BINNEN 1 JAAR	1-3 JAAR	3-5 JAAR	> 5 JAAR	TOTAAL 31 DECEMBER 2022	BINNEN 1 JAAR	1-3 JAAR	3-5 JAAR	> 5 JAAR	TOTAAL 31 DECEMBER 2021
Rentederivaten	39	797	641	3.344	4.821	55	79	71	797	1.002
Valutaderivaten	3				3	10				10
	42	797	641	3.344	4.824	65	79	71	797	1.012

ANALYSE RENTE- EN VALUTADERIVATEN BELEGGINGEN EIGEN REKENING NAAR NOMINAAL BEDRAG VAN ONDERLIGGENDE WAARDE EN DE REËLE WAARDE

	31 DECEMBER 2022			31 DECEMBER 2021		
	NOMINALE WAARDE	REËLE WAARDE ACTIVA	REËLE WAARDE VERPLICHTING	NOMINAAL	REËLE WAARDE ACTIVA	REËLE WAARDE VERPLICHTING
Rentederivaten	43.304	5.256	3.838	38.886	6.238	1.018
Cross currency renteswaps	339		47	478		44
Valutatermijncontracten	1.048	35	3	1.069	4	10
	44.691	5.291	3.888	40.433	6.242	1.072

Beleggingen voor rekening en risico polishouders

Beleggingen voor rekening en risico van polishouders omvatten activa voor verzekeringscontracten met gesepareerde beleggingen, deposito's voor collectieve levensverzekeringscontracten met volledige winstdeling, beleggingsverzekeringspolissen, beleggingscontracten en beleggingen die verplichtingen afdekken uit hoofde van verzekeringen waarbij de opbrengsten aan een indexcijfer zijn gekoppeld.

Beleggingen voor rekening en risico van polishouders worden gesepareerd van andere beleggingen en belegd in overeenstemming met contractuele bepalingen. Polishouders en houders van beleggingscontracten zijn gerechtigd tot alle geboekte winsten en op de totaalwaarde van de beleggingen die onder dit kopje worden getoond, maar ze dragen ook de eventuele verliezen. Om deze reden is de waardering van Verzekeringsverplichtingen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen gekoppeld aan deze beleggingen.

Een deel van de Beleggingen voor rekening en risico polishouders betreft niet beursgenoteerde vastrentende waarden die worden gewaardeerd op reële waarde met waardeveranderingen door de winst- en verliesrekening. Dit zijn met name aan spaarpolissen gekoppelde tegoeden, waarvan de renteopbrengst is gebaseerd op de rente die de polishouder betaalt op zijn spaarhypotheek. Een deel van de waardeverandering van deze beleggingen hangt samen met een veranderingen in het kredietrisico van het financiële actief. Omdat dit beleggingen voor rekening en risico polishouders betreft wordt deze waardeverandering volledig verwerkt in de Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en is er geen impact op het nettoresultaat.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Beleggingen voor rekening en risico van polishouders worden namens polishouders beheerd op een reële waardebasis. Alhoewel individuele instrumenten (al dan niet) een vervaldatum kunnen hebben afhankelijk van het soort instrument, heeft dit geen effect op de liquiditeitspositie van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Voor de schattingen bij het beoordelen van de waardering en de waarderingsgrondslagen van Beleggingen wordt verwezen naar Toelichting 4 Beleggingen in de geconsolideerde jaarrekening.

6. VERPLICHTINGEN GERELATEERD AAN VERZEKERINGSCONTRACTEN EN AANDEEL HERVERZEKERAARS IN VERZEKERINGSVERPLICHTINGEN

Voor een toelichting van de post Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten wordt verwezen naar Toelichting 5 Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen van de geconsolideerde jaarrekening.

7. REËLE WAARDE HIËRARCHIE

Voor een beschrijving van de Reële waarde hiërarchie wordt verwezen naar Toelichting 6 Reële waarde hiërarchie in de geconsolideerde jaarrekening.

ACTIVA EN VERPLICHTINGEN GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE OP TERUGKERENDE EN INCIDENTELE BASIS PER 31 DECEMBER 2022

(€ MILJOEN)

	CATEGORIE 1	CATEGORIE 2	CATEGORIE 3	TOTAAL 31 DECEMBER 2022
Activa				
Terugkerende reële waardebepalings				
Vastgoedbeleggingen			805	805
Beleggingen				
Aandelen en soortgelijke beleggingen	1.671	5.716	852	8.239
Vastrentende beleggingen	10.633	7.726	1.022	19.381
Derivaten	243	5.180		5.423
Overige financiële beleggingen	234	5.243		5.477
Liquide middelen	161			161
Totaal activa gewaardeerd tegen reële waarde op een terugkerende basis	12.942	23.865	2.679	39.486
Verplichtingen				
Terugkerende reële waardebepalings				
Financiële verplichtingen				
Leningen en opgenomen gelden		1		1
Derivaten	20	3.868		3.888
Totaal verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde op een terugkerende basis	20	3.869		3.889

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

ACTIVA EN VERPLICHTINGEN GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE OP TERUGKERENDE EN INCIDENTELE BASIS PER 31 DECEMBER 2021

(€ MILJOEN)

	CATEGORIE 1	CATEGORIE 2	CATEGORIE 3	TOTAAL 31 DECEMBER 2021
Activa				
Terugkerende reële waardebeoordeling				
Vastgoedbeleggingen			952	952
Beleggingen				
Aandelen en soortgelijke beleggingen	1.687	7.285	557	9.529
Vastrentende beleggingen	16.721	8.441	941	26.103
Derivaten	90	6.346		6.436
Overige financiële beleggingen	229	6.696		6.925
Liquide middelen	49			49
Totaal activa gewaardeerd tegen reële waarde op een terugkerende basis	18.776	28.768	2.450	49.994
Verplichtingen				
Terugkerende reële waardebeoordeling				
Financiële verplichtingen				
Leningen en opgenomen gelden		1		1
Derivaten	4	1.068		1.072
Totaal verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde op een terugkerende basis	4	1.069		1.073

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

VERLOOPOVERZICHT VAN CATEGORIE 3 ACTIVA EN VERPLICHTINGEN GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE OP EEN TERUGKERENDE BASIS 2022

(€ MILJOEN)

	VASTGOED-BELEGGINGEN	AANDELEN EN SOORTGELIJKE BELEGGINGEN	VASTRENTENDE BELEGGINGEN	TOTAAL 2022
Balans per 1 januari	952	557	941	2.450
Investerings en verstrekte leningen	17	382	820	1.219
Desinvesteringen en verkopen	-174	-91	-136	-401
Mutaties in de reële waarde opgenomen in de Winst- en verliesrekening	10	-19		-9
Mutaties in de reële waarde opgenomen in Overig totaalresultaat		21	-250	-229
Mutaties in de reële waarde hiërarchie (naar categorie 3)		2	-353	-351
Balans per 31 december	805	852	1.022	2.679

VERLOOPOVERZICHT VAN CATEGORIE 3 ACTIVA EN VERPLICHTINGEN GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE OP EEN TERUGKERENDE BASIS 2021

(€ MILJOEN)

	VASTGOED-BELEGGINGEN	AANDELEN EN SOORTGELIJKE BELEGGINGEN	VASTRENTENDE BELEGGINGEN	TOTAAL 2021
Balans per 1 januari	898	529	405	1.832
Investerings en verstrekte leningen	32	45	633	710
Desinvesteringen en verkopen	-92	-131	-99	-322
Mutaties in de reële waarde opgenomen in de Winst- en verliesrekening	114	1		115
Mutaties in de reële waarde opgenomen in Overig totaalresultaat		102	2	104
Mutaties in de reële waarde hiërarchie (naar categorie 3)		11		11
Balans per 31 december	952	557	941	2.450

BELANGRIJKE NIET-WAARNEEMBARE INPUTS VOOR ALS CATEGORIE 3 GECLASSIFICEERDE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE

BESCHRIJVING	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2022 IN MILJOENEN	GEBRUIKTE WAARDERINGS-TECHNIEK	NIET WAAR-NEEMBARE INPUTS	RANGE (GEWOGEN GEMIDDELDE)	RELATIE VAN NIET-WAARNEEMBARE INPUTS MET REËLE WAARDE
Vastgoedbeleggingen	805	Huurwaarde-kapitalisatie-methode	Bruto aanvangs-rendement	3.7 - 13.7 (4.9) %	Toename leidt tot waardedaling
Beleggingen					
Aandelen en soortgelijke beleggingen	852	Netto Vermogens-waarde	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vastrentende beleggingen voor eigen rekening	1.022	Contant gemaakte kasstromen	Totale spread	124-166 (bp)	Een toename heeft geen direct effect op de Winst- en verliesrekening of het Totaal eigen vermogen, maar wordt overgeboekt naar het Fonds voor toekomstige winstdeling middels een rechtstreekse vermogensboeking.

BESCHRIJVING	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2021 IN MILJOENEN	GEBRUIKTE WAARDERINGS-TECHNIEK	NIET WAAR-NEEMBARE INPUTS	RANGE (GEWOGEN GEMIDDELDE)	RELATIE VAN NIET-WAARNEEMBARE INPUTS MET REËLE WAARDE
Vastgoedbeleggingen	952	Huurwaarde-kapitalisatie-methode	Bruto aanvangs-rendement	3.0 - 10.0 (5.2) (%)	Toename leidt tot waardedaling
Beleggingen					
Aandelen en soortgelijke beleggingen	557	Netto Vermogens Waarde	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vastrentende beleggingen Voor eigen rekening	941	Contant gemaakte kasstromen	Totale spread	118 -356 (bp)	Een toename heeft geen direct effect op de Winst- en verliesrekening of het Totaal eigen vermogen, maar wordt overgeboekt naar het Fonds voor toekomstige winstdeling middels een rechtstreekse vermogensboeking.

^{1.} Waar bij de hantering van modellen gebruik wordt gemaakt van de netto vermogenswaarde wordt deze netto vermogenswaarde bepaald op basis van een reële waarde waardering van de onderliggende activa en passiva.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Aandelen en soortgelijke beleggingen bestaan voornamelijk uit beleggingen in private equity, ter waarde van € 182 miljoen (31 december 2021: € 204 miljoen), vastgoedfondsen ter hoogte van € 380 miljoen (31 december 2021: € 223 miljoen) en Infrastructuur fondsen ter hoogte van € 131 miljoen (31 december 2021: € 113 miljoen). De private equity beleggingen hebben een hoge diversificatie wat betreft sector, geografische regio en type belegging. Omdat voor het grootste deel van deze investeringen de reële waarde van deze beleggingen wordt bepaald met behulp van de intrinsieke waarde (netto vermogenswaarde) zoals gerapporteerd door de fondsbeheerder of de beherend vennoot, is er geen belangrijke niet-waarneembare input of combinatie van inputs die kan worden gebruikt om een gevoeligheidsanalyse uit te voeren voor deze portefeuille.

ONDERSTAANDE TABELLEN GEVEN EEN OVERZICHT VAN ALLE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN DIE NIET ZIJN GEWAARDEERD TEGEN DE REËLE WAARDE, MAAR WAARVAN DE REËLE WAARDE WORDT TOEGELICHT.

(€ MILJOEN)

	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2022	GENOTEERDE PRIJZEN OP ACTIEVE MARKTEN VOOR VERGELIJKBARE INSTRUMENTEN	BELANGRIJKE OVERIGE WAARNEEMBARE INPUTS	BELANGRIJKE NIET- WAARNEEMBARE INPUTS	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2022.
		CATEGORIE 1	CATEGORIE 2	CATEGORIE 3	TOTAAL
Activa					
Beleggingen					
Overige financiële beleggingen	950		949		949
Vorderingen en overlopende activa	544		544		544
Verplichtingen					
Financiële verplichtingen					
Overige schulden	1.803		1.803		1.803

(€ MILJOEN)

	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2021	GENOTEERDE PRIJZEN OP ACTIEVE MARKTEN VOOR VERGELIJKBARE INSTRUMENTEN	BELANGRIJKE OVERIGE WAARNEEMBARE INPUTS	BELANGRIJKE NIET- WAARNEEMBARE INPUTS	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2021
		CATEGORIE 1	CATEGORIE 2	CATEGORIE 3	TOTAAL
Activa					
Beleggingen					
Overige financiële beleggingen	1.121		1.230		1.230
Vorderingen en overlopende activa	233		233		233
Verplichtingen					
Financiële Verplichtingen					
Overige schulden	3.814		3.814		3.814

8. NETTO VERDIENDE PREMIES

Voor de toelichting op de Netto verdiende premies wordt verwezen naar Toelichting 7 Netto verdiende premies in de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

9. BELEGGINGSOPBRENGSTEN

(€ MILJOEN)								
	BELEGGINGEN MET WAARDE- VERANDERINGEN IN DE WINST- EN VERLIES REKENING ¹		BELEGGINGEN AANGEHOUDEN VOOR VERKOOP		BELEGGINGEN LENINGEN EN VORDERINGEN		TOTAAL	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Directe beleggingsopbrengsten								
Beleggingen voor eigen rekening	321	354	297	226	46	62	664	642
Beleggingen voor rekening en risico polishouders	225	217					225	217
Beleggingskosten								
Directe bedrijfskosten vastgoedbeleggingen	-9	-8	-29	-30			-38	-38
	-14	-14					-14	-14
Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen op financiële activa en derivaten								
Beleggingen voor eigen rekening	-4.175	-1.502	-377	414			-4.552	-1.088
Beleggingen voor rekening en risico polishouders	-2.572	870					-2.572	870
Bijzondere waardeverminderingen								
			-37	-5			-37	-5
Valutakoersverschillen ²								
		-14	34	27			34	13
Totaal beleggingsopbrengsten	-6.224	-97	-112	632	46	62	-6.290	597

¹ In de Beleggingen - met waardeveranderingen door de Winst- en verliesrekening zijn tevens de beleggingsopbrengsten uit vastgoedbeleggingen opgenomen.

² De Valutakoersverschillen worden middels valutaderivaten voor een belangrijk deel afgedekt. De posities van de valutaderivaten zijn verwerkt onder de Beleggingen voor eigen rekening en de Beleggingen voor rekening en risico polishouders. Voor meer informatie omtrent deze afdekking zie Toelichting 22 Hedge accounting.

De opbrengsten uit de beleggingsportefeuille bedragen in 2022 € -6,3 miljard (2021: € 0,6 miljard). De negatieve opbrengsten worden met name veroorzaakt door een daling van de (on)gerealiseerde waardeveranderingen van Beleggingen voor eigen rekening (€ 3,5 miljard). De lagere (on)gerealiseerde waardeveranderingen van Beleggingen voor eigen rekening komen hoofdzakelijk door verdere rentestijging in 2022. Daarnaast zien we negatieve ontwikkelingen van de opbrengsten van Beleggingen voor rekening en risico polishouder (€ 3,4 miljard) door negatieve ontwikkelingen van de aandelenmarkten en door verdere rentestijging in 2022.

Een totaal van € 0,1 miljoen (2021: € 0,1 miljoen) van de Directe bedrijfskosten vastgoedbeleggingen heeft betrekking op vastgoed dat geen huuroopbrengsten heeft gegenereerd in 2022.

DIRECTE OPBRENGSTEN NAAR SOORT

(€ MILJOEN)								
	BELEGGINGEN EIGEN REKENING		BELEGGINGEN REKENING EN RISICO POLISHOUDERS		TOTAAL			
	2022	2021	2022	2021	2022	2021		
Dividenden	41	31	9	10	50	41		
Huuroopbrengsten	38	44			38	44		
Rente	585	567	216	207	801	774		
Totaal	664	642	225	217	889	859		

Onder directe renteopbrengsten uit hoofde van beleggingen geïnclassificeerd als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening' is mede begrepen opbrengsten uit hoofde van derivaten van € 243 miljoen (2021: € 271 miljoen).

Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen die voortvloeien uit financiële activa die bij eerste opname zijn aangemerkt als 'Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Winst- en verliesrekening' bedroegen voor de beleggingen eigen rekening € -354 miljoen (2021:€ -60 miljoen), beleggingen voor rekening en risico polishouders € -2.525 miljoen negatief (2021: € 921 miljoen).

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Een totaal van € 3.740 miljoen (2021: € -1.243 miljoen) van de ongerealiseerde resultaten uit wijzigingen in de reële waarde heeft betrekking op beleggingen voor eigen rekening die zijn gewaardeerd gebruikmakend van een waarderingstechniek. Deze hebben hoofdzakelijk betrekking op vastgoedbeleggingen, niet-genoteerde derivaten en aandelen.

Onder de beleggingsopbrengsten zijn opbrengsten opgenomen die behaald zijn met groepsmaatschappijen van Achmea. Deze opbrengsten zijn als volgt te specificeren:

OPBRENGSTEN UIT GROEPSMAATSCHAPPIJEN EN DEELNEMINGEN

(€ MILJOEN)

	RESULTAAT UIT DOCHTERMAATSCHAPPIJEN, GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN		DIRECTE BELEGGINGSOPBRENGSTEN VAN GROEPSMAATSCHAPPIJEN EN DEELNEMINGEN		TOTAAL	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Achmea Woninghypotheken B.V.	42	78	32	1	74	79
Achmea Woninghypotheken B.V. verkoopresultaat		26				26
Achmea Woninghypotheken II B.V.	19	41	23		42	41
Achmea Woninghypotheken III B.V.	1	2	3		4	2
Woonalliantie Woerden C.V.	1	5			1	5
Achmea Bank N.V.			25	29	25	29
Achmea Interne Diensten N.V.			3	3	3	3
Tellius Hypothekenfonds	6				6	
Geassocieerde deelnemingen	-12	17			-12	17
	57	169	86	33	143	202

10. NETTO LASTEN UIT VERZEKERINGSCONTRACTEN

Voor de toelichting op de Netto lasten uit verzekeringscontracten wordt verwezen naar Toelichting 9 Netto lasten uit verzekeringscontracten in de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

OVERIGE TOELICHTINGEN

11. LATENTE BELASTINGVORDERINGEN EN -VERPLICHTINGEN

De mutaties in latente belastingvorderingen en -verplichtingen gedurende het boekjaar kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	(€ MILJOEN)			
	BALANS PER 1 JANUARI 2022	OPGENOMEN IN RESULTAAT	OPGENOMEN IN EIGEN VERMOGEN	BALANS PER 31 DECEMBER 2022
Beleggingen	-1.619	1.655	38	74
Vorderingen en overlopende activa				
Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten	2.515	-2.272		243
Financiële verplichtingen	-44	44		
	852	-573	38	317
Omvat:				317
Latente belastingvorderingen				

	(€ MILJOEN)			
	BALANS PER 1 JANUARI 2021	OPGENOMEN IN RESULTAAT	OPGENOMEN IN EIGEN VERMOGEN	BALANS PER 31 DECEMBER 2021
Beleggingen	-2.096	521	-44	-1.619
Vorderingen en overlopende activa	1	-1		
Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten	3.012	-495	-2	2.515
Financiële verplichtingen		-44		-44
	917	-19	-46	852
Omvat:				852
Latente belastingvorderingen				

De gebruikte belastingtarieven voor het berekenen van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen bedragen in 2022 25,8% en in 2021 25,8%.

Een bedrag van € 243 miljoen (2021: € 2.515 miljoen) binnen Latente belastingvorderingen en -verplichtingen wordt naar verwachting over meer dan twaalf maanden na balansdatum afgewikkeld.

De Latente belastingvorderingen en – verplichtingen betreffen vorderingen op respectievelijk schulden aan Achmea B.V., aangezien Achmea B.V. aan het hoofd van de fiscale eenheid staat.

12. VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Overlopende acquisitiekosten	5	5
Vorderingen uit directe verzekeringen	43	34
Vorderingen uit hoofde van beleggingen	131	86
Belastingen en premies sociale verzekeringen	94	92
Vorderingen op groepsmaatschappijen	259	5
Te ontvangen inkomsten en overige vooruitbetalingen	1	1
Overig	11	10
Balans per 31 december	544	233

Een bedrag van € 8 miljoen (31 december 2021: € 6 miljoen) van de Vorderingen en overlopende activa zal naar verwachting na twaalf maanden na balansdatum worden gerealiseerd. Voor vorderingen die naar verwachting binnen twaalf maanden na balansdatum worden afgewikkeld, is de boekwaarde een redelijke schatting van de reële waarde. De reële waarde van vorderingen

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

die naar verwachting over meer dan twaalf maanden na balansdatum worden afgewikkeld, bedraagt € 8 miljoen per 31 december 2021 (31 december 2021: € 39 miljoen).

VORDERINGEN OP GROEPSMAATSCHAPPIJEN

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Tellius Hypothekenfonds	250	
Achmea Bank N.V.	5	5
Achmea Schadeverzekeringen N.V.	4	
Balans per 31 december	259	5

13. LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden en bedragen € 161 miljoen (31 december 2021: € 49 miljoen). De liquide middelen staan ter vrije beschikking van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Het liquiditeitenbeheer vindt plaats op groepsniveau van Achmea B.V. Rekening-courantposities in de cashpool van Achmea B.V. die direct opeisbaar zijn vormen een integraal onderdeel van dit liquiditeitenbeheer, en maken derhalve onderdeel uit van de liquide middelen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

14. EIGEN VERMOGEN

Voor de toelichting op het Eigen vermogen wordt verwezen naar Toelichting 14 Eigen vermogen toekomend aan houders van eigen vermogensinstrumenten in de vennootschap in de geconsolideerde jaarrekening.

15. OVERIGE VOORZIENINGEN

Voor de toelichting op de Overige voorzieningen wordt verwezen naar Toelichting 15 Overige voorzieningen in de geconsolideerde jaarrekening.

16. FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Leningen en opgenomen gelden	1	1
Overige schulden	1.803	3.814
Totaal financiële verplichtingen	1.804	3.815

Voor de toelichting op de Leningen en opgenomen gelden wordt verwezen naar Toelichting 16 Financiële verplichtingen in de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Overige schulden

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Verplichtingen uit directe verzekering		
Polishouders	155	217
Tussenpersonen	1	1
Overwaarde in gesepareerde beleggingsdepots	424	689
Terugbetalingsverplichting van ontvangen onderpand in de vorm van liquide middelen ¹	1.029	2.692
Overige beleggingsschulden	7	5
Belastingen en sociale verzekeringspremies	22	23
Schulden aan groepsmaatschappijen	62	50
Overlopende verplichtingen	0	4
Overige	103	133
	1.803	3.814

¹ De terugbetalingsverplichting van ontvangen onderpand in de vorm van liquide middelen heeft betrekking op bedragen die Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. ontvangt aan cash collateral afhankelijk van de actuele waarde van het derivaat. De ontvangen liquide middelen worden door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. aangewend voor beleggingen.

Een bedrag van € 314 miljoen (31 december 2021: € 492 miljoen) opgenomen onder Overige schulden wordt naar verwachting over meer dan twaalf maanden na balansdatum afgewikkeld. Voor Overige schulden die naar verwachting binnen twaalf maanden na balansdatum worden afgewikkeld, is de boekwaarde een redelijke benadering van de reële waarde. De reële waarde van schulden die naar verwachting over meer dan twaalf maanden na balansdatum worden afgewikkeld, bedraagt € 314 miljoen per 31 december 2022 (31 december 2021: € 46 miljoen).

Voor de schattingen bij het beoordelen van de waardering en de waarderingsgrondslagen van Financiële verplichtingen wordt verwezen naar Toelichting 16 Financiële verplichtingen in de geconsolideerde jaarrekening.

SCHULDEN AAN GROEPSMAATSCHAPPIJEN

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Achmea Investment Management B.V.	9	5
Achmea Interne Diensten N.V.	53	44
Achmea Schadeverzekeringen N.V.		1
Balans per 31 december	62	50

17. OVERIGE OPBRENGSTEN

De Overige opbrengsten bestaan uit diverse posten, zoals afwikkeling van oude contracten.

18. BEDRIJFSKOSTEN

Voor de toelichting op de bedrijfskosten wordt verwezen naar Toelichting 18 Bedrijfskosten in de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

19. VENNOOTSCHAPSBELASTING

RECONCILIATIE EFFECTIEF BELASTINGTARIEF

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Resultaat voor belasting	17	347
Tarief vennootschapsbelasting	25,8%	25%
Vennootschapsbelasting	4	87
Belastingeffect op:		
Deelnemingsvrijstelling	-18	-32
Overige	1	1
Tariëfswijzigingen		-29
Effectieve belastingdruk	-13	27

De effectieve belastingdruk in 2022 bedroeg -76,5 % (2021: 7,7%).

UITSPLITSING ACUTE EN LATENTE VENNOOTSCHAPSBELASTING

	(€ MILJOEN)	
	2022	2021
Acute belastinglasten		
Huidig boekjaar	-586	8
Overboeking acuut/latent		
	-586	8
Latente belastinglasten		
Huidig jaar	573	19
Overboeking acuut/latent		
Tariëfswijzigingen		
	573	19
Totale vennootschapsbelasting in de Winst- en verliesrekening	-13	27

De Latente belasting van € 573 miljoen (2021: € 19 miljoen) is nader toegelicht in Toelichting 11 Latente Belastingvorderingen en -verplichtingen.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

20. NETTO OVERIG TOTAALRESULTAAT

	(€ MILJOEN)					
	2022			2021		
	OVERIG TOTAAL- RESULTAAT VOOR BELASTING	VENNOOTSCHAPS BELASTING	NETTO OVERIG TOTAAL- RESULTAAT	OVERIG TOTAAL- RESULTAAT VOOR BELASTING	VENNOOTSCHAPS BELASTING	NETTO OVERIG TOTAAL- RESULTAAT
Ongerealiseerde waardeveranderingen bij financiële instrumenten geassocieerd als 'Beschikbaar voor verkoop'	-4.814	1.237	-3.577	-478	118	-360
Aandeel in overig totaalresultaat van Dochtermaatschappijen en geassocieerde deelnemingen	31		31	-53		-53
Mutaties van de voorziening voor oprenting ongereaaliseerde beleggingsopbrengsten	4.679	-1.207	3.472	748	-187	561
Reclassificatie naar de Winst- en verliesrekening als Voorziening voor oprenting verzekeringsverplichtingen uit hoofde van gereaaliseerde beleggingsopbrengsten	-432	111	-321	344	-86	258
Waardeveranderingen uit financiële instrumenten 'Beschikbaar voor verkoop' gereaaliseerd naar de Winst- en verliesrekening bij verkoop	362	-93	269	-439	110	-329
Bijzondere waardeverminderingen financiële instrumenten 'Beschikbaar voor verkoop' gereaaliseerd naar de Winst- en verliesrekening bij verkoop	37	-10	27	5	-1	4
Totaal Overig totaalresultaat voor het boekjaar	-137	38	-99	127	-46	81

21. HEDGE ACCOUNTING

Achmea Pensioen- en Levensverzekering N.V. past reële waarde hedge accounting toe voor de portefeuilles die blootgesteld zijn aan valutarisico. Reële waarde hedge accounting houdt in dat de reële waarde mutaties van het hedging instrument en de bewegingen van de reële waarde van de afgedekte positie die toe te schrijven zijn aan de afdekking van de risico's, worden opgenomen in de Winst- en verliesrekening.

Valutaderivaten worden gebruikt als afdekkingsinstrumenten. De reële waarde van de valutaderivaten aangewezen als afdekkingsinstrument voor de toepassing van fair value hedge accounting per 31 december 2022 bedroeg € 24 miljoen (31 december 2021 : € -4 miljoen). De reële waarde van de valutacontracten wijzigt met de veranderingen in de wisselkoers, die correspondeert met de reële waardeveranderingen gerelateerd aan valutakoersverschillen van een belegging in vreemde valuta. Daarnaast heeft een wijziging van de forward premie impact op de waardontwikkeling van het derivaat, waarbij dit deel van de waardeontwikkeling niet in de hedge accounting wordt betrokken. Het nettoresultaat op hedge accounting is € 12 miljoen (2021: € 11 miljoen). De veranderingen in de reële waarde van de beleggingen toe te rekenen aan het afgedekte risico bedroegen € -19 miljoen (2021: € -26 miljoen) en veranderingen in de reële waarde van de gerelateerde derivaten bedroegen € 32 miljoen (2021: € 37 miljoen), inclusief waardewijzigingen als gevolg van de wijzigingen in de forward premie.

22. NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Gerechtelijke procedures

Achmea Pensioen- en Levensverzekering N.V. is betrokken in gerechtelijke en arbitrageprocedures. Deze procedures hebben betrekking op claims die ingediend zijn door en tegen deze vennootschap, voortvloeiend uit reguliere bedrijfsactiviteiten, inclusief de activiteiten die zijn uitgevoerd in de hoedanigheid als verzekeraar, kredietverstrekker, dienstverlener, belegger en belastingbetaler. Alhoewel het niet mogelijk is om de uitkomst van lopende of komende gerechtelijke procedures te voorspellen of te bepalen, is het bestuur van mening dat het niet waarschijnlijk is dat de uitkomst van de procedures een materieel negatief effect zullen hebben op de financiële positie van Achmea Pensioen- en Levensverzekering N.V.

Garanties

Achmea Pensioen- en Levensverzekering N.V. heeft aan Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. garanties verstrekt tot een maximum van € 5 miljoen (2021: € 6 miljoen). Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. is een maatschappij waarbinnen de deelnemende verzekeringsmaatschappijen de claims en risico's met betrekking tot terrorisme in een pool hebben gebundeld.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN CONTRACTUELE VERPLICHTINGEN

	(€ MILJOEN)	
	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Kredietfaciliteiten bouwdepot overeenkomsten	52	36
Investeringsverplichtingen gerelateerd aan de verstrekte hypotheekoffertes	96	324
Overige investeringsverplichtingen uit hoofde van beleggingen	259	94
	407	454

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. kent ultimo boekjaar 2022 contractuele verplichtingen in verband met aan klanten toegezegde kredieten die een onderdeel zijn van bouwdepotovereenkomsten. Indien de klanten voldoen aan de voorwaarden, heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de verplichting om € 52 miljoen (2021: € 36 miljoen) aan kredieten te verstrekken.

Fiscale eenheid

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. maakt deel uit van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting en de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting van Achmea B.V. en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel.

23. KREDIETKWALITEIT FINANCIËLE ACTIVA

Onderstaande tabel geeft inzicht in de kredietkwaliteit van de financiële activa door informatie te geven over de hoogte van de (externe) rating. Tevens is aangegeven voor welk deel van de financiële activa geen (externe) rating beschikbaar is.

EXTERNE CREDIT RATING ACTIVA

	(€ MILJOEN)							
31 DECEMBER 2022	AAA STAATS- OBLIGATIES	AAA	AA	A	BBB	ONDER BBB	GEEN RATING	TOTAAL
Beleggingen								
Vastrentende beleggingen ¹	3.077	1.618	1.113	8.406	3.507	140	1.519	19.380
Derivaten		243	4.348	605	24	4	199	5.423
Overige financiële beleggingen ²				6.424	3		1	6.428
Aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen			51					51
Vorderingen en overlopende activa		6	1				743	750
Liquide middelen			55	106				161

¹ Vastrentende beleggingen zonder rating hebben voor € 537 miljoen betrekking op hypotheeklen die met NHG zijn verstrekt.

De tabel hierboven en op de volgende pagina bevatten de rating van het financiële instrument. Verschillende externe ratingbureaus worden gebruikt om de rating van deze financiële instrumenten te bepalen. In lijn met het interne beleid van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. voor het monitoren van marktrisico's, worden deze ratings vertaald naar de S&P-taxonomieën. Als er meerdere ratings beschikbaar zijn voor hetzelfde financiële instrument, wordt de tweede beste beoordeling gebruikt. Als een instrument geen externe rating heeft, wordt de rating van de uitgevende partij beschouwd als een passende rating van de financiële instrumenten. Als het instrument echter door een derde partij wordt gegarandeerd of als de uitgevende partij zelf geen rating heeft, wordt de rating van de partij die het financiële instrument waarborgt, gebruikt. In alle andere gevallen zijn de instrumenten in de bovenstaande / onderstaande tabel opgenomen als geen rating beoordeeld.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

EXTERNE CREDIT RATING ACTIVA

(€ MILJOEN)

31 DECEMBER 2021	AAA STAATS-OBLIGATIES	AAA	AA	A	BBB	ONDER BBB	GEEN RATING	TOTAAL
Beleggingen								
Vastrentende beleggingen ¹	5.760	2.444	2.292	9.293	4.860	114	1.341	26.104
Derivaten		90	3.624	1.985	6	8	723	6.436
Overige financiële beleggingen ²				8.042	3			8.045
Aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen			73					73
Vorderingen en overlopende activa		5	1				227	233
Liquide middelen			66	-17				49

¹ Vastrentende beleggingen zonder rating hebben voor € 498 miljoen betrekking op hypotheeklen die met NHG zijn verstrekt.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de boekwaarde van de financiële activa met betalingsachterstanden of waarop bijzondere waardevermindering is toegepast.

FINANCIËLE ACTIVA MET BETALINGSACHTERSTANDEN OF WAAROP BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING IS TOEGEPAST

31 DECEMBER 2022	BETALINGSACHTERSTANDEN, MAAR NIET AFGEWAARDEERD			BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING ACTIVA
	0 - 3 MAANDEN	3 MAANDEN - 1 JAAR	OUDER DAN EEN JAAR	BOEKWAARDE NA BIJZONDERE WAARDE-VERMINDERING
Beleggingen				
Vastrentende beleggingen				3
Vorderingen en overlopende activa				

FINANCIËLE ACTIVA MET BETALINGSACHTERSTANDEN OF WAAROP BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING IS TOEGEPAST

31 DECEMBER 2021	BETALINGSACHTERSTANDEN, MAAR NIET AFGEWAARDEERD			BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING ACTIVA
	0 - 3 MAANDEN	3 MAANDEN - 1 JAAR	OUDER DAN EEN JAAR	BOEKWAARDE NA BIJZONDERE WAARDE-VERMINDERING
Beleggingen				
Vastrentende beleggingen				2
Vorderingen en overlopende activa				

Onderstaande tabel geeft een overzicht van activa en verplichtingen waarop verrekening, afdwingbare Master Netting Agreements (verrekeningsovereenkomsten) en vergelijkbare overeenkomsten van toepassing zijn.

FINANCIËLE ACTIVA WAAR VERREKENING OP VAN TOEPASSING IS, AFDWINGBARE MASTER NETTING OVEREENKOMSTEN EN VERGELIJKBARE OVEREENKOMSTEN

(€ MILJOEN)

31 DECEMBER 2022	BRUTO-BEDRAGEN VAN OPGENOMEN FINANCIËLE ACTIVA	BRUTO-BEDRAGEN VAN OPGENOMEN FINANCIËLEVERPLICHTINGEN	NETTO-BEDRAGEN VAN FINANCIËLE ACTIVA/PASSIVA, OPGENOMEN IN DE BALANS	SALDO VAN DE IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN	ONTVANGEN/ GEGEVEN ZEKERHEDEN IN DE VORM VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN	ONTVANGEN/ GEGEVEN CONTANTE ZEKERHEDEN (EXCLUSIEF OVERSCHOT AAN ZEKERHEDEN)	NETTO BEDRAG
Derivaten actief	5.294		5.294				
Derivaten verplichting		3.888	-3.888				
				1.406	-383	940	849
Liquide middelen	1.103	858	245	245			245
31 DECEMBER 2021							
Derivaten actief	6.240		6.240				
Derivaten verplichting		1.072	-1.072				
				5.168	1.657	2.735	776
Liquide middelen	888	822	66	66			66

Toelichtingen in het kader van uitstel IFRS 9

IFRS 9 is per 1 januari 2018 in werking getreden. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft op peildatum 31 december 2015 beoordeeld of zij in aanmerking komt voor uitstel van IFRS 9. Het toepassen van de deferral benadering is mogelijk wanneer de verzekering gerelateerde verplichtingen ten opzichte van de totale verplichtingen groter zijn dan 90% of wanneer deze tussen de 80% en 90% zijn en kan worden aangetoond dat er geen significante niet verzekering gerelateerde activiteiten zijn. De uitkomst van deze beoordeling was dat de verzekering gerelateerde verplichtingen ten opzichte van de totale verplichtingen groter zijn dan 90%. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. kan daarom uitstel van IFRS 9 toepassen. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. maakt gebruik van deze optie.

Na de initiële beoordeling op peildatum 31 december 2015 moet Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. bij een significante wijziging in haar activiteiten beoordelen of zij nog in aanmerking komt voor uitstel van IFRS 9. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft triggers voor significante wijzigingen gedefinieerd en voert een toets uit wanneer deze zich voordoen. Deze triggers hebben betrekking op wijzigingen in de structuur, het afstoten van bedrijfsonderdelen die vallen binnen de definitie van beëindigde bedrijfsactiviteit, aankopen van materiële bedrijfsonderdelen en significante mutaties van de totale verplichtingen. Er zijn in 2022 geen significante wijzigingen in de activiteiten van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. geweest. Conclusie is dan ook dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. nog steeds in aanmerking komt voor een tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 en zal van deze mogelijkheid gebruik blijven maken.

Als gevolg van het feit dat Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de invoering van IFRS 9 heeft uitgesteld moet additionele informatie worden opgenomen over de kasstroomkarakteristieken van financiële instrumenten en, voor die financiële instrumenten waarvan de contractuele kasstromen bestaan uit aflossingen van de hoofdsom en interestbetalingen, informatie over de kredietkwaliteit. Deze informatie is opgenomen in de volgende tabellen.

In de eerste tabel is voor alle financiële activa informatie opgenomen over de kasstroomkarakteristieken. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft invulling gegeven aan de beginselen van IFRS 9, waaronder het business model. Op basis van de invulling van het business model zijn beleggingen ten bedrage van € 514 miljoen (31 december 2021: € 567 miljoen), waarvan € 309 miljoen (31 december 2021: € 355 miljoen) betrekking heeft op beleggingen in vastrentende waarden, in de tabel op de volgende pagina opgenomen onder de kolom Overige (niet SPPI, inclusief aangehouden voor handelsdoeleinden dan wel beheerd op een reële waarde basis). Deze beleggingen werden onder IAS 39 geclassificeerd als Available for sale. De opname van deze financiële instrumenten onder de kolom Overige is het gevolg van het feit dat deze beleggingen zullen vallen onder de categorie 'Beheerd op een reële waarde basis'. Voor deze beleggingen is geen SPPI test noodzakelijk onder IFRS 9 en als gevolg daarvan heeft Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. er voor gekozen (nog) geen SPPI-test op te zetten voor deze financiële instrumenten.

Tevens zijn in de volgende tabel alle beleggingen die worden aangemerkt als rekening risico polishouders en die onder IAS 39 zijn aangewezen als Fair Value through Profit & Loss (FVPL) opgenomen onder de kolom Overige (niet SPPI, inclusief aangehouden voor handelsdoeleinden dan wel beheerd op een reële waarde basis). Dit op basis van het feit dat deze beleggingen bij introductie van IFRS 9 in combinatie met IFRS 17 zullen worden gewaardeerd als FVPL vanwege de accounting mismatch die ontstaat door het te hanteren waarderingmodel voor de verzekeringsverplichtingen onder IFRS 17 dan wel het business model voor deze beleggingen. Concreet gaat het hierbij om de Beleggingen voor rekening en risico polishouders voor een bedrag van € 11.994 miljoen (31 december 2021: € 15.148 miljoen), waarvan € 9.056 miljoen (31 december 2021: € 10.637 miljoen) betrekking heeft op beleggingen in vastrentende waarden. Indien de conclusies over het business model wijzigen dan wel de conclusies over het te hanteren waarderingmodel voor de verzekeringsverplichtingen onder IFRS 17 kan dit impact hebben op de toelichting zoals opgenomen in de onderstaande tabel en kan een groter deel van de financiële activa worden opgenomen als SPPI compliant.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

KASSTROOMKARAKTERISTIEKEN FINANCIËLE ACTIVA BINNEN SCOPE IFRS9

	FINANCIËLE ACTIVA MET CONTRACTUELE KASSTROMEN BESTAANDE UIT HOOFDSOM- EN INTERESTBETALINGEN (SPPI, EXCL. AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN DAN WEL BEHEERD OP EEN REËLE WAARDE BASIS)			OVERIGE (NIET SPPI, INCL. AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN DAN WEL BEHEERD OP EEN REËLE WAARDE BASIS)			TOTAAL		
	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2022	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2022	MUTATIE REËLE WAARDE IN 2022	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2022	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2022	MUTATIE REËLE WAARDE IN 2022	BOEK- WAARDE PER 31 DECEMBER 2022	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2022	MUTATIE REËLE WAARDE IN 2022
Beleggingen									
Aandelen en soortgelijke beleggingen				8.239	8.239	-1.295	8.239	8.239	-1.295
Vastrentende beleggingen	17.662	17.662	-3.372	1.719	1.719	-361	19.381	19.381	-3.733
Derivaten				5.423	5.423	-1.061	5.423	5.423	-1.061
Overige financiële beleggingen	1.523	1.523	-226	4.904	4.904	-1.052	6.427	6.427	-1.278
Vorderingen en overlopende activa	131	131					131	131	
Liquide middelen	161	161					161	161	

KASSTROOMKARAKTERISTIEKEN FINANCIËLE ACTIVA BINNEN SCOPE IFRS9

(€ MILJOEN)

	FINANCIËLE ACTIVA MET CONTRACTUELE KASSTROMEN BESTAANDE UIT HOOFDSOM- EN INTERESTBETALINGEN (SPPI, EXCL. AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN DAN WEL BEHEERD OP EEN REËLE WAARDE BASIS)			OVERIGE (NIET SPPI, INCL. AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN DAN WEL BEHEERD OP EEN REËLE WAARDE BASIS)			TOTAAL		
	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2021	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2021	MUTATIE REËLE WAARDE IN 2021	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2021	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2021	MUTATIE REËLE WAARDE IN 2021	BOEK- WAARDE PER 31 DECEMBER 2021	REËLE WAARDE PER 31 DECEMBER 2021	MUTATIE REËLE WAARDE IN 2021
Beleggingen									
Aandelen en soortgelijke beleggingen				9.529	9.529	1.181	9.529	9.529	1.181
Vastrentende beleggingen	24.099	24.099	-826	2.004	2.004	-48	26.103	26.103	-874
Derivaten				6.436	6.436	-2.831	6.436	6.436	-2.831
Overige financiële beleggingen	1.869	1.978	-39	6.177	6.177	-136	8.046	8.155	-175
Vorderingen en overlopende activa	86	86					86	86	
Liquide middelen	49	49					49	49	

In de tabellen op de volgende pagina is de kredietkwaliteit van alle instrumenten die voldoen aan de SPPI-test opgenomen. In de laatste kolom is per categorie financiële activa het bedrag aangegeven van financiële instrumenten waarvoor er geen sprake is van een laag kredietrisico. Dit is vooralsnog gedefinieerd als instrumenten met een rating lager dan 'below investment grade'. Deze beleggingen zijn vooralsnog opgenomen onder "Financiële activa die geen laag kredietrisico hebben".

Voor financiële instrumenten opgenomen onder Beleggingen met 'geen rating' moet de invulling van laag kredietrisico nog plaatsvinden en zijn in onderstaande tabel vooralsnog opgenomen onder "Financiële activa die geen laag kredietrisico hebben". Voor een bedrag van € 1.019 miljoen (31 december 2021: € 939 miljoen) gaat het om hypothecaire vorderingen waarvoor het de verwachting is dat geen gebruik zal worden gemaakt van de toegestane vereenvoudiging voor het bepalen of er sprake is geweest van een significante verslechtering in kredietkwaliteit. Tevens zijn in de tabel hieronder Vorderingen opgenomen in de kolom "Financiële activa die geen laag kredietrisico hebben", omdat Achmea voornemens is om bij de toepassing van IFRS 9 de zogenaamde vereenvoudigde methodiek voor het bepalen van kredietverliezen te gaan toepassen. Hierbij worden verwachte kredietverliezen over de gehele looptijd van een instrument berekend waardoor het niet noodzakelijk is om vast te stellen of er sprake is geweest van een significant verslechtering in kredietkwaliteit.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

FINANCIËLE ACTIVA MET CONTRACTUELE KASSTROMEN BESTAANDE UIT HOOFDSOM- EN INTERESTBETALINGEN (SPPI, EXCL. AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN DAN WEL BEHEERD OP EEN REËLE WAARDE BASIS)

(€ MILJOEN)

31 DECEMBER 2022	AAA STAATS- OBLI- GATIES	AAA	AA	A	BBB	ONDER BBB	GEEN RATING	BOEK- WAARDE SPPI ASSET TOTAAL	TOTALE REËLE WAARDE	TOTALE BOEK- WAARDE	FINANCIËLE ACTIVA DIE GEEN LAAG KREDIETRISICO HEBBEN
Beleggingen											
Vastrentende beleggingen	2.171	1.612	1.103	8.220	3.094	44	1.418	17.662	1.462	1.462	
Overige financiële beleggingen				1.523				1.523			
Vorderingen en overlopende activa								131	131	131	
Liquide middelen			55	106				161			

FINANCIËLE ACTIVA MET CONTRACTUELE KASSTROMEN BESTAANDE UIT HOOFDSOM- EN INTERESTBETALINGEN (SPPI, EXCL. AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN DAN WEL BEHEERD OP EEN REËLE WAARDE BASIS)

(€ MILJOEN)

31 DECEMBER 2021	AAA STAATS- OBLI- GATIES	AAA	AA	A	BBB	ONDER BBB	GEEN RATING	BOEK- WAARDE SPPI ASSET TOTAAL	TOTALE REËLE WAARDE	TOTALE BOEK- WAARDE	FINANCIËLE ACTIVA DIE GEEN LAAG KREDIETRISICO HEBBEN
Beleggingen											
Vastrentende beleggingen	4.706	2.444	2.282	9.104	4.326	16	1.221	24.099	1.237	1.237	
Overige financiële beleggingen				1.869				1.869			
Vorderingen en overlopende activa								86	86	86	
Liquide middelen			66	-17				49			

24. OVERDRACHT VAN FINANCIËLE ACTIVA EN ZEKERHEDEN

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. draagt financiële activa over op het moment dat zij de contractuele rechten op de ontvangst van kasstromen uit financiële activa overdraagt. Daarnaast draagt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. financiële activa over wanneer ze de genoemde contractuele rechten behoud, maar een contractuele verplichting aangaat om de ontvangen kasstromen aan één of meer derden te betalen. Bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. worden de volgende transacties in het kader van overdracht van rechten (activa en zekerheden) onderscheiden:

- Overgedragen financiële activa die niet in zijn geheel van de balans worden gehaald in geval van securities lending. Bij deze transacties draagt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. juridisch (maar niet economisch) activa over en ontvangt onderpand in de vorm van beleggingen dan wel liquide middelen. De overgedragen activa blijven in de balans opgenomen;
- Overgedragen financiële activa die in hun geheel van de balans worden gehaald en waarbij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. geen verdere betrokkenheid heeft (normale verkoop).

De volgende toelichtingen geven nadere details omtrent de overgedragen financiële activa die niet (in zijn geheel) van de balans worden gehaald en toelichtingen omtrent onderpand die als zekerheid wordt verkregen c.q. verstrekt.

SECURITIES LENDING ACTIVITEITEN ¹

(€ MILJOEN)

	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Boekwaarde uitgeleende beleggingen in de balans	1.507	2.710
Reële waarde ontvangen onderpand niet in de balans opgenomen	1.559	2.836
Netto positie	-52	-126

¹ De beleggingen en de bijbehorende onderpanden in het kader van Asset switch zijn niet in deze tabel opgenomen. Omdat hierbij sprake is van een relatie met een groepsmaatschappij is de informatie hierover opgenomen onder de verbonden partijen.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. leent obligaties uit en ontvang hiervoor een vergoeding (ook wel securities lending genoemd). Het proces van securities lending wordt gefaciliteerd door een lending agent die tegen een vergoeding bemiddelt tussen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. en de inlener. Bij securities lending gaat het juridische eigendom over naar de

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

inlener, maar blijft het economisch eigendom bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. De uitgeleende effecten blijven daarom opgenomen in de balans.

Tot zekerheid van nakoming van de verplichting tot retournering van de geleende effecten door de inlener stort deze onderpand (collateral) in de vorm van andere hoogwaardige en liquide effecten. De waarde en collateral vaststelling vindt dagelijks plaats. Het onderpand kan bestaan uit obligaties of aandelen. Dit onderpand wordt juridisch eigendom van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., maar de inlener blijft economisch eigenaar. Het onderpand is derhalve niet in de balans opgenomen. De waarde van het onderpand is minimaal 2-7% hoger (zogenaamde 'haircut') dan de waarde van de uitgeleende stukken. Bij collateral in de vorm van aandelen vraagt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., gezien de hogere volatiliteit van de waarde van de aandelen, een hogere haircut. Op het moment dat een inlener in gebreke blijft bij het retourneren van geleende stukken, zal de lending agent het onderpand liquideren en vervolgens dezelfde stukken aankopen die Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft uitgeleend en aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. leveren. Een eventueel verlies is niet voor rekening van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Mocht de lending agent niet in staat zijn om dezelfde stukken terug te leveren, dan krijgt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. de marktwaarde van de uitgeleende stukken vergoed. Het ontvangen onderpand is niet vrij verkoopbaar en kan niet als onderpand dienen bij andere transacties.

ONTVANGEN C.Q. GESTORT ONDERPAND BELEGGINGEN IN HET KADER VAN DERIVATEN TRANSACTIES

(€ MILJOEN)

	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
Netto positie activa en verplichtingen derivaten	1.427	5.210
Waarvan gedekt door effecten	-383	1.657
In onderpand ontvangen liquide middelen	940	2.735
Netto positie	870	818

In geval van onderpand zijn afspraken vastgelegd in de vorm van zogenaamde ISDA Credit Support Annex overeenkomsten. Hierin is tevens vastgelegd onder welke omstandigheden – de zogenoemde 'default events' – de tegenpartij het gestorte onderpand kan aanwenden voor het beperken van eventuele verliezen. Overdracht van het onderpand in de vorm van effecten geschiedt op basis van "transfer of title" waarbij het juridisch eigendom aan Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. wordt overgedragen. De economische voordelen zoals bijvoorbeeld rente-inkomsten, gaan niet over naar de ontvanger van het onderpand.

Met de verschillende tegenpartijen zijn bilaterale afspraken gemaakt over te ontvangen c.q. te storten onderpand. Daarbij wordt uitgegaan van de netto positie van de derivaten bij het bepalen van het te ontvangen c.q. te storten onderpand met de betreffende tegenpartij. Het verschil tussen de derivaten en het onderpand (de netto positie) past binnen de contractuele afspraken met betrekking tot de initial margin en de bijstortverplichtingen.

In de meeste gevallen is sprake van centrale clearing van derivatenposities, waarbij altijd een initial margin, wordt gestort door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. De initial margin wordt aangevuld met een te storten of te ontvangen variation margin die afhankelijk is van de gezamenlijke positie van activa en verplichtingen-derivaten met de betreffende clearing partner. In de totale waarde van het aangehouden onderpand ultimo 2021 is mede opgenomen een gestort collateral, initial margin, van € 867 miljoen (31 december 2021: € 851 miljoen). Voor alle derivaten waarbij er sprake is van centrale clearing geldt dat de netto positie van activa en verplichtingen uit hoofde van derivaten per individuele tegenpartij volledig is gedekt door onderpand.

Asset switch met Achmea Bank N.V.

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. heeft in het verleden een Asset switch overeenkomst met Achmea Bank N.V. gesloten. Deze overdracht van financiële activa wordt toegelicht onder Toelichting 27 Transacties met verbonden partijen in geconsolideerde jaarrekening.

25. TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Voor een toelichting over de transacties met verbonden partijen wordt verwezen naar Toelichting 27 Transactie met verbonden partijen in de geconsolideerde jaarrekening en naar de toelichting 5 Beleggingen in de enkelvoudige jaarrekening.

26. STATUTAIRE VESTIGING

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is statutair gevestigd te Apeldoorn (Nederland). De vennootschap houdt kantoor aan de Laan van Malkenschoten 20 te Apeldoorn en is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 08077009.

27. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend die tot vermelding in de jaarrekening leiden.

28. VOORSTEL INZAKE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Resultaatbestemming over het boekjaar 2021

De jaarrekening 2021 is op 15 april 2022 vastgesteld door de Algemene Vergadering. De Algemene Vergadering heeft, conform het voorstel van het bestuur, het resultaat over het boekjaar 2021 van € 320 miljoen geheel toegevoegd aan de overige reserves.

Voorstel tot resultaatbestemming over het boekjaar 2022

Het bestuur stelt aan de Algemene Vergadering voor het resultaat over het boekjaar 2022 ten bedrage van € 31 miljoen geheel aan de overige reserves toe te voegen. Dit voorstel is nog niet in de jaarrekening verwerkt.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

ONDERTEKENING VAN DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Zeist, 6 april 2023

De bestuurders van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

D.C. (Daphne) de Kluis

M.A.N. (Michel) Lamie

Raad van Commissarissen

J. (Jan) van den Berg, Voorzitter

W.H. (Wim) de Weijer, Vice-voorzitter

T.R. (Tjahny) Bercx

M.R. (Miriam) van Dongen

P.H.M. (Petri) Hofsté

A.M. (Lex) Kloosterman

A.C.W. (Lineke) Sneller

R.Th. (Roel) Wijmenga

OVERIGE INFORMATIE

STATUTAIRE REGELING INZAKE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

De statuten van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. bevatten de volgende bepalingen met betrekking tot de bestemming van het resultaat.

- 30.1 Uitkering van winst ingevolge het in dit artikel bepaalde geschiedt na vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
- 30.2 De winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering. Bij staking van stemmen over de uitkering of reservering van winst wordt de winst, waarop het voorstel betrekking heeft, gereserveerd.
- 30.3 De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het geplaatste kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
- 30.4 Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd voor zover de wet toestaat.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de aandeelhouder en raad van commissarissen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2022 van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. te Apeldoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. per 31 december 2022 en van het resultaat en de kasstromen over 2022 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- het geconsolideerd en enkelvoudig overzicht van de financiële positie per 31 december 2022;
- de volgende overzichten over 2022: de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht en enkelvoudig mutatieoverzicht van het totaal resultaat, het geconsolideerd en enkelvoudig mutatieoverzicht van het totaal eigen vermogen en het geconsolideerd en enkelvoudig kasstroomoverzicht;
- de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie *Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening*.

Wij zijn onafhankelijk van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. (hierna: Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen, de groep of de vennootschap) zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in de groep

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen staat aan het hoofd van een groep van entiteiten die voornamelijk actief zijn op het gebied van pensioen- en levensverzekeringen voor pensioenverzekeringsovereenkomsten en individuele levensverzekeringen in Nederland. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan een aantal onderwerpen op basis van de activiteiten van de groep en onze risicoanalyse. Verwijzingen naar functies en afdelingen in deze sectie zijn betrokken functies en afdelingen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen en/of Achmea B.V.

Overige informatie

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten geïdentificeerd en ingeschat, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel

Materialiteit

Materialiteit	€80 miljoen (2021: €80 miljoen)
Toegepaste benchmark	Circa 2% van eigen vermogen toekomend aan houders van eigen vermogensinstrumenten in de vennootschap per 31 december 2022
Nadere toelichting	Wij beschouwen het eigen vermogen en de solvabiliteit van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen, alsmede het vermogen te kunnen voldoen aan verplichtingen jegens polishouders, als de belangrijke indicatoren voor de gebruikers van de jaarrekening. Bij het bepalen van het toegepaste percentage hebben wij de solvabiliteitsratio van de vennootschap in aanmerking genomen. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald, is consistent met voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven €4 miljoen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen staat aan het hoofd van een groep van entiteiten (groepsonderdelen). De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante entiteiten Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V., Achmea Woninghypotheken B.V., Achmea Woninghypotheken II B.V., Achmea Vastgoed Beheer B.V., Woonalliantie Woerden C.V., Achmea Investment Management Grondstoffen Fonds en Vastgoed Bewaarentiteit Retail Property II B.V. en op de significante activiteiten met betrekking tot de beleggingen, de bedrijfskosten en de fiscale positie. Wij hebben bij deze entiteiten en activiteiten als groepsaccountant en accountants van de onderdelen, zelf controlewerkzaamheden uitgevoerd.

In totaal vertegenwoordigen bovengenoemde werkzaamheden 100% van de totale activa, 100% van het resultaat voor belastingen en 100% van het eigen vermogen toekomend aan houders van eigen vermogensinstrumenten in de vennootschap.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij groepsonderdelen en activiteiten, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de geconsolideerde jaarrekening.

Oprachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten en interne auditors

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam zowel op het niveau van de groep als op het niveau van de groepsonderdelen over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een internationaal opererende onderneming actief in meerdere onderdelen van de financiële sector. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit, forensische accountancy en juridische specialisten. Daarnaast hebben wij eigen actuarissen, belastingsspecialisten en deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering van de verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten, de waardering van niet-beursgenoteerde beleggingen, vastgoed en derivaten en de fiscale positie.

Wij werken in onze controle samen met Internal Audit van Achmea B.V. en maken gebruik van hun diepgaande kennis van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen en van de uitgevoerde werkzaamheden door Internal Audit. Wij hebben vooraf overeenstemming bereikt over de gezamenlijke planning van de controlewerkzaamheden, de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden, rapportages en vastleggingen. Wij hebben de inhoud van het werk van Internal Audit geëvalueerd en getoetst om te bepalen of de werkzaamheden adequaat zijn voor de doeleinden van onze controle en hebben vastgesteld welke werkzaamheden ons eigen opdrachtteam zelfstandig diende uit te voeren.

Onze aandacht voor klimaatrisico's en de energietransitie

Klimaatverandering en de energietransitie zijn belangrijke thema's en leiden tot significante veranderingen voor veel bedrijven en de samenleving. De directie (hierna ook: het management) heeft plannen en toezeggingen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen samengevat, en rapporteert in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening onder 2. "Kapitaal- en risicomanagement" hoe de groep omgaat met klimaat-gerelateerde en milieurisico's, daarbij rekening houdend met de van toepassing zijnde richtlijnen en aanbevelingen van toezichthouders en regelgevers.

Als onderdeel van onze controle van de jaarrekening, hebben wij geëvalueerd in hoeverre bij schattingen en belangrijke veronderstellingen alsmede in de opzet van relevante interne beheersmaatregelen Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen rekening houdt met klimaat-gerelateerde risico's en de mogelijke effecten van de energietransitie, waaronder die met betrekking tot de schatting van verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten, en met de plannen en toezeggingen op dit gebied. Verder hebben wij het bestuursverslag gelezen en overwogen of er een inconsistentie van materieel belang is tussen de niet-financiële informatie in de paragrafen "Bestuursverslag" en "Kapitaal- en risicomanagement" en de jaarrekening.

Op basis van onze controlewerkzaamheden achten wij de klimaat-gerelateerde risico's en de energietransitie niet van materieel belang voor de in de jaarrekening verwerkte schattingen of belangrijke veronderstellingen per 31 december 2022.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de vennootschap en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Overige informatie

Wij verwijzen naar hoofdstuk 5. 'Kapitaal- en Risicomanagement' van het jaarrapport, waarin de directie haar risicoanalyse heeft opgenomen na overweging van mogelijke frauderisico's.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de Algemene gedragscode Achmea, het Integriteit- & Fraudebeleid, de klokkenluidersregeling Achmea en de incidentenregisters. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie in nauwe samenwerking met onze forensische en juridische specialisten. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Zoals in al onze controles houden wij rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening onder 'Belangrijkste aannames en schattingen voor waardering'. Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Zoals beschreven in ons kernpunt van de controle 'Schattingen gehanteerd in de berekening van de verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten', hebben wij vanwege het risico dat management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, onder meer oordeelsvorming en schattingen en zakelijkheid van doorbelastingen vanuit Achmea B.V. beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de directie, het management, Internal Audit, juridische zaken, de compliance & risk management afdelingen, directeuren van bedrijfssonderdelen en de raad van commissarissen.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector. Dit hebben we onder andere gedaan door afstemming met de directie, het kennis nemen van de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA), het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van Internal Audit en de Compliance & Risk Management afdelingen, communicatie met en lezen van correspondentie van relevante regelgevende en toezichthoudende autoriteiten, het kennisnemen van verbeterplannen en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen. Wij verwijzen naar toelichting 2 'Kapitaal-en risicomanagement' in de jaarrekening.

We hebben verder kennis genomen van advocatenbrieven en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle, in het bijzonder met betrekking tot indicaties voor eventuele tekortkomingen in relatie tot naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, de Sanctiewet en privacy. In het geval van een mogelijke niet-naleving van wet- en regelgeving die van materiële invloed kan zijn op de jaarrekening, zijn wij nagegaan of Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen een toereikend proces heeft ingericht om de impact te evalueren op haar activiteiten en de financiële verslaggeving, en indien van toepassing, of Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen maatregelen heeft genomen om de gevolgen ongedaan te maken en om herhaling te voorkomen. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening onderdeel 1. onder C. 'Basis voor de presentatie', is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft de directie een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor tenminste de komende twaalf maanden.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de directie besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de directie op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten waarbij wij ons ook hebben gericht op de vraag of de vennootschap kan blijven voldoen aan de wettelijke solvabiliteitsvereisten voor een levensverzekeraar. Hiertoe hebben wij onder andere kennis genomen van de Own Risk & Solvency Assessment (ORSA). Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen relevante wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Schattingen gehanteerd in de berekening van verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten

Risico

Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen heeft € 32 miljard aan verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten die 72% van het balanstotaal vertegenwoordigen.

De waardering van verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en de bijbehorende toereikendheidstoets vereisen oordeelsvorming omtrent onzekere toekomstige uitkomsten, waarbij verschillende aannames worden gedaan ten aanzien van de uiteindelijke afwikkelingswaarde van de verzekeringsverplichtingen in de toereikendheidstoets, inclusief garanties afgegeven aan polishouders. Het gebruik van andere actuariële technieken en veronderstellingen kan leiden tot materieel andere uitkomsten van schattingen inzake de verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten. Wij houden in dit kader

rekening met de mogelijkheid dat management interne beheersingsmaatregelen kan doorbreken, met andere ongeoorloofde vormen van beïnvloeding van het proces van financiële verslaggeving en met het sturen van de doorbelastingen vanuit Achmea B.V. Wij beschouwen de schattingen die worden gehanteerd bij de berekening van de verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten derhalve als een kernpunt in onze controle.

Voor de berekening van verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten worden verschillende economische en niet-economische veronderstellingen gebruikt om deze lange termijn verplichtingen te schatten, zowel voor de in de balans opgenomen verzekeringsverplichtingen als voor de toereikendheidstoets. De in de balans opgenomen verzekeringsverplichtingen worden nagenoeg geheel berekend op basis van een prudente prospectieve actuariële methode waarbij de veronderstellingen initieel worden vastgesteld op de datum van afgifte van de polis. De toereikendheidstoets wordt uitgevoerd om na te gaan of de berekende verzekeringsverplichtingen toereikend zijn, waarbij gebruik wordt gemaakt van actuele schattingen van toekomstige kasstromen uit hoofde van verzekeringscontracten en een risicomarge.

Zoals uiteengezet in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening onder 5 ‘Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen’ zijn in 2022 de uitkomsten van de toereikendheidstoets omgeslagen van een toets-overschot naar een toets-tekort. Als gevolg hiervan zijn de in de balans opgenomen verzekeringsverplichtingen per 31 december 2022 verhoogd met het toets-tekort. In geval van een toets-tekort, hebben wijzigingen in veronderstellingen gehanteerd in de toereikendheidstoets direct impact op het resultaat van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen.

De toereikendheidstoets voor de verplichtingen met betrekking tot individuele levensverzekeringen en collectieve pensioencontracten vereist significante oordeelsvorming bij de vaststelling van de veronderstellingen inzake toekomstige kosten, waaronder de schaalbaarheid van doorlopende kosten, inflatie, sterfte- en levensverwachting, verval, disconteringsvoet en de risicomarge. Achmea heeft in 2022 een aantal schattingswijzigingen doorgevoerd met betrekking tot enkele van deze veronderstellingen, zoals toegelicht in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening onder 1 ‘Algemene waarderingsgrondslagen’. De doorgevoerde wijzigingen in de risicomarge, de *volatility adjustment* die gehanteerd wordt in de disconteringsvoet en inflatie hebben een impact van circa € 0,5 miljard gehad op de uitkomst van de toereikendheidstoets. Verder moet voor de waardering van verplichtingen inzake beleggingsverzekeringen een inschatting gemaakt worden van de uitkomsten van juridische claims en procedures tegen de vennootschap en de mogelijke schadevergoedingen.

Wij verwijzen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening onder 5 ‘Verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten en aandeel herverzekeraars in verzekeringsverplichtingen’.

Onze controleaanpak

Onze controlewerkzaamheden omvatten onder meer een evaluatie van de geschiktheid van de grondslagen voor financiële verslaggeving van de vennootschap met betrekking tot de waardering van verzekeringsverplichtingen en de toereikendheidstoets om vast te stellen of deze voldoen aan IFRS 4 ‘Verzekeringscontracten’. Wij hebben verder beoordeeld of de gehanteerde veronderstellingen en methoden voor het bepalen van schattingen passend zijn en consistent zijn toegepast.

Wij hebben onze actuariële specialisten ingezet om ons te assisteren bij de controlewerkzaamheden op dit gebied. Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten een evaluatie van de methodologie die de vennootschap hanteert voor het berekenen van verzekeringsverplichtingen en de evaluatie van de opzet van gerelateerde interne beheersmaatregelen. Wij hebben hierbij de analyses van het verloop van de verzekeringsverplichtingen gedurende het jaar geëvalueerd. Wij hebben beoordeeld of de mutaties in overeenstemming zijn met de door de vennootschap toegepaste wijzigingen in veronderstellingen, bestandsontwikkelingen, ons begrip van de ontwikkelingen in de branche en onze verwachtingen op basis

	<p>van ervaringen in de markt. Wij hebben hierbij de deugdelijkheid van de toereikendheidstoets van de vennootschap geëvalueerd.</p> <p>Verder omvatten onze specifieke werkzaamheden een evaluatie van de redelijkheid van de gehanteerde methodologie voor de toereikendheidstoets en schattingswijzigingen inclusief de geprojecteerde kasstromen en het professioneel-kritisch evalueren van gehanteerde veronderstellingen, zoals veronderstellingen ten aanzien van kosten, waaronder de schaalbaarheid van doorlopende kosten, inflatie, sterfte- en levensverwachting, verval, disconteringsvoet en risicomarge, op basis van bedrijfsspecifieke en sectorspecifieke ervaringsgegevens en verwachte marktontwikkelingen en trends. Tevens hebben wij de zakelijkheid van doorbelastingen vanuit Achmea B.V. beoordeeld die onderdeel uitmaken van de veronderstellingen ten aanzien van kosten. Voorts hebben wij documentatie inzake de positie van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen inzake beleggingsverzekeringen beoordeeld en besproken met management en haar juridische adviseurs. Wij hebben in dit kader een advocatenbrief ontvangen van de externe juridisch adviseur van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen over de ontwikkelingen met betrekking tot de positie inzake de beleggingsverzekeringen en de mogelijke gevolgen daarvan voor de waardering van de verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten geëvalueerd.</p> <p>We hebben de toelichtingen van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen met betrekking tot verzekeringsverplichtingen en uitkomsten van de toereikendheidstoets(en) geëvalueerd in overeenstemming met IFRS 4. We hebben in dit kader met name beoordeeld of in de toelichtingen de mate van schattingsonzekerheid op adequate wijze is weergegeven.</p>
<p>Belangrijke observaties</p>	<p>Wij zijn van mening dat de schattingen die zijn gebruikt bij de berekening van de verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten redelijk zijn. De toelichtingen omtrent de verzekeringsverplichtingen inclusief gerelateerde resultaten voldoen aan de vereisten van EU-IFRS.</p>

Waardering van beleggingen en de gerelateerde toelichtingen

<p>Risico</p>	<p>Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen investeert in verschillende soorten activa waarvan 95% in de balans tegen reële waarde wordt gewaardeerd. Van de totale activa betreft 19% beleggingen waarvoor geen gepubliceerde (afgeleide) prijzen op actieve markten beschikbaar zijn. De waardering tegen reële waarde kan subjectief zijn, zoals bij waardering op basis van een model. De waarderingmethoden voor hypotheekleningen, vastgoedbeleggingen, niet-genoteerde aandelen en obligaties vereisen dat veronderstellingen worden gemaakt met betrekking tot factoren die de prijs bepalen. Andere waarderingmethoden en veronderstellingen kunnen een significant andere uitkomst van de reële waarde opleveren. De gerelateerde toelichtingen zijn complex en afhankelijk van kwalitatief hoogwaardige gegevens. Derhalve beschouwen wij de bepaling van de reële waarde van beleggingen en de bijbehorende toelichtingen als een kernpunt in onze controle.</p> <p>De waardering van de 'level 3' activa waarbij in de waarderingmethode significante niet-waarneembare variabelen zijn gebruikt vormt een specifiek aandachtspunt in onze controle.</p> <p>Wij verwijzen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening onder 3. 'vastgoedbeleggingen', 4. 'beleggingen' en 6. 'reële waarde hiërarchie' in de jaarrekening.</p>
<p>Onze controleaanpak</p>	<p>Onze controlewerkzaamheden omvatten, onder andere, het evalueren van de geschiktheid van de door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen toegepaste waarderinggrondslagen met betrekking tot de waardering tegen reële waarde van beleggingen in overeenstemming met IFRS13 'Waardering tegen reële waarde'. Tevens hebben wij beoordeeld of de waarderingstechnieken en inputgegevens die zijn gehanteerd in de bepaling van de reële waarde passend zijn en consistent zijn toegepast.</p>

	<p>Wij hebben de opzet geëvalueerd en de effectieve werking getoetst van de interne beheersmaatregelen met betrekking tot de waardering, onafhankelijke verificatie van waarderingen, parallelle waardering en validatie en goedkeuring van modellen. Wij hebben aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd en daarbij waar nodig geacht onze waarderingsspecialisten ingezet. Deze werkzaamheden omvatten, voor zover van toepassing, het vergelijken van de gehanteerde oordeelsvorming met huidige en opkomend gebruik in de markt en het steekproefsgewijs narekenen van waarderingen. Wij hebben als onderdeel van onze werkzaamheden ook het effect beoordeeld van andere beschikbare informatie over reële waarde, waaronder winsten of verliezen die zijn gerealiseerd op verkochte beleggingen en informatie over reële waarde van aankooptransacties van de vennootschap.</p> <p>Ten slotte hebben we de gerelateerde toelichtingen geëvalueerd in overeenstemming met IFRS 7 'Financiële instrumenten: informatieverschaffing' en IFRS 13. In het bijzonder hebben wij geëvalueerd of de toelichtingen de mate van schattingsonzekerheid en de bandbreedtes voor significante niet-waarneembare variabelen adequaat overbrengen.</p>
Belangrijke observaties	<p>Op basis van onze werkzaamheden, zijn wij van mening dat de reële waarde van de beleggingen die in de balans tegen reële waarde zijn gewaardeerd redelijk is vastgesteld. De toelichtingen omtrent de reële waarde van beleggingen voldoen aan de vereisten van EU-IFRS.</p>

Solvency II toelichting

Risico	<p>Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen heeft haar kapitaalpositie op basis van Solvency II grondslagen toegelicht in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening onder 2 'Kapitaal- en risicomanagement'. Deze toelichting geeft inzicht in de kapitaalpositie van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen op basis van Solvency II-grondslagen ten opzichte van de kapitaalpositie onder IFRS. De bepaling van de solvabiliteitsratio vereist oordeelsvorming, onder andere in relatie tot de toegepaste methodes en de bepaling van de 'best estimate' veronderstellingen. Dit geldt met name voor de berekening van de technische voorzieningen, de risicomarge en het vereiste kapitaal, rekening houdend met de verliescompensatie uit hoofde van belastingen (LAC DT).</p> <p>Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen hanteert bij de bepaling van de kapitaalsvereisten een partieel intern model dat is goedgekeurd door het college van toezichthouders. Dit model omvat de bepaling van het marktrisico. Voor de overige risico's gebruikt Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen bij het bepalen van de kapitaalsvereisten de standaardformule.</p> <p>Wij hebben de nauwkeurigheid en redelijkheid van Solvency II ratio van Achmea Pensioen en Levensverzekeringen zoals toegelicht in de jaarrekening als kernpunt van onze controle aangemerkt.</p>
Onze controleaanpak	<p>Wij hebben met inzet van onze actuariële specialisten controlewerkzaamheden uitgevoerd op de Solvency II berekeningen. Deze omvatten onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het overwegen van de geschiktheid van de veronderstellingen op het gebied van kosten, waaronder de schaalbaarheid van doorlopende kosten, inflatie, sterfte- en levensverwachting, verval, disconteringsvoet en risicomarge die worden gebruikt bij de waardering van de 'best estimate' van de technische voorzieningen. Wij hebben bij onze overweging gebruik gemaakt van bedrijfsspecifieke en sectorspecifieke gegevens en verwachtingen inzake toekomstige ontwikkelingen op het gebied van sterfte en kosten; • het overwegen van de geschiktheid van de methodiek gehanteerd voor de schatting van de risicomarge in vergelijking met bedrijfsspecifieke en sectorspecifieke gegevens en algemeen geaccepteerde methoden in de actuariële praktijk;

	<ul style="list-style-type: none"> • het beoordelen van de uitgevoerde model validaties (waaronder het partieel interne model dat wordt gebruikt voor de bepaling van de kapitaalvereisten) en het evalueren van het effect van eventuele bevindingen van de Risk Management en de Actuariële Functie; • het evalueren van de methodologie en veronderstellingen voor de verwerking van verliescompensatievermogen van belastingen (LAC DT) in de berekening van het kapitaalvereiste in vergelijking met bedrijfs- en sectorgegevens en de uitkomsten van interne en externe beoordelingen die gedurende het jaar zijn gemaakt met betrekking tot de methodologie en de veronderstellingen; en • het lezen van correspondentie met de toezichthouder en eventuele punten ter opvolging. <p>Wij hebben de opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen met betrekking tot Solvency II berekeningen geëvalueerd en waar nodig geacht de effectieve werking getoetst. De evaluatie omvatte, waar relevant, de interpretatie van richtlijnen, veronderstellingen en het steekproefsgewijs controleren van berekeningen.</p> <p>Wij hebben beoordeeld of de toelichting van het kapitaal- en risico management, inclusief uiteenzetting van de veronderstellingen die door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen zijn gemaakt en de impact hiervan, in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening onder 2 ‘Kapitaal- en risicomanagement’ in overeenstemming zijn met de vereisten van IAS 1 ‘Presentation of Financial statements’.</p>
Belangrijke observaties	<p>Op basis van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de Solvency II ratio zoals toegelicht in de jaarrekening nauwkeurig en redelijk is bepaald en dat de gerelateerde toelichting van de ratio inclusief gehanteerde veronderstellingen en de impact daarvan toereikend is en voldoet aan de vereisten van EU-IFRS.</p>

Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking

Risico	<p>Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen is voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen en voor de financiële verslaglegging sterk afhankelijk van de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van haar geautomatiseerde systemen. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen heeft een complex IT landschap waar verschillende partijen bij betrokken zijn. Effectieve algemene IT beheersmaatregelen met betrekking tot wijzigingsbeheer, logische toegangsbeveiliging, infrastructuur en bedrijfsvoering, ondersteunen de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en de effectieve werking van de geautomatiseerde beheersmaatregelen. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen is als online opererende verzekeraar, inherent onderhevig aan hogere risico's op cyberaanvallen.</p> <p>Op basis van het bovenstaande hebben wij de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking aangemerkt als kernpunt in onze controle.</p> <p>Wij verwijzen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening onder ‘Kapitaal- en risicomanagement’, onderdeel I. ‘Operationeel risico’.</p>
Onze controleaanpak	<p>Wij hebben met inzet van IT-auditprofessionals, die integraal onderdeel uitmaken van het controleteam, de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking onderzocht voor zover dit relevant is in het kader van de jaarrekeningcontrole. Onze controle is niet primair gericht op het geven van een oordeel over de continuïteit en de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking (of onderdelen daarvan) door Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen en wij hebben daartoe ook geen opdracht gekregen van het management. Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben wij de impact van wijzigingen in de IT-omgeving gedurende het jaar beoordeeld. Verder hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het evalueren van de opzet van de algemene IT beheersmaatregelen en het toetsen van de effectieve werking van de algemene IT beheersmaatregelen voor de voornaamste IT processen. Deze werkzaamheden

	<p>zijn uitgevoerd voor de IT applicaties binnen de reikwijdte van onze jaarrekeningcontrole en voor het onderliggende besturingssysteem en omvatten tevens databasemanagement en tooling ter ondersteuning van de IT-processen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • het bepalen en uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden in geval IT beheersmaatregelen ontbraken of de effectieve werking van de IT beheersmaatregelen niet kon worden vastgesteld. • het beoordelen van relevante rapporten over de opzet en werking van interne beheersmaatregelen van serviceorganisaties wanneer één of meer van de voornaamste IT-processen zijn uitbesteed, met inbegrip van kritieke cloud computing-uitbesteding en SaaS-oplossingen • het testen van interne beheersmaatregelen op applicatieniveau met betrekking tot het verwerken van data, invoer van gegevens en interfaces voor zover relevant voor de financiële verslaglegging. • het evalueren van belangrijke IT-gerelateerde projecten en migraties van gegevens die relevant zijn in het kader van de jaarrekeningcontrole. <p>Onze controle is niet gericht op het doen van een uitspraak over procedures, interne beheersmaatregelen en rapportages van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen in relatie tot cybersecurity. Wij hebben echter wel werkzaamheden uitgevoerd om inzicht te verkrijgen in de procedures, interne beheersmaatregelen en rapportages die Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen uitvoert met betrekking tot cybersecurity.</p>
Belangrijke observaties	<p>Op basis van de uitgevoerde testwerkzaamheden inzake algemene IT beheersmaatregelen en gegevensgerichte IT werkzaamheden hebben wij voldoende zekerheid verkregen omtrent de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking van IT-systemen die relevant zijn in het kader van de jaarrekeningcontrole.</p>

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Het jaarrapport omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door de algemene vergadering op 16 december 2019 benoemd als accountant van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. vanaf de controle van het boekjaar 2021 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de aandeelhouder het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

Overige informatie

- Het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

In dit kader geven wij ook een verklaring aan de raad van commissarissen op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amsterdam, 6 april 2023

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. W.J. Smit